T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM-İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

BİR ÖĞRETİM MATERYALİ OLARAK BASKIRESİM KILAVUZU HAZIRLAMAK İÇ İÇE GEÇMİŞ TEKLİ DURUM ÇALIŞMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Esin SELİMOĞLU
0000-0002-6551-6556

BURSA-2024

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM-İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

BİR ÖĞRETİM MATERYALİ OLARAK BASKIRESİM KILAVUZU HAZIRLAMAK İÇ İÇE GEÇMİŞ TEKLİ DURUM ÇALIŞMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Esin SELİMOĞLU
0000-0002-6551-6556

Danışman
Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN

BAP (LTP) PROJE ID: SYL-2023-1420

BURSA-2024

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Esin SELİMOĞLU

Tarih: 20/05/2024

TEZ YAZIM KILAVUZU'NA UYGUNLUK ONAYI

''Bir Öğretim Materyali Olarak Baskıresim Kılavuzu Hazırlamak: İç İçe Geçmiş Tekli Durum Çalışması" adlı Yüksek Lisans tezi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan	Danışman
Esin SELİMOĞLU	Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Rasim Erol DEMİRBATIR

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS/DOKTORA BENZERLİK YAZILIM RAPORU

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih:16.05.2024

Tez Başlığı / Konusu: **"Bir Öğretim Materyali Olarak Baskıresim Kılavuzu Hazırlamak: İç İçe Geçmiş Tekli Durum Çalışması"**

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç-ırtışma-Öneriler kısımlarından oluşan toplam 169 sayfalık kısmına ilişkin, 16.05.2024 tarihinde şahsım rafından *turnitin* adlı intihal tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler rgulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 8 'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

1- Kaynakça hariç
2- Alıntılar dahil
3- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç
4- Görseller ve Ekler hariç

Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Tarih ve İmza
16.05.2024

Adı Soyadı:	Esin Selimoğlu
Öğrenci No:	802142001
Anabilim Dalı:	Güzel Sanatlar Eğitimi
Programı:	Resim-İş Eğitimi
Statüsü:	☒ Y.Lisans ☐ Doktora

,

Danışman
Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN
16.05.2024

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı'nda 802142001 numara ile kayıtlı Esin Selimoğlu'nun hazırladığı "Bir Öğretim Materyali Olarak Baskıresim Kılavuzu Hazırlamak: İç İçe Geçmiş Tekli Durum Çalışması'' konulu yüksek lisans tez çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 11/06/2024 Salı günü 11:00-12:00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **başarılı** olduğuna **oy birliği** ile karar verilmiştir.

Üye
(Sınav Komisyonu Başkanı)
Prof. Gonca ERİM
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye
(Tez Danışmanı)
Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye
Prof. Ayşe Dilek KIRATLI
Anadolu Üniversitesi

ÖN SÖZ

Baskıresim, lisans eğitimim süreci boyunca sanatın temel unsurlarından biri olarak öne çıktı ve kişisel sanat anlayışımın gelişiminde önemli bir rol oynadı. Yüksek lisans eğitimim sırasında bu alana daha fazla odaklandım ve tez çalışmamı bu alanda yoğunlaştırdım. Bu süreçte, baskıresmin teknik ve teorik yönlerini derinlemesine inceleme fırsatı buldum. Nilüfer Belediyesi Misi Sanat Kahvesi'nde baskıresim eğitmeni olarak göreve başlamam, akademik bilgi birikimimi ve pratik deneyimimi bu alana aktarmamı sağladı. Bu deneyimler, baskıresmin sanatsal ve pedagojik boyutlarını kavramamı sağlayarak akademik ve pratik bilgi birikimimi zenginleştirdi. Bu tez çalışması, baskıresim tekniğine olan ilgimin, eğitim ve iş yaşantımın bir sonucu olarak ortaya çıktı. Teze yoğunlaştığım bu süreçte, bana manevi destek sağlayan ve tezime akademik ya da bilimsel anlamda katkısı olan herkese teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

İlk olarak, çağdaş sanat ve nitel araştırma konularında uzmanlığıyla beni yönlendiren ve akademik gelişimime önemli katkılarda bulunan saygıdeğer danışmanım Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN'a teşekkürlerimi sunuyorum. Sadece akademik rehberliği ile değil, aynı zamanda kişisel ilgi ve destekleriyle de beni cesaretlendirdi ve motive etti. Yönlendirmeleri ve vizyonu, benim akademik yolculuğumda kritik bir rol oynadı. Kendisine olan minnettarlığımı ifade etmekten ve önderliğinde aldığım değerli eğitimden büyük mutluluk duyuyorum.

Baskıresim tekniğiyle tanışmamı sağlayan ve bu alanda beni yetiştiren değerli hocam Öğr. Gör. Erkin KESKİN'e içten teşekkürlerimi sunuyorum. Kendisinin bilgi birikimi, rehberliği ve ilham veren çalışmaları, baskıresim alanına adım atmamı sağladı ve bu alanda kendimi geliştirmeme önemli katkılarda bulundu. Bu zorlu süreçte her konuda desteğini esirgemeyen Prof. Gonca ERİM'e de minnettarlığımı iletmek istiyorum.

Bu zorlu yolculukta bana inanan, güvenen ve destekleyen annem Gülsen KÜÇÜKGÖDE'ye, babam Özden YEL'e ve çekirdek ailemin her bir üyesine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Her zaman yanımda olan ve beni cesaretlendiren eşim Gökay SELİMOĞLU'na da teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Onun sabrı, desteği ve anlayışı, benim bu yolculukta güç bulmama yardımcı oldu. Son olarak, çalışma arkadaşlarıma, Bursa Uludağ Üniversitesi BAP birimi çalışanlarına ve bu süreçte beni motive eden herkese teşekkürlerimi iletmek istiyorum.

Esin Selimoğlu

ÖZET

Adı ve Soyadı : Esin SELİMOĞLU
Üniversite : Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü : Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ana Bilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı : Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı

Tezin Niteliği : Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı : XVI+186
Mezuniyet Tarihi : 11.06.2024

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN

BİR ÖĞRETİM MATERYALİ OLARAK BASKIRESİM KILAVUZU HAZIRLAMAK: İÇ İÇE GEÇMİŞ TEKLİ DURUM ÇALIŞMASI

Bu araştırmada; öğretmen, öğretmen adayları, sanatçı, sanat eğitimcisi alan uzmanı ve araştırmacıların meslek yaşamlarında kullanımına yönelik baskıresim tekniklerin uygulama aşamalarını, öğretim süreçlerinde faydalı olabilecek öğretim yöntemlerini içerecek bir öğretim kılavuzu geliştirmek amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden biri olan iç içe geçmiş tekli durum deseniyle yürütülen bu araştırmada, veri toplama süreci bir dizi döngüsel adımdan oluşan bir yapı içinde tasarlanmıştır. Bu döngü, kılavuz geliştirme amacıyla gerçekleştirilen veri toplama ve analiz süreçlerinin eş zamanlı tekrarlayan aşamalarından oluşmaktadır. Veri toplama süreci aşamalarından ilki, maksimum çeşitlilikle belirlenmiş katılımcılarla görüşmelerin yapılması ve dokümanların toparlanması, bu aşamaya eş zamanlı olarak kamu kayıtlarından elde edilen dokümanların ve görüşmelerden elde edilen verilerin analizini içermektedir. Bir sonraki aşamada, analiz sürecinde elde edilen veriler doğrultusunda materyal taslağı hazırlanmış ve son olarak oluşturulan materyal hakkında katılımcıların görüşleri alınarak taslağa son hali verilmiştir. Bu araştırmanın analiz sürecinde benimsenen tümdengelimci betimsel yaklaşıma göre, öğretim materyali olarak baskıresim kılavuzu hazırlamak amacına yönelik olarak yürütülen durum çalışmasının sonuçları, içerik kapsamı, öğretici nitelikler ve tasarım boyutu temalarından oluşmuştur. Bu sonuçlara göre, bir baskıresim kılavuzu hazırlanırken içeriğin kapsamında; bilginin tipolojik kurgulanması, kapsamının belirlenmesi, hiyerarşik yapılanması, tekniğe dair bilgilere ve görsel bağlantılara yer verilmesi, çok yönlü tasarıma ve referans noktalı eğitime değinilmesi önemlidir. Ayrıca, içerik kapsamında benimsenen dilin bütünlüğünün sağlanmasına, sağlık ve güvenlik önerilerine ve etik hususlara yer verilmesi gerekmektedir. Bu kılavuzda bulunması gereken öğretici nitelikler arasında; kuramsal hazırlık, durumlu öğrenme, içeriği planlama, uygulamayı planlama, değerlendirmeyi planlama gibi niteliklerin temel olduğu söylenebilir. Bir baskıresim

kılavuzunun tasarım boyutunda; kapak tasarımına, içindekiler tasarımına, tipografik kullanıma ve grid sistemine yönelik bütünsel bir anlayışın benimsenmesi ve kılavuzun sanatsal yaratımında hedef kitleye yönelik baskın öğe ve ilkelerin belirlenmesi, bu araştırmanın önerileri arasında sıralanabilir.

Anahtar Sözcükler: El kitabı, Görsel sanatlar öğretimi, Öğretimde materyal geliştirme, Rehber kitap.

ABSTRACT

Name and Surname : Esin SELIMOGLU
University : Bursa Uludag University
Institution : Institute Of Education Sciences
Field : The Department of Fine Arts Education
Branch : Visual Arts Programme
Degree Awarded : Master Thesis
Page Number : XVI+186
Degree Date : 11.06.2024
Supervisor : Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN

PREPARING THE PRINTMAKING GUIDE AS A TEACHING MATERIAL: A SINGLE CASE STUDY

In this study; it is aimed to develop a teaching guide that will include the application stages of printmaking techniques for using of teachers, teacher candidates, artists, art education experts and researchers in their professional lives and instruction methods that can be useful in teaching processes. The data gathering approach in this study was structured using a sequence of cyclical processes and was carried out using a nested single case design, one of the qualitative research methodologies. The first stage of cycle simultaneous repetitive phases consisting of data gathering and analysis processes includes conducting interviews with participants determined with maximum diversity and gathering documents, and simultaneously analyzing the documents obtained from public records and the data obtained from the interviews. In the next stage, a draft material was prepared in line with the data obtained during the analysis process, and finally, the draft was finalized by taking the opinions of the participants about the created material. According to the deductive descriptive approach used in the analysis process, the results consist of the themes of content scope, didactic qualities and design dimension. When preparing a printmaking guide, it is crucial to organize the information typologically within the content. It is essential to define the scope, hierarchically structure the data, incorporate technical details and visual links, and offer multi-way design and educational reference points. In addition, the integrity of the language must be ensured, health and safety recommendations and ethical issues must be included. The instructive qualities can be listed such as theoretical preparation, situated learning, content planning, application planning, and evaluation planning. For the design process; adopting a holistic understanding of cover design, contents design, typographic use, grid system, and determining the dominant elements and principles for the target audience can be listed among the recommendations of this research.

Keywords: Handbook, Visual arts teaching, Material development in teaching, Guidebook.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ vi
ÖZET vii
ABSTRACT ix
İÇİNDEKİLER x
TABLOLAİSTESİ xiv
GÖRSELLER LİSTESİ xv
KISALTMALAR xvii
1. BÖLÜM 1
GİRİŞ 1
1.1. Problem Durumu 1
1.2. Araştırma Soruları 6
1.3. Araştırmanın Amacı 6
1.4. Araştırmanın Önemi 6
1.5. Sınırlılıklar 7
1.6. Tanımlar 8
2.BÖLÜM 9
KAVRAMSAL ÇERÇEVE 9
2.1. Kavramsal Çerçevenin Epistemik Belirişi 9
2.2. Tipolojik Bir Yaklaşımdan Kitap: Niteliksel Sınıflama 11
2.2.1. Belge Niteliği Sahip Kitaplar: Bir Epistemolojik Katman 12
2.2.2. Kurgu Niteliğine Sahip Kitaplar: Belgeye Dayanmayan Anlatımlar 13
2.2.3. Yapıt Niteliğine Sahip Kitaplar: Nesne Olarak Kitap 13
2.2.4. Kılavuz Niteliğine Sahip Kitaplar: Anlatan Öğreten Uygulatan Bir Form Olarak Kitap 15
2.2.5. Eğitsel Niteliğe Sahip Kitaplar: Materyal Olarak Kitap 16
2.2.5.1. Eğitim Yaklaşımları ve Öğretim Teknolojileri Bağlamında Kitap: 16
2.2.5.2. Modern Eğitim Kuramları ve Bir Teknoloji Olarak Kitaba Yaklaşımları: 19
2.2.5.3. Yapılandırmacı Yaklaşım ve Başkalaşan Kitap: 20
2.2.5.4. Eğitsel Niteliğe Sahip Sanat Kitapları: 22
2.3. İşlevsel Bir Yaklaşımdan Kitap: Kitabın Araçsallığı 25
2.3.1. Eğitimde Materyal Kullanımı 26
2.3.2. Eğitimin Kurumsallığının Sağlanmasında Kitabın Rolü 28
2.3.3. Öğretme Öğrenme Süreçlerinde Kitabın rolü 29
2.4. Morfolojik Bir Yaklaşımdan Kitap: Kitabın Anatomisi 31

2.4.1. Kitabın Biçimsel Bileşenleri/ Tasarım Boyutu ... 31
2.4.2. Kitabın Sanatsal ve Fiziki Bileşenleri: Yapısal Görünürlük ... 33
2.5. Epistemik Bir Kapsam Olarak Baskıresim ... 36
2.5.1. Baskıresmin Tarihsel Birikimi ... 36
2.5.2. Baskıresimde Ulusal Kimlik Oluşumu ... 39
2.5.3. Sanatsal ve Eğitsel Bir Bağlam Olarak Baskıresim ... 41
2.6. İlgili Araştırmalar ... 43
2.6.1. Ulusal Araştırmalar ... 43
2.6.1.1. Eğitimde Baskıresim Araştırmaları: ... 43
2.6.1.2. Materyal Tasarımına Yönelik Araştırmalar: ... 48
2.6.2 Uluslararası Araştırmalar ... 51
2.6.2.1. Eğitimde Baskıresim Araştırmaları: ... 51
2.6.2.2. Materyal Tasarımına Yönelik Araştırmalar: ... 52
3. BÖLÜM ... 54
YÖNTEM ... 54
3.1. Araştırma Deseni ... 54
3.2. Katılımcılar ... 55
3.2.1. Araştırmada Katılımcıların Rolleri ... 56
3.3. Araştırmacının Bakış Açısı ... 61
3.4. Veri Toplama Süreci ... 64
3.5. Veri Toplama Teknikleri ve Araçları ... 68
3.5.1. Görüşme Tekniği ... 69
3.5.2. Doküman inceleme ... 71
3.5.3. Araştırmacı Tarafından Üretilen Dokümanlar ... 76
3.6. Araştırmacının Süreçteki Rolü ... 76
3.7. Araştırmanın Geçerlilik ve Güvenirlik Stratejileri ... 77
3.7.1. İnandırıcılık ... 77
3.7.2. Aktarılabilirlik ... 78
3.8. Araştırmada Etik Hususlar ... 78
3.7.3. Denetlenebilirlik ... 78
3.9. Veri Analiz Süreci ... 79
4. BÖLÜM ... 82
BULGULAR VE YORUM ... 82
4.1. İçerik Kapsamı Temasına Dair Bulgular ... 83
4.1.1. İçerik kapsamı temasında ‘tipolojik kurgu’ kategorisine dair bulgular. ... 84

4.1.2. İçerik kapsamı temasında ‘bilgi kapsamının belirlenmesi’ kategorisine dair bulgular. 88
4.1.3. İçerik kapsamı temasında “bilginin hiyerarşik yapılanması” kategorisine dair bulgular. 90
4.1.4. İçerik kapsamı temasında “tekniğin bilgisi” kategorisine dair bulgular. 93
4.1.5. İçerik kapsamı temasında “bilginin görsel bağlantıları” kategorisine dair bulgular..... 96
4.1.6. İçerik kapsamı temasında “bilginin çok yönlü tasarımı” kategorisine dair bulgular. 98
4.1.7. İçerik kapsamı temasında “referans noktalı eğitim” kategorisine dair bulgular. 101
4.1.8. İçerik kapsamı temasında “benimsenen dil” kategorisine dair bulgular..... 102
4.1.9. İçerik kapsamı temasında “sağlık ve güvenlik önerileri” kategorisine dair bulgular. 104
4.2. Öğretici Nitelikler Temasına Dair Bulgular 106
4.2.1. Öğretici nitelikler temasında “kuramsal hazırlık” kategorisine dair bulgular. 107
4.2.2. Öğretici nitelikler temasında “durumlu öğrenme” kategorisine dair bulgular. 109
4.2.3. Öğretici nitelikler temasında “içeriği planlama” kategorisine dair bulgular. 111
4.2.4. Öğretici nitelikler temasında “uygulamayı planlama” kategorisine dair bulgular..... 113
4.2.5. Öğretici nitelikler temasında “değerlendirmeyi planlama” kategorisine dair bulgular. 115
4.3. Tasarım Boyutu Temasına Dair Bulgular 116
4.3.1. Tasarım boyutunda ‘kapak tasarımı’ kategorisine dair bulgular. 118
4.3.2. Tasarım boyutunda ‘içindekiler tasarımı’ kategorisine dair bulgular..... 122
4.3.3. Tasarım boyutunda ‘tipografi’ kategorisine dair bulgular. 126
4.3.4. Tasarım boyutunda ‘grid sistemi’ kategorisine dair bulgular. 130
4.3.5. Tasarım boyutunda ‘baskın sanatsal öğe ve ilke’ kategorisine dair bulgular. 132
5.BÖLÜM 139
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER 139
5.1. Tartışma ve Sonuç 139
5.1.1. İçeriğin kapsamı temasında kılavuzun niteliklerine ilişkin sonuçlar. 139
5.1.2. Öğretici nitelikler temasında kılavuzun niteliklerine ilişkin sonuçlar. 146
5.1.3. Tasarım boyutu temasında kılavuzun niteliklerine ilişkin sonuçlar. 149
5.2. Tartışma 152
5.2.1. Baskıresim Kılavuz Kitabında İçerik Kapsamı. 152
5.2.2. Baskıresim Kılavuz Kitabında Öğretici Nitelikler. 155
5.2.3. Baskıresim Kılavuz Kitabında Tasarım Boyutu. 157
5.3. Öneriler 158
KAYNAKÇA 162
EKLER 172
EK 1: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu 172
EK 2: Yapılandırılmış Görüş Alma Formu 173
EK 3: Materyal Tasarımında Biçim (MTB) Doküman İnceleme Formu 174

EK 4: Materyal Tasarımında Biçim (MTİ) Doküman İnceleme Formu 175
EK 5: Materyal Tasarımında Araştırma Önerileri (MTA) Doküman İnceleme Formu 177
EK 6: Materyal Geliştirme Formu 181
EK 7: Veri Analizi Tablosu Kesiti 182
EK 8: Bursa Uludağ Üniversitesi Etik Kurul Kararı 183
EK 9: Baskıresim Taslak Kılavuzu 184
ÖZ GEÇMİŞ 185

TABLOLAİSTESİ

Tablo *Sayfa*

Tablo 3.1 Veri Toplama Süreci 66
Tablo 4.1 İçerik Kapsamı Temasının Kategorileri ve Kodları Tablosu 83
Tablo 4.2 Öğretici Nitelikler Temasının Kategorileri ve Kodları Tablosu 106
Tablo 4.3 Tasarım Boyutu Temasının Kategorileri ve Kodları Tablosu..... 117

GÖRSELLER LİSTESİ

Görsel *Sayfa*

Görsel 2.1. Kavramsal Çerçevenin Epistemik Belirişi 10
Görsel 2.2. Stéphane Mallarme, Un Coup de Dés Jamais N'Abolira, 1897(Lübecker, 2022). 14
Görsel 2.3. Dale'in Yaşantı Konisi (Tan Şişman, 2016) 27
Görsel 2.4. Diamond Sutra, British Museum. 36
Görsel 3.1. İç İçe Geçmiş Tekli Analiz Birimi 55
Görsel 3.2. Kılavuz Tasarlama Süreci 64
Görsel 4.1. The Printmaking Bible (MTİ-10) Tarihçe 88
Görsel 4.2. Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) Good Practice 93
Görsel 4.3. Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) Görsel Açıklayan Metin 97
Görsel 4.4. The Printmaking Handbook For Teachers (MTİ-11) Tekniğin aşamalı Gösterimi 98
Görsel 4.5. The Printmaking Bible (MTİ-10) Sanatçı Görseli 100
Görsel 4.6. Printmaking (MTİ-14) Öğrenci Görseli 101
Görsel 4.7. Uluslararası literatürde yer alan kapak tasarımı örnekleri 119
Görsel 4.8. Printmaking (MTB-1) Kitap Boyutu 122
Görsel 4.9. The Printmaking Bible (MTB-4) Kitap Boyutu 122
Görsel 4.10. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) İçerik Tasarımı 123
Görsel 4.11. The Complete Guide Prints and Printmaking Techniques and Materials (MTB-6) İçerik Tasarımı 123
Görsel 4.12. Basic Printmaking Techniques (MTB-9) İçerik Tasarımı 124
Görsel 4.13. The Printmaking Bible (MTB-4) İçerik Tasarımı 124
Görsel 4.14. A Printmaker's Handbook (MTB-8) İçerik Tasarımı 125
Görsel 4.15. The Printmaking Bible (MTB-4) Blok Düzeni 125
Görsel 4.16. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) İçerikte Görsel Kullanımı 126
Görsel 4.17. Basic Printmaking Techniques (MTB-9) İçerik Tasarımında Renk Kullanımı. 126
Görsel 4.18. Printmaking (MTB-1) Kitabı Başlık Font Tipi 127
Görsel 4.19. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) Başlık Font Tipi 127
Görsel 4.20. Printmaking (MTB-1) Ana Metin 128
Görsel 4.21. The Printmaking Bible (MTB-4) Ana Metin 128
Görsel 4.22. Printmaking Unleashed More Than 50 Techniques for Expressive Mark Making (MTB-3) Renk Kullanımı 129
Görsel 4.23. The Printmaking Bible (MTB-4) Renk Kullanımı 129
Görsel 4.24. Printmaking A Complete Guide to Materials and Processes (MTB-5) Renk Kullanımı 129
Görsel 4.25. Printmaking (MTB-1) Tek Blok Kullanımı 130
Görse 4.26. The Complete Guide Prints and Printmaking Techniques and Materials (MTB-6) İki Blok Kullanımı 131
Görsel 4.27. The Printmaking Bible (MTB-4) Serbest Blok Kullanımı 132
Görsel 4.28. Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) Blok Düzeni. 132
Görsel 4.29. Printmaking (MTB-1) Çizgi Kullanımı 133
Görsel 4.30. Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) Çizgi Kullanımı 133
Görsel 4.31. Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) Şekil Kullanımı 134

Görsel 4.32. Printmaking Unleashed More Than 50 Techniques for Expressive Mark Making (MTB-3)Şekil Kullanımı 134
Görsel 4.33. The Printmaking Bible (MTB-4) İç Kapak Doku Kullanımı 135
Görsel 4.34. The Printmaking Bible (MTB-4) Farklı Kalınlıklarda Kullanılan Font 135
Görsel 4.35. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) Renk Kullanımı 136
Görsel 4.36. Printmaking (MTB-1) Asimetrik Denge 136
Görsel 4.37. Printmaking A Complete Guide to Materials and Processes (MTB-5) Hareketi Sağlayan Öğe 137
Görsel 4.38. The Printmaking Bible (MTB-4) Ekonomi İlkesinin Kullanımı 137
Görsel 4.39. The Printmaking Bible (MTB-4) Oran Orantı 138
Görsel 4.40. Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) Baskınlık 138

KISALTMALAR

AG	: Araştırmacı Günlüğü
İMOGA	: İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MGF	: Materyal Geliştirme Formu
MTA	: Materyal Tasarımında Araştırma
MTB	: Materyal Tasarımında Biçim
MTİ	: Materyal Tasarımında İçerik
OGM	: Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
YGF	: Yapılandırılmış Görüş Alma Formu
YYGF	: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

1. BÖLÜM
GİRİŞ

Örgün eğitimin her kademesinde sanat eğitimi öğrencilerin duygusal, bilişsel ve gelişimsel öğrenme süreçlerine katkı sağlayan kritik bir alandır. Bu süreçte öğrenciler çevrelerini gözlemleyip aktarmayı öğrenirler, yeteneklerini geliştirip yeni teknikler öğrenirler ve aynı zamanda sanat ve kültürel tarih hakkında bilgi edinirler. Her farklı teknik, öğrencilerin hayal güçlerini zenginleştirme ve ifade etme becerilerini artırmada yardımcı olur. Günümüzde, sanat eğitiminin özellikle farklı malzemelerin kullanımının yaratıcılığı teşvik etmede önemli bir rolü vardır. Bu bağlamda, özellikle baskıresim gibi teknikler, öğrencilere ilgi çekici ve yaratıcı bir deneyim sunmanın yanı sıra çeşitli alternatif malzemelerin kullanımına olanak tanır. Bu araştırmada baskıresim tekniği, bu amaçlarla hazırlanan kılavuz tasarısının odak noktası olmuştur. Alternatif baskıresim tekniklerinin, öğrenciler için uygun bir motor beceri geliştirme aracı olduğu söylenebilir. Ders planlama süreçlerinde, sadece teknik becerilere odaklanmakla kalmayıp aynı zamanda bu teknikle ilişkilendirilen terimlerin, sanat kavramlarının ve diğer derslerle kurulan bağlantıların nasıl ve ne ölçüde kullanılacağına dair güncel araştırmaların bilinmesi gereklidir. Bu uygulamalar, çeşitli düzeylerde sanat eğitim programlarında yer almakta ve birçok farklı biçimde kullanılmaktadır, ancak öğretim süreçlerinde kullanılabilecek Türkçe hazırlanmış kaynaklar sınırlıdır. Bu nedenle, öğrencilere etkili bir şekilde öğretim sağlamak için yazılmış Türkçe öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve kullanılması önemlidir.

1.1. Problem Durumu

Örgün eğitimde teorik ve uygulamaya dayalı farklı alanların öğretimine yönelik kitapların olduğu görülmektedir. Her ders alanı ve eğitim düzeyi için farklı kılavuz ve ders kitaplarının var olduğu söylenebilir. Ancak, araştırmacılara, öğretmenlere, öğretmen adaylarına ve sanatçılara yönelik hazırlanmış bir kitap bulunmamaktadır. Baskıresim öğretimine yönelik bir kılavuzu hazırlamayı amaçlayan bu araştırmada, sürdürülen literatür taramasında karşılaşılan araştırmalar birtakım ortaklıklar taşımaktadır. Araştırmanın temelini oluşturan baskıresim tekniği üzerine yapılan araştırmalarda, sanat eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerini ortaya koyan (Bahar, 2018; Karakuyu, 2012; Kurt, 2019; Şahin, 2006; Uzun, 2015; Vojvodic ve Sredanovich, 2019; Zencirci, 2008), baskıresimde disiplinlerarasılıkla ilgili çalışmalara odaklanan (Tanır, 2014; Aslan, 2019), öğrenci ve öğretmen görüşlerinin neler olduğunu ifade eden (Dursun, 2018; Linardic, 2015; Karakuyu, 2012; Radaydeh ve Otoom, 2005) çalışmalar bulunmaktadır.

Bu araştırma kapsamında öncelikli olarak baskıresim eğitimi süreçleri, bu süreçlerde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerini esas alan araştırmalar incelenmiştir. Yapılan literatür

taramasına göre, Uzun'un (2015) Gazi Üniversitesi Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı'nda Özgün Baskı Eğitiminin Gelişim Süreci ve Türk Baskıresim Sanatına Katkısı adlı tez çalışması, Gazi üniversitesinin baskıresim eğitiminde öncü ve tarihsel bir öneme sahip oluşu nedeniyle ele alınmış, geçmişten günümüze baskıresim eğitiminde gerçekleşen gelişmelerin bir panoramasını sunmuştur. Bu araştırmada, yükseköğretimde baskıresim eğitiminde karşılaşılan donanım, uygulama ve yürütme sorunlarını ortaya koyan bir çalışma sunulmuştur. Bu kurumun Türk baskıresim geleneğinde önemli bir yere sahip olması, bu gelişimi görmemizi sağlayan bir yapıyı göstermiş olması bugün yaşanan sorunların nasıl çözüleceği konusunda da örnek bir durum sağlamaktadır. (2006) Ortaöğretim Resim Derslerinde Baskıresim Tekniklerinin Öğretimi, Uygulamalarda Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri adlı tezinde baskıresim eğitim sürecini geliştirmek adına yapılan anket çalışmasında 150 sanat eğitimcisi ile görüşülmüştür. Anket sonuçlarında, atölye eksikliği, sınıfların kalabalık oluşu, tekniğe dair bilgi eksikliği malzeme sorunu gibi güncel sorunlara işaret eden sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca araştırmada sorunlara çözüm sunmak amacıyla ders planları hazırlanmıştır. Şahin'in (2006) yaptığı araştırmada benzer bir yaklaşım görülmektedir. Bu tarzda sunulan araştırmaların, kullanıcı deneyimine sunulmayan bir tez yapısında olması, günümüzde alternatif baskıresim tekniklerinin daha da gelişmiş olması nedeniyle değerli bir girişim olarak görülmektedir. Baskıresim sorunları yapılan anketlerle ortaya konmuş ve öğretmenlerin kullanması için ders planları hazırlanmıştır. Karakuyu'nun (2012) Resim-iş eğitimi öğretmen adaylarının özgün baskıresim dersinde kullanılan yöntem ve tekniklere dair görüş ve önerilerinin mesleki açıdan değerlendirilmesi isimli yüksek lisans tezinde, 235 öğretmen adayıyla yapılan anket çalışmasının sonuçlarına göre, meslek hayatlarında kullanmalarına yönelik baskıresim tekniklerinden linol, ağaç ve mono baskı gibi temel teknikleri bildikleri ve alternatif baskıresim tekniklerini bilmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adayları, baskıresim tekniğinin yaratıcı yeteneği geliştiren, farklı malzeme kullanımına fırsat sunan ve ilgi çekici bir teknik olduğu düşüncesinde oldukları sonucuna da ulaşılmıştır. Uluslararası literatürde yapılan araştırmalarda, bu tekniğin yapısı gereği yaratıcılık desteklediği görüşü hakimdir. Bahar'ın (2018) Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Baskıresim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri adlı doktora tezinde ve Kurt (2019) tarafından gerçekleştirilen Yükseköğretimde Özgün Baskı Atölyelerinde Baskıresim Teknikleriyle Deneysel Arayışlar isimli yüksek lisans tezinde okullarda donanım eksikliği, malzeme eksikliği gibi sorunlar nedeniyle geleneksel tekniklere alternatif geliştirilen günlük yaşamdan malzemelerle uygulanacak baskıresim teknikleri sunulmaktadır. Kurt'un (2019) tezinde deney ve kontrol gruplarına deneysel ve geleneksel teknikler uygulatılmıştır. Alternatif teknikleri

uygulanan deney grubuna uygulanan öğretim yöntemleri daha başarılı olmuştur. Sonuç olarak bu tekniklerin öğretmen adaylarının bilmesi ve meslek yaşamlarında kullanması önerilmektedir. Alternatif tekniklerin yaygınlaşması için akademik anlamda çalışmalar yapılması önerilmektedir. Vojvodic ve Sredanovich'in (2019) Okul Öncesi, İlk ve Orta Öğretimde Baskıresim Uygulamasının Metodolojik Yönleri isimli araştırmasına göre baskıresim sanatsa eğitim süreçlerinde yaratıcı yetenekleri geliştiren bir teknik olduğu görüşüne karşın; geleneksel teknikler toksik yapısı nedeniyle tercih edilmediği belirtilmektedir. Çağdaş baskıresim tekniklerinin toksik olmayan, okul koşullarına uygun ve yaş düzeyine uygun teknikler önerilmektedir. Zencirci'nin (2008) Özgün Baskının Yaratıcı Düşünme Becerileri ve Öz-yeterlik Algısı Üzerindeki Yansıması isimli araştırmasında, baskıresim disiplinin sanat eğitimi sürecinde bilişsel beceriler düzeyinde yaratıcılığın gelişimine katkısı olduğu sonucuna varılmıştır. Öğretmen adayların yaratıcılığını test eden ölçekler geliştirilmiş ve baskıresim uygulamaları analiz edilmiştir. Öğrencilerde yaratıcılığın alt boyutlarında akıcılık, esneklik, özgünlük gibi alanlarda anlamlı düzeyde gelişme gözlemlenmiştir.

Tanır (2014) tarafından gerçekleştirilen Resim-İş Öğretmenliği Özgün Baskıresim Dersinin Postmodern Sanat Eğitimi Bağlamında Uygulanabilirliği: Bir Eylem Araştırması doktora tezinde baskıresim dersinde postmodern eğitimin entegre edildiği bir 14 haftalık bir eğitim süreci planlanmıştır. Bu doğrultuda, görsel kültür, görsel okuryazarlık, bireyin öznel yorumu, çok kültürlülük, tematik çalışmalar, sosyal öğrenme ortamları, kronolojik çalışmalar içeren çeşitli etkinliklerin yer aldığı etkinliklerle disiplinlerarasılık bağıntıları kurulmuştur. Tanır postmodern sanat eğitim sistemlerinin baskıresim disiplinine uygun olduğu görüşüne varılmıştır. Aslan'ın (2019) Özgün Baskıresim Derslerinde Disiplinlerarası Yaklaşımların Akademik Başarıya Etkisi isimli doktora tezinde farklı disiplinlerin baskıresim dersine entegre edildiği bir eğitim planı oluşturulmuştur. İki gruba ayrılan öğretmen adaylarından oluşan bir gruba geleneksel bir şekilde eğitim verilirken diğer gruba farklı disiplinlerin tekniklerini istedikleri gibi kullanabilecekleri bir ders planı sunulmuştur. Yapılan araştırmanın sonucunda baskıresim etkinliklerinin öğretmen adaylarının ifade gücünü ve yaratıcılıklarını geliştiren bir teknik olduğu vurgulanmıştır.

Baskıresim dersine ilişkin öğretmenlerin, öğrencilerin beklenti ve tutumları araştırmalarda yer almıştır. Bu araştırmalardan Dursun'un (2018) Özgün Baskıresim Dersinin Kazanım ve Beklentilerine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi adlı tezinde farklı üniversitelerden bir grup öğretmen adayı baskıresim dersine ilişkin önerilerde bulunmuştur. Buna göre öğretmen adayları, farklı teknik kullanımının önemini vurgulamış, baskıresim disiplininin bilinirliğini arttırmaya yönelik sergi, yarışma, seminer, atölye, söyleşiler gibi

alanlarda faaliyet gerçekleştirme önerileri sunmuştur. Baskıresim dersinin farklı teknik ve çeşitli malzeme kullanımının yaratıcı süreçleri geliştirdiği görüşü yaygın olarak kabul görmüştür. Karakuyu'nun (2012) Resim-İş Eğitimi Öğretmen Adaylarının Özgün Baskıresim Dersinde Kullanılan Yöntem ve Tekniklere Dair Görüş ve Önerilerinin Mesleki Açıdan Değerlendirilmesi isimli araştırmasında baskıresim dersini alan öğretmen adaylarının görüş ve tutumlarını belirlemeye yönelik anket çalışması yapılmıştır. 235 öğretmen adayıyla yapılan anket sonucunda, farklı teknik ve çeşitli malzemelerin kullanımın yaratıcılığı geliştiren bir etkisi olduğu görüşüne ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının geleneksel teknikler dışında alternatif tekniklerin pek fazla bilinmediğini göstermektedir. Baskıresim disiplininin yaratıcı süreçleri geliştirdiği düşüncesi yaygın olarak kabul edilmekte olup alternatif tekniklerin bilinmediği söylenebilir. Araştırmacı, okul ortamına uygun tekniklerden oluşan ders planları hazırlamıştır. Linardić'in (2015) İlköğretim Öğrencilerinin Baskı Resmine İlişkin Tutumları adlı makale çalışmasında, Hırvatistan'da ortaokul öğrencilerinin baskıresim dersine yönelik görüşleri alınmıştır. Baskıresim tekniklerini bilip bilmediklerini, diğer sanat dallarıyla karşılaştırmaları ne ölçüde yapabildikleri araştırılmıştır. Radaydeh ve Otoom'un (2005) yaptığı araştırmada baskıresim dersine ilişkin geleneksel tekniklerin toksik içeriklerinin farkındalığı üzerine yapılan bir araştırmadır. Sonuç olarak, öğretmen ve öğrenci beklenti ve tutumlarına yönelik yapılan araştırmalarda baskıresmin, süreç içerisinde yaratıcı becerileri geliştiren bir disiplin olarak görüldüğü fakat katılımcıların teknik bilgilerinin yetersiz olduğu gözlemlenmiştir.

Sanat eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri başlığında, geçmişten gelen sorunlar günümüzde de görüldüğü söylenebilir. Atölyelerin donanım eksiklikleri, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının teknik bilgi yetersizliği, sınıfların kalabalık oluşu, ders saatlerinin yetersizliği, kaynak yetersizliği, baskıresim eğitimi üzerine yapılan araştırmaların, çalıştayların ve seminerlerin yetersizliği gibi sorunların günümüzde de görüldüğü araştırmalarla ortaya konmuştur. Örgün eğitimde verilen sanat eğitimini geliştirmeye yönelik yapılan çalışmalara ihtiyaç olduğu düşünülmüştür. Bu doğrultuda kılavuz geliştirmek düşüncesi araştırmalar doğrultusunda somut bir adım olarak görülmüştür. Yapılan araştırmalarda ders planları hazırlanmış, içerikler uygulanmış, deneysel teknikler sunulmuş, etkinlikler geliştirilmiştir. Kılavuz kitap geliştirme ve bunu somutlaştırma düşüncesine yönelik bir çalışma yapılmamıştır.

Ulusal ve uluslararası literatürde sürdürülen taramada kılavuz geliştirmeye yönelik, öğretmen görüşleri ve yaşanılan sorunlar üzerine (Kahraman, 2013; Karakuş, 2010; Khan ve Shin, 2007; Loftin ve Lamb, 2013) ve kılavuz geliştirmeye yönelik (Mamur, 2014; Zhu, 2018) araştırmalar

yapılmıştır. Karakuş'un (2010) yayımlanan İlköğretim 1.Kademe Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi isimli yüksek lisans tezinde kılavuz kitaplarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi yapılmıştır. Buna göre araştırmada, bir kılavuz kitapta olması gereken detaylar, öğretmenlerin yaşadıkları sıkıntılar üzerine öneriler geliştirilmiştir. Bu kitaplarda, dil kullanımın esnek bir yapıda olması, teknik ve yöntemlerin yer alması gibi sonuçlara ulaşılmıştır. Öğretmenler, anket sonuçlarına göre kılavuz kitapları sıklıkla ders yönetiminde kullanmaktadır. Bunun yanı sıra kılavuz kitapları öğretmenlerin mesleki yetilerini ve yaratıcılığı körelten bir hazırcılık olduğu düşünülmüştür. Kahraman (2013) tarafından hazırlanmış 6. 7. Ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Derslerinde Yer Alan Kavramların Öğretmen Kılavuzu Kitapları, Ders Kitapları, Öğrenci Çalışma Kitapları ve Seviye Belirleme Sınavı Analizi adlı yüksek lisans tezinde gelişen teknolojik sistemlere rağmen kitapların yoğun kullanımı vurgusu yapılmaktadır. Araştırmacı ders kapsamında hazırlanan; kaynak kitap, ders kitabı ve kılavuz kitapların önemli olduğunu ve bu kitapların uzman kişiler tarafından hazırlanması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Khan ve Shin'in (2007) Ortaokul ev ekonomisi ve teknolojisinin tanınması ve kullanılması öğretmen kılavuzu isimli araştırmasında 355 öğretmene kılavuz kitaplarının gerekliliği üzerine sorular sorulmuştur. Bu doğrultuda öğretmenlere göre, özgür ve ayrıntılı bir kılavuzun önemli olduğu, planların geliştirilmesi aynı zamanda görsel ve işitsel bağlantıların kurulması gerekmektedir. Bu araştırmalar, öğretmen kılavuzunun gerekliliği konusunda yol göstericidir. Öğretmenlerle gerçekleştirilen araştırmaların sonucuna göre, kılavuz kitaplarının yoğun bir şekilde kullanıldığı ve geliştirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu kitapların, farklı duyusal bağlantılar ve çoklu bir öğrenme sistemi üzerinde yapılandırılması gerektiği söylenebilir. Ayrıca sonuçlara göre, kitaplarda kullanılan dilin anlaşılır olması gerektiği düşünülmektedir. Kılavuz kitaplar daha esnek bir yapıda ve öğretmene alan açacak şekilde uzmanlar tarafından tasarlanmalıdır.

Literatür taramasında kılavuz geliştirilmesine yönelik yapılan araştırmalardan Zhu'nun (2018) Film Temelli ESL Kursu İçin Bir Öğretmen Kılavuzu isimli yüksek lisans tezinde, İngilizce öğretiminde kullanılan film izletme yönteminin uygulamalarını kolaylaştıran bir kılavuz kitabı hazırlamıştır. Çalışmasında film izletme yönteminde yaşanabilecek sıkıntıları çözmeye yönelik çalışmaları entegre etmiştir. Mamur'un (2014) Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının İlköğretim Okulları Öğrencilerine Sanatsal Düzenleme İlkelerinin Öğretimine Yönelik Öğretim Materyali Tasarım Süreçleri adlı doktora tezi, sanat eğitimi konusunda geliştirilmiş örnek bir kılavuz tasarımını içermektedir. Sanat eğitimi konusunda literatürde yer alan tek kılavuz çalışmasıdır. Mamur, derslerde öğretim materyali kullanımının önemine vurgu yapmıştır. Öğretmenlerin de kılavuz kitap geliştirmek konusunda bilgi ve beceri sahibi olması gerektiği

görüşünü savunmaktadır. Bu süreçte öğretmen adayları tarafından farklı disiplinlerde kılavuz kitapları tasarlanmıştır. Mamur'un geliştirdiği ilköğretim görsel sanatlar kılavuz kitap tasarısı bu alanda yapılan genel kılavuz kitapları önerilerini içermektedir. Bu bağlamda yapılan araştırmanın literatür oluşturmada önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Bu araştırmaların genel değerlendirilmesi yapıldığında, baskıresim tekniklerini kılavuz kitap olarak sunan bir araştırmaya rastlanmamıştır.

1.2. Araştırma Soruları

Öğretmen, öğretmen adayları, sanatçı, sanat eğitimcisi alan uzmanı ve araştırmacıların meslek yaşamlarında kullanımına yönelik baskıresim tekniklerinin uygulama aşamalarını ve öğretim süreçlerinde faydalı olabilecek öğretim yöntemlerini içerecek bir öğretim kılavuzu geliştirmek amacına yönelik olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Baskıresim öğretiminde bir materyal olarak bir kılavuz nasıl hazırlanabilir?
    a) Baskıresim kılavuzunda tekniğe dair içerikler nasıl düzenlenebilir?
    b) Baskıresim kılavuzunda öğretim düzeyine dair içerikler nasıl düzenlenebilir?
    c) Baskıresim kılavuzunda araştırmacıları yönlendirecek içerikler nasıl düzenlenebilir?
    d) Baskıresim kılavuzunun kapsadığı içerikler, öğretim süreçlerine uygun öğrenme öğretme yöntemleriyle birlikte nasıl düzenlenebilir?
2. Baskıresim öğretiminde materyal olarak hazırlanan kılavuza ilişkin kullanıcıların görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu nitel araştırmada; öğretmen, öğretmen adayları, sanatçı, sanat eğitimcisi alan uzmanı ve araştırmacıların meslek yaşamlarında kullanımına yönelik baskıresim tekniklerinin uygulama aşamalarını, öğretim süreçlerinde faydalı olabilecek öğretim yöntemlerini içerecek bir öğretim kılavuzu geliştirmek amaçlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın; görsel sanatlar dersi veren öğretmenlere ve öğretmen adaylarına, öğretmen yetiştiren kişilere ve öğretim süreçlerindeki tüm paydaşlara yarar sağlayacağı düşünülmektedir. Okullarda yaratıcı becerileri bilişsel düzeyde geliştirme hedeflerinden yola çıkılarak istenilen davranışa yönelik çalışmaları içeren planlamaların yapılması gerekmektedir. Sanat eğitiminin bu bağlamda önemli bir yeri olduğu, araştırmalar temel alınarak söylenebilir. Geliştirilmesi hedeflenen kılavuz kitabın bu bağlamda önem taşıdığı düşünülmektedir. Bu araştırma kapsamında öğretmen adaylarının, öğretmenlerin, araştırmacıların ve alan uzmanlarının bu süreçlerde baskıresim kılavuzuna karşı görüşlerini analiz etmek, bu süreci

betimlemek ve alana katkı sağlamak amaçlanmıştır. Farklı alanlardan seçilen katılımcıların kılavuz geliştirmeye yönelik görüşlerinin değerlendirildiği bir süreç planlanmıştır. Sanat öğretiminde veya kendi sanatsal çalışmalarında kullanımlarına yönelik geleneksel ve deneysel tekniklerin yer aldığı, tarihsel süreç ve sanatçı uygulamalarının, alan araştırmalarının bulunduğu, tekniğe dair kuramsal bilgilerin yer aldığı, müze ve sanatçı bilgilerinin içerikte yer verildiği, disiplinlerarası bir ilişkinin sunulduğu bir yapıda kurgulanmıştır. Çok aşamalı bir yapısı olan ve planlama gerektiren baskıresim tekniklerinin eğitimde kullanımının motor becerilere ve yaratıcılığa katkısı olduğu söylenebilir. Bir araç olarak geliştirilen kılavuz kitabın, öğretmen adaylarının alternatif teknikleri öğrenmelerini sağlayan kapsamlı bir öğretim materyali hazırlanmasında yol gösterici olacağı söylenebilir.

Baskıresim tekniğinin odak haline gelmesinde, tekniğin yaratıcı süreçlere katkısı olması, alternatif ve günlük hayattan malzemelerin teknik içerisinde yoğun olarak kullanılması ve sürdürülebilirliğe uygun olması temel sebepler arasında gösterilebilir. Baskıresim tekniği içerisinde alternatif malzeme kullanımının yaratıcı süreçlere katkısı olduğu araştırmalarla vurgulanmaktadır. Bu nedenlerle baskıresim tekniği araştırmada temel alınmış, uygulama süreçlerinin öğretim süreçlerine entegre olmasında katkısı olacağı düşüncesiyle bir kılavuz hazırlamak amaçlanmıştır. Literatür taramasında karşılaşılan araştırmalar, öğretmen ve öğrenci görüşlerine odaklanmıştır. Baskıresim derslerinin uygulama ağırlıklı yapısı eleştirilmiş ve tarihsel sürecin bilinirliği konusundaki eksiklikler araştırmalarla ortaya konulmuştur. Baskıresim alanında yapılan araştırmalar; tekniklerin, uygulama süreçlerinin ve bu alanda yetişen sanatçıların pratiklerinin incelendiği, uygulama süreciyle alana katkı sağlayan çalışmalara yoğunlaşmıştır. Ancak, baskıresmin sanat eğitimine entegrasyonuyla ilgili yapılan araştırmaların azlığı dikkat çekmektedir. Bu durum, literatürdeki eksikliklerin belirlenmesi ve bu alanda daha fazla araştırma yapılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılıklarının belirtilmesi, verilerin inandırıcılığını gösterme yollarından biridir ve okuyucunun verileri anlamlandırmasına yardımcı olur (Glesne, 2015, s.296). Bu araştırmada öğretim materyali olarak, baskıresim ile sınırlandırılmış bir öğretim kılavuzu tasarlamak amaçlanmıştır. Bu bağlamda öğretmenler, öğretmen adayları, sanatçılar, sanat eğitimi uzmanları ve araştırmacılar seçilmiş kişilerin kılavuza ilişkin görüşleri alınmış, ulusal ve uluslararası baskıresim kılavuz kitapları doküman analizi tekniğiyle incelenmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın sınırlılıkları aşağıda betimlenmiştir.

Araştırmanın katılımcıları, görsel sanatlar öğretmenleri, görsel sanatlar öğretmen adayları, sanat eğitimcileri, baskıresim sanatçıları ve sanat eğitimi araştırmacıları bu araştırmada veri

toplamak için belirlenen gruplardır. Bu araştırma sadece baskıresim alanıyla sınırlandırılmış bir kılavuz tasarımını içermektedir.

Araştırma, 2022-2024 eğitim-öğretim yılları arasındaki dar zaman aralığını kapsamaktadır. Anlamın doğal ortamda katılımcılarla birlikte uzun bir süre geçirerek ve onların yüklediği anlamlara odaklanarak oluşturulması, nitel araştırmanın doğası gereği bir yandan büyük bir avantaj sağlamakta bir yandan da bir sınırlılık oluşturmaktadır. Bu araştırma, bir kılavuzun yapısal niteliklerini farklı bakış açılarının bir aradalığıyla ortaya koyabilecek bir öğretim materyali tasarlamakla sınırlıdır. Tasarlanan materyale önerilen tüm boyutları içeren kapsamlı bir sunuş kazandırılması, uzun bir zamanı, ayrı bir odaklanmayı ve yazma sürecini gerektirmektedir.

1.6. Tanımlar

Bu başlıkta araştırma için önemli olan tanımlar üzerinde durulmuştur. Tanımlar, literatürde farklı kullanımları nedeniyle oluşan anlamlandırma yanılgılarını önlemek üzere kavramın kullanım nedeni ve türünün açıklanmasına yönelik olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda araştırma içerisinde sıklıkla kullanılan sözcüklere ve tamlamalara yer verilmiştir.

Öğretim Teknolojisi: Kurumsal, tasarlanmış, müfredatlandırılmış ortamlardaki istendik öğrenmenin geliştirilmesi için kullanılabilecek süreç ve araçların çözümlenmesini, tasarlanmasını, geliştirilmesini, uygulanmasını ve değerlendirilmesini inceleyen bilim dalıdır

Öğretim Tasarımı: Belirli bir hedef kitlenin eğitim gereksinimlerini karşılamak üzere sistematik bir yaklaşımla işlevsel öğrenme sistemlerinin geliştirilmesidir.

Öğretim Materyali: Eğitim sürecinde kullanılan, ders içeriğinin kolay anlaşılmasını sağlayan her türlü görsel-işitsel araçlardır.

Öğretmen Kılavuzu: Öğretmenlerin kullanıma özel tasarlanan, bir ders içeriğinde olması gereken her türlü kavramın bulunduğu dokümanlardır.

Kitap: Eğitimde en çok kullanılan fiziki veya dijital materyal türüdür. Ders kitapları, kaynak kitaplar ve kılavuz kitaplar eğitimde kullanılan kitap çeşitleridir.

Baskıresim: Baskı, metinlerin ya da resimlerin mekanik bir şekilde çoğaltılma işlemi olarak tanımlanabilir. Baskıresim, temelinde çoğaltma işlemi olan çeşitli tekniklerle sanatçılar tarafından hazırlanan kalıpların kağıt, kumaş gibi yüzeylere aktarılması işlemidir.

2.BÖLÜM
KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Kavramsal çerçeve, araştırmanın hangi bilimsel temeller üzerine inşa edildiği ve bilgiyi anlamlandırma süreçlerinde kullanılan çalışma alanlarını içermektedir. Bir öğretim materyali olarak baskıresim kılavuzunun nasıl oluşturulacağını gösteren bir kitap önerisi üzerine kurgulanmış bu araştırma, belirtilen bu sınırlar içerisinde tasarlanmıştır. Bu tasarımda, araştırmanın amaçlarıyla örtüşen bir yaklaşımla; araştırmacının teorik bakışını yansıtacak dört ana kapsam ve güncel literatürde mevcut olan pratiklere ilişkin özellikleri gösterecek ilgili araştırmalar kısmı oluşturulmuştur. Teorik bakışı yansıtan kapsam; bir kitabın tipolojik, işlevsel ve morfolojik açılardan amaçlı bir kategorilemeyle ilgilidir. Ayrıca, epistemik bir kapsam olarak araştırmanın odak tekniği olan baskıresmin bilgi alanı, bu kategorilemeye dahil edilmiştir. Güncel literatürde mevcut olan pratikleri gösteren ikinci kısımda, eğitimde baskıresim ve materyal tasarımına yönelik araştırmalara yer verilmiş, ulusal ve uluslararası literatür analiz edilmiştir. Bu araştırmada, teorik ve pratik kapsamı bir araya getiren bakış, bilgi üretiminde yarar sağlayacağı düşünülen epistemolojik bir bakıştır.

2.1. Kavramsal Çerçevenin Epistemik Belirişi

Araştırma sürecinde bir kitap oluşturma düşüncesinin bağıntıları, kavramsal çerçevenin zeminini oluşturmada belirleyici rol oynamıştır. Bu bağıntılar, epistemolojik temellerden yola çıkarak farklı bilgi alanlarının entegrasyonunu içeren bir yaklaşımı gerektirmiştir. Epistemoloji; bilgi, bilgi kaynakları, bilgi elde etme yöntemleri ve bilginin doğası gibi temel sorunları ele alan bir bilim alanıdır. Bu tanımdan hareketle epistemik yöntemler, bilginin derinliğini açığa çıkarmak ve olguyu anlamak için farklı alanları içeren bağıntılar kurmayı amaçlamaktadır. Kitap düşüncesinin sınırları içinde geliştirilen bu bağıntılar, kategorik bir yapıya sahiptir ve bu bağıntılar, kitabın nesnesel varlığını, kullanım alanlarını ve biçimsel yapısını vurgulamayı amaçlamaktadır. Bu sınırlar içerisinde, mevcut yapısal ya da yapısal olmayan subjektif bağıntılara izin veren esnek kategoriler oluşmuştur.

Görsel 2.1. Kavramsal Çerçevenin Epistemik Belirişi

Araştırmanın kavramsal çerçevesini belirleme sürecinde literatürde var olan bilgi yığının nasıl organize edileceği konusunda derinlemesine araştırma yapılmıştır. Bilgi organizasyonu bağlamında belirlenen bu kategorik yaklaşım, farklı alanlardan gelen bilgilere dayandırılmıştır (Görsel 2.1.) ve epistemik bir bakış açısıyla organize edilmiştir. Bu doğrultuda kavramsal çerçeve; morfoloji, işlevsellik ve tipoloji gibi farklı bilgi alanlarına işaret eden detaylı bir kategorik çerçeveye dayandırılmıştır. Morfolojik yaklaşımla, kitabın fiziksel özellikleri, yapısal unsurları ve bileşenleri incelenerek, kitabın nesnel yapısını açıklanmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda sürdürülen araştırmaya göre; kitabın boyutları, sayfa düzeni, kapak tasarımı gibi görsel öğelerin yanı sıra içinde bulunan bölümler, başlıklar, görseller gibi içeriksel unsurlar da morfolojik analizin odak noktasını oluşturmuştur. Kitaplar, görsel niteliklerin yoğun olarak bulunduğu materyaller olması nedeniyle, sanatın temel ilke ve öğeleri bağlamında açıklanması gerekli görülmüştür. İşlevsellik kategorisinde, kitabın amacı doğrultusunda eğitimde kullanılan bir araç olma işlevi ele alınmıştır. Eğitimde materyal olarak kullanılan kitaplar bu perspektiften incelenmiştir. Tipolojik yaklaşımda, kitabın türlerine göre oluşturulan bir kategorizasyon sunmak amaçlanmıştır. Bu amaçla, bir kitabın hangi konuyu ele aldığı, hangi disiplin ya da tür içinde yer aldığı ve benzer eserlerle nasıl ilişkilendirilebileceği değerlendirilmiştir.

Bir kitabın bütün farklılıklarını düşünerek gerçekleştirilen bu kategorik sistem oluşturma sürecinde farklı disiplinlerden gelen bilgilerin bir araya getirilmesine özen gösterilmiştir. Bilginin çeşitli kaynaklardan derlenmesi ve analiz edilmesiyle tamamlanan bu özenli çalışmanın, kitabın içeriğinin çeşitlenmesine ve okura daha kapsamlı bir perspektif sunulmasına olanak sağlayacağı düşünülmüştür. Araştırmamda epistemolojik bir yaklaşımla, farklı bilgi alanlarının entegrasyonunu içeren kapsamlı bir çerçeve oluşturulmuş, bilgiler bir araya getirilmiş ve aşağıda bir şema aracılığıyla sunulmuştur. Bu yaklaşımın, kitabın oluşturulması

sürecinde epistemolojik bir temel sağlayarak, bilginin derinlemesine analizini ve anlamlandırılmasını destekleyeceği düşünülmüştür.

2.2. Tipolojik Bir Yaklaşımdan Kitap: Niteliksel Sınıflama

Kitap, bilgiyi koruyan, duyuran, açıklayan ve ileten bir dizi sayfanın bir araya getirilmesiyle oluşturulan taşınabilir nesne olarak açıklanmaktadır. Tarihsel süreç içerisinde ilk yazılı kaynak olarak kil tabletler gösterilebilir. Kil tabletler genel olarak kayıt tutma ihtiyacıyla Sümerler tarafından kullanılmaya başlanmıştır. M.Ö. 600 yıllarında Eski Mısır Uygarlığı'nda papirüs bitkisinin dallarının kesilip yapıştırılması ile kağıtlar elde edilmiş ve ilk yazmalar tomar (rulo) formunda uygulanmıştır. M.Ö. 3. yüzyılda hayvan derisinden üretilen parşömenler yaygın olarak kullanılmıştır. Parşömen kağıtlar papirüs kağıtlara göre daha dayanıklı ve yazı yazmaya daha uygundur. Uzun teknik işlemlerle elde edilen parşömenler, katlanarak birleştirilmiş ve bugün kullandığımız kitap formu olan kodeks parşömenleri ortaya çıkmıştır (Dündar, 2011). Çin'de M.S. 105 yılında kağıdın bugünkü halini alması, sonraki dönemlerde dünya ölçeğinde yaygın hale gelmesiyle sonuçlanmıştır. Çin'de aynı zamanda baskı sistemlerinin gelişmiş olması sonucu üretilmiş Diamond Sutra tarihteki ilk basılı kitap olarak gösterilmektedir. Bu kitapta, Buddha'nın öğretilerinden oluşan metinler yer almaktadır. Diamond Sutra, beş metre uzunluğunda ve tomar formda basılmıştır.

İlk kitap formu, papirüsten elde edilen tomar formudur. Bu sürecin devamında bugün de yaygın olarak kullanılan, katlanarak elde edilen kodeks formlu kitaplar oluşturulmuştur. Gutenberg'in matbaası ve tipo baskı tekniğiyle Avrupa'da kitap kullanımı yaygın hale gelmiştir. Bu dönemde siyasi, felsefi, dini fikirler hızla yayılmıştır.

İlk el yazma kitaplar, Ortaçağ'da dini bilgiyi yayma amacıyla kullanılan kodeks formlu parşömen kitaplardır. Bu kitaplar dekoratif marjin ve harflerle oluşturulan süslemeler nedeniyle uzun sürelerde hazırlanıyordu. Çin'de ahşap baskı tekniklerinin ve Gutenberg'in matbaayı icat etmesi gibi gelişmeler, uzun sürelerde hazırlanan kitapların hazırlık sürecini kısaltmıştır. Çin'de kağıt icat edilmeden önceki dönemde palmiye yapraklarından üretilen yelpaze ve stor formda kitaplar kullanılmıştır (Taşcıoğlu, 2020, s. 48).

El yazması kitap döneminde, kağıdın icadıyla birlikte, kitaplar el yazması olarak üretilmiştir. Bu dönemdeki kitapların türleri oldukça sınırlı ve bu kitaplar parşömen (deri) veya papirüs gibi teknikler üzerine elle yazılarak üretilmiştir. El yazması kitaplar, genellikle dini metinler ve antik metinler gibi eserlerden oluşturulmuştur (Dündar, 2011).

Matbaa devrimi döneminde, Gutenberg'in matbaayı icat etmesi, kitap üretiminde ve yaygınlaşmasında büyük etki yaratmıştır. Bu dönemde kitap türleri çeşitlenmiştir. İlk büyük eserler arasında İncil, antik metinlerin yeniden basımları ve kısmi çalışmalar yer almıştır.

Matbaa devrimi ile birlikte kitapların türleri ve içerikleri de çeşitlenmeye başlamıştır. Romanlar, denemeler, bilim kitapları, dini metinler, halk hikâyeleri, rehberler ve daha birçok türde kitap basılmaya başlanmıştır. Bu dönemin önemli örnekleri arasında Gutenberg İncili ve Dante'nin İlahi Komedya eseri yer almaktadır.

Dijital teknolojinin gelişimi ve internetin yaygınlaşmasıyla kitabın fiziksel varlığının sonuna gelindiği düşünülmüştür. Matbaanın icadı, kitle iletişim araçlarının ilk biçimini yaratmıştır. Telefon, radyo, televizyon gibi cihazların icadı ses ve görüntüyü bir araya getirilmiş; ancak süreli yayınlar, gazete, kitap gibi basılı materyaller iletişimde baskın rol almaya devam etmiştir. Yeni okuma teknolojisi kitabın varlığında köklü değişiklikler yaratmış, bugün elektronik kitap olarak isimlendirilen dijital kitaplara çeşitli platformlardan ulaşılmaya başlanmıştır. Sesli kitaplar, etkileşimli kitaplar gibi çok yönlü dijital kitap üretiminden bahsedilebilmektedir.

2.2.1. Belge Niteliği Sahip Kitaplar: Bir Epistemolojik Katman

Belge niteliğinde olan kitaplar, tarih boyunca birçok alanda önemli rol oynamış ve toplumların organizasyonunu ve yönetimini etkilemiştir. “Geçmişte yaşanan olayların yazıya dökülerek aktarılmaya çalışılması çabası, toplumlarda ilkçağlardan beri görülmektedir. Toplum örgütlenmesinin ortaya çıkışı akabinde toplumun, farklı kurumları bünyesinde oluşturmaya başlamasıyla beraber, toplumda gerçekleşen olayların kayda alınması çabasıyla birlikte tarih yazıcılığının başladığını söylemek yanlış olmayacaktır” (Akkoç, 2008, s.5). İnsana ya da doğaya ilişkin incelemeler sırasında elde edilen verilerin çeşitli amaçlarla belgelendiği ve bu belgeleme yoluyla nesnel boyutta episteme oluşturan bu kitaplar; toplumların düzenini, hukuk sistemini, bilimsel bilgileri, yönetim biçimini, biyografileri ve otobiyografileri içeren önemli dokümanlardır. Bu dokümanlar, ekonomik olarak toplumların gidişatına yön vermiş ve gelecekte de referans kaynaklar olarak kullanılmıştır. Tarihsel süreçte karşılaşılan belge niteliğinde kitapların bazıları şöyle sıralanabilir: Osmanlı İmparatorluğu'nda hukuk ve hukuk sisteminin olanaklarını anlatan Mecelle, İslam hukukunu temel olarak kullanılan bir yasa kodeksidir. 19. yüzyılda yayınlanmış ve Osmanlı hukuk sistemi için temel belge haline gelmiştir. "Tanzimat Fermanı" (1839) ve "Islahat Fermanı", Osmanlı İmparatorluğu'nda modernleşme hareketlerinin başlangıcını işaret eden belgelerdir. Bu belgeler, imparatorluğun yönetim ve hukuk sistemlerinin ayrıntılı anlatan metinlerdir. Charles Darwin'in 1859'da yayımlanan Evrim Teorisi kitabı, evrimsel biyolojinin alt yapısını oluşturmuş ve doğal seçilim teorisini sunmuştur. Bu teori, bilimde büyük bir etki yaratmış bir metindir. Bir diğer örnek, Mustafa Kemal Atatürk'ün 1927 yılında Sivas Kongresi'nde sunduğu Nutuk, Türkiye'nin önemli belgelerinden biri olmuştur. Nutuk, Türk Kurtuluş Savaşı'nın tarihi bir belgesi olarak modern Türkiye'ye rehberlik etmiştir. Mimar Sinan: İmparatorluğun Mimarları adlı Doğan

Kuban'ın kaleme aldığı, Osmanlı İmparatorluğu'nun en ünlü mimarı Mimar Sinan'ın hayatını ve eserlerini anlatan bu biyografi, onun dönemindeki mimari etkisi ve sanatsal mirası üzerine odaklanmaktadır.

2.2.2. Kurgu Niteliğine Sahip Kitaplar: Belgeye Dayanmayan Anlatımlar

Kurgusal kitaplar, gerçek dünyadan veya belirli bir tarihi olaydan esinlenmiş olabilirler ancak bunlar tamamen belgeye dayanmamaktadır. "Fransa'da Stendhal'den başlayarak birçok yazar tarafından roman, toplumun nabzını tutan, yeni dünyalar tasarlayan ve sosyal gerçekliği yorumlama yönü en ağır basan edebî tür olarak değerlendirilmiştir" (Çelik, 2015, s.60). Bu kitaplarda, yazarın hayal gücünün ürünü olan karakterler, olaylar ve mekanlar aracılığıyla özgün bir hikaye anlatılmaktadır. Bir örnek, George Orwell'in "1984" adlı distopik romanı da belgeye dayanmayan bir anlatımdır. Orwell, totaliter bir rejimin baskıcı dünyasını tasvir ederken, gelecekteki bir distopik toplumun karanlık ve korkutucu bir portresini çizmektedir. Roman, gerçek dünyadaki siyasi ve toplumsal gelişmelere dayanmaktadır ancak tamamen hayali bir kurgusal dünyada geçmektedir. Kurgu niteliğine sahip kitaplar, okuyuculara gerçek dünyanın ötesine geçme ve farklı perspektiflerden bakma fırsatı sunmaktadır. Bu tür eserler, okuyucuları yeni dünyalara götürürken, aynı zamanda onları düşünmeye ve sorgulamaya teşvik etmektedir.

2.2.3. Yapıt Niteliğine Sahip Kitaplar: Nesne Olarak Kitap

Kitaplar, yalnızca bilgi ve hikayelerin aktarıldığı basit araçlar olmanın ötesine geçmektedir. Bazı kitaplar, klasik anlamda yapıtlar olarak kabul edilir ve birer sanat eseri haline gelirler. Bu tür kitaplar, içeriğiyle birlikte tasarımı, biçimi ve sunumuyla da dikkat çekmektedir. Yapıt niteliğine sahip kitaplar, sadece bilgiyi iletmekle kalmaz, aynı zamanda estetik bir deneyim sunmaktadır. Bir kitabın "nesne" olması, onun sıradan bir bilgi kaynağı olmaktan öteye geçtiğini ifade eder. Bu tür kitaplar, estetik ve duygusal bir etki bırakır.

Kitabın tarihsel süreci içerisinde elle yazılan bir nesne olma durumu, matbaanın icadı ile tasarım nesnesi olarak değişmiştir. Görsel, işitsel, dokunsal bir nesne olarak tarif edilen ortaçağ el yazması kitaplar, matbaanın icadı ve baskı teknolojilerinin gelişimiyle birlikte görsel bir nesne haline gelmiştir (Dündar, 2011, s 78). Kil tabletleri ile başlayan biçim, papirüs bitkisinden oluşturulan rulolar, hayvan derisinden elde edilen ve katlayarak oluşturulan parşömen kodeksler, kitabın ilk formları olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu materyaller kağıdın icadına kadar geçen süre boyunca yaygın olarak kullanılmıştır.

18. yüzyıl endüstri devriminin gelişi, makineleşme çağının başlaması kitap üretimini mekanikleştirmiştir. Ciltlemede kullanılan malzemelerin çeşitliliği artmış, kitap üretimi hızlanmıştır. İlk kitaptan bugüne bilgiyi koruma yayma gibi amaçlar ve işlevler değişmezken,

teknolojinin gelişmesiyle birlikte farklı boyutlar ve malzemelerle kitap üretimi devam etmektedir.

19. yüzyıl sanayi devrimi ve modernleşme ile birlikte kitap üretimine sanatçılar da dahil olmuştur. Bu üretim süreçlerine çoğu zaman biçimsel anlamda katılan sanatçılar olduğu kadar içerik açısından da edebi alanda varlıklarını göstermişlerdir. Kitabın görsel bir nesne haline gelmesi ve iletişimde bir çeşit araç olarak görülmesi gibi nedenler süreci doğrudan etkilemiştir. Kitap biçimsel varlığıyla iletişim içinde güçlü bir yer bulmuştur. Sanatçı kitapları olarak adlandırılan bu kitaplar, ifade aracı olarak görülmüş ve görsel bir araç haline gelmiştir. William Blake, metal plakalara kendi çizdiği resimlerden ve yazdığı şiirlerden çok sayıda kitap çoğaltmıştır. Blake, bu çalışmalarıyla sanatçı kitaplarının ilk örneklerini vermiştir. Endüstri devrimiyle kağıdın ve kitabın mekanik bir şekilde oluşturulması, farklı ciltleme tekniklerinin gelişmesini sağlamıştır. Bu dönemde basımevleri açılmış, özellikle William Morris kitap tasarımına önem vermiştir. Farklı tipte yazı karakterleri geliştirilmiş ve önemli illüstrasyon örneklerini içeren kitaplar oluşturulmuştur. 20. yüzyılda ortaya çıkan sanat akımları ile birlikte sanatçılar tarafından çok sayıda sanatçı kitapları üretilmiştir. “Özellikle Kübizm, Fütürizm, Dadaizm ve Kavramsal sanat sanatçıları kitabı duygu ve düşüncelerini aktaracakları görsel bir araç olarak kullanmışlar ve bu yolla manifestolarını ya da eserlerini geniş kitlelere ulaştırmayı amaçlamışlardır” (Taşcıoğlu, 2020, s.60). Stephane Mallarme, sanatçı kitabında (Görsel 2.2) kitabın yapısını bozmadan genel işlevi dışında okuyucuyu da dahil ettiği yeni bir ait olma durumu geliştirmiştir. Böylece kitapları sadece yazara ait olmaktan çıkarıp okuyucunun varlığının da dahil olduğu tasarımlar geliştirmiştir.

Görsel 2.2. Stéphane Mallarme, Un Coup de Dés Jamais N’Abolira, 1897(Lübecker, 2022).

Sanatçı kitabı, klasik anlamda sanat eseri olarak değerlendirilir ve bir sanat nesnesi olarak kabul edilir (Taşçıoğlu, 2014). Bu kitaplar, içerikleriyle birlikte tasarım, düzenleme ve basım süreçleriyle de sanatsal bir nitelik taşır. Bir sanatçı kitabı, sadece bir bilgi kaynağı veya eğitim aracı olarak değil, aynı zamanda estetik bir deneyim sunan bir nesne olarak da kabul edilir. Sanatçı kitaplarının özellikleri ve tasarımı, içeriğiyle uyumlu olarak dikkat çekici bir estetik deneyim sunar. Kitabın tasarımı, kağıt kalitesi, baskı tekniği ve düzenlemesi gibi unsurlar, okuyucuya sanatçının eserlerini ve düşüncelerini anlama ve keşfetme sürecinde önemli bir rol oynar. Bu nedenle, bir sanatçı kitabı, sadece bilgi aktarımı için bir araç olmanın ötesinde, kendisi başlı başına bir sanat eseri olarak değerlendirilir.

2.2.4. Kılavuz Niteliğine Sahip Kitaplar: Anlatan Öğreten Uygulatan Bir Form Olarak Kitap

Bir kılavuz kitap, belirli bir konuyu veya konu alanını anlamak, süreci, beceriyi ve deneyimi açıklayan, öğrenmek ve uygulamak isteyen kişilere rehberlik etmek veya yardımcı olmak amacıyla tasarlanmış bir kitaptır. Kılavuz kitapları, bilgi, yönlendirme, örnekler ve pratik uygulamalar sunarak belirli bir hedefe ulaşma konusunda yardımcı olur. Bu nedenle kitabın amacını, hedef kitlesini ve içeriğini dikkate alarak tasarlanmalıdır. Bu tür kitaplar genel olarak pratik bilgi vermek ve bir konuyu öğrenmek isteyen insanlar için tasarlanır. Kılavuz kitapları çeşitli konuda olabilir. Örneğin, teknik, bilimsel, eğitim alanlarında oluşturulan kılavuz kitapları bilgilendirme sağlamak ve yönlendirmek gibi amaçlarıyla hazırlanmaktadır. Kılavuz kitaplarının amacı, karmaşık veya bilinmeyen bir konuyu anlaşılır hale getirmek ve okuyucunun başarıyla öğrenmesini ve uygulamasını sağlamaktır. Kılavuz kitapları, çok çeşitli konuları ve alanları kapsayan farklı türlerde olabilir. Teknik konularda hazırlanan kılavuz kitaplar, bilgisayar programlama, mühendislik gibi teknik konularda öğretmeyi amaçlayan kitaplardır. Hobi ve el işi kılavuzları, farklı sanat alanlarında veya yemek pişirme, bitki bakımı gibi konularda hazırlanan öğretici kitaplardır. Sağlık ve Tıp kılavuzları, sağlıklı yaşam tarzları gibi alan özelinde bilgi sahibi olmak isteyenler için oluşturulmaktadır. Seyahat rehberleri, turistik yerler, otel önerileri, yemek yerleri ve kültürel bilgiler gibi seyahatle ilgili bilgiler sunabilirler. Bilgisayar ve teknoloji kılavuzları, bilgisayar kullanımı, yazılım geliştirme veya web tasarımı gibi teknoloji alanlarında kullanıma yönelik hazırlanmaktadır. Eğitim ve Öğretim Kılavuzları, eğitim alanında, öğretmenler ve eğitimciler için öğretim materyali hazırlama, sınıf yönetimi veya öğrenci değerlendirmesi gibi konularda kılavuzlar bulunmaktadır.

Eğitimde kılavuz kitabı, öğrencilere ve öğretmenlere belirli bir konuyu veya dersi öğretme ve öğrenme sürecini kolaylaştırmak için kullanılan bir tür rehber kitaptır. Eğitim alanında hazırlanan kılavuzlar, öğrenme materyallerini, öğretim stratejilerini, öğrenci etkinliklerini ve

değerlendirme yöntemlerini içerebilir. Eğitimde kılavuz kitapları farklı türlerde ve amaçlarla kullanılabilir; öğretmen kılavuzları, program kılavuzları, değerlendirme kılavuzları, eğitim materyali kılavuzları, özel eğitim kılavuzları gibi eğitim farklı bileşenlerinde kullanıma yönelik hazırlanabilir. Bu kılavuz kitaplar, öğrencilerin ve öğretmenlerin öğrenme sürecini daha etkin olarak gerçekleştirmelerine yardımcı olmaktadır. Ayrıca, öğrenme hedeflerine ulaşma ve öğrenme deneyimini çeşitliliğini artırmak gibi konularında yardımcı kaynak olarak görülebilir. Kılavuz kitaplar, eğitim kurumları, öğretmenler veya eğitim tasarımcıları tarafından hazırlanabilir.

2.2.5. Eğitsel Niteliğe Sahip Kitaplar: Materyal Olarak Kitap

Eğitici kitaplar, genellikle bilgi edinilen, öğrenilen veya kişisel gelişim özelliklerine hizmet eden metinlerdir. Bu tür kitaplar, birçok farklı konuda yazılabilir. Eğitici kitaplara; öğretici metinler, ders kitapları, rehberler, ansiklopediler gibi örnekler verilebilir. Bu kitaplar, okuyuculara yeni beceriler edinme, bilgi kazanmalarına yardımcı olmak amacıyla oluşturulmuştur. Okuyucuların öğrenme deneyimlerini zenginleştirmek için tasarlanır, bilgiler kolay anlaşılabilir ve uygulanabilir hale getirilir. Okullarda öğretim süreçlerinde kullanılan ders kitapları, temel ders içeriklerinin öğretilmesi ve düşünme gelişimlerine katkı sağlama amacındadır. Bu tür kitaplar genellikle referanslarla desteklenir ve güvenilir bilgi sunmaktadır. Ayrıca bilim kitapları, popüler bilim eserleri, kişisel gelişim kitapları ve çocuklar için eğitici kitaplar gibi farklı türlerde eğitici kitaplar bulunmaktadır. Bu türe verilebilecek örnekler şöyle sıralanabilir: Ders kitapları, okullarda temel ders içeriklerini sunma amacı taşımaktadır. Matematik, tarih, fen bilimleri, edebiyat gibi farklı dersler için özel olarak tasarlanabilir. Rehber kitaplar, eğitici kitaplar arasında kullanım kılavuzları ve el kitapları yer almaktadır ve bu kitaplar pratik bilgiler sunan metinlerdir. Özellikle yeni bir beceri öğrenirken veya belirli bir konuda uzmanlaşırken faydalı olmaktadır. Ansiklopediler, birçok konu hakkında özet bilgiler içeren kaynaklardır. Bu kitaplar, genellikle referans olarak kullanılır ve çeşitli konuları ele alır. Kişisel gelişim kitapları okuyucuların yaşamlarında kullanımlarına yönelik; özgüven, liderlik, iletişim, stres yönetimi gibi konuları ele alır.

2.2.5.1. Eğitim Yaklaşımları ve Öğretim Teknolojileri Bağlamında Kitap:

Bireyin isteyerek gerçekleştirdiği değişim olarak açıklanan eğitimin en yaygın tanımında, olumlu yönde bir gelişimden ve öğrenmeden bahsedilmektedir. Bu süreçlerde bireyin istendik yönde, bireysel ve toplumsal kültürlenme süreci başlamaktadır. Okullarda gerçekleşen bu süreç, eğitim programının planlı bir şekilde yürütülmesi ile sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilir. Öğrenmenin planlanan boyutundaki hedeflerin, kazanımların ve öğrenme çıktılarının bireyin hazırbulunuşluğu doğrultusunda uygun öğretim kaynaklarıyla gerçekleştirilmelidir. Öğretmen

ve öğrenciler için hazırlanan kaynaklar, öğrenme sürecinin daha anlaşılır bir çerçevede sunulmasını sağlamaktadır. Bu alanda yapılan taramalara göre geliştirilen teoriler ve pratiklerde yarar sağlayan her türlü araç ve materyal eğitim teknolojileri genel başlığı altında toplanmaktadır. Buna göre eğitim teknolojisinin; tanımından, tarihçesinden, türlerinden ve modellerinden bahsedilen kapsamlı bir anlatım benimsenmiştir.

Sanayi devrimiyle başlayan teknolojinin gelişimi ve bu gelişimin getirdiği yeni araç ve gereçler bugünün sistematik yapısını oluşturmuştur. Günümüzde teknolojik gelişmelerin artan ivmesi ve her türlü ekran kullanımı bireylerin algısal süreçlerini derinden etkilemektedir. Öğretimin planlı ve kontrollü bir şekilde uygulanması öğretim çıktılarının istendik şekilde sonuçlanmasına yardımcı olmaktadır. Şimşek'e (2002) göre öğretim materyallerinin derste kullanılması öğrenme süreçlerinde uyarıcı etki yapmakta, zaman kazandırmakta ve öğrencinin ilgisini çekmektedir. Davranış bilimlerinde yapılan araştırmalar, öğretimde kullanılacak materyalleri geliştirmede hangi ilke ve şartlarda, hangi araç ve yöntemlerin kullanılacağına karar verilmesinde yol göstericidir. Eğitimciler, dersin zaman yönetimini verimli bir şekilde kullanabilmek ve istenilen sonuçlara ulaşabilmek için öğretim materyallerine ihtiyaç duymaktadır. Görme, işitme, yapma, söyleme gibi öğrencinin katılımını sağlayacak ortamları sağlayacak yöntemler öğretmen ve araştırmacılar tarafından oluşturulur. Derste kullanılacak her türlü materyalin öğrenme üzerinde olumlu etkileri görülmektedir. Her türlü yazı, çizim, teknoloji kullanımı algılama süreçlerinde kolaylık sağlar, dersin verimliliğini arttırır. Bu bağlamda Şendağ'a (2021) göre öğretim teknolojileri olarak adlandırılan alanda yapılan bir değerlendirmede öğretim tasarımı ve teknolojileri, öğretimle ilgili olan araçların, süreçlerin, kaynakların eğitsel ortamlarda motivasyonu ve performansı arttırmaya yönelik öğrenme süreçlerinin analizini, değerlendirilmesini, tasarımını geliştirilmesi ve yönetsel süreçlerin kazandırılmasından oluşmaktadır. "Öğretim teknolojileri, öğrenme ile ilgili süreç ve kaynakları tasarlama, geliştirme, yönetme ve bu süreç ve kaynaklardan yararlanma teori ve uygulamalardır (Seels ve Richey, 1994, aktaran Şendağ, 2021, s.21). Bu süreçte öğretim materyalinin ya da teknolojisinin seçimi, dersin teorik ve uygulamalı boyutlarına, dersin içeriğine, amaçlarına ve hedeflenen kazanımlara göre planlanmalı ve geliştirilmelidir. Öğretim tasarımı içerisinde yer alan bu sistemler eğitimin temel öğeleridir. Bir diğer tanıma göre, "Öğretim teknolojisinin öğrenmenin gerçekleştirilmesi için gerekli ortamların oluşturulması ve organizasyonunu içeren, çıkacak sorunların çözümü için eğitimcilere yol gösteren, uygun araç ve gerecin seçiminin tasarlanması ve hazırlanmasını sağlayan bir süreç olduğu tespit edilebilir" (Demirel ve Altun, 2009, s. 13). Koşar ve diğerlerine (2003) göre, "Eğitim teknolojisi, ilgili kuramların en etken ve olumlu uygulamalara dönüştürülmesi için personel, tasarım, araç-gereç, süreç ve

yöntemlerden oluşturulmuş bir sistemler bütünüdür". Bu tanımlar doğrultusunda öğretim teknolojilerinin, Sümerlerin yazıyı bulmasından günümüze devam eden bir süreci anlattığı söylenebilir.

Yazının icadından önceki dönemlerde iletişim aracı olarak kullanılan mağara duvar resimleri dönemin eğitiminin araçsal bir parçası olarak görülebilir. Sümerler tarafından yazının icat edilmesiyle tapınaklarda gerçekleşen eğitimlerde eğitsel araç kullanılmaya başlandığı söylenebilir (Baytekin, 2011). Gutenberg'in 1441 yılında icat ettiği baskı makinesi, fikirlerin hızlı yayılmasına olanak sağlamıştır. Böylece kitap, dergi, gazete gibi iletişim araçlarının basımı her geçen gün artarak devam etmiştir. Basılı yayınlar günümüzde de eğitim teknolojilerinin içinde vazgeçilmez bir araç olarak görülmektedir. Eğitim teknolojilerinin sistematik gelişimi düşünüldüğünde yirminci yüzyılın başlarına tarihlenen bir süreçten bahsedilmektedir. Şimşek'e (2017) göre 1900'lü yılların başlarında belirleyici akım olan görsellerin ağırlıklı olduğu resimli kitap ve okul müzesi gibi materyalleri gerçek nesnelerle eğitim somutlaştırılmıştır. 1920'lerde gelişen radyo teknolojisinin eğitime katkısı olmuştur. Eğitsel bir materyal olarak okulların radyo istasyonlarıyla eğitim düzeyine katkı sağlanmıştır. Yine bu dönemde Sidney Pressy, eğitimde ölçme ve değerlendirmede yardım almak ve bu süreci kolaylaştırmak gibi amaçlarla makine icat etmiştir (Rıza, 2000). Pressy yaptığı çalışmalarla, eğitim ve öğretimde makinelerden yardım almanın önemli olduğunu düşünmüştür. Pressy'nin eğitimde araç kullanma konusunda atmış olduğu adımlardan sonra İkinci Dünya Savaşı döneminde eğitimde araç kullanımı tekrar gündeme gelmiştir. İkinci Dünya Savaşı sırasında orduda kısa sürede eğitimli askerlere ihtiyaç duyulmuştur. Bu nedenle askerlerin eğitiminde makinelerden yararlanılmıştır. Bu amaçla televizyon, fotoğraflar, filmler, ses kayıtları vb. teknolojiler eğitimde kullanılmıştır. İkinci Dünya Savaşı sırasında ortaya çıkan bu durum öğretimde araç ve materyal kullanma konusunda gelişmelerin yaşanmasını sağlamıştır. Özellikle televizyon teknolojisinin eğitimde büyük değişimler yapacağı düşünülmüştür.

1950'lerde Skinner'in davranışçı kuramı doğrultusunda geliştirdiği bir dizi eğitsel çalışma da öğretim sürecini ve materyallerini etkilemiştir. 1959'da yayınladığı Öğretim Teknolojisi isimli kitabında, programlı öğretim alanında geliştirdiği yeniliklerin ve pekiştirme gibi kavramların yayılmasına katkı sağlamıştır. Bu dönemde eğitimde araç ve materyal kullanılması konusunda çok sayıda araştırma yapılmış, programlı öğrenmede öğrenciyi aktif hale getiren bir sonuca ulaşılmıştır. Bu dönemde gelişmelerden biri olan bilgisayar kullanımının yaygın hale gelmesi de programlı öğretim sürecinin gelişiminde etkili olmuştur. 1960'lı yıllarda Keller planı olarak ortaya çıkan Keller ve arkadaşlarının geliştirdiği, eğitimde öğretmenin varlığını sorgulatacak sistemlerinde farklı araç ve materyallerden oluşan birimler bulunmaktadır. Bu birimlerde

program kılavuzlardan, ünitelerden, testlerden, hedeflerden, bilimsel gerçeklerden ve öğrencinin aktif olduğu bir öğrenme sisteminden oluşturulmuştur (Rıza, 1990). 2000'li yıllarda bilgisayar teknolojisinin hızlı gelişimi, eğitim kurumlarının temel araçlarını değiştirmiştir. Kurumlar bilgisayar temelli bir sistem üzerine eğitsel süreçleri yeniden inşa etmişlerdir. İnternet, telekonferans, sanal dünyalar, sayısal ağlar ve web destekli öğrenmeler günümüzde yaygınlaşan araçlar olmuştur (Şimşek, 2017). Tarihsel süreçte gerçekleşen bütün bu gelişmeler eğitimin iyileştirilmesine yönelik atılan adımlar olarak değerlendirilmektedir.

2.2.5.2. Modern Eğitim Kuramları ve Bir Teknoloji Olarak Kitaba Yaklaşımları: Davranışçı kuram, 20. yüzyılın ilk döneminde Thorndike, Skinner, Pavlov gibi öncü araştırmacılar tarafından geliştirilen ve birçok alanı derinden etkilemiş bir kuramdır. Bu kuram, uyarıcı ve tepki ilişkilerine dayanmakta olup temel olarak klasik ve edimsel koşullanma olmak üzere iki temel tepki türüne odaklanmaktadır. Klasik koşullanma, uyarıların günlük veya doğal ihtiyaçlarının karşılandığı durumlarda meydana gelirken; edimsel koşullanma, olumlu ya da olumsuz eylemlerinin pekiştireç veya ceza yöntemi kullanılmasıyla sağlanır. Her iki koşullanma türünde de uyarıcının verdiği tepkinin kalıcı hale gelmesi amaçlanmaktadır. "Davranışçı kuram, eğitim alanında 1960'lardan itibaren başatlık kazanmıştır. Kısa süre içinde öğretim tasarımı ve teknolojisi alanında etkileri gözlenmiş olup ilk ve en iyi bilinen örnek "programlı öğretim" ya da "öğretim makineleri" olmuştur" (Şimşek, 2017, s. 45).

Eğitim alanında uygulanan davranışçı kuramda, öğrencinin gözlemlenen davranışını istendik davranışa dönüştürülmesi için pekiştireçler, söndürülmesi istenilen davranışa da cezalar verilmiştir. Bu nedenle eğitim sisteminde, geri bildirim vermenin önemli olduğu düşünülmektedir. 1960'larda benimsenen programlı öğretim yaklaşımında, oluşturulan öğretim makineleri bireysel öğrenmeye yoğunlaşmıştır. Bu amaçla üretilen öğretim makinesi, doğru yanıtlara geri bildirim veren bir sisteme sahiptir. Bu yaklaşım daha sonra bilgisayar destekli öğretim fikrinin uygulanmasını sağlamıştır.

Davranışçı kuram özellikle eğitimde materyal kullanımı konusunda öncüdür. Davranışçı kuramın eğitime yansımaları düşünüldüğünde öğrencinin davranışları gözlenebilir ve ölçülebilir olmalıdır. Davranışçı kuram, deneysel araştırmalara dayanmaktadır. Kurama göre eğitsel amaçlarla kullanılan bir kitap, deneysel araştırmaları ve gerçek yaşamla etkileşim içinde öğrenme sürecini destekleyen, etkili öğrenme araçları ve yöntemlerini içeren bir yapıdadır.

Davranışçı kuramın aksine verilen tepkilere değil bireyin iç dünyasına yoğunlaşan bir kuramdır. Bu kuramda bireyin veya öğrencinin iç dünyası bilinmeli ve eğitim bireye uygun gerçekleşmelidir. Bireyin hazırbulunuşluğu dikkate alınmaktadır. Kuramın işleyişine göre, birey duyu organlarıyla dış yaşantıyı algılar, zihninde bilgiyi deneyimlerine göre işler ve

yaşantılarıyla ilişkilendirerek kalıcı hale getirir. Zihinsel süreçlerin yeniden organize edildiği bu kuramda eğitimin bir adım daha ileriye taşınması için yapılan iyileştirmeler olarak görülmektedir. Bu süreçte bireyin hazırbulunuşluğu değer kazanmıştır. Öğrenmenin gerçekleşebilmesi ve kalıcı hale gelebilmesi için öğrencinin ön bilgiye sahip olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bilişsel kuram, dikkat toplama araçları, bellek destekleyiciler, tematik öğretim, ön düzenleyiciler, akılcı set türeticileri gibi eğitim teknolojilerine yansımıştır (Şimşek, 2017). Bu kuramda bilgilerin nasıl işlendiği önemli olduğu kadar nasıl sunulduğu da önemlidir. Öğrenmenin kalıcı hale gelebilmesi için zihinsel süreçler stratejik yöntemlerle yeniden organize edilmelidir. Bu bağlamda bireyin belleği büyük öneme sahiptir. Bilişsel kuram odağında stratejik yöntemler üzerine çalışan birçok araştırmacı bulunmaktadır. Bu araştırmacılar bazıları Bandura, Gestalt ve Gagne bilişsel süreçler üzerine araştırmalar yapmış ve eğitsel öneriler geliştirmişlerdir. Bilginin işlenmesi sürecini farklı yöntemlerle ele alarak öğrenmeyi kolaylaştırıcı, kalıcı hale getiren yöntemler üretmişlerdir. Bir örnek, Gagne'nin günümüzde de kullanılan öğretim aşamaları araştırmasıdır. Bu araştırmaya göre, öğretmenlerin bir ders saatinin nasıl gerçekleşmesi gerektiğini dokuz aşamada anlatan bir yöntem geliştirmiştir. Gagne'nin dokuz öğretim aşaması; dikkat çekme, öğrencilere hedef sunma, önceki öğrenmeleri hatırlama, öğrenme materyallerini sunma, öğrenmeye rehberlik etme, performansı ortaya çıkarma, dönüt verme, performansı değerlendirme, kalıcılığı ve transferi sağlama süreçlerin içermektedir. Bu aşamaların her adımında zihinsel süreçlerin ortaya çıkarılması ve öğrenmenin gerçekleşmesi amaçlanmaktadır (Şendağ, 2021).

Bilişsel kurama göre, kalıcı öğrenmenin gerçekleşebilmesi için bellek önemli bir araç olarak görülmektedir. Kuramın temel yöntemleri arasında; çizme, grafik oluşturma, görsellerden yararlanma, kavram haritası oluşturma, ipuçları düzenleme, bilgisayar kullanımı, teknolojiden yararlanma gibi materyaller sıklıkla kullanılmaktadır. Bu bağlamda belleğin yoğun kullanımına olanak sağlayan etkili araçlardan biri de kitaptır.

Öğretim teknolojileri, öğretme ve öğrenme ile ilgili birçok kuramdan etkilenmiştir. Geliştirilen bu teknolojiler öğretim kuramlarıyla yakından ilişkilidir (Şimşek, 2017). Öğrenme ve öğretme kuramlarının gelişimi düşünüldüğünde dönemsel koşulların yoğun etkileri olduğu söylenebilir. I. Dünya savaşı ve sanayileşme döneminde davranışçı kuramlarla, soğuk savaş döneminde ise bilişsel süreçlerle ilgili çalışmalar yürütülmüştür. Teknoloji her dönemde öğrenmeyi kolaylaştıran bir araç olarak görülmüştür (Şendağ, 2021).

2.2.5.3. Yapılandırmacı Yaklaşım ve Başkalaşan Kitap: Yapılandırmacı kuram, davranışlar veya zihinsel süreçler yerine bireyin yaşantılarına odaklanmaktadır. Bu kuramda, birey merkezli bir öğrenmeden yola çıkarak bilginin birey tarafından inşa edildiği bir süreçten

bahsedilmektedir. Birey kendi yaşantıları yoluyla bilgiyi anlamlandırmaktadır. “Öz yeterliliğin gelişimi için öğrenciye tüm bilgiyi sunmak yerine onun bireysel ya da grup etkinlikler ile kavraması, ilkeler ve yöntemleri kendisinin keşfedeceği bir ortam yaratılması gereklidir” (Şendağ, 2021, s. 58). Bu kuram, radikal, sosyal, eleştirel, bilişsel yapılandırmacılık olarak gruplara ayrılmaktadır. Bir örnek, bilişsel yapılandırmacılıkta Piaget’e göre, öğrenci merkezli, aktif katılımın olduğu bilişsel düzeye uygun bir ortam yaratılmalıdır. Piaget bilişsel denge kavramında bahsetmektedir. Bu kavrama göre, eski bilgileri yeni bilgilerle sentezleme sürecinde dengeleme ihtiyacından bahsetmektedir. Öğrenci yanlışlar yaparak öğrenir dolayısıyla bu yolla bilişsel denge sağlanmaktadır. Bu ortam içerisinde öğretmen rehber görevini üstlenmektedir. Öğrencinin bilgiyi keşfedebilmesi için uygun sorular sorulmalı, ortamla öğrenme süreci geliştirilmeli ve anlık geri dönütler verilmelidir. Yapılandırmacı kuram son yıllarda eğitim sisteminde yaygın kullanılan bir kuramdır. “Dewey'e göre eğitim eyleme bağlıdır. Bilgi ve fikir, öğrenenin kendisi için anlamlı ve önemli olan deneyimler çıkardığı durumlardan doğar. Bu durumlar, öğrencilerin materyalleri ustalıkla kullandığı sınıf gibi toplumsal ortamlarda ortaya çıkar ve böylece bilgilerini beraberce inşa eden öğrenen topluluğu oluşur” (Dewey, 2004, aktaran Arslan, 2007). Kuramın temel yöntemleri arasında, drama, rol oynama, modelleme, tematik öğrenme, sanal ortamlar, Web, işbirlikli öğrenme yer almaktadır. Her ne kadar deneyim odaklı olursa olsun yapılandırmacı kuramla tasarlanmış bir öğrenme durumu, öğrenen merkezli bir aracı gerekli kılmaktadır. Bu aracın yukarıda sayılan öğrenme yöntem ve modellerine uyarlanabilir en esnek formu, kitaptır.

Bu kuramlar ve yöntemler dışında günümüz dinamiklerini yansıtan yeni öğretme ve öğrenme biçimleri bulunmaktadır. Teknolojinin hızla geliştiği ve yoğun bir şekilde kullanıldığı bu dönem içerisinde yeni neslin çoklu işlem yapma, hızlı dikkat dağılması gibi birtakım ortak özellikler taşıması yeni yöntemlerin oluşturulmasını sağlamıştır. Bunlar arasında oyun tabanlı öğrenme, ters yüz öğrenme, okul dışı öğrenme ve oyunlaştırma gibi yöntemler yer almaktadır. Bu yeni yöntemler, günümüz öğrenme biçimlerine uygun dijital ortamla iç içe bir yapı sunmaktadır. Örneğin, ters yüz öğrenmede, klasik yöntemlerde mevcut teorik, uygulama ve ödevlendirme aşamaları yerine, teorik anlatım ders öncesinde uygun teknoloji ile yapılmaktadır. Ders sırasında öğrenciler ödevleri ve aktiviteleri daha verimli yapabilmektedir. Ters yüz sınıflarda ders materyalleri olarak konuya uygun videolar üretilir ve geliştirilir.

Günümüzün değişen sosyolojik ve teknolojik yapısına göre evrimleşen ve öğrenme kuramlarının tümünden etkiler taşıyan yapılandırmacı kuram, öğrenen deneyimini merkeze alma amacıyla kitabın etkileşen ve başkalaşan bir formda temel bir araç olarak kullanmaya devam etmektedir.

2.2.5.4. Eğitsel Niteliğe Sahip Sanat Kitapları: Sanat eğitimi bireyin duyuşsal, bilişsel, motor becerilerini gelişmesini sağlamanın yanı sıra yaratıcılığı ve ifade gücünü de zenginleştiren bir ders olarak görülmektedir. Toplumsal ölçekte estetik algının oluşmasında önemli bir rol oynadığı düşünülmektedir. Sanat eğitimi kendine özgü teorik ve pratik yöntemleri olan bir alandır. Teorik ve pratik yöntemler dengeli bir yaklaşımla ders planlarında yer almaktadır. Çağdaş sanatın dinamik yapısı düşünüldüğünde, bu yaklaşımın günümüz sanatını anlama konusunda önemli olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda öğretmen odaklı dersleri destekleyen çeşitli türlerde kitapların varlığından bahsedilebilir. Bu kitaplara, sanat tarihinden çeşitli dönemleri, sanat felsefesi, sanat eleştirisi ve kuramlarının yer aldığı teorik kitaplar; uygulamayı öğreten desen, suluboya, perspektif gibi tekniklerin aşamalarının gösterildiği teknik kitaplar örnek gösterilebilir.

Teorik kitaplar. Sanatın teorik alan yazınında, sanat tarihi ve kuramlarının anlaşılmasına yönelik hazırlanmış çeşitli türlerde teorik kitaplar bulunmaktadır. Teorik kitaplar; sanat tarihi, kuramları, eleştiri biçimleri, sanatçılar, sanat akımları, sanat eğitimi, kültürlerin özgün değerleri ve toplumsal bağlamları gibi konuları içeren ve inceleyen kitaplardır. Bu kitaplar, sanatın teorik boyutunu anlamak ve değerlendirmek için önemli kaynakları oluşturmaktadır. Sanat tarihi ve gelişimi, sanat kuramları, eleştiri yöntemleri, sanat akımlarının geleneksel ve çağdaş boyutları, sanat eğitimine yönelik temel kaynaklar gibi bilişsel becerileri geliştiren ulusal ve uluslararası birçok kaynak literatürde yer almaktadır. Sanat tarihi kaynakları, sanatın farklı dönemlerde gelişim sürecini inceler, geçmişi anlama fırsatı sunmaktadır. Sanatın çeşitli tarihsel dönemlerde hangi nedenlerle oluştuğunu hangi sebeplerle değiştiğini anlamaya yardımcı olmanın yanı sıra günümüz sanatının değişimlerini ve birikimsel oluşumlarını nasıl anlamlandırmamız gerektiği konusunda yol gösterici olmaktadır. Bu bakış açısı, öğrencilere sanatın neden yapıldığı, sanatın amacı ve anlamı gibi önemli konuları anlamalarına yardımcı olur. Eleştiri yeteneğini geliştiren teorik kitaplar, öğrencilerin görsel sanatları daha derinlemesine anlamalarını ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerini sağlar ve sanat eserlerini daha iyi analiz etmelerine ve yorumlamalarına yardımcı olur. Sanat eğitimi için temel bilgiler sunan bu kitaplar, eğitimciler için teorik kitaplar, öğretim stratejileri, müfredat geliştirme ve öğrenci değerlendirmesi gibi konularda da temel bilgi sağlar. Teorik kitaplar, sanatın anlamını, rolünü ve önemini daha iyi anlamaya yardımcı olur ve sanatın daha bilinçli bir şekilde deneyimlenmesine katkıda bulunur. Sanat eğitimi, teorik ve pratik yeteneklerin geliştirilmesinin yanında sanat ürünlerine eleştirel bakabilmeyi de öğreten bir alandır. Bu eğitimin etkili bir şekilde gerçekleşebilmesi için öğrencinin sanat ürünün değerini görebilmesi, estetik özelliklerinin farkına varması bağlamında yeterli bilgi ve donanıma sahip olması gerekmektedir. Sanat eğitimi, teorik ve uygulama

alanların yanı sıra kuramları ve eleştirel düşünceyi de içeren bütüncül bir sistem olarak görülmelidir. Teorik kitaplar, sanatın estetik bir deneyimden çok daha fazlasını ifade ettiğini anlamaya ve sanat eserlerini daha zengin bir bağlama yerleştirmemize olanak tanır. Sanat eğitiminde kullanılan estetik, sanat tarihi, ilkokul ve ortaokulda sanat, sanatın elemanları, yaratıcılık, sanat eğitimi ders planları ve programları gibi başlıkların görüldüğü (Artut, 2020; Buyurgan ve Buyurgan, 2019; Kırışoğlu, 2015; Özsoy, 2007) sanat ve eğitim bağlamında özgün kaynaklar bulunmaktadır. Artut'un (2020) Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri kitabı görsel sanatlar dersinde öğretmen adayları ve öğretmenlerin kullanımı için geliştirilmiş, sanat eğitimini her yönüyle ele almış ilk kaynaklardan biridir. Özsoy'un (2007) *Görsel Sanatlar Eğitimi Resim-iş Eğitiminin Tarihsel ve Düşünsel Temelleri* kitabında sanat eğitiminin tarihsel sürecini ve bu alana katkı sağlayan düşünce, araştırma, uygulama ve deneyimleri geniş bir perspektiften sunmuştur. Kırışoğlu'nun (2015) sanat eğitimi ve öğretimine yönelik kitabında kültür eğitimi, sanat eğitimin tarihsel süreci, sanat eğitiminde öğretim yaklaşımı, eğitim ve öğretim programları, değerlendirme gibi sanat eğitimi sürecinin öğretim boyutunu derinlemesine ele almıştır. Buyurgan ve Buyurgan'ın (2019) sanat eğitimi ve öğretimi konulu kitabında sanat eğitiminin tarihsel sürecini, müze eğitimi, tasarım ilke ve yöntemlerini ve uygulamalarını içeren bir geniş bir boyutta ele alınmıştır.

Teknik kitaplar. Sanat eğitimde uygulamaya yönelik sanatın farklı alanlarında yararlanılan, çeşitli tekniklerin anlatıldığı kitaplar bulunmaktadır. Bu uygulama kitapları, öğrencilerin, eğitimcilerin veya sanatçı adaylarının pratik becerilerini geliştirmelerine yardımcı olan kaynaklardır. Resim, çizim, müzik, seramik, heykel, grafik tasarım gibi sanatın farklı alanlarında tekniğe dair kitaplar bulunmaktadır. Pratik becerilerin ve görsel yeteneklerinin geliştirilmesi, sanat kuramı ve kavramlarının uygulamaları örneklerle destekleyerek soyut kavramları anlamasına yardımcı olmaktadır. Sanat uygulama kitapları, öğrencilere kendi yaratıcı potansiyellerini keşfetme ve ifade etme fırsatı verir. Farklı malzeme ve teknikleri kullanma pratiği, sanatsal kimliklerin gelişimini sağladığı söylenebilir. Sanat öğretmenleri, uygulama kitaplarını sınıf derslerinde kullanarak öğrencilerine yönlendirici kaynaklar sunabilirler. Bu, öğrencilere daha yapılandırılmış bir öğrenme deneyimi sağlayabilir. Teknik kitaplar, sanat eğitimi sürecini yapıcı ve düzenli bir hale getirir, teorik ve pratik yönlerini geliştirerek öğrencilere geniş bir perspektif sunduğu söylenebilir. Sanatın sadece estetik bir deneyimden çok daha fazlasını ifade ettiğini anlamamıza ve sanat eserlerini daha zengin bir bağlama yerleştirmemize olanak tanıdığı söylenebilir.

Sanat eğitiminde kullanılan, farklı sanat alanları ve beceri düzeyleri için hazırlanan teknik kitaplar bulunmaktadır. Bunlara, çizim, resim, seramik veya grafik alanlarında hazırlanmış

kitaplar örnek verilebilir. Çizim kitapları perspektif, kompozisyon, ışık gibi temel pratikleri için uygun teknikleri öğretmektedir. Resim kitapları renk teorisi, doku oluşturma, kompozisyon gibi konuları içerebilirler. Yağlı boya, akrilik, sulu boya, guaj gibi farklı resim tekniklerini konu alabilir. Grafik tasarım becerilerini geliştirmek isteyenler için hazırlanan kitaplar; tipografi, renk kullanımı, düzenleme, logo tasarımı gibi grafik tasarımın temel konularını içerebilir. Tasarım kitapları, moda tasarımı, iç mekan tasarımı, endüstriyel tasarım gibi farklı tasarım alanlarına yönelik kitaplar, tasarımın temel prensiplerini ve uygulama yöntemlerini açıklamaktadır. Teknik öğretimine dayalı bir sanat alanında uzmanlaşmaya yönelik temel becerileri geliştiren kitaplar eğitimde kullanılan önemli kaynaklardır. Keskinok'un (2001) Sanat Eğitimi Aşamalı Yöntem adlı kitabında, çocuğu tanımak, ortamın hazırlanması, yaratmaya yönlendirilmesi, çalışmaların değerlendirilmesi ve eleştirilmesini içeren uygulama eğitiminde aşamalı bir sistem önermiştir. Bu doğrultuda gerçekleşen sanat eğitiminin, yaratıcılığı geliştiren ve çocuğun güzeli alabilmesine yardımcı olarak görmektedir. Görsel sanatlar dersi bağlamında farklı eğitim düzeylerinde, bu yöntemle gerçekleştirilen birçok ders planı oluşturulmuştur.

Baskıresim kitapları. Baskıresim tekniği geleneksel ve alternatif yöntemleriyle sanatçıların yaygın olarak kullandığı bir teknik olup görsel sanatların da önemli bir parçasıdır. Teknik kendi içinde farklı türde kalıp, malzeme ve preslerin kullanıldığı bir çeşitlilikte, zengin bir yapıya sahiptir. Bu doğrultuda tekniğin kullanımına yönelik çeşitli türlerde kitaplar akademik literatürde mevcuttur. Baskıresim tekniğine ilişkin uluslararası literatürde temel bilgileri sunan çok sayıda kitap bulunmaktadır. Bu kitaplar arasında özellikle kılavuz kitapları ve baskıresim türlerini tek tek ele alan kitaplar yoğun olarak bulunmaktadır. Bu kitaplar arasında özellikle uluslararası literatürde başlangıç ve ileri seviye baskıresim kitapları (Daniels, 1971; Dawson, 2003; Fick ve Grabowski, 2012; Hughes, 2008; Kent, 1966; Martin, 1993; Maxwell, 1977; Meilach, 1965; Perterdi, 1971; Russ, 1975; Schachner, 1970; Stobart, 2005; Toale, 1992; Weiss, 1976) gibi kılavuz kitabı niteliğinde olup baskıresim tarihi, teknikleri ve materyallerinin yer aldığı kitaplardır. Bu kitaplar, tekniğin monotip, kolografi, gravür, ahşap baskı gibi türlerini derinlemesine inceleyen kitaplar (Ayres, 1991; Banister, 1988; Leaf, 1976; Stoltenberg, 1975; Westley, 2002) ve baskıresim tekniğinin farklı coğrafyalardaki uygulamalarına ve sanatçılarına (Carrey, 1990; Ittmann, 2006; Watrous, 1908) yer veren kitaplardır. Bunlara ek olarak, çocuklara uygulama yaptırmaya yönelik farklı ve basit teknikleri, uygulama aşamalarıyla gösteren sanat eğitiminde kullanılan teknik kitaplar da bulunmaktadır (Bautista, 2014; Hanson, 2009; Rau, 2016; Rockwell, 1974; Ruscoe, 2010). Baskıresim terminolojisine dair yabancı dilde hazırlanmış bir sözlük olarak Simmons'un (2002) uluslararası literatürde yer alan

eserinden söz edilebilir. Baskıresim tekniklerine dair kılavuz niteliğinde hazırlanmış olan ve Türkçe'ye çevrilmiş tek kaynak olma özelliği taşıyan Fick ve Grabowski'nin (2012) Kapsamlı Materyaller ve Teknikler Rehberi adlı kitabı literatürde önemli bir yere sahiptir.

Türkiye baskıresim literatürüne bakıldığında, gravür, litografi, kolografi vb. teknikleri alt teknikler olarak ve derinlemesine ele alındığı teknik kitaplar olduğu görülmektedir (Akalan, 2000; Atar, 2023; Bayav, 2013). Terminolojik bilgiye dayanarak hazırlanmış tek kitap Kınay'ın 2021 tarihli Baskı Sanatı Terminolojisi Teknikler Malzemeler Terimler adlı eseridir. Bu kaynaklar dışında, sergi ve sanatçı kataloglarında tarihçe, sanatçı görselleri yer alan çalışmalar bulunmaktadır (Aslıer, 1995). Uluslararası literatürde yer alan çok yönlü yayınlar; öğretmenler, öğrenciler ve teknikle ilgilenen sanatçılar için oluşturulmuş zengin kaynaklardır. Literatür bu açıdan değerlendirildiğinde farklı amaçlarla hazırlanmış pek çok kitabın eğitsel amaçlı kılavuz niteliği taşıyan Türkçe kitapların azlığı fark edilmektedir.

2.3. İşlevsel Bir Yaklaşımdan Kitap: Kitabın Araçsallığı

Eğitim ailede başlar ve tarih boyunca ebeveynler hem kendilerini geliştirmek hem de çocukta bilgiye dayalı bir gelişim sağlayabilmek amacıyla kapsamlı bilgi taşıyıcısı ve işlevsel bir materyal olarak kitapları kullanmışlardır. Öğretim sürecindeyse kitaplar her dönemde yoğun olarak kullanılan materyallerdir. Ders kitabı, kılavuz kitap, el kitabı, test kitabı, deney kitapları, ansiklopediler, sözlükler, romanlar, dergiler ve kaynak kitap olmak üzere çeşitlenebilir. Kitaplar öğretim tasarımında destekleyici materyal olarak farklı ihtiyaçları karşılamaktadır. "Eğitimde kitap kullanımının amacı, bilgiyi duyurmak, aktarmak, yorumlamak, korumaktır" (Koşar ve diğerleri, 2005, s. 54). Öğrencilerin ders öncesinde ve sonrasında kullanabilecekleri, ders dışında içerikle ilgili ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar.

Eğitimde en çok kullanılan kitaplar arasında ders, kaynak ve kılavuz kitapları yer almaktadır. Ders kitapları öğrencinin konuyu anlamlandırma çabalarına yardımcı olmaktadır. Ders kitapları içeriği özenle oluşturulmalı ve bilimsel bilgilere yer verilmelidir. Öğrencilerin düzeyine uygun seçilmeli, günlük yaşamdan örneklerle desteklenmelidir. Sade ve anlaşılır bir dil benimsenmeli, metinleri ilgi çekici hale getirecek görseller kullanılmalıdır. Kaynak kitapları, ders kitaplarındaki bilgiler geniş bir şekilde ele alan kitaplardır. Bu kitaplar öğrencinin düzeyine uygun olarak üretilmelidir (Okan, 1983). Öğretmen kılavuz kitapları, öğretmenin ders dışında araştırmalarını destekleyecek, yöntem ve teknikler sunan, içeriğe ilişkin çözümler sunan bir materyaldir. "Öğretmenlerin yeni yaklaşım ve yöntemler getiren kitaplarla birlikte bunları açıklayan, amaçlarını gösteren, uygulanacak teknik ve yöntemler konusunda bilgi veren kitaplara ihtiyacı olabilir" (Koşar ve diğerleri, 2005, s. 58). Kılavuz kitapları içeriklerinde; özel

bilgiler, ünite açıklamaları, değişik anlatımlar, teknikler ve yöntemler, alternatif etkinlikler, değerlendirme aşamaları önerileri ve değişik kaynak önerilerini içerisinde barındırabilir.
Günümüz teknolojisinde bilgisayar temelli eğitim sistemi düşünüldüğünde kitapların dijital ortama taşındığı söylenebilir. E-kitap olarak isimlendirilen bu materyaller, basılı kitapların dijital ortamlara taşınması ile elde edilen elektronik dokümanlardır. E-kitapların kullanımına ilişkin olarak öğrenciyi destekleyen, dönüşebilen bir yapı sunduğu söylenebilir. E-kitapların içeriklerinde çoklu ortam özellikleri taşıyan biçimlerine z-kitap denmektedir. Bu tarz elektronik kitaplar video, ses, internet bağlantısı gibi çoklu ortamların dahil edildiği kitaplardır. Millî Eğitim Bakanlığınca (MEB) hazırlanan "Elektronik Eğitim İçerikleri: Genel Bakış" isimli elektronik içerik kılavuzunda değinilen araştırmalarda, dijital içeriklerin öğrenmeyi kolaylaştıran etkileri olduğu görülmüştür (MEB, 2022). Kitabın çeşitliliğin ve temel yapısının değiştiği bu eğitim ortamlarında, kitaba ulaşılabilirlik daha da kolaylaşmıştır. Yeni neslin teknolojinin bu denli geliştiği bir ortamda doğması, eğitim ve öğretimde gerçekleşecek değişimlerin bu doğrultuda olması gerektiğini göstermektedir.

2.3.1. Eğitimde Materyal Kullanımı

Eğitim sistemleri günümüz şartlarında bütüncül olarak ele alınan yapılardan oluşturulmaktadır. Bu sistemler öğretim tasarımı başlığı altında materyal hazırlama, ders sürecini tasarlama ve en verimli hale getirilmeye çalışılmaktadır. Eğitimde sistematik bir öğretimin gerçekleşmesi için çoklu duyu ortamlarının yaratılması gerekmektedir. Birden fazla duyuya hitap eden eğitim planlamaları öğrenmenin kalıcılığını artıran ve öğrencinin motivasyonuna olumlu etkileri olan bir yöntemdir. Edgar Dale'in yaşantı konisine göre (Görsel 2.4), başkalarının yardımıyla edinilen sözel semboller, görsel semboller, hareketli resimler, televizyonla edinilen deneyimler göz ve kulak duyularıyla algılanır. Sergiler, geziler, gösteriler, dramatizasyon gibi direk yaşantılarla gerçekleşen bütün duyuların öğrenmeye dahil olduğu bir model geliştirmiştir. Bu bağlamda yapılan araştırmada, eğitimde kullanılan araçların görsel, işitsel ve görsel-işitsel araçlar olmak üzere sınıflandığı söylenebilir. Buna göre görsel araçlar; kitaplar (Ders kitabı, Kılavuz Kitabı), Yazı tahtası (Kara Tahta, Akıllı Tahta), Resimler, Afişler, Levhalar, Grafikler, Gerçek eşyalar ve modeller, Projektörler, Film şeridi gibi araçlardan oluşmaktadır. İşitsel araçlar; Radyo, Teyp, Ses kasetleri, CD'lerden oluşmaktadır. Görsel-işitsel araçlar; televizyon, Film makinaları, Video, Bilgisayar gibi araçlar bu grup içerisinde yer almaktadır. "Araç- gereçler hitap ettikleri duyu organlarına göre görsel, işitsel, görsel-işitsel, teknoloji destekli araçlar; zihni farkındalığa göre somut, soyut, somut-soyut araçlar, temin edilebilme özelliklerine göre basit ve öğrenciye yaptırılabilecek, öğretmenin tasarlayıp geliştirebileceği, satın alınabilecek araçlar olarak sınıflandırılır" (Demirel ve Altun, 2009).

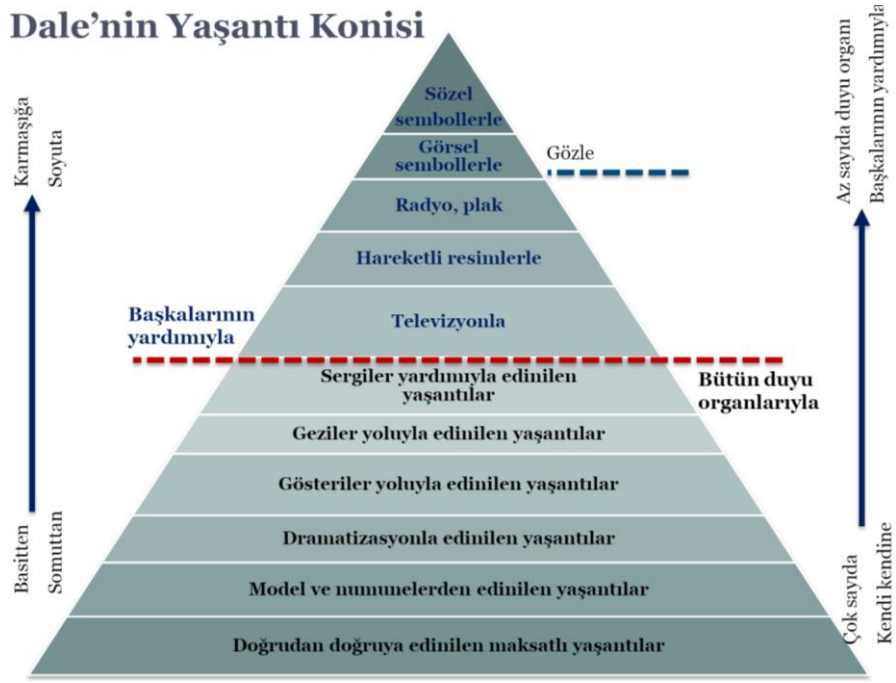

Görsel 2.3. Dale'in Yaşantı Konisi (Tan Şişman, 2016)

Görsel ve işitsel araçlar: Görsel araçlar gerçek eşyalar, modeller olabileceği gibi resim, afiş, grafik, tahtalar, projektörler, krokiler, haritalar bu araçlara örnek olarak verilebilir. İşitsel olan araçlar, radyo ve teyp olarak sıralanabilir. Görsel-işitsel araçlar, televizyon, kamera, bilgisayar örnek verilebilir. Bu araçlar yine öğrenmede kolaylık sağlar ve öğrencinin daha çok duyusunu harekete geçirir. Anlatılan konuyu destekleyici resim afiş, grafik, harita gibi görsel araçlar öğrencinin görme duyusuna hitap etmektedir. Görme duyusunu kullanarak somut yaşantıları öğrenmeye dahil eden araçlardır. Yazı tahtaları görsel araçlar arasında öğretmenin en çok kullandığı araçlardır. Günümüz teknolojisinde üretilen akıllı tahtalar, artık birçok aracın yerini almış durumdadır. Akıllı tahtalar, slayt sunusunu, internette bilgi edinmeyi, hatta çevrimiçi sergi gezmeyi sağlayan çok yönlü araçtır. Görsel ve işitsel birçok aracın yerine geçmiştir. İşitsel araçlar işitme duyusuna hitap eder ve duyduklarımızla öğrenmede somutlaştırma sağlanır. Öğrenci işittiklerini algılamayı, dikkatini toplamayı öğrenir. Görsel-işitsel araçlar, sınıf ortamında görme ve işitme duyularını dahil ederek öğrenmede somutlaştırma sağlar. Öğrenciler çoklu duyu deneyimi sağlayarak öğrenmede basitleştirmeyi, düşüncede canlandırmayı, detayları görmeyi öğrenir. Görsel-işitsel araçlar, sınıf ortamına getirerek öğrencilerin bu araçları çalıştırmaları, araçlar hakkında fikir sahibi olmaları da sağlanır.

Gerçek eşyalar ve modeller: Eğitim sisteminde öğrencinin yaşantı yoluyla direk deneyimledikleri materyaller ya da araçlardır. Öğrenci somut bir deneyim yaşadığı için öğrenme kalıcı olarak gerçekleşmektedir. Derse getirilen gerçek yaşamdan eşyalar, bütün duyularla algılanır ve öğrenmeyi kolaylaştırır. Modeller, gerçek materyallerin küçültülmüş ya da büyütülmüş kopyalarından oluşmaktadır. Derse getirilmeyen örnekler, orijinalinden oluşturulan kopyalar derse getirilir ve öğrencinin incelemesi sağlanır. Gerçek olanı yansıtan simülasyonlar, canlandırmalar, sanal ortamlar, dramatizasyonlar da gerçek deneyimlerden oluştuğu için kolaylık sağlar ve öğrenmeyi kalıcı hale getirir. "Sanal gerçeklik; bilgisayar ortamında oluşturulan seslerin, üç boyutlu resimlerin ve animasyonların teknolojik araçlarla insanların zihinlerinde gerçek bir ortamda bulunma hissini veren ve bunlara ek olarak ortamda bulunan bu objelerle etkileşimde bulunmalarını sağlayan teknolojidir." (Demirel ve Altun, 2009, s. 40). Sınıf ortamına getirilemeyen nesneler, küçültülmüş ya da büyütülmüş halleri sınıfa getirilir ve böylece öğrencinin araç yardımıyla bizzat deneyim yaşaması sağlanır.

Basılı ve yazılı araçlar: Görsel araçlar arasında en çok kullanılan araçtır. Kitap, kitapçık, öğretmen kılavuzu, broşür, gazete, dergi, afiş basılı araçlara örnek verilebilir. Öğretmen ve öğrencinin kullanımına özel hazırlanabilir. Öğretmenler çeşitli nedenlerle, planlamada, içerik oluşturmada, konuların oluşturulmasında kitap kullanmaktadır. Öğrenciler ise konuları pekiştirmede, ödevlerini oluşturmada yardımcı kaynak olarak kullanılabilmektedir. Kitaplar, değerini kaybetmeden günümüzde de yoğun olan bu kaynakları kullanması için ilgi çekici öğelerle ve doğru bir tasarım ile sunulmaktadır. Kitapların ilgi çekici olması, öğrencileri, akademisyen, eğitimciler ve uzmanlar kitap üretmeye devam etmektedirler. Özellikle açık üniversiteler, materyal olarak akademisyenlerin hazırladığı kaynak kitapları yoğun olarak kullanmaktadır.

2.3.2. Eğitimin Kurumsallığının Sağlanmasında Kitabın Rolü

Öğretmen kılavuz kitapları, eğitim sürecinde öğretmenin izlemesi gereken aşamaları gösteren dokümanlardır. Kılavuzlar, teorik açıklamaların yanı sıra uygulamalı eğitimlerin nasıl yürütülmesi gerektiğini göstermektedir. Kılavuzlarda amaçlar, konu içerikler, alıştırmalar, yardımcı araçlar, yönergeler yer almaktadır. "Kılavuzlardaki yönergelerin temel işlevi, eğitimcilerin yaratıcılığını sınırlamak değil, işe yararlılığı bilimsel olarak kanıtlanmış öğretim stratejilerini kullanarak eğitimi etkili, verimli ve çekici kılmaktır" (Şimşek, 2017, s. 190).

Türkiye'de MEB ders kitapları, kaynak kitaplar ve kılavuz kitapları olmak üzere üçlü kitap modeli uygulamaktadır. Eğitimi bütüncül sistemler halinde kurgulayan MEB, her kademede çeşitli alanlarda kitaplar üretmektedir. MEB bu kitapları, basılı olarak tüm illere dağıtmakta olup internet sayfalarında açık erişimli e-kitaplar olarak sunmaktadır. Ders kitapları ve eğitim

araçları yönetmeliğinde, öğretmen kılavuz kitabında bulunması gereken özellikler sıralanmıştır. Buna göre öğretmen kılavuz kitabında, konulara göre kazanımlar belirtilmeli ve bu kazanımlar doğrultusunda öğretmeni yönlendirecek bilgi, uygulama ve davranışlara yer verilmelidir. Uygun teknik ve araç kullanımı sağlanmalıdır. Öğretmenin ders öncesinde yapacağı hazırlıklara, öğrencinin ilgisini çekebilecek soru, grafik, çizimlere yer verilmelidir. Öğrenciyi araştırmaya yöneltecek, örnek çalışmalara yer verilmelidir. Kılavuz kitaplarda gerekli görülmesi halinde kavram sözlükleri bulundurulmalıdır (MEB, 2015). MEB tarafından hazırlanan çeşitli konulara ilişkin öğretim kılavuzları bulunmaktadır. Bunlardan bazıları aşağıda açıklanmaktadır.

MEB yayınladığı ders kitapları ve eğitim araçları yönetmeliğine göre, belirlenen kriterler doğrultusunda çeşitli alanlarda öğretmenleri geliştirmek, bilgilendirmek, yaratıcılıklarına alan açmak gibi nedenlerle kılavuz kitaplar yayınlanmıştır. Bunlardan bazıları, günümüz teknolojilerine uygun öğrenme alanlarına entegrasyonu sağlamak amacıyla e-içeriklerin tanımlanması, türlerinin ve kullanım alanlarını belirleyen, Elektronik Eğitim İçerikleri: Genel Bakış isimli e-içerik kılavuzu hazırlanmıştır. Bu kılavuzun e-içerik sağlayıcılara katkıda bulunacağı düşünülmüştür (MEB, 2022). Okul dışı öğrenme ortamlarının araştırılması ve öğretim programlarıyla ilişkilendiren eğitim materyali olarak kılavuz hazırlanmış ve belirlenen mekanların eğitimde kullanımına yönelik farkındalık yaratılmıştır. Okul Dışı Öğrenme Ortamları Kılavuzları her il içi ayrı ayrı planlanmıştır. Bu kılavuzda belirtilen kurumların; iletişim adresleri, açılış-kapanış saatleri, e-mail hesapları kuruma ait bilgiler ve öğretim ile ilgili ders kazanımları, etkinlik çeşitleri, tema, gelişim alanı, mekan ve kazanım ilişkileri, sınıf düzeyleri kılavuza dahil edilmiştir (MEB, 2019). Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabı'na (2021) göre, okullarda Tasarım Beceri Atölyeleri (TBA) kurulmasına ilişkin hazırlıkları destekleyici öğretmen kılavuzu olarak tasarlanmıştır. Bu amaçla, TBA teorileri, genel bilgiler, yenilenen öğretmen ve öğrenci rolleri, örnek atölyeler ve bu atölyeler için belirlenen kazanımlar, sınıf düzeyleri, temalar, teorik anlatımlar, çalışmaların tahmini süreleri, gerekli araç-gereçler, alınacak tedbirler, çalışma yönergesi, öğretmene notlar, ilgili kavramlar, sunum önerileri, çalışmanın geliştirilmesine yönelik öneriler ve kaynakların yer aldığı bir planlama yapılmıştır. Bu kılavuzlar dışında çeşitli kavramların anlaşılmasına yönelik öğretmen kılavuz kitapları da tasarlanmıştır. Bu kavramlar, akran öğreticiliği, işbirlikli öğrenme, dijital okuryazarlık üzerine hazırlanmış el kitaplarına MEB'in internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

2.3.3. Öğretme Öğrenme Süreçlerinde Kitabın rolü

Öğretim materyalleri eğitimin kalıcı hale gelmesinde önemli bir araç olarak görülmektedir. Eğitim amacıyla tasarlanan araçlar öğrenme sürecinde çeşitli ihtiyaçları

karşılamaktadır. Bu ihtiyaçlar arasında, eğitimi daha geniş kitlelere taşıyabilmek, öğrenme etkinliğini verimli hale getirmek ve bu etkinlikleri bireysel kullanıma sunabilmektir. Öğretmen Kılavuzu kitapları ise, farklı bilgileri öğretmene hatırlatan, bilgi yığınları arasında seçimi kolaylaştıran, ders konusunda öğretmene yol gösteren hata riskini azaltan kitaplar olarak değerlendirilmektedir (Demirel ve Altun, 2009, s. 56). Öğretmen kılavuz kitapları, konunun nasıl işleneceğine, öğrencinin bilgiyi şekillendirilmesinde, hangi uygulamaların yapılması gerektiği konusunda öğretmene rehber olmaktadır. Konuları öğrenme sürecinde dersin etkin geçmesini sağlayan rehber kitaplardır. Kılavuz kitaplarının etkililiği üzerine yapılan literatür taramasında karşılaşılan araştırmalar arasında, Uslu'nun (2017) Medya Okuryazarlığı Öğretim Materyalinin Görsel Tasarım Açısından İncelenmesi isimli araştırmasında öğretmen, öğrenci ve alan uzmanları tarafından medya okuryazarlığı dersi kapsamında öğretim materyallerini görsel açıdan incelenmiştir. Araştırmada materyallerin görsel tasarımının öğrenci bilişsel ve estetik gelişimi üzerinde etkisi olduğu görüşüne varılmıştır. Buna göre, öğretimde farklılık yaratacak materyallerin kullanımının günümüz ihtiyaçlarını karşılayan, öğretmeni destekleyen anlamlı ve kalıcı öğretim için önemli olduğu düşünülmektedir. Bu tezin konusu olan baskıresim kılavuzunda görsel sanatlar dersinde, lisans derslerinde, bireysel kullanımda tekniğin detaylarını farklı disiplinlerdeki varlığını gösteren kullanıcının bilgisini genişletecek düzeyde etkin olması hedeflenmiştir.

Öğretimde kullanılan kitaplar, güncel ve yararlı olması gerektiği için uzmanlar tarafından hazırlanmış ve öğreten ve öğrenen için önemli başvuru kaynaklarıdır. Kitaplar, öğreten ve öğrenen hangi konumda olursa olsun ilgi çekici olmalı, biçim ve içeriğin özenle tasarlandığı güncel ve yaratıcı bir yaklaşımla hazırlanmalıdır. Eğitimde öğretim sürecini tamamlama, ölçme ve değerlendirme sistemleri gibi nicel bileşenlerinin yanı sıra kullanılan yöntemler, etkinlikler, içerikler, materyaller gibi nitel bileşenler de etkili ve verimli bir şekilde sürece dahil edilmelidir (Göksoy, 2014). Yardımcı kaynaklar, öğretmen kılavuzu ve ders kitapları çeşitli kitap türleri öğretimin çeşitli kademelerinde sıkça kullanılmaktadır. Kitaplar bilgiyi koruyan, taşıyan, duyuran ve kolay taşınabilir bir kaynak olma özelliğiyle günümüzde de sıkça kullanılan bir nesnedir. Tarihsel süreçte kitaba her zaman ilgi duyulmuş, bugün birçok kitap koleksiyonlarda, müzelerde veya kütüphanelerde yerini almıştır.

Literatürde farklı disiplinlere ait öğretmen kılavuz kitaplarının yeterlilikleri ve geliştirilmesi üzerine çeşitli araştırmalar yer almaktadır. Bu araştırma çalışmaları doğrultusunda kılavuz kitaplarının alan odağında farklı uzmanlıklara sahip gruplarla ortaklaş çalışmalarla yürütülmesi gerektiği, bu kılavuzların uygulanabilir olması gereklilikleri gözlemlenmiştir. Hazırlanan

kılavuz tasarımların öğretmeni destekleyen, dersi geliştiren bir yapıda kurgulanması gerekmektedir.

Bircan'ın (2023) Güzel Sanatlar Lisesi İki Boyutlu Sanat Atölye Öğretim Programları ile Ders Kitaplarının İncelenmesi ve Ders Kitabı Hazırlama Yöntemleri isimli çalışmasında 10'nuncu ve 11 ve 12. sınıf iki boyutlu sanat atölyesi derslerinde kullanılan ders kitaplarını incelemiştir. Bu doğrultuda yapılan araştırmaya göre, ders kitaplarının hatalar ve eksiklikler tespit edilmiştir. Sanat eğitimde kullanılan ders kitaplarının öğrenci öğrenme hızı, gelişimsel basamakları, psikolojisi göz önüne alınarak tasarlanması gerekliliği dikkate alınarak hazırlanan ders kitaplarının hataların ve eksikliklerin giderilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Sanat tarihi kitapları, sanatın dünyanın değişik bölgelerinde nasıl ortaya çıktığını ve gelişimini sunan kitaplardır. Felsefe, estetik, arkeoloji, mimari gibi farklı disiplinleri içinde barındırmaktadır. Okullarda MEB'e bağlı olarak geliştirilen sanat tarihi ders kitapları, öğretmen el kitapları çevrimiçi olarak yayınlanmıştır. Dipevliler'in (2021) yayınladığı Kitap İncelemesi: Sanat Tarihi Öğretmenin El Kitabı isimli araştırmasında, MEB tarafından yayınlanan sanat tarihi öğretmen el kitabı incelenmiştir. Araştırmada aynı yayınevinden çıkan fizik, inkılap gibi farklı disiplinlerin öğretmen el kitapları aynı şablonda basıldığı gözlemlenmiştir. Disiplinler özelinde öğretmen el kitaplarında içeriklerinin öğretime yönelik hazırlanmadığı sonucuna varılmıştır. Sanat eğitiminde tarihsel perspektif, pratik kadar önemli bir alandır.

2.4. Morfolojik Bir Yaklaşımdan Kitap: Kitabın Anatomisi

2.4.1. Kitabın Biçimsel Bileşenleri/ Tasarım Boyutu

Günümüzde, tasarım çalışmaları her alanda önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmalar, ürünlerin, hizmetlerin, sistemlerin başarılı bir şekilde geliştirilmesinde ve kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verilmesinde önem taşımaktadır. Tasarım, sadece estetik unsurlarla sınırlı olmayıp, aynı zamanda işlevselliği ve kullanıcı deneyimini de içermektedir. Twemlow'a (2011) göre grafik tasarım, "….var olan içeriğin biçimini şekillendirerek (genelde), kurgulayarak ve ekleme yaparak (bazen), hem biçimini hem de içeriği yaratarak (ara sıra), görsel iletişim kurmak" için kullanılan bir araç olarak tanımlanmaktadır. İletişim araçlarının önemli bir türü olarak kitap, iletişimin ileti taşıma niteliğinin yanı sıra iletinin ifade niteliğini barındırması nedeniyle ayrıca bir önem taşımaktadır. İfade, içeriğin işlevselliğini gösteren tasarım nitelikleriyle donatılan ayrı bir süreci gerektirmektedir. Bu nedenle, kitap tasarımı grafik tasarımı alanında çeşitli alt boyutları bulunan bir alana dönüşmüştür. Günümüzde kitap tasarımları baskı teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte ciltlemenin ve yazı karakterlerinin de tasarlandığı bütüncül bir sistem haline gelmiştir. Bu doğrultuda biçim ve içeriğin birlikte düşünüldüğü tasarım süreci geliştirilmektedir. Kitap tasarımında biçim ve içerik oluşturma süreci işlevsel ve sanatsal bir

yaklaşımla sürdürülmelidir. Tasarımcı, yazı ve imgenin bütüncül bir şekilde uygulanmasını sağlamalıdır. “Tasarımcının rolü her zaman anlatıyı tamamlayarak okuyucuya yardım etmek olmuştur” (Heller ve Vienne, 2022, s. 8). Yeni teknolojiler biçim ve içerikte tasarımcının rolünü daha verimli bir zemine taşımaktadır.

Bir kitabın tasarım sürecinde önemli olan dört kriterden bahsedilebilir: İçerik, Analiz, Konsept ve İfade. Bu kriterler, birbiriyle iç içe kavramlardır. Kitap tasarımında içerik, kitabın hangi alanda yer aldığını gösteren, kitabın dinamiklerini belirleyen, tasarımcıyı yönlendiren genel olarak tasarım zeminini oluşturan kriterdir. İçerikte kullanılan tipografi, tablo, şekil, fotoğraf, harita, çizgiler, diyagram gibi veriler kitabın temel bileşenleridir. İçerik, analiz sürecinde sistematik olarak bir araya getirilmelidir. Veriler, okuyucunun karşılaştırmasına ve anlamlı bir bütüne olanak verecek şekilde kurgulanmalıdır. “Kitap bir bütün olarak tasarlandığında, kitabın alıcısı bir okuyucu olmanın ötesinde, bir kullanıcı konumuna gelir. Yalnızca metni okumakla kalmaz, kitabın bütününü deneyimler” (Taşcıoğlu, 2020, s. 133). Tasarımcı içeriği küçük birimlere böler veya birçok parçayı inceleyerek bütünü anlamaya çalışır. Bu süreçte içerik yapısı, sırası ve hiyerarşi gruplarının öncelikli olarak sıralaması yapılmalıdır. İçerik ve analiz sürecine ilave ifade gücü tasarımın önemli bir parçasıdır. Bu süreç okuyucuyu duygusal olarak renk, işaretleme, semboller yoluyla konumlandırır. Tasarımcı kendi kişisel yorumunu tasarımına eklemektedir. Kitap tasarımının son kriteri olan konsept, bir kavram yoluyla belirlenebilir. Kavramlar, kitabın görsel görünümünden daha kapsamlı bütünü anlatan bir yaklaşım sunmaktadır. “Bir kitap serisi, metnin, fotoğrafın ve illüstrasyonun kullanımına, sayfadaki öğelerin sayısına, kitapların kapsamına ve biçimine ilişkin bir yaklaşımı tanımlayan ortak bir kavramla birbirine bağlanabilir” (Haslam, 2006, s. 27).

Tasarlanan kitabın hedef kitlesinin profili, benzer kitap tasarımları, özellikleri ve fiyatlandırması, kullanılan kağıdın türü ve ciltleme tekniğine dair araştırma çalışmaları da yapılmalıdır. Kitabın biçimsel kararları alınmadan önce içerik, tasarımcı tarafından analiz edilmelidir. Kitap türü ve veri analizi yapıldıktan sonra tasarımı için verilen ilk karar biçim üzerine olmalıdır. Biçime karar verme sürecinde verimlilik, üretimde tasarruf, kullanım ve saklama kolaylığı gibi fiziksel koşullar dikkate alınmalı fakat renk, doku, boyut vb. tasarım öğeleri gibi estetik kaygılar da kitabın daha çekici ve anlaşılır olmasına yardımcı olabilir. Biçim, kitabın tarzının ve genel görünümünün yanı sıra şekil, boyut, kenar boşlukları, yazı karakterleri gibi anlamlara da gelmektedir (Williamson, 1956, s. 14). Kitabın içeriğinin daha kolay anlaşılmasını sağlamak amacıyla kitaba; içindekiler, başlıklar, alt başlıklar, dipnotlar ve indeksler gibi yapısal unsurlar eklenmelidir. Bu yapısal unsurlar kitabın bileşenleri olarak açıklanabilir.

2.4.2. Kitabın Sanatsal ve Fiziki Bileşenleri: Yapısal Görünürlük

Kitap tasarımı, bir kitabın içeriğini okuyucuya sunmak, için görsel bir düzen oluşturmayı amaçlayan tasarım sürecidir. Bu süreçte, tasarım ilke ve öğelerini kullanılması kitabın estetik ve işlevselliğini artırmayı sağlamaktadır. "Genel kompozisyon kuralları ve temel tasarım ilkeleri sayfa üzerinde de geçerlidir" (Taşcıoğlu, 2020, s. 91). Öğretim süreçlerinde; kitap, dergi, sunum gibi görsel materyallerin tasarımında dikkat edilmesi gereken tasarımsal ilkeler vardır: Basitlik, bütünlük, vurgu, denge. Basitlik ilkesi, öğretim materyallerinde çok fazla hedef olmamalıdır. Özel hedefler seçilmelidir. Konu bölümleri açık ve anlaşılır olmalıdır. Tek bir font ya da birbirine yakın, uyumlu fontlar seçilmelidir. Bütünlük ilkesi, eğitim materyalinde yer alan her öğe birbiriyle yakın ilişkili olmalıdır. Bu ilişkiler, çizgi, renk, şekil, desen, doku ve boşlukları (alan) kullanarak sağlanmalıdır. Vurgu ilkesine göre, hazırlanan materyalde dikkat çekilen konu vurgulanacak şekilde tasarlanmalıdır. Vurgu renk, şekil ve boşluk gibi tasarımsal öğelerle oluşturulmaktadır. Denge ilkesi, formal ve informal denge olarak çeşitlenmektedir. Buna göre, formla dengede merkeze yerleştirilmiş vurgulanan konuyu gördüğümüz bir tasarım, informal dengede yüzeyin herhangi bir noktasına yoğunlaşan tasarımlardır. İlkelerin gerçekleştirilmesi çizgi, renk, desen, boşluk gibi tasarımsal öğeler yoluyla sağlamaktadır (Rıza, 2000). Tasarımsal öğelerden biri olan çizgi yüzeyde kullanıma göre anlamlar ifade etmektedir. Çizgiler, materyallerin hızlı bir şekilde görselleştirilmesini sağlamaktadır. Nesnelerin hatırlanmasını ve kolay algılanmasını sağlamaktadır. Şekil, yüzey üzerinde iki boyutlu biçimlerin anlatımını kolaylaştırmaktadır. Alan, boş ve dolu alanların dengeli bir şekilde kullanımı yüzey üzerinde kalabalık ve kargaşa duygularını engellemektedir. Bu nedenle tasarımda boş alanların kullanımı diğer öğeler kadar önemlidir. Doku, dokunma ile hissedilebilecek yüzey özelliklerini, dikkat çekmek, işaret edilen nesneyi hissetmek amaçlarıyla kullanılır. Renk öğesi, renk çemberi dikkate alınarak kullanılmalıdır. Renklerin dikkat çekici olmalarına göre vurgusu yapılacak nesneler belirlenerek uygulanmalıdır. Örneğin, insanlar ilk önce sarı nesnelere bakma eğilimi göstermektedirler (Yalın, 2002).

Kitap tasarımı, bir kitabın içeriğini görsel olarak çekici hale getirmek ve okuyucunun içeriği daha iyi anlamasına yardımcı olmak için yapılan tasarım çalışmasıdır. Kitap tasarımı; içerik, kapak tasarımı, sayfa düzeni (grid sistemi), yazı tipi (font) seçimi, grafikler ve resimler gibi bir dizi unsuru içerir. Kitap tasarımı içerik ve biçimde yapılan düzenlemeler sonrasında kitap birleştirilir. Kitabın yapısını oluşturan sırt, iç sayfalar, ön-arka kapak, iç sayfalar gibi parçalar sırt kısmında kullanılan ciltleme tekniğiyle bir araya getirilir. Sırt kısmı kitabın kalınlığını, boyutunu, iç sayfa sayısını belirleyen farklı ciltleme tekniklerinin kullanıldığı omurgasıdır. Kitabın cildi, kitabı bir araya getiren, iç sayfalarını koruyan ve uzun süre dayanıklı olmasını

sağlayan kısımdır. Kitabın iç sayfaları katlanır ve iç içe geçirilir. Katlanan kağıtlara forma adı verilir ve uygun ciltleme tekniğiyle bir araya getirilir. “Kitabın değişik bölümleri arasında sağlanan uyum ve bütüne göre düzenlenmiş bir yapı, başarılı bir tasarımın göstergesidir” (Becer, 2015, s. 240).

İçindekilerin tasarlanması. Kitap tasarımına başlamadan önce, kitabın içeriğini anlamak önemlidir. Hangi türde bir kitap tasarladığınıza bağlı olarak, içerik incelenmeli ve buna göre tasarım şekillenmelidir. Örneğin, bir sözlük veya teknik kitap baştan sona okunmayan ve farklı bir planlama ile tasarlanan kitaplardır. Okuyucu, ihtiyaç duyduğu bilgiye içindekiler kısmına bakarak ulaşır. Kitabın içeriği, içindekiler bölümünde başlıklar halinde yer almaktadır. İçindekiler bölümü kitap içerisinde hareketi kolaylaştırır ve kitap hakkında bilgi veren bir tür özettir (Haslam, 2006). Bu nedenle kitap içeriği bölümlere ayrılır, böylece okuyucuya ve tasarımcıya kolaylık sağlanır.

Kapak tasarımı. Kitap kapağı, ön kapak, arka kapak ve sırt kısımlarından oluşmaktadır. Kitap tasarımında kapaklar ilk okuma deneyimini oluşturan parçalardır. Bu parçaların tasarımının ilgi çekmede önemli bir unsurdur. Ayrıca, kitap kapaklarının okuyucunun kitabı incelemesi ve satın alması için teşvik görevi vardır. Özellikle ön kapağın tasarımını güçlendirecek görseller ve yazılar kullanılması gerekmektedir. Bu durumda, içeriğin görsel olarak ön kapak gibi dış parçalara yansıması gerekmektedir. Görsel ve tipografik seçimler iç sayfalara da uygulanmalıdır. İyi bir kapak tasarımı kitabın içeriğini yansıtmalı ve hedef kitlenin ilgisini çekmelidir. Kapak, kitabın başlığını, yazarını ve alt başlık bilgilerini içermektedir. Kitabın temasını veya içeriğini yansıtan görseller veya grafikler de yer alabilir. Görsel olarak çekici ve vurgulanmış bir başlık okuyucunun her zaman dikkatini çeker. Kitap bu anlamda sadece metin bütünlüğünü değil görsel bütünlüğü de sağlamalıdır (Haslam, 2006, s.160).

Tipografi. İçerikte kullanılacak yazı tipi, boyutu okunabilirlik için önemlidir. Kitap içeriğine göre şekillenen tipografi, anlatılmak isteneni belirginleştirir. Yazı karakterlerinin büyüklüğü, rengi, harfler ve satırlar arasındaki boşluk, harf biçimleri kitabı okuma deneyimini etkilemektedir. “Tipografik Mesaj; sözel, görsel ve seslidir: Tipografik unsurlar, okundukları ve sözle yorumladıkları sırada izlenmekte, görsel olarak algılanmakta, duyulmakta ve işitsel olarak yorumlanabilmektedir. Tipografi bu çok yönlü yapısıyla dinamik bir iletişim aracıdır” (Becer, 2015, s.184). Tipografide okunaklılık; renk, zıtlık, orantı ve yalınlık ilkeleri ile ölçülmektedir. Sayfa düzeni içerisinde başlıklar, alt başlıklar ve metinler için farklı yazı tipleri kullanılabilir. Seçilen başlık ve alt başlıkların tutarlı olması gerekmektedir. Başlığın büyüklüğü, kalınlığı gibi faktörler düşünülmelidir. Başlıkların büyüklüğü, vurgusu ve renkleri metni

anlamlandırmada önemlidir. Yazı karakterleri kitabın genel görünümünü ve okunabilirliğini doğrudan etkileyen bileşenlerden biridir.

Renk seçimi. Kitabın iç tasarımında kullanılan renkler, arka plan renkleri ve metin kontrast oluşturmalıdır. Renk, kitabın görsel estetiğini büyük ölçüde etkileyebilir. Kapak tasarımında kullanılan renkler, kitabın temasını yansıtmalıdır. "Kompozisyonun bütünlüğü çeşitli renkler arasındaki uyumlu ilişkilere dayanır, ancak bu ilişkiler yine çeşitlilik yoluyla canlı ve ilgi çekici kılınmalıdır" (Ocvirk ve diğerleri, 2018, s.207). İç sayfalar için dahi uygun renk paletleri (armoni) seçilmelidir. Okunabilirlik bir metinde yazı tipinin yanı sıra rengi ve arka planı arasındaki kontrast ilişkiye bağlıdır. "Okunaklılığı etkileyen başka bir unsur da renktir. Okuyucu beyaz zemin üzerine siyah yazıya alışkındır, ama güçlü kontrast oluşturan renkler kullanıldığında da okunaklılık bozulmaz" (Becer, 2015, s.187).

Görseller ve grafikler. Kitap içerisinde yer alan görsel, illüstrasyon, grafik, şekil gibi unsurlar yazı alanı düşünülerek yerleştirilmelidir (Becer, 2015, s. 245). Grafikler, fotoğraflar, çizimler veya illüstrasyonlar kitabın içeriğini zenginleştiren unsurlardır. Görsel içeriğin sayfa düzenine entegrasyonu da önemli bir konudur. Görsel unsurlarda kullanılan boyut, biçim ve renk; metinle güçlü bir ilişki kurulmasını sağlamaktadır. "Yazı, paragraf, kelimeler, harfler, resimler ve şekiller sayfa üzerinde ve kitabın genelinde anlatımı destekleyici bir biçimde düzenlenmelidir" (Taşcıoğlu, 2020, s. 91).

Sayfa düzeni (grid sistemi). Sayfa yüzeyine içeriğin yerleştirme sürecinde gerçekleşen tasarımı içermektedir. Bölüm başlıkları, metin blokları, satır uzunluğu, harf ve kelime arası boşluklar, yazı tipi seçimi ve görsellerin yerleştirilmesi gibi bileşenlerin tasarımı sayfa düzeni ile ilgilidir. Sayfa düzeni, metni düzenli bir şekilde sunmanın yanı sıra kitabın estetik görünümünü etkiler. Metinlerin, başlıkların ve görsellerin sayfa üzerinde nasıl yerleştirileceği, sayfa kenar boşlukları ve satır aralıkları gibi bileşenler dikkate alınmalıdır. Bu bileşenlerin birbiriyle belirli bir düzen gözetilerek geometrik bir yapı içerisinde kurulan ilişkisine grid sistemi olarak bilinmektedir (Taşcıoğlu, 2020, s.95).

Kitap boyutu ve biçimi. Boyut, içeriğin türü ve hedef kitleye bağlı olarak düzenlenmelidir. Standart boyutlar ve özel boyutlar tasarımcının ve içeriğin kullanım alanına göre şekillenir. Kitaplar biçimsel olarak, yüksekliğin genişlikten daha büyük olduğu formatta tasarlandığında portre (dikdörtgen); genişliğin yükseklikten daha büyük olduğu formatta tasarlandığında manzara adını almaktadır. Bunlara ek olarak, kare bir ölçü kitabın biçimini oluşturduğunda genel olarak daha modern bir etki elde edilmiş olur. Kitap boyutu belirleme konusunda Haslam'a göre "Bir kitap genellikle herhangi bir formatta ve boyutta olabilir, ancak pratik,

estetik ve üretim gibi nedenlerden dolayı, okuma deneyimini destekleyen bir format oluşturmak için dikkatli bir değerlendirme yapılması gerekir" (2006, s.10).

2.5. Epistemik Bir Kapsam Olarak Baskıresim

2.5.1. Baskıresmin Tarihsel Birikimi

Mağara duvar resimleri, tarihte ilk karşımıza çıkan baskı örnekleri olarak kabul edilmektedir. Kazıma, oyma ve maskeleme teknikleri kullanılarak tarih öncesi dönem insanı tarafından mağara duvarlarına oluşturulduğu görülmektedir. Bu resimlerin dinsel, bilgi ve süsleme gibi amaçlarla yapıldığı düşünülmektedir. Oyulmuş ilk kabartma örnekleri Sümerler tarafından ticarette kullanılmak üzere mermer ve taştan yapılan mühürlerdir. Taş mühürler silindir şeklinde olup, kil üzerine baskısı alınmaktadır.

Çin'de M.S. 105 yılında kağıdın bulunmasından sonra, Budist rahipler tarafından ağaçtan yapılmış kalıplar baskılara örnek verilebilir. Tarihte en eski basılmış görüntü, M.S. 868 yılında *Wang Jie* tarafından parşömene basılan, Doğu Türkistan'da bir mağarada keşfedilen *Diamond Sustra'*dır (Bayav, 2013). Parşömenin her bölümü, tek bir tahta blok kullanılarak ayrı ayrı basılmış ve daha sonra beş metre uzunluğunda yatay bir rulo oluşturacak şekilde diğerleriyle birleştirilmiştir (Görsel 2.4).

Görsel 2.4. Diamond Sutra, British Museum.

Çin'de ahşap baskının gelişimiyle birlikte üretimin kolay olacağı bir yüzeye ihtiyaç duyulmuştur. M.S. 105 yılında Ts'ai Lun tarafından kenevir lifleri, balık ağları, bitki kabukları gibi malzemelerle ilk kağıt üretilmiştir (Plowman, 1998). Kağıdın bulunmasıyla ahşap kalıplarla hazırlanan mühürler, mürekkep kullanarak kağıda basılmıştır. "Çin'de basılan kitaplardan bazıları … 845 fermanı sırasında Çin'de yaşanan büyük katliamdan kurtulabilen keşişler tarafından Japonya'ya getirilmiş ve burada Ukiyo-e baskı sanatının gelişmesinde etkili

olmuşlardır" (Akalan, 2000, aktaran Bayav, 2013, s. 7). Ukiyoe sanatı, eski Edo döneminde günlük yaşantıları ve zevkleri anlatan ahşap baskılardan oluşmuştur.

Kağıdın Uzak Doğu'dan sonra Avrupa'da ilk kez 1151'de İspanya'da üretilmesiyle bilgi amaçlı baskı işlemleri başlamıştır. 15. yüzyılda Avrupa'da yapılan ilk baskılar, tahta kalıplar ile iskambil kağıtlar üzerine yapılmıştır (Gör, 2021). Metal üzerine yapılan ilk tasarımlar, ortaçağda kuyumcular tarafından yapılmıştır. Kuyumcular, çeşitli metallerin üzerini sivri uçlu aletlerle açılan çizgi ve oyukları renklendirerek baskıyla ilk uğraşanlar olmuştur. Bu teknik daha sonraki dönemin ünlü sanatçıları tarafından keşfedilmiş ve bir sanatsal üretim aracı olarak kullanılmıştır. "Bu dönemin baskılarının çoğu dini konulara sahip olsa da halk efsanesi, günlük hayattan figürler, hayvanlar ve süs tasarımları gibi çağdaş gravüre benzemeyen, dünyevi ilgiler de bulunabilir" (Griffiths, 1996, s. 39). Albrecht Dürer, Andrea Mantegna, Antonio del Pollaiuolo, Francesco Roselli, Jacopo de'Barbari, Giulio Campagnola 15.yüzyılın önemli baskıresim sanatçılarıdır. 1460-1490 ilk dönem baskıresim sanatçılarının benimsediği ince (fine) ve geniş (broad) olmak üzere iki desen stili bulunmaktadır. 16. yüzyılda aside yedirme tekniğinin keşfedilmesiyle çalışmaların derinliği artmış ve özgün baskıresim eserleri üretilmiştir. Bu gelişmenin hemen ardından mezzotint ve aquatint gibi tekniklerin bulunması metal üzerinde farklı tonların elde edilmesine olanak sağlamıştır. Dönemin sanatçılarından Albrecht Dürer, resim çalışmalarının yanı sıra ahşap baskıları ve bakır gravürleriyle de önem taşıyan bir sanatçı olarak görülmektedir. Nümberg'de doğan sanatçı, aile mesleği kuyumculukta öğrendiği teknikleri bakıra aktarmıştır. Dürer'in en ünlü gravürleri; "Şövalye, Ölüm ve Şeytan", "Aziz Hieronymus Çalışma Odasında" ve "Melankoli I"dir (YKY, 2011). Eserlerinde; din, tarih, folklor, mitoloji ve portre dahil olmak üzere çeşitli konuları ele almıştır. 17. yüzyılda baskıresim sanatından gerçekleşen yenilikler, üretimleri resimsel bir düzleme taşımıştır. Özellikle aquatint tekniği (leke baskı) ile yapılan çalışmalar resimsel derinliği arttırmıştır. Bu dönemin önemli isimlerinden biri olan Rembrandt Van Rijn, aside yedirme (etching) ve kuru kazı (dry point) gibi teknikleri gravürde kullanan, dönemin dikkat çeken isimlerindendir. Rembrandt, gravürlerinde çoğunlukla dini konulara ve portrelere yer vermiştir. Dönemin diğer baskıresim sanatçıları; Robert Nanteuil, Jacques Callot, Claude Lorrain, Antony Van Dyck gibi önemli isimlerdir.

Baskıresimde mezzotint tekniği, asitsiz uygulanan bir gravür tekniğidir. Bu teknik, Alman Ludwig Von Siegen tarafından keşfedilmiş ve portre sanatçısı olan Abraham Blooteling tarafından da geliştirilmiştir. Bunun yanı sıra farklı Avrupa ülkelerine yayılmasını da sağlamışlardır. Rembrandt'ın ekolünden Hercules Segers, döneminden farklı olarak baskı kağıtlarını mürekkeplerle renklendirmiştir (Griffiths, 1996). 18. yüzyılda gravür üreten

sanatçılar arasında Gian Domenico, Giambattista Piranesi, Jean Honore Fragonard, Gabriel de Saint-Aubin, Antoine Watteau, François Boucher ve dönemin en önemli çalışmalara sahip sanatçısı Francisco Goya yer almaktadır. Bu dönemim sanatsal çalışmaları, aristokrat kesime yönelik yapılıyordu. Dönemin baskın konularından farklı olarak Goya yaptığı gravürlerde acı, işkence, infaz ve yıkım gibi konulara yer vermiştir. "Goya'nın oymalarının en dikkati çeken yönü ne Kutsal Kitap'tan ne tarihten ne de günlük yaşamdan alınmış olmalarıdır. Hiçbiri bilinen konularda olmayan oymaların çoğu, büyücü kadınların ve esrarengiz hayaletlerin fantastik görüntülerden oluşur" (Gombrich, 2006). Giambattista Piranesi'nin mimari üzerine yaptığı gravür çalışmaları önemli olarak görülmektedir. Bu yüzyılda, Avrupa dışında dikkat çeken bir baskı sanatı, Japonya'nın Edo döneminde ortaya çıkan Ukiyo-e sanatıdır. Ukiyo-e, Japon tarzında yapılan, konularını günlük yaşamdan alan renkli ahşap baskılardır. Konuları; güzel kadınlar, geyşalar, sumo güreşçileri, güzel doğa manzaraları, festivaller, erotik resimler, Fuji Dağı, piknikler, mitolojik sahneler ve çiçeklerden oluşmaktadır. Bu dönemde yaklaşık 35.000 ahşap baskı üretilmiştir. Utagawa Hiroshige ve Katsushika Hokusai dönemin sıradışı ve dikkat çeken sanatçılarıdır.

19.yüzyılın başlarında baskıresim alanında gerçekleşen gelişmelerden biri de Alois Senefelder tarafından bulunan litografi tekniğidir. Bu teknik, şimdiye kadar uygulanan baskı tekniklerinden farklı bir sürece sahiptir. James Abbott McNeill Whistler, Honore Daumier ve Eugene Delacroix litografi tekniğini kullanarak baskı yapmışlardır. Fransız Devriminin yaşandığı bu dönemde, özellikle Daumier ve Delacroix'in siyaset, günlük yaşam ve hiciv üzerine konulardan oluşan baskılar üretmişlerdir. 20. yüzyılda modernizmle birlikte baskı teknikleri sanatçılar tarafından sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. Empresyonistler, Alman dışavurumcular, kübistler, fovistler ve sürrealist sanatçılar baskı tekniklerini kullanarak çalışmalar üretmişlerdir. Picasso özellikle litografi, gravür, ağaç baskı tekniklerini kullanmış ve 1000'den fazla baskı üretmiştir. Braque ve Matisse litografi tekniğiyla çalışmalar üretmiştir. Meksika'da devrim sonrasında Diego Rivera, Alfaro Siqueros ve Jose Clemente Orozco gravür, linolyum baskı ve özellikle litografi tekniğiyle posterler üretmiştir. Bu posterlerde siyasi mücadelelerini anlatmışlardır (Coldwell, 2010). Alman Dışavurumcu Die Brücke grubu sanatçıları, Kirchner, Heckel, Schmidt ağaç baskılar üretmiştir. 20. yüzyılın başlarında Charles Nelson Jones modern serigrafiyi geliştirmiştir. Bu doğrultuda, hızlı sonuçlar elde etmeyi sağlayan makineler tasarlamıştır. 1930'da Amerika'da yaşanan Büyük Buhran nedeniyle serigrafi tekniği, ucuz ve kolay üretildiği için sanatçılar tarafından kullanılan bir teknik haline gelmiştir. 1950'lerde Ben Shan ve Jackson Pollock serigrafi çalışmaları yapmıştır. Amerikan

Pop-art sanatçıları Andy Warhol, Roy Lichtenstein ve Richard Hamilton, serigrafiyi düşünce biçimlerini destekleyen bir teknik olarak gördükleri için benimsemişlerdir (Griffiths, 1996). Modernizmle birlikte birçok baskıresim tekniği sanatçılar tarafından kullanılmıştır. 20. yüzyılın ikinci yarısında farklı malzeme arayışları gündeme gelmiştir. Bu yaklaşımlar, alternatif teknikler ve toksik olmayan günümüz tekniklerinin gelişmesini sağlamıştır.

2.5.2. Baskıresimde Ulusal Kimlik Oluşumu

Türkiye'de baskıresim alanındaki ilk gelişmeler Osmanlı döneminde yaşanmıştır. 16. yüzyılda Osmanlı padişahları tarafından davet edilen Avrupalı sanatçılar bu topraklara gelmiş ve çeşitli tekniklerde baskılar üretmiştir. Osmanlı'ya gelen sanatçılardan ilki Pieter Van Aelst Coeck'tir. Coeck, İstanbul manzaralarını konu alan gravürler yapmıştır. Bu sanatçılardan bir diğeri de Danimarkalı Melchior Lorck olup Osmanlı'nın günlük yaşamını konu alan ağaç baskılar ve gravürler yapmıştır. "Fransız sanatçı Henry Cayol da Avrupa'dan malzemeler getirerek kendi matbaasını kurdu ve yanına aldığı öğrencilerle birlikte birçok askeri değer taşıyan baskılar üretti" (Gör, 2021, s. 108). Bu topraklarda Türkler tarafından yapılan ilk çalışma olarak kabul edilen baskı, 1559 yılında Tunuslu Hacı Ahmet'in ağaç kalıptan yaptığı dünya haritasıdır. Bunun yanı sıra 600 yıllık bir geleneğe sahip olan yazmacılık, Osmanlı'da sıklıkla kullanılan baskıyla ilgili bir tekniktir. Kıyafetlere, yorganlara, yastıklara ve örtülere ahşaptan oluşturulmuş kalıplarla ve kökboyaları kullanılarak uygulanan temel bir baskı çeşididir. 1730 yılında İbrahim Müteferrika'nın basmış olduğu Tarih-i Hindi Garbi isimli kitapta çizim, harita ve görselleri tahta kalıp kullanarak basmıştır. Kitapta yer alan çizim, harita ve görseller kitabın anlaşılır olmasını sağlamak amacıyla yapılan illüstrasyonlardır. Osmanlı'da askerleri eğitmek amacıyla ihtiyaç duyulan görselleri, metinleri ve ders için oluşturulan kaynakları çoğaltmak için bir litografi atölyesi kurulmuştur. 1831 yılında Mehmet Hüsrev Paşa tarafından kurulan bu atölyede askerlerin eğitimi için litografi tekniğiyle baskılar yapılmıştır. Osman Hamdi Bey ve Hoca Ali Rıza da litografi tekniğiyle çalışmalar üretmiştir (Esmer, 2011). Hoca Ali Rıza'nın litografileri yapılan ilk sanatsal çalışmalar olarak kabul edilmektedir (Aslıer, 1989).

> II. Mahmut, Yeniçeri Ocağı'nı kaldırdıktan sonra, 1825'te Mühendishane'yi geliştirmiş ve resim dersine daha çok önem vermişti. 1835'ten itibaren de yetenekli gençlerin Avrupa'ya tahsillerini ilerletmek için gönderilmesine başlanmıştı. 1846 yılında Mühendishane'ye müdür olan Bekir Paşa, okulun gelişmesi için çaba harcamış, bakır-oymayla taş baskı sanatlarının ülkemizde yayılması için bazı tamimler bile çıkarmıştı (Turani, 2010, s. 668).

Baskıresim alanında önemli gelişmelerden biri de 1883 yılında Osman Hamdi Bey tarafından açılan Sanayi-i Nefise Mektebinde kurulan Hakkaklık (Gravürcülük) atölyesidir. Atölyeyi yürütecek bir eğitmen bulunamadığı için ancak 1892 yılında aktif hale gelebilmiştir. Önce Stanislas Arthur Napier atölyede eğitmenlik görevini üstlenmiştir. Yaklaşık beş yıl boyunca çalışan Napier'den sonra 1923 yılına kadar atölyeyi Nesim Efendi devralmıştır. Bu dönemde atölyede sadece kalıp oyma yöntemleri öğretilmiştir. Zanaatkar yetiştiren bir atölye konumuna gelmiştir. Mektepte Hakkaklık bölümünün kapanmasından ardından baskıresme dair yapılan uygulamalar, Hoca Ali Rıza'nın verdiği resim derslerinde hazırladığı çizimleri litografi yöntemiyle çoğaltmasından ibaret olmuştur. Baskıresim alanında yapılan bu uygulamalar sonrasında Gazi Eğitim Enstitüsü'nde ve Güzel Sanatlar Akademisi'nde kurulan baskı atölyelerinde sanatsal nitelikte baskı üretimleri yapılmıştır. 1936 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'nin adı Güzel Sanatlar Akademisi olarak değiştirilmiş ve birtakım yenilikler gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda, Güzel Sanatlar Akademisi resim bölümünün başına Leopold Levy getirilmiştir. Baskıresim çalışmaları da yapan Levy, akademide baskı atölyesinin kurulmasını sağlamıştır. Fransa'da eğitim gören Sabri Berkel bu atölyenin ilk asistanı olmuştur. Sabri Berkel, Floransa'da gravür tekniklerine dair bir eğitim almış bir ressamdır. Uzun bir dönem gravür ve litografi baskı yapılan atölyede birçok önemli sanatçı yetişmiştir: Bedri Rahmi Eyüboğlu, Orhan Peker, Nuri İyem, Ferruh Başağa, Nejat Devrim, Neşet Günal, Avni Arbaş, Turan Erol, Neşet Günal, Selim Turan, Avni Arbaş, Gündüz Gölönü, Ali Teoman Germaner, Devrim Erbil. 1948 yılında çıkan bir yangında baskı atölyesi zarar görmüştür. 1960 yılında zarar gören atölyeler onarılmış ve tekrar eğitime başlanmıştır. Berkel bu dönemde, serigrafi ve monotipi tekniklerini de kullanarak eserler üretmiştir (Aslıer, 1989; Bayav, 2013; Esmer, 2011). Ankara'da açılan Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü açılmış ve bu alanda öğretmen yetiştirmektedir. Burada yetenekli gençlere nitelikli bir sanat eğitimi verilmektedir. Bu bölümde, resim, grafik, uygulama atölyeleri eğitimi verilmektedir. Enstitü'de 1932'de Resim - İş Bölümünün kurulmasıyla atölye derslerinde ağaç baskı, linol baskı eğitimleri verilmeye başlanmıştır. 1960 yılında baskı atölyesine pres alınması sonucunda gravür dersleri de başlamıştır. Bu atölye öğrencileri tarafından geliştirilmiş ve birçok sanatçı yetiştirmiş bir kurum haline gelmiştir. Ferit Apa, Mustafa Aslıer, Nevzat Akoral, Nevide Gökaydın, Adnan Turani, Mürşide İçmeli, Süleyman Saim Tekcan baskıresim alanında dikkat çeken çalışmalar üretmişlerdir. Bu dönemde sanatçılar; Anadolu insanını, kırsaldan ve kentten görünümleri, Anadolu kültürünü ele alan baskılar üretmişlerdir. Gazi Eğitim Enstitüsü'nde ve Akademi'de yetişen sanatçıların çoğu yurt dışında eğitim alıp yurda dönmüşlerdir. Bu sanatçılardan Mustafa Aslıer Almanya'da eğitim almış ve yurda döndüğünde İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar

Yüksekokulu'nda baskı atölyesinin kurulmasını sağlamıştır. Yurtdışında eğitim alan sanatçılar yurda döndüklerinde nitelikli atölyeler kurmuş, baskıresmin estetik ve kurumsal bir noktaya gelmesini sağlamışlardır. Aslıer, yüksekokulda yönettiği baskı atölyesi sanat yarışmalarında çeşitli alanlarda başarı gösteren sanatçılar yetiştirmiş, baskıresim alanında birçok çalışma üretilmiştir. Ergin İnan, Mustafa Pilevneli, Erol Deneç, Uğur Üstünkaya gibi önemli isimler yetiştirmiştir. Bu atölyede öğrencilerin yanı sıra dışardan sanatçıların kullanımı da açık hale getirilmiştir. Aliye Berger, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Cihat Burak bu dönemde ilk kez büyük ölçülerde gravür yapmışlardır. Bağımsız bir sanatçı olan Aliye Berger 1951 yılında 140 adet baskı çalışmasıyla ilk baskıresim sergisini açan sanatçı olmuştur (İMOGA, 2020). Resim, heykel ve diğer sanat biçimleri gibi baskıresim de sanatçılar tarafından önemli bir üretim aracı haline gelmiştir.

1960 ve sonrası baskıresim alanında yakalanan bu ivme, bu alanın daha da gelişmesini sağlamıştır. Sanat eğitimi veren kurumlarda baskı atölyeleri kurulmuş ve okullarda temel baskı eğitimlerine başlanmıştır. 1982 yılında yüksekokullar fakülte olmuş, birçok kurum baskıresim atölyeleri açmıştır. Baskıresim odağında yapılan sergiler, yarışmalar ve yayınlar üretilmiştir. Günümüze bakıldığında, Uluslararası Baskıresim Bienalleri, Özgün Baskıresim yarışmaları ve 2004 yılında Süleyman Saim Tekcan tarafından kurulan İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi (İMOGA) gibi birçok girişimle birlikte sanat piyasasında ve kurumlarında belirgin hale gelmiştir. Ayrıca sanatçıların ve akademisyenlerin kurduğu İstanbul Ekslibris Derneği ve Özgün Baskıresim Sanatçıları Derneği baskıresim adına önemli bir gelişme olarak görülmektedir.

2.5.3. Sanatsal ve Eğitsel Bir Bağlam Olarak Baskıresim

Baskı, metinlerin ya da resimlerin mekanik bir şekilde çoğaltılma işlemi olarak tanımlanabilir. Baskıresim, temelinde çoğaltma işlemi olan çeşitli tekniklerle sanatçılar tarafından hazırlanan sanatsal kompozisyonlar içeren kalıpların kağıt, kumaş gibi yüzeylere aktarılması işlemidir. Çoğaltma işlemi için oluşturulan kalıplarda; tahta, çinko, bakır, taş, ipek gibi çeşitli malzemeler kullanılır. Bu kalıplar üzerine çizme, boyama, kazıma, kolaj, oyma gibi çeşitli yöntemlerle desenler oluşturulmaktadır. Oluşturulan kalıplar kullanılan malzemeye göre isimlendirilmektedir. Literatürde yer alan sanatçıların baskıresim görüş ve tanımları bu sanat biçimi ile ilgili anlayış oluşturmaktadır. Buna göre, baskıresme ilişkin sanatçıların tanımları şöyledir: "Çeşitli araç ve malzeme ile doğrudan veya kalıplar yapmak yolu ile kağıda veya benzeri malzeme üzerine, sanatçı tarafından yapılıp basılan resimlere "özgün baskıresim" denir. Bunlar kalıbın yapılması ve basılması süreci içinde yaratılmış grafik resimlerdir" (Aslıer, 1989, s. 7). Ülkemizde baskıresim süreç boyunca farklı isimler almıştır. Grafik Sanatlar, Çoğaltılmış

Sanatlar, Baskı Sanatı, Elle Basılmış Resim Sanatı, Gravür Sanatı, Kazı Resim Sanatı, Özgün Baskıresim gibi isimler kullanılmıştır (Aslıer, 1989). Baskıresim İtalya'da Stampa, İngiltere'de Printmaking, Fransa'da Estampe olarak isimlendirilmektedir.

Baskıresim içerisinde farklı alt teknikleri barındıran resimsel bir tekniktir. Baskıresim tanımına bakıldığında temel olarak kalıp oluşturma ve çoğaltma işlemi yer almaktadır. Baskıresim tarihinde alternatif birçok malzeme ve basım tekniklerinin geliştirildiği görülür. Bu tekniklerde kalıp malzemeleri, baskı makineleri veya kalıp oluşturma yöntemleri farklılık göstermektedir. Bu nedenle, günümüzde de baskıresim tekniğinde yüzey üzerinde kazıma işlemi yapabildiğimiz alternatif teknikler geliştirilmektedir. Bu teknikler arasında; monobaskı, yüksek baskı, çukur baskı, düz baskı, elek baskı, kolografi, dijital baskı ve karışık teknikler yer almaktadır. Monobaskı, tek kopya baskılar üretilen bir baskı tekniğidir. Tek bir plakadan birden fazla özdeş kopyanın yapılabileceği geleneksel baskıresim tekniklerinden farklı olarak tek baskılar "tek tiptir" çünkü her kalıp benzersiz olup, tam olarak kopyalanamaz. Yüksek baskı, geleneksel baskıresim teknikleri arasında temel olarak geliştirilen ilk tekniktir. Bu tekniğin geleneksel malzemesi ahşap olup, yüzey üzerinde çeşitli bıçaklar yardımıyla yükseklik farkı oluşturulur. Yüksekte kalan kısımlara boya verilir ve baren ya da benzeri araçlar yardımıyla boya kağıda transfer edilir. Çukur baskı tekniğiyse, yüksek baskı tekniğine göre ters işlemektedir. Bu teknikte, yüzey üzerinde çeşitli yöntemlerle oluşturulan çukurların boya alması sağlanır. Yüzey üzerindeki fazla boyanın çeşitli malzemelerle silinir. Baskı presiyle desen kağıda transfer edilir. Çukur baskı tekniği çeşitli alet ve kimyasalların, kuru kazıma ve asit indirme olmak üzere iki temel teknik içerisinde kullanılmasıyla elde edilir. Düz baskı, taş üzerine yağ bazlı mürekkeplerin uygulanmasıyla yapılan bir baskı tekniğidir. Desenin yağlı kısımları baskı yüzeyinde mürekkebi tutar, suya dayanıklı olmayan kısımlar ise suyu tutar. Yüzey üzerinde oluşturulan desen daha sonra kâğıda ya da başka bir yüzeye transfer edilir. Elek baskı, kasnağa gerilen ipeğin yüzeyine çeşitli kimyasallar yardımıyla desen oluşturulur. İpek yüzeyinde açık kalan yüzeylerden geçen mürekkebin kumaşa, kağıda veya diğer malzemelere aktarılmasıyla oluşturulan bir baskı tekniğidir. Her bir renk için ayrı kalıp hazırlanmaktadır. Kolografi tekniği, farklı yüzeyler üzerine kağıt, kum, ip, tutkal gibi çeşitli malzemelerin yapıştırılmasıyla elde edilen kalıp, çukur veya yüksek baskı tekniği kullanılarak boyanın kağıt yüzeyine transferi sağlanır. Dijital baskı, bilgisayar kontrollü bir baskı sürecidir. Desenin dijital bir dosyadan doğrudan bir baskı makinesine aktarılmasıyla gerçekleşir. Karışık teknikler, birden fazla baskı tekniğinin bir araya getirilerek kullanıldığı tekniktir. Akrilik boyalarla yapılan resim yüzeyine serigrafi veya litografi gibi baskı teknikleri kullanılarak detaylar eklenmesiyle oluşturulan çalışmalar örnek olarak verilebilir.

Görsel sanatlar eğitiminde, tüm sanatsal alanların (heykel, resim, baskıresim, çizim) genel becerilerin orantılı bir şekilde dağıtılması gerekmektedir. Farklı sanat alanlarının derslere dengeli bir şekilde dahil edilmesi öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerinin gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. Eğitimin bütün kademelerinde görsel sanatlar dersi, yaratıcılık ve iletişim becerilerini geliştirir. Öğrencinin ifade yeteneklerini, motivasyonunu, dikkatini ve öz saygısını olumlu yönde etkilemektedir. Bu nedenle farklı sanat alanlarının eğitim sürecinde yer alması, öğrencilerin çok yönlü gelişimine katkı sağlar. Sanat eğitiminde kullanılan baskıresim tekniklerinin, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerine katkı sağlayarak kapsamlı bir öğrenme deneyimi sunduğu söylenebilir. Bu disiplinlerin dengeli bir şekilde eğitim programlarına dahil edilmesi, öğrencilerin sanat alanındaki potansiyellerini keşfetmelerine ve geliştirmelerine olanak tanıdığı söylenebilir.

2.6. İlgili Araştırmalar

Bu araştırmada, problem durumunun oluşturmaya yönelik yapılan literatür taramasında etkili olan ulusal ve uluslararası tezlere ve makalelere yer verilmiştir. Ulusal ve uluslararası araştırmalarda iki başlık belirlenmiş olup materyal tasarımı ve eğitim bağlamında araştırma alanına yönelik yapılan çalışmalar incelenmiştir.

2.6.1. Ulusal Araştırmalar

2.6.1.1. Eğitimde Baskıresim Araştırmaları: Uzun'un (2015) Gazi Üniversitesi Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı'nda Özgün Baskı Eğitiminin Gelişim Süreci ve Türk Baskıresim Sanatına Katkısı adlı tez çalışmasında, Gazi Üniversitesi'nin baskıresim alanında tarihsel bir öneme sahip olduğu düşüncesinden yola çıkarak; baskı eğitiminin geçirdiği gelişim sürecini, baskıresim dersinin programındaki yeri ve süresini, atölye ortamlarının donanım sorunlarını ve fiziksel koşullarının gelişimini, verilen baskı derslerinde hangi tekniklerin uygulandığını ve yetişmiş öğretim elemanlarının baskıresim alanına katkılarını araştırmıştır. Bu bağlamda araştırmacı, Gazi Üniversitesi'nin bu alanda öncü bir kurum olduğu gerekçesiyle baskıresim eğitiminin tarihsel süreç içerisinde gelişimini betimlendiği düşünülmüştür. Bu araştırmada nitel araştırma yapılmış olup tarama modeli kullanılmıştır. Kurumda yürütülen programlar, toplantı tutanakları, kurul kararları, görüşmelerle elde edilen video gibi materyaller incelenmiş ve baskıresim dersinin geçmişi ve bugünün ortaya konulması hedeflenmiştir. Araştırmada amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmış olup, aynı kurumda baskıresim eğitimi almış, kurum içinde veya dışında bu eğitimi veren eğitmenlerden ve sanatçılardan oluşan bir örneklem belirlenmiştir. Veri seti, görüşme ve doküman inceleme veri toplama araçları kullanılarak oluşturulmuş ve betimsel analiz yöntemiyle irdelenmiştir. Bulgularda, baskıresim dersi programlarda farklı adlarda yer bulmuş, net bir ders saati söylenememiş ve asgari düzeyde

donanıma sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada, seçilen katılımcılar Türk baskıresim tarihinde önemli bir yere sahip eğitimci ve sanatçılardan oluşmuştur. Kurumun tarihi Türk baskıresim geleneğinin oluşumunda önemli görülmektedir.

Şahin (2006) tarafından gerçekleştirilen Ortaöğretim Resim Derslerinde Baskıresim Tekniklerinin Öğretimi, Uygulamalarda Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri adlı tez çalışmasında, baskıresim tekniklerini uygulama düzeylerinin belirlenmesi, karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli uygulanmıştır. Araştırmada, bu konu ile ilgili çalışmaların yetersiz bulunduğu ve karşılaşılan sorunlara net bir önerinin geliştirilmediği düşünülmüştür. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan anket kullanılmıştır. 2002-2003 öğretim yılında Ankara'da yer alan ortaöğretim kurumlarında çalışan 150 sanat eğitimcisine araştırmacı tarafından hazırlanan anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programıyla analiz edilmiştir. Ayrıca tez kapsamında önerilen alternatif baskıresim tekniklerini içeren ders planları hazırlanmış, seçilen bir okulda uygulaması yapılmıştır. Araştırma doğrultusunda yapılan anketlerden elde edilen bulgulara göre, atölye yetersizliği, malzeme sorunu, ders saatlerinin yetersizliği, sınıfların kalabalık olması ve öğrenci ilgisizliği, öğretmenlerin konuya ilişkin bilgilerinin yetersizliği gibi bulgulara ulaşılmış ve bu sorunlara yönelik öneriler geliştirmiştir. Araştırmacı, ortaöğretim kurumlarında baskıresim eğitiminin yetersiz olduğu, uygulanan tekniklerin de düzeye uygun olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmacı, tezi kapsamında yaptığı okul uygulama geliştirdiği öneriler doğrultusunda hazırladığı ders planını uygulamış ve olumlu sonuçlar almıştır.

Dursun'un (2018) Özgün Baskıresim Dersinin Kazanım ve Beklentilerine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi adlı tezinde Gazi ve Hacettepe Üniversitelerinde okuyan öğrenci gruplarıyla baskıresim dersine ilişkin olumlu veya olumsuz görüşleri alınmış, karşılaştırma yapılmış ve sonuçlara ulaşılmıştır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup katılımcı grubu nedensel karşılaştırma yaklaşımıyla belirlenmiştir. Grubun benzer eğitim ve sosyal ortam özelliklerini taşıdıkları varsayılmıştır. Veriler görüşme formu yoluyla elde edilmiş, veri analizinde betimsel yöntemler tercih edilmiştir. Gazi ve Hacettepe Üniversitesinden öğrencilerle görüşülmüş veriler toplanmış, SPSS programı ile frekans ve yüzde değerleri elde edilmiş, bu verilere göre yorum yapılmıştır. Verilere göre, her iki üniversitede de öğrenciler farklı teknikler öğrenmenin önemini vurgulamış, baskıresim alanının görünürlüğünü arttırmaya yönelik dergi, kitap afiş, konferans, söyleşi gibi etkinliklerin yardımcı olacağı düşünülmüştür. Halk eğitim merkezlerinde kursların açılması, okullarda farklı tekniklerin uygulanması, devlet destekli projelerde yer alması, sergi ve yarışma gibi

etkinliklerle baskıresmin görünürlüğünün aratacağı düşünülmüştür. Öğrencilere göre baskıresim dersi, bütünleyici, özgün tasarımlar oluşturmada yardımcı ve yaratıcı bir disiplin olduğu görüşünü savunmuşlardır. Öğrencilerin bir kısmı farklı teknik ve malzemelerin kullanımının yaratıcılığı geliştirdiği düşüncesindedir. Bunun yanı sıra atölye ortamının araç ve gereçler konusunda yeterli olması, gösterip yaptırma yönteminin kullanılması, deneysel çalışmaya açık bir teknik olduğu için daha fazla bu yönü destekleyen ortamın yaratılması gerekmektedir. Bulgular ışığında Gazi grubunun baskıresim dersine dair beklentilerinin daha fazla olduğu, her iki grubunda baskıresim konusunda yapılacak çeşitli tanıtım girişimlerini destekledikleri görüşünde oldukları, lise ve dengi okullarda bu alanın geliştirilmesine yönelik planlamalar yapılması, baskıresim alanında sergi, çalıştay, seminer gibi çalışmaların yürütülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Aslan'ın (2019) Özgün Baskıresim Derslerinde Disiplinlerarası Yaklaşımların Akademik Başarıya Etkisi isimli doktora tezinde baskıresim dersine yönelik disiplinlerarası bir eğitim yarattığı etkinin başarıya katkıları araştırılmıştır. Araştırmada, bir disipline farklı alanlardan yararlanarak değişik bakış açılarını dahil eden bir eğitim biçiminin öğrenmeye katkısı olduğu düşünülmektedir. Farklı yöntemlerin bir arada kullanılması yaratıcı düşünme becerilerinin gelişimine katkısı araştırılmıştır. Ders içeriklerinde yapılacak değişikliklerin baskıresme dair tekniklerin daha iyi kavranacağı, daha yaratıcı işlerin çıkacağı düşünülmüştür. Bu gerekçelerle yedi haftalık bir ders planı hazırlanmış ve uygulanmıştır. Araştırmada, nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma yöntemlerden sıralı açıklayıcı desen kullanılmıştır. Baskıresim dersi alan 3. sınıf öğrencilerinden oluşan 34 kişilik öğrenci grubunun, 17'si deney grubunu diğer 17'si de kontrol grubunu oluşturulmuş ve Whitney U testi kullanılarak veri toplanmıştır. İçerik analizi yöntemiyle elde edilen verilerin analizi yapılmıştır. Bu doğrultuda, deney grubuna uygulanmak üzere disiplinlerarası yaklaşımın temel alındığı bir ders içeriği hazırlanmıştır. Kontrol grubuna geleneksel bir ders planıyla sınırlandırılmış bir içerik uygulanmıştır. Bu uygulamalardan elde edilen çalışmalar, üç uzman tarafından değerlendirilmiştir. Buna göre sanatsal ifade, yaratıcılık ve beceri konularında deney grubu anlamlı bir farklılık elde etmiş, kompozisyon oluşturmada anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Disiplinlerarası yaklaşımın, öğrencinin kendi ifade gücünü geliştiren, farklı araçlardan yararlanabileceği bir ders kurgusuyla sağlanabileceği düşünülmüştür.

Tanır (2014) tarafından gerçekleştirilen Resim-İş Öğretmenliği Özgün Baskıresim Dersinin Postmodern Sanat Eğitimi Bağlamında Uygulanabilirliği: Bir Eylem Araştırması doktora tezinde baskıresim dersinin postmodern eğitim bağlamında eğitim kurumlarında uygulanabilirliği araştırılmıştır. Bu bağlamda, postmodern sanat eğitiminde yer alan öğeleri

içeren, derse entegre edilmiş etkinlikler hazırlanmıştır. Eleştirel yaklaşımlar, görsel kültür, görsel okuryazarlık, bireyin öznel yorumu, çok kültürlülük, tematik çalışmalar, sosyal öğrenme ortamları, kronolojik çalışmalar içeren çeşitli etkinlikler araştırmacı tarafından planlanmıştır. Özellikle görsel kültür çalışmaları postmodern sanat eğitiminde sıklıkla yer bulmaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda görsel kültür kavramı çevresinde postmodern sanat eğitiminin baskıresim dersinde uygulanabilir olduğu düşünülmektedir. Kurumlarda uygulanan baskıresim dersinin uygulamaya yönelik çalışmaların verimli olmadığı düşüncesiyle baskıresim dersini güncel bir yapıya taşımak amaçlanmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Bu doğrultuda, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Programında okuyan 3. sınıf Grafik öğrencilerinden oluşan 17 katılımcı, eylem araştırmasının uygulama sürecine katkı sağlamıştır. Araştırmada, video kayıtları, görüşmeler, gözlem, doküman incelemesi, araştırmacı günlüğü gibi veri toplama araçları kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi yöntemlerinden yararlanılmıştır. 14 hafta boyunca düzenlenen etkinliklerden elde edilen bulgulara göre, yapılan etkinlikler günlük hayatla ilişkilendirilen yapısı nedeniyle, öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri, görsel okuryazarlık becerilerinin geliştiği yönünde sonuca ulaşılmıştır. Günlük hayatla ilişkilendirilen öğrenme biçimleri daha kalıcı sonuçları sağlamaktadır. Sonuç olarak, postmodern sanat eğitimi öğelerinin baskıresim dersi için uygulanabilir olduğu görüşüne varılmıştır.

Karakuyu'nun (2012) Resim-İş Eğitimi Öğretmen Adaylarının Özgün Baskıresim Dersinde Kullanılan Yöntem ve Tekniklere Dair Görüş ve Önerilerinin Mesleki Açıdan Değerlendirilmesi isimli araştırmasında, baskıresim dersi alan öğretmen adaylarının öğrendikleri teknik ve yöntemleri meslek yaşamlarına uygulamaları konusunda görüş ve önerilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu yedi ilde yer alan eğitim fakülteleri Resim-İş Eğitimi bölümlerinde baskıresim ana sanat ve seçmeli sanat atölyelerinde öğrenim görmekte olan 235 öğrenciye anket uygulanmıştır. Bu ankette 37 önerme ve 1 açık uçlu soru oluşturulmuş ve veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Anket yoluyla elde edilen verilerin frekans ve yüzde değerleri alınmış ve ortaya çıkan değerler doğrultusunda analiz yapılmıştır. Bu bulgulara göre, linol baskı, ağaç baskı ve mono baskı teknikleri öğretmen adayları tarafından yoğun bir şekilde kullanılmıştır. Bu tekniklerde deneyim oranı yüksek çıkmıştır. Öğretmen adaylarının birçoğu diğer baskıresim tekniklerini bilmemektedir. Deneyim sahibi oldukları yöntem ve tekniklerin yeterli olduğunu düşünmektedirler. 235 öğretmen adayına uygulanan anket çalışmasına göre baskıresim tekniklerinin meslek yaşantılarına katkısı olacağını düşünmektedirler. Yaratıcılığı geliştiren,

ilgi çekici bir teknik olarak görmekteler ve bu tekniklerin ortaöğretim öğrencileri için uygun olduğunu düşünmektedirler. Araştırmacı elde ettiği sonuçlar doğrultusunda, öğretmen adaylarını yönlendirmek, atölye donanımını güçlendirmek, seminerler düzenlemek, baskıresimin tarihsel süreci hakkında bilgi sahibi olmak, farklı baskıresim tekniklerini öğretmek gibi önerilerde bulunulmuştur.

Bahar'ın (2018) Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Baskıresim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri adlı doktora tezinde, geleneksel baskıresim tekniklerine alternatif olabilecek tekniklerin ortaya konulması amaçlanmıştır. Her okulda baskıresim atölyesinin ya da donanımın olmaması gerekçesiyle alternatif tekniklerin öğretilmesi düşünülmüştür. Buna göre, alternatif teknikleri öğrenen öğrenciler, farklı malzemeleri kullanma becerileri kazanacak, mesleki yaşamında zorluk yaşamadan kullanabileceği öngörülmüştür. Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden kuram oluşturma deseniyle hazırlanmıştır. Araştırmacı tarafından geleneksel tekniklere alternatif yeni teknikler uygulanmış, farkları, sorunları ve avantajları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Buna göre, donanım ve öğretim elemanı eksikliği gibi nedenlerle baskıresim dersi uygulanamamaktadır, geliştirilen bu tekniklerle bu sorunun çözüleceği düşünülmüştür. Günlük yaşamda kullanılan malzemeleri baskıresim teknikleri arasına dahil ederek alternatif malzemelerle baskıresim uygulamaları yapabilmelerini sağlamak amaçlanmıştır.

Kurt (2019) tarafından gerçekleştirilen Yükseköğretimde Özgün Baskı Atölyelerinde Baskıresim Teknikleriyle Deneysel Arayışlar isimli yüksek lisans tezinde, lisans düzeyinde eğitim gören öğrencilerin çağdaş baskıresim tekniklerinin de öğretilmesi ve geleneksel tekniklerle birlikte kullanılması gibi amaçlarla baskıresim alanının güncelliğini korumak düşünülmüştür. Bu araştırmada, tarama modeli kullanılarak yapılan betimsel bir çalışmadır. Karma yöntem kullanılan araştırmanın nicel boyutunda son test kontrol gruplu desen uygulanmış, ön test uygulamanın araştırmayı olumsuz etkileyeceği düşünülmüştür. Bu araştırmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş eğitimi bölümü baskıresim seçmeli sanat dersi alan 30 kişilik 3. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Deney ve kontrol grubu olarak ayrılan öğrencilere bilgi verilmemiştir. Deney grubuna alternatif teknikler, kontrol grubuna da geleneksel teknikler uygulanmıştır. Araştırmada, çalışmalar puanlanmış ve t-testi kullanılarak bu gruplar karşılaştırılmıştır. Araştırmada her iki gruba 5'li likert tipi ölçek uzmanlar tarafından hazırlanmış ve öğrencilere uygulanmıştır. Bu yöntemlerle veriler toplanmış olup betimsel analiz yöntemiyle yorumlanmıştır. Verilere göre, yaratıcılık ve özgünlükte bir fark oluşmamış, teknik ve kompozisyon deney grubuna uygulanan öğretim yöntemleri daha yararlı olmuştur. Sonuç olarak, baskıresim dersinde uygulanabilecek deneysel

arayışların ders programına eklenmesi gerekliliği uzmanlara danışılmalıdır. Baskıresim dersine ilgi çekmek için sanatçılar tarafından workshop çalışmaları yapılmalı, teknikler sınırlandırılmamalı ve öğrenciler istedikleri tekniği kullanmakta özgür olmalıdır. Öğrenciler ulusal ve uluslararası yarışmalara ve sergilere teşvik edilmelidir. Bu deneysel tekniklerin yaygınlaştırılması için seminerler ve akademik çalışmalar düzenlenmelidir.

Zencirci (2008) tarafından yazılan Özgün Baskının Yaratıcı Düşünme Becerileri ve Öz-yeterlik Algısı Üzerindeki Yansıması adlı doktora tezinde, baskıresim derslerinin öğrencilere farklı malzeme deneyimiyle kendini ifade etme kabiliyeti sağladığı ve öğrenme süreçlerine yaratıcılık yönünden katkısı olduğu belirtilmiştir. Bu bağlamda baskıresim eğitiminin yaratıcılık ve öz-yeterlik algılarının gelişimine etkisinin uygun bir ölçekle araştırılması amaçlanmıştır. Baskıresim dersinin öğretmen adaylarının yaratıcılıklarının geliştirmesinde etkili olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma, eğitim fakültelerinde bulunan resim-iş eğitimi bölümlerinde okuyan 2. sınıf öğrencisi 57 kişi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere yaratıcılık ve öz yeterlik düzeylerinin ölçülebileceği ön ve son testler uygulanmıştır. Bu araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verileri aritmetik ortalama, standart sapma, varyans analizi, t-testi, frekans ve yüzde, korelasyon değerleri üzerinden analiz edilmiştir. Bulgulara göre, öğrenciler baskıresim dersi aldıktan sonra yaratıcılığın alt boyutlarında akıcılık, esneklik, özgünlük gibi anlamlı düzeyde gelişme gözlemlenmiştir. Bu durum baskıresim dersinin öğrencinin yaratıcılığına katkısı bulunduğunu göstermektedir. Öğrencilerin baskıresim dersi aldıktan sonra yaratıcı düşünme ve öz yeterlik algılarında artış olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda araştırmacının önerileri arasında baskıresim dersinin içeriğinin yer aldığı kılavuz kitaplar öğretmen ve öğrenciye hazırlanmalı ve baskıresimde bir standart oluşturulmalıdır.

2.6.1.2. Materyal Tasarımına Yönelik Araştırmalar: Mamur'un (2014) Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının İlköğretim Okulları Öğrencilerine Sanatsal Düzenleme İlkelerinin Öğretimine Yönelik Öğretim Materyali Tasarım Süreçleri adlı doktora tezinde ilkokul eğitim kademesinde ihtiyaç duyulan materyallerin belirlenmesi ve görsel sanatlar öğretmenlerinin kullanımına yönelik hazırlanan öğretim materyallerinin tasarım süreçlerini incelemek bu araştırmanın amacıdır. Mamur'a göre görsel sanatlar dersi için geliştirilecek materyaller, sanatı günlük yaşamla ilişkilendirmek ve dolayısıyla somutlaştırmak açısından öğrencilerin derse katılım göstermelerine sağlamakta ve öğrenci başarısına olumlu katkılarda bulunmaktadır. "Güngördü'ye (2003) ve Tan'a (2009) göre öğrenme ortamlarında öğretim materyallerinin kullanımı, öğrenciyi merkeze almakta, daha zengin öğrenme fırsatları sunmakta, sanat eğitimini eğlenceli hale getirmekte ve sanatsal duyarlılığı geliştirmeye ve sanat üretimini sağlamaya fırsatlar oluşturmaktadır" (Mamur, 2014). Bu doğrultuda öncelikle

öğretmenler derse yönelik olarak hazırlanacak öğretim materyali süreci hakkında bilgi ve beceri sahibi olmaları gerekliliğine dikkat çekilmiştir. Öğretmenlere bu yönde yapılacak bir eğitimin, görsel sanatlar dersinin algılanabilirliği üzerinde olumlu etkileri olduğu düşünülmektedir. Mamur araştırmanın MEB'de ders araçları geliştirme çalışmalarına yardımcı olacağı görüşündedir. Bu araştırmada nitel yöntemler kullanılmış olup durum çalışması deseni uygulanmıştır. Tanımlanan bir evrenden örnekleme yöntemi kullanarak, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi bölümünde 2. sınıfta öğrenim görmüş, Öğretim Teknolojisi ve Materyal Tasarımı dersi alan 35 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, gözlem, görüşme, değerlendirme formları ve öğrenci günlükleri kullanılmıştır. Veriler, betimsel ve içerik analizi yöntemleriyle çözümlenmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşme sonucunda elde edilen veriler içerik analiziyle yorumlanmış ve ihtiyaç duyulan materyal tasarım süreci planlanmıştır. Bu veriler doğrultusunda yapılan araştırmada, görsel sanatlar öğretmenlerinin öğretim teknolojisi ve materyallerine ihtiyaç duydukları, öğretmenlerin sınırlı da olsa materyallerden yararlandıkları, öğretim materyali tasarlama konusunda yeterli pratiğe sahip olmamaları ve eğitime ihtiyaç duymaları sonucuna ulaşılmıştır. Materyal tasarım sürecinde, zamanı verimli kullanma, öğrenmeye odaklanma, öğrenmede farkındalık, çok yönlü araştırma, aktif öğrenme, planlı çalışma gibi becerileri geliştirdiği sonucuna da varılmıştır. Araştırma sürecinde öğrenciler tarafından, kavram haritaları, üç boyutlu etkileşimli materyaller, el kitapları, bilgi haritası, çalışma yaprakları, zihin haritaları gibi materyaller üretilmiştir.

Kahraman (2013) tarafından hazırlanan 6. 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Derslerinde Yer Alan Kavramların Öğretmen Kılavuzu Kitapları, Ders Kitapları, Öğrenci Çalışma Kitapları ve Seviye Belirleme Sınavı Analizi adlı yüksek lisans tezinde günümüz gelişen teknolojilerine rağmen öğrenci ve öğretmenlerin ilk sırada kullandıkları birincil ders materyali olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, öğrenci ders ve çalışma kitapları, öğretmen kılavuz kitapları fen ve teknoloji ders kitap setine ne ölçüde yansıdığı ve uyumluluğunun araştırılması hedeflenmiştir. Bu amaçla kitaplarda yer alan kavramların seviye tespit sınavlarına yansıma sıklığı veri setini oluşturmuştur. Bu araştırmada tarama modeli kullanılmış, sınav ve kitap dokümanları incelenmiş ve veriler frekans ve yüzde değerleri üzerinden yorumlanmıştır. Sonuç olarak, fen ve teknoloji ders kitaplarında kullanılan bazı kavramların seviye belirleme sınavında kullanılmadığı görülmüştür. Araştırmacı, öğretmenlerin farklı kaynak ve teknolojiye göre ders kitaplarını desteklemesi gerekliliği ve bu kitapların uzman kişiler tarafından hazırlanmalı önerilerinde bulunmuştur.

Gökçe (2006) tarafından hazırlanan Fen ve Teknoloji Programı ile Öğretmen Kılavuzunun İçsel Olarak Değerlendirilmesi ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar (Balıkesir Örneği) adlı yüksek lisans tezinde, 5. sınıf Fen ve Teknoloji dersinde hazırlanan ünite ve öğretmen kılavuzunun geliştirilirken benimsenen yaklaşım ve öğretmenlerin uygulamada yaşadıkları sorunlar betimlenmiştir. Ünite Planı ve MEB tarafından hazırlanan öğretmen kılavuzunun karşılaştırılmasını içeren araştırmada ünitede yer alan ölçme ve değerlendirme tekniklerinin, kılavuzlarda yer alan ölçme ve değerlendirme tekniklerinden daha çeşitli olduğu görülmüştür. Öğretmen kılavuzları öğretmenlere yardımcı olması için hazırlanan kaynaklardır. Öğretmen kılavuzlarının programa uygun olarak hazırlanması dersin verimliliğini arttıracaktır.

Karakuş'un (2010) yayımlanan İlköğretim 1.Kademe Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi isimli yüksek lisans tezinde ilköğretim programlarına uygun olarak hazırlanan öğretmen kılavuz kitaplarını incelemek amaçlanmıştır. Kılavuz kitaplarının uygulamaya etkileri, öğretmenlerin yaratıcılığına olan etkileri, mesleğe olan etkileri öğretmen görüşleri alınarak araştırılmıştır. Bu doğrultuda 25 adet MEB öğretim kılavuzu incelenmiş birtakım sonuçlara ulaşılmıştır. Bunlardan bazıları; öğretmenin dersi nasıl yönlendireceğini anlatan detaylara yer verilmesi, öğretmenlerin yaratıcılıklarını kullanabilecekleri alanın açılması, öneri niteliğinde esnek bir dil kullanılması, kazanımların açıklanması, organizasyon şeması hazırlanması, hangi derse aitse o dersle ilgili yöntem ve tekniklerin yer alması, materyallere ve öğretmenlerin konuyla ilgili başvurabilecekleri kaynaklara yer verilmesi gibi özellikler belirlenmiştir. Araştırmada tarama yöntemi olan betimsel araştırma modeli kullanılmıştır. Bu araştırma doğrultusunda ilköğretim öğretmen kılavuzlarını kullanma sıklığı ve konuya ilişkin öğretmen görüşlerini içeren 20 maddeden oluşan anketle veri olarak toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan anketler SPSS programına aktarılmış frekans ve yüzde değerleri elde edilerek çıkarımlar yapılmıştır. Araştırmada Kocaeli ilinde görev alan 102 ilköğretim öğretmeni yer almıştır. Bu araştırmaya göre öğretmenler kılavuz kitapları sıklıkla kullanmakta olup, kitaplara bağlı kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun öğretmenleri hazırcılığa yönelttiği ve yaratıcılığı kısıtladığı düşünülmüştür. Hazırlanan öğretmen kılavuzları ders boyunca öğretmenin yapacağı her şeyi açıklamaktadır. Bu nedenle öğretmen kılavuzlarının kullanımının öğretmenin mesleki gelişimine zarar vereceği düşünülmektedir. Araştırmacı öğretmen kılavuzlarının esnek ve yaratıcılığı etkilemeyecek şekilde öğretmenlerin kullanımına sunulması gerektiğini düşünmektedir. Öğretmen kılavuzları, öğretmenlerin farklı materyalleri ve teknikleri derslerde kullanabilecekleri ve yaratıcılıklarını geliştirecekleri bir şekilde düzenlenmelidir.

2.6.2 Uluslararası Araştırmalar

2.6.2.1. Eğitimde Baskıresim Araştırmaları: Vojvodic ve Sredanovich'in (2019) yayımlanan Okul Öncesi, İlk ve Orta Öğretimde Baskıresim Uygulamasının Metodolojik Yönleri araştırma makalesinde baskıresim tekniğinin çocukların yaratıcılığını gelişmesine önemli katkıları olan bir disiplin olmasına karşın, okul uygulamalarında kullanılmadığını belirtmektedir. Bu düşünceyle yürütülen araştırma, toksik olmayan tekniklerin okul koşullarına ve çocukların yaş aralıklarına uyarlanmış biçimde örneklerle tekniklerin sunumunu içermektedir. Bu doğrultuda öğretmenlerin mesleki gelişime katkısı olan mesleki eğitim programlarına katılmaları önerilmektedir. Gelişen ve modern metodolojik yöntemleri öğretmenlerin uygulamasıyla, çocukların sanat ifadelerin gelişimi yönünde olumlu etkiye sahip olur.

Linardić'in (2015) İlköğretim Öğrencilerinin Baskı Resmine İlişkin Tutumları adlı makalesinde, bir okul dönemi boyunca üç Hırvat ilkokulunda 170 üçüncü, beşinci ve sekizinci sınıf öğrencisi ile yürütülen bir eylem araştırmasının sonuçları sunulmuştur. Bu araştırmada, öğrencilerin baskıresim hakkındaki tutumlarını, özellikle baskıresim kavramlarını tanımlama becerilerini ve farklı baskıresim tekniklerinin sınıf içi uygulama düzenini incelemek amaçlanmıştır. Araştırma, okullardaki baskıresim derslerinde öğrencilerin deneyimlerine dayanmaktadır. Veriler, eylem araştırması öncesi ve sonrasında öğrencilere uygulanan özel olarak tasarlanmış bir anket kullanılarak toplanmıştır. Bu ankette likert değerlendirme ölçeği kullanılmıştır. İçerik açısından okullarda baskıresim derslerinin ne sıklıkta verildiği araştırılmıştır. Baskıresimde kullanılan araç ve gereçler, öğrencilerin derslere ne sıklıkta yararlı malzemeler getirdikleri, çağdaş sosyal bağlamda ne kadar önemli buldukları ve öğrencilerin baskıresim diğer sanat dallarıyla ne ölçüde eşit bulduğunu değerlendirilmiştir. Buna ek olarak, öğrencilerin baskıresme ne kadar aşina oldukları incelenmiştir. Araştırmaya göre, öğrencilerin baskıresim kavramlarının, tekniklerinin ve farklı baskı türlerinin tanımlanması yönündeki eksikliklerinin, uygulama sürecinden sonra yapılan ikinci anketten sonra azaldığı belirtilmiştir. Ek olarak, öğrencilerin sınıfa materyal getirme davranışları ve sanatsal grafiklerin önemi konusundaki farkındalıkları ilk ölçüme göre artmıştır.

Radaydeh ve Otoom'un (2005) yaptığı Geleneksel ve Toksik Olmayan Baskıresim Programlarındaki Baskıresim Öğrencilerinin Baskıresim Malzemelerinin Tehlikeli Doğası Konusundaki Farkındalığının Test Edilmesi isimli araştırmada, literatürde birçok sanat malzemesinin sanatçı, öğretmen ve öğrenci sağlığına zararlı olduğu düşünülen zehirli maddeler içerdiği düşüncesiyle, baskıresim öğrencilerinin tehlikeli baskıresim malzemeleri konusundaki farkındalıklarını araştırmak amaçlanmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'daki 10

sosyal bilimler fakültesi ve üniversitesinde okuyan toplam 189 baskıresim öğrencisinden oluşan katılımcı grubuna geliştirilen anketler uygulanmıştır. Ankette, katılımcıların demografik özellikleri hakkında ve baskıresim malzemelerinin tehlikeli doğası konusunda öğrencilerin farkındalığı araştırılmıştır. Anketten toplanan bilgiler, istatistiksel analiz için bilgisayara (SPSS Programı) kodlanmıştır. Buna göre, her iki programdaki baskıresim öğrencilerinin baskıresim malzemelerinin toksik doğasının orta düzeyde farkında oldukları ortaya çıkmıştır. Ancak t -testi analizi öğrencilerin, toksik olmayan baskıresim tekniklerinin geleneksel baskıresim tekniklerine göre daha az zararlı olduğunun bilincinde olduğunu göstermiştir.

2.6.2.2. Materyal Tasarımına Yönelik Araştırmalar: Loftin ve Lamb'ın (2013) Ders Kitapları İçin Çok Yeni: Biyoteknoloji Keşifleri ve Uygulamaları Rehberi isimli araştırma kılavuz çalışmasında öğretmenlere genetik ve biyoteknolojideki son gelişmeler hakkında genel bir bakış sunmayı ve bu bulguları öğrencileriyle paylaşmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Yıllık rehber kitap, çok sayıda modern genetik keşifleri tanıtmakta ve öğretmenlere farklı ders içeriklerini sınıfa entegre etmeleri için araçlar sağlamaktadır.

Khan ve Shin'in (2007) Ortaokul Ev Ekonomisi ve Teknolojisinin Tanınması ve Kullanılması Öğretmen Kılavuzu isimli araştırma çalışmasında, 7. sınıf ortaöğretim programında yer alan teknoloji-ev ekonomisi dersi öğretmen kılavuzu kitabının tanınmakta ve incelenmektedir. Buna göre, öğrencilerin bu ders doğrultusunda hazırlanan kılavuzla orijinal ve faydalı entelektüel değer üretmek, yaratıcı yeteneklerini geliştirmek ve eğitimin kalitesini artırmak için öğrencilerin farklılıklarını düşünen bir içerik hazırlanmıştır. Kaliteli bir ders planı için gerekli zaman ve çabadan kazanç sağlayan kılavuz kitaplar materyal olarak sunulmuştur. Bu çalışma, ortaokul öğretmenlerinin ev ekonomisi ve teknolojisi konusunda geliştirilen öğretmen kılavuzları hakkındaki farklılıklarını ve kullanımlarını incelenmekte ve geleceğin öğretmen kılavuzlarını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Veriler, 355 katılımcı öğretmene e mail yoluyla gönderilen 20 soruluk anketle toplanmıştır. Elde Edilen veriler SPSS programına aktarılmıştır. Ankette öğretmenlere, "Kılavuz kitaptan memnun musunuz?", "Kılavuz kitaba ihtiyaç duyuyor musunuz?" ve "Kitabı kullanıyor musunuz?" gibi sorular sorulmuştur. Yapılan ankete göre, 355 öğretmen rehberin faydalı bulmuş, faydalı ve daha geliştirebilir bulmuştur. Sonuç olarak, öğretmen kılavuzu geliştirmek, farkındalığı artırmak ve geliştirmek için referans materyalleri toplamak hedeflenmiştir. Kılavuzu kullanmayan öğretmenlerin ders materyallerini kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Kılavuzu geliştirmek için, öğrenme materyallerinin sunumu, ders planlarının sunumu, ek açıklamalar yapılması gerekmektedir. Öğretme ve öğrenme sürecine ilişkin planların düzenlenmesi, özellikle daha özgür ver ayrıntılı bir kılavuzun tasarlanması ve

ayrıca materyallerin görsel ve işitsel bağlantılarının yapılması gerekliliği yönünde önerilerde bulunulmuştur.

Zhu'nun (2018) Film Temelli ESL Kursu İçin Bir Öğretmen Kılavuzu isimli yüksek lisans tezinde, dil öğretiminde günümüzde önemli olarak görülen film, İngilizceyi öğrenmede değerli bir kaynak olarak görülmekte ve ayrıca kültürlerarası iletişime ilham vermek ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için mükemmel bir araçtır. Bu doğrultuda, yapılan araştırmada öğretmenlerin bu uygulamayı yaralı gördüğü fakat; film bilgisi yetersizliği nedeniyle uygulamadıkları görülmüştür. Üstelik hem film temelli bir ders hazırlamanın hem de öğretim sırasında film oynatmanın zaman alıcı olduğunu düşünülmüştür. Bu nedenle bu projede, film tabanlı ESL kursu için etkili film tabanlı öğretim yöntemleri sağlayan bir öğretmen kılavuzu geliştirme amaçlanmıştır. Kılavuz kitap, literatürdeki önceki bulgulardan sentezlenmiş başarılı bir şekilde uygulanmış uygulamaları benimsenmesi, uyarlanması ve geliştirilmesi kolay, etkili film tabanlı ESL öğretim metodolojilerinin önerileri üzerine geliştirilmiştir.

3. BÖLÜM
YÖNTEM

Bilimsel araştırma geleneği içerisinde nitel ve nicel olmak üzere iki farklı araştırma yöntemi yer almaktadır. Nicel yöntemler sayısal verilerle ölçülebilir sistemler üzerinde temellenir. Nitel araştırmalar, psikoloji, felsefe, antropoloji, sosyoloji gibi farklı disiplinlerde temellenen sınırlı sistemleri çok yönlü araştıran bir yöntemdir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemleri kullanılması planlanmıştır. Nitel araştırma yöntemleri, sınırlı bir alanlarda küçük gruplarla derinlemesine yapılan araştırmalardır. Nicel yöntemlerin mekanik ve ölçülebilir yapısının aksine nitel yöntemlerde farklı disiplinleri içeren bütüncül analizleri odak gruplar üzerinde gerçekleştirir. Nitel araştırma yöntemi, araştırılan konunun doğasını anlamak, anlatmak ve bu doğrultuda bir dizi metodun kullanılmasıyla sonuçlanır. Seçilen desen ele alınan araştırmanın genel tasarımını oluşturur. Bu tasarım; veri toplama araçları, çalışma grubu, veri analizi gibi süreçleri sistematik hale getiren ve araştırma kararlarını şekillendiren kavramsal düzeyde yol gösteren bir yapıyı oluşturur. "Nitel araştırma deseni, araştırmanın yaklaşımını belirleyen ve çeşitli aşamalarının bu yaklaşım çerçevesinde tutarlı olmasına rehberlik eden bir strateji olarak tanımlanabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.67). Nitel araştırma yöntemleri içerisinde çeşitli desenler yer almaktadır. Bunlar; durum çalışması araştırması, eylem araştırması, etnografya, fenomenoloji, temellendirilmiş kuramdır. Bu araştırmada durum çalışması deseni kullanılmıştır.

3.1. Araştırma Deseni

Bu araştırma, iç içe geçmiş tek bir durumun sınırlı bir alanda ve farklı bağlamlarda derinlemesine analizini içeren bir durum çalışmasıdır. Merriam'a (2018) göre, "Vaka çalışması, sınırlı bir sistemin derinlemesine betimlenmesi ve incelenmesidir" şeklinde tanımlanan durum çalışmasında, araştırmanın konusu ve araştırma sonunda elde edilen ürün bir arada ele alınmaktadır. Durum çalışmasının amaçları arasında bilinmeyen olgular içerisinde analiz birimlerini keşfetmek ve bir şeyi detaylı tanımlamak yer almaktadır. Bu nedenle durum çalışması, ne sorusu yerine niçin ve neden sorularını cevaplar dolayısıyla açıklama ve değerlendirme yapma özelliği taşımaktadır (Arthur ve diğerleri, 2017, s.165). Durum çalışması deseni, tekli ve çoklu durumlardan oluşmaktadır. Tekli durum deseni analiz birimi bir program, bir okul, bir kurum, bir ders olabileceği gibi genel standartlar uymayan bir konu içerisinde sınırlı bir alan ifade eden özgün durumları içermektedir. İç içe geçmiş tek durum deseni ise,

ilgili durumun birden fazla alt birimi olduğu durumlarda kullanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 300-301).

Görsel 3.1. İç İçe Geçmiş Tekli Analiz Birimi

Bu araştırmada görsel sanatlarda kullanılan baskıresim tekniğine ilişkin farklı eğitim kademelerinde ve bu tekniği kullanan çeşitli birimlerinin analiz sürecini içermektedir. Durum çalışmaları sürecinde analiz birimlerinden veya örneklemden elde edilen görüşler eğitimi biçimlendirici, eğiticilerin gelişimlerinde doğrudan kullanılabilir yöntemler olarak değerlendirilmektedir (Leymun, Odabaşı ve Yurdakul, 2017, s. 381). Bu araştırmada, iç içe geçmiş tekli durum deseni, araştırma sorularına cevap verecek biçimde uygulanmıştır. *Baskıresim öğretiminde bir materyal olarak bir kılavuz nasıl hazırlanabilir?* Sorusuna cevap bulabilmek üzere, araştırma tek bir duruma odaklanmıştır. Durumun sınırları, bir kılavuzun hazırlanması ile belirlenmiştir. Bu sınırlar içerisinde sorulan içeriğe, tasarıma ve eğitim boyutlarına yönelik alt sorular, araştırmanın tekli durumunu destekleyen alt durumları (alt analiz bilimlerini) oluşturmuştur.

3.2. Katılımcılar

Nitel araştırma örneklem belirlemede kullanılan amaçlı örnekleme türlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme türü kullanılmıştır. “Amaçlı örnekleme, araştırmacının keşfetmek, anlamak, iç görü kazanmak istediği ve çoğu şeyin öğrenebileceği bir örneklem seçiminin zorunlu olduğu varsayımına dayanır” (Merriam, 2018, s.76). Bu araştırmada maksimum çeşitlilik örnekleme türüyle çeşitliliği odak olarak farklı deneyimleri keşfetmeyi ve olguya farklı açılardan bakabilmeyi amaçlanmaktadır. Bu durum olguların sadece olumlu taraflarına değil olumsuz taraflarını da görünür kılan bir çeşitlilikle yoğun bir betimlemeyi sağlamaktadır. “Maksimum Çeşitlilik Örneklemesi: Bu yaklaşım araştırmacının gruplar arasındaki teorik karşılaştırmaları yapmak için çeşitliliği yansıtan bireyleri, yerleri veya metinleri seçmeye başladığı spesifik amaçlı bir örnekleme biçimidir” (Given, 2021, s.63)

Araştırma kapsamında; öğretmen, öğretmen adayı, sanatçı, sanat eğitimcisi alan uzmanı ve araştırmacıdan oluşan maksimum çeşitlilik türü kriterleri doğrultusunda farklı birimlerden katılımcılar seçilmiş ve oluşturulan bu grupla araştırma yürütülmesi planlanmıştır. Bu grup, kılavuz tasarımının farklı bakış açılarını sunma konusunda anlamlı bir sonuç vermesi düşüncesiyle belirlenmiştir.

Bu amaçlar doğrultusunda 2023-2024 eğitim öğretim yılı bahar döneminde yüz yüze ve çevrimiçi görüşmeler yapılmıştır. Baskıresim eğitimi alanında uzman beş sanatçı akademisyen (öğretim elemanı), iki sanat eğitimcisi alan uzmanı, iki öğretmen, bir öğretmen adayı, iki araştırmacı olmak üzere farklı kurumlardan 12 katılımcı belirlenmiştir. Katılımcılar detaylı olarak aşağıda tanıtılmıştır.

3.2.1. Araştırmada Katılımcıların Rolleri

Bu araştırmada katılımcılardan gerekli izinler alınmış ve araştırmaya katılım gönüllülükle sağlanmıştır. Katılımcılarla hangi amaçlarla görüşüldüğü, araştırmaya katkı sunduğu bilgi alanı ve materyal tasarımı bağlamı üzerinden aşağıda açıklanmıştır.

Öğretim Elemanı Erman. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Resim-iş Eğitimi bölümünde 1996'dan bu yana öğretim elemanı olarak çalışmalarına devam etmektedir. Lisans ve yüksek lisans eğitimini aynı üniversitede tamamlamıştır. Bu bölümde, Ana Sanat Atölyesi (ASA) Özgün Baskı ve Seçmeli Sanat Atölyesi (SSA) Özgün Baskı lisans derslerini yürütmektedir. Akademisyen ve sanatçı Erman, Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde yüksek lisans tezini 1996 yılında tamamlamıştır. Erman, ulusal ve uluslararası birçok karma baskıresim sergisinde yer almış ve dokuz kişisel sergi açmıştır. Ayrıca gravür, mini-print, ekslibris yarışmalarında dereceleri bulunmaktadır. Baskıresim yarışmalarında jüri üyesi olarak görev almıştır. Gravür çalışmaları birçok ülkede sergilenmiş, ulusal ve uluslararası müzelerin koleksiyonlarına girmiştir. Erman lisans düzeyi derslerinde; mono baskı, yüksek baskı, çukur baskı, serigrafi, mini baskı, ekslibris gibi farklı baskıresim tekniklerini öğretmektedir. Bu nedenle sanatçı akademisyen Erman, bu araştırmaya baskıresmin çeşitli tekniklerini, bu tekniklerin atölye ortamında öğrencilere nasıl öğretilebileceği ve bir öğretim materyalinde içeriğin nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Lisans düzeyinde verdiği dersler dışında aktif olarak sergiler açmakta ve resim çalıştaylarına katılmaktadır. Lisans düzeyinde sanat eğitimi alanında öğretmen yetiştiren, baskıresmin doğası hakkında pek çok denemesi bulunan sanatçı ve akademisyen olarak bu araştırmada yer almaktadır.

Öğretim Elemanı Selma. Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik tasarımı bölümü öğretim üyesi olarak çalışmalarına devam etmektedir. Selma, Bilgisayar Destekli Tasarım I-II ve Desen seçmeli derslerini, Malzeme Baskı seçmeli derslerini çeşitli fakültelerde yürütmektedir. Ayrıca,

kolografi tekniğine yönelik atölyeleri çeşitli kurumlarda düzenlemektedir. Lisans eğitimini Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği Grafik Anasanat Dalı, yüksek lisans eğitimini Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2007 yılında tamamlamıştır. 2011 yılında Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Sanatta Yeterlilik Programı'nı tamamlamıştır. Selma, baskıresim tekniklerinden biri olan kolografi tekniği üzerine uzmanlaşmış, çalışmalarını ve araştırmalarını bu yönde sürdürmektedir. Ulusal ve uluslararası birçok karma baskıresim sergisinde yer almış ve sekiz kişisel sergi açmıştır. Gravür, ekslibris ve kolografi çalışmaları birçok ülkede sergilenmiştir. "Kolografi tekniğinde Alternatif Arayışlar ve Uygulama Örnekleri" başlıklı araştırması, Bilimsel Araştırma Projeleri birimi tarafından desteklenmiştir. Sanatçı ve akademisyen Selma, bu araştırmaya kolografi ve baskıresmin çeşitli tekniklerinin atölye ortamında öğrencilere nasıl öğretilebileceği ve bir öğretim materyalinde içeriği ve biçiminin nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Kolografi tekniğini geliştirmeye yönelik pek çok denemesi bulunan bir sanatçı ve akademisyen olarak bu araştırmada yer almıştır.

Öğretim Elemanı Demir. Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Grafik Tasarımı Bölümü'nde 2015'ten bu yana çalışmalarına devam etmektedir. Demir, Güzel Sanatlar Enstitüsü Grafik Anasanat Dalı Yüksek Lisans Programı'nı 2017 yılında tamamlamıştır. Güzel Sanatlar Enstitüsü Grafik Anasanatında Sanatta Yeterlilik Programı'nı tamamlamıştır. Lisans eğitiminden mezun olduğu dönemde; Junior Graphic Designer, Senior Graphic Designer ve Art Director görevlerinde çeşitli kurumlarda çalışmıştır. 2018 yılında kurduğu işbirlikçi litografi atölyesinde, Usta Matbaacı (Master Printer) olarak davet ettiği yerli ve yabancı sanatçılarla projeler gerçekleştirmektedir. Ulusal ve uluslararası birçok karma sergide yer almış ve iki kişisel sergi açmıştır. Ayrıca çeşitli film ve baskıresim yarışmalarında dereceleri bulunmaktadır. Çalışmaları birçok ülkede sergilenmiş ve ulusal müzelerin koleksiyonlarına girmiştir. Ulusal ve Uluslararası festival, çalıştay ve sempozyumlar düzenlemiştir. Sanatçı ve akademisyen Demir, bu araştırmada biçim ve içerikte baskıresim kılavuzunun nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Litografi, serigrafi tekniklerini geliştirmeye yönelik pek çok denemesi bulunan bir sanatçı ve akademisyen olarak bu araştırmada yer almıştır.

Öğretim Elemanı Yonca. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Resim-iş Eğitimi bölümünde öğretim elamanı olarak 1991'den bu yana çalışmalarına devam etmektedir. Sanatçı ve akademisyen Yonca; Grafik Sanatı ve Uygulamaları, İleri Özgün Baskıresim Teknikleri, Görsel Sanatlar Öğretimi I-II, Temel Tasarım I-II, Sanat Öğretimi Uygulamaları, Okul Deneyimi, Özel Öğretim Yöntemleri I-II, Sanat Eğitimi Tarihi ve Teorileri derslerini yürütmektedir. Yonca, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Yüksek Lisans Programı'nı 1995 yılında tamamlamıştır. Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Sanatta Yeterlik tezini 1999 yılında tamamlamıştır. Yonca'nın; makale,

bildiri, kitap ve kitap bölümlerini içeren yayınları bulunmaktadır. 2002 yılından bu yana birçok yüksek lisans tezine danışmanlık yapmıştır. Ulusal ve uluslararası birçok karma sergisinde yer almış ve iki kişisel sergi açmıştır. Ayrıca çeşitli baskıresim yarışmalarında jüri üyelikleri bulunmaktadır. Sanatçı ve akademisyen Yonca, bu araştırmaya baskıresmin farklı tekniklerinin atölye ortamında öğrencilere nasıl öğretilebileceği ve bir öğretim materyalinde içeriği ve biçimin nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Monobaskı tekniğini geliştirmeye yönelik pek çok denemesi bulunan bir sanatçı ve akademisyen olarak bu araştırmada yer almıştır.

Öğretim Elemanı Nermin. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Resim-iş Eğitimi bölümünde araştırma görevlisi olarak 2011'den bu yana çalışmalarına devam etmektedir. Bu bölümde, Görsel Sanatlar Öğretimi dersini yürütmektedir. Akademisyen ve sanat eğitimcisi alan uzmanı olan Nermin, Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde yüksek lisans tezini 2013 yılında tamamlamıştır. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde doktora tezini 2019 yılında tamamlamıştır. Nermin'in, görsel sanatlar dersinin öğretme ve öğrenme süreçlerini geliştirmeye yönelik makaleleri, kitap bölümleri, çeşitli sempozyumlarda bildirileri yayınlanmıştır. Ayrıca Nermin'in bilimsel bir projesi 2018 yılında TÜBİTAK tarafından, diğer projesi Yükseköğretim Kurumları tarafından desteklenmiştir. Ayrıca Nermin, lisans eğitiminde baskıresim dersi almıştır. Bu dersi sanatçı-akademisyen ve Gravür kitabının yazarı Güler Akalan yürütmüştür. Akademisyen Nermin, bu araştırmaya görsel sanatlar dersinde baskıresim tekniğinin atölye ve okul ortamında öğrencilere nasıl öğretilebileceği ve bir öğretim materyalinde içeriği ve biçimin nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Sanat eğitimcisi alan uzmanı olarak pek çok araştırması bulunan bir akademisyen olarak bu araştırmada yer almıştır.

Öğretim Elemanı Tuğçe. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Resim-iş Eğitimi bölümünde araştırma görevlisi olarak 2002'den bu yana çalışmalarına devam etmektedir. Tuğçe; Grafik Anasanat Atölye, Müze Eğitimi, Perspektif, Eğitimde Yaratıcı Drama derslerini yürütmektedir. Akademisyen ve sanat eğitimcisi alan uzmanı Tuğçe, yüksek lisans tezini 2004 yılında Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde ve Yükseköğretim Kurumları tarafından desteklenen doktora tezini 2018 yılında Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlamıştır. Görsel sanatlar dersinde yaratıcı drama ve müze eğitimine yönelik çeşitli makale, kitap bölümü ve bildirileri yayınlanmıştır. Araştırma projesi TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir. Akademisyen ve sanat eğitimcisi alan uzmanı Tuğçe, bu araştırmaya görsel sanatlar dersinde baskıresim tekniğinin atölye ve okul ortamında öğrencilere nasıl öğretilebileceği ve bir öğretim materyalinde içeriği ve biçimin nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Sanat eğitimi odaklı araştırmaları bulunan bir akademisyen olarak bu araştırmada yer almıştır.

Öğretim Elemanı Nurcan. Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğrt. Tek. Eğt. bölümünde öğretim üyesi olarak 2003'ten bu yana çalışmalarına devam etmektedir. Nurcan, 1991 yılında tezini Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde, 2000 yılında doktora tezini Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlamıştır. Eğitim odaklı araştırmalarında; öğretim teknolojisi, öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin değişkenlere göre incelenmesi, uzaktan eğitim, eğitim ergonomisi, içerik türlerine dayalı öğretimi alanlarında çalışmalar yürütmüştür. Makale, kitap bölümü ve bildiriler yayınlamıştır. Akademisyen ve araştırmacı Nurcan, bu araştırmaya eğitim teknolojileri ve bir eğitim materyalinin içeriğinin nasıl geliştirileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Eğitim odaklı araştırmaları bulunan bir akademisyen olarak bu araştırmada yer almıştır.

Misafir Öğretim Elemanı İklim. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Resim-iş Eğitimi bölümünde misafir öğretim elemanı olarak 2017'den bu yana çalışmalarına devam etmektedir. İklim, seçmeli sanat atölye Özgünbaskı I ve II derslerini yürütmektedir. Eğitim Fakültesi'nde Prof. Güler Akalan danışmanlığında yüksek lisans tezini 2019 yılında tamamlamıştır. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde doktora tezine 2019'dan bu yana devam etmektedir. Araştırmacı ve sanatçı İklim, atık malzemelerle kolografi ve çukur baskı tekniklerine yönelik yaptığı araştırmaların yanı sıra sanat çalıştayları uygulama atölyelerinde de asistanlık yapmıştır. İklim'in sanatsal çalışmaları ulusal ve uluslararası galerilerde sergilenmiş ve farklı şehirlerde sanat fuarlarına katılmıştır. Akademisyen ve sanatçı İklim, bu araştırmaya baskıresim tekniğinin atölye ve okul ortamında öğrencilere nasıl öğretilebileceği ve bir öğretim materyalinin içeriği ve biçiminin nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Sanat eğitimi odaklı araştırmaları bulunan bir akademisyen olarak bu araştırmada yer almıştır.

Utku. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümünde lisans eğitimini tamamlamıştır. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Yüksek Lisans programı öğrencisidir. Unity oyun motoru ve Android Studio üzerindeki çalışmalarla ilgilenmektedir. Aynı zamanda özel sektörde VR ve AR üzerine uygulamalar geliştirmiştir. C# ve Java programlama dilleri üzerinde tecrübeli olmasının yanı sıra proje yönetimi üzerine sertifikalı bir yöneticidir. Ortaokul öğrencilerinin Unity oyun motoru ile birlikte algoritma öğrenmesini amaçlayan çalışmalarda yer almaktadır. Ortaokul düzeyine öğrencilere, programlama ve bilgi işlemsel düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik eğitimler vermiştir. Gelecekte dijital vatandaşlık, sanal ortam tasarımı, oyun motorları, öğretim tasarımı ve proje yönetimi alanlarında uzmanlaşmayı amaçlamaktadır. Araştırmacı Utku, bu araştırmaya eğitim teknolojilerinin ve bir eğitim materyalinin içeriğinin eğitim ve bilgi teknolojisi bağlamında nasıl geliştirileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Eğitim teknolojisi odaklı araştırmaları bulunan bir araştırmacı olarak bu çalışmada yer almıştır.

Yıldız. MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğünde (OGM) tasarım ve dizgi alanında, ortaöğretimin çeşitli düzeylerine yönelik kitap tasarımcısı olarak 2022'den bu yana çalışmalarına devam etmektedir. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde lisans eğitimini 2001 yılında tamamlamıştır. Mezun olduğu dönemde, 6 yıl boyunca tekstil tasarımcısı olarak çeşitli firmalarda çalışmıştır. 2007 yılında MEB tarafından görsel sanatlar öğretmeni olarak atanmıştır. 14 yıl boyunca farklı düzeylerdeki okullarda görsel sanatlar öğretmeni olarak çalışmıştır. 2022 yılında Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi Tezsiz Yüksek Lisans programını başarıyla tamamlamıştır. 2021 yılında başladığı Eğitim Bilimleri Enstitüsü Resim-İş Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans programına devam etmektedir. Yıldız bu süreçte, 2018 MEB'in yeni öğretim programlarının tanıtılması ve açıklanması amacıyla öğretici olarak çalışmıştır. MEB tarafından düzenlenen öğretici yetiştirme programına katılmış ve görsel sanat öğretmenlerine 2018 öğretim programını açıklayan seminerler vermiştir. Görsel Sanatlar öğretmeni ve tasarımcı Yıldız, araştırmaya baskıresim tekniğinin okul ortamında öğrencilere nasıl öğretilebileceği, bir öğretim materyalinin içeriği ve biçiminin nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Farklı eğitim düzeylerinde görsel sanatlar öğretmeni ve bir tasarımcı olarak bu araştırmada yer almıştır.

Ela. MEB'e bağlı bir okulda 2019'dan bu yana görsel sanatlar öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Lisans eğitimini Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Resim-iş Eğitimi bölümünde 2018 yılında tamamlamıştır. Bölümde grafik anasanat alanında eğitim ve aynı zamanda özgün baskı alanında da eğitim almıştır. Baskıresim alanında gravür ve yüksek baskı tekniğinde birçok eseri bulunan Ela 2015'den bu yana ulusal ve uluslararası çeşitli çalıştay, yarışmalar ve sergilerde yer almıştır. Kariyerine MEB'de görsel sanatlar öğretmeni olarak devam eden Ela, baskıresim tekniklerini öğretim programına dahil ettiği dersler planlamaktadır. Kendi atölyesinde baskıresim, resim ve farklı tekniklere ilişkin atölyeler düzenlemektedir. Görsel Sanatlar Öğretmeni Ela, bu araştırmaya baskıresim tekniğinin atölye ve okul ortamında öğrencilere nasıl öğretilebileceği ve bir öğretim materyalinin içeriği ve biçiminin nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Ortaokul düzeyinde görsel sanatlar öğretmeni olarak bu araştırmada yer almaktadır.

Deniz. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi 4. sınıf öğrencisidir. Lisans eğitimine devam eden Deniz, bu süreçte baskıresim derslerini seçmiş bu alanda eğitim görmüştür. Çalışmalarına baskıresim tekniğini kullanarak devam etmektedir. Ayrıca 2022 yılında Anadolu Sanat Eğitimi Tasarım Çalıştayı'nda ve 2023 yılında Anadolu Sanat Eğitimi, İç Anadolu Kariyer Fuarı (İKAF'23) baskıresim çalıştaylarına katılmıştır. Öğretmen adayı olan Deniz, baskıresim tekniğinin atölye ve okul ortamında öğrencilere nasıl öğretilebileceği ve bir öğretim

materyalinin içeriği ve biçiminin nasıl olabileceği konularında görüşleriyle katkı sağlamıştır. Sanat eğitimi alanında bir öğretmen adayı olarak bu araştırmada yer almıştır.

3.3. Araştırmacının Bakış Açısı

2009 yılında Çukurova Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Lisans programını tamamladım. Profesyonel olarak çalıştığım sürede, çeşitli peyzaj mimarlığı projelerinde deneyim kazanma fırsatı buldum. Üniversite kampüsü, konut bahçesi, şehir parkı ve fuar alanı tasarımları dahil olmak üzere çeşitli peyzaj projelerinde görev aldım. Bu süre zarfında, birçok peyzaj tasarımı yaptım ve bu tasarımları uygulama aşamasına taşıdım.

Tasarım, her zaman ilgimi çeken bir süreç olmuştur. Bu sürecin, deneyimin üzerinde etkili bir araç olduğunu düşünerek, estetik ve işlevsel kararlar almak bana büyük keyif vermiştir. Fikirlerin, estetiğin ve işlevin bir denge içinde nasıl bir araya gelebileceğini düşünmek, yaratıcılığı tetikleyen önemli bir süreçtir. Bu bağlamda peyzaj mimarlığı; doğanın, sanatın ve mimarlığın kesiştiği yaratıcı bir alandır. Bu alan, estetik anlayışımı derinleştirmem ve sanatsal bir bakış açısı kazanmam konusunda yardımcı oldu. Peyzaj mimarlığı alanındaki deneyimlerim, hem tasarım yeteneğini geliştirmeme hem de görsel sanatlar alanında öğretmenlik kariyerimi şekillendirmeme katkı sağladı. Bu alanda uzun süre çalıştıktan sonra, görsel sanatlar ve özellikle grafik tasarımında yeteneklerimi geliştirebilmek için akademiye dönmeye karar verdim. Lisans eğitiminde, baskıresmin geleneksel teknikleri ve yeni teknolojileri odağım haline geldi.

Bir öğretim materyali olarak baskıresim kılavuzu hazırlamak ve bu kılavuzun çeşitli öğretim düzeylerinde nasıl katkı sağlayacağını araştırmak, kişisel ilgi ve motivasyonumun bir ürünüdür. Lisans eğitimi sürecinde karşılaştığım bir teknik olan baskıresim, öğrenme ve uygulama konusunda ilgi duyduğum bir alan oldu. Sanatçı-akademisyen Erkin Keskin'in atölyesinde baskıresim çalışmalarına başladım. Erkin Keskin'in öğretim programında benimsediği alternatif materyal kullanma yaklaşımı sayesinde bu alanda kendimi geliştirdim. Ayrıca, bu süreç, sanat alanında kendime düşünsel bir yer bulmamın yanı sıra sanat pratiklerinde deneyim kazanmam konusunda da önemli katkılarda bulundu. Farklı teknikleri öğrenmem, çalışmalarıma taşımam ve yarışmalarda çeşitli derecelere layık görülmem, baskıresme olan ilgimi artırdı. Bu araştırma sürecinde, baskıresim alanında çeşitli karma sergilere katılma fırsatı da buldum. Lisans eğitimini tamamladıktan hemen sonra yüksek lisans eğitimine başladım. Baskıresim tekniğine dair araştırma yapmak ve daha çok şey öğrenmek amacıyla, yüksek lisans eğitimi sürecinde, sanatçı-akademisyen Gonca Erim'in İleri Özgün Baskıresim Teknikleri dersini seçtim. Böylece, deneysel ve geleneksel baskıresim teknikleri üzerine çalışmalarıma devam edebildim. Yüksek lisans eğitimi, ilgi duyduğum bu alanda araştırma yapmam için fırsata dönüştü. Bu

dönemde, sanatçı-akademisyen Sezin Türk Kaya'nın yürütücüsü olduğu "Kolografi Tekniğinde Alternatif Arayışlar ve Uygulama Örnekleri" projesinde gözlemci ve "Sürdürülebilir Malzemelerle Hazırlanmış Kolografi Kalıbı Üzerinde Cila Denemeleri" projesinde araştırmacı olarak görev aldım. Bu projelerdeki görevlerim sırasında, baskıresim tekniğinin doğasını anlamak ve bu alanın derinliğini kavramak için teknik detayları araştırmaya başladım. Bu tekniğin, diğer disiplinlerle işbirliği içinde olmak konusunda büyük bir potansiyele sahip olduğunu gördüm. Bu alanda çalışmalar yaparken ilgili basılı kaynakların yetersizliği dikkatimi çekti. Literatürde yer alan kaynakların sınırlı olması, var olan kaynakların baskılarının tükenmesi ya da yeni kaynakların üretilmemesi, beni kapsam ve nicelik bakımından oluşan bu yetersizliğin nedenlerini düşünmeye yönlendirdi. Bu durum, yabancı kaynakları araştırma konusunda itici bir güç oldu. Bu süreçte yaptığım araştırmalarda baskıresim tekniklerini öğreten kılavuzların yabancı kaynaklardaki sayısının çok fazla olduğunu; fakat öğretim materyali olarak hazırlanmış ve Türkçe yayınlanmış bir kaynağın olmadığını fark ettim.

Yüksek lisans eğitimi devam ederken, aynı zamanda Nilüfer Belediyesine bağlı Misi köyünde bulunan Sanat Kahvesi Baskıresim Stüdyosu'nda baskıresim eğitmeni olarak çalışmaya başladım. Misi köyünde yaşayan ve kentten etkinliğe ilgi duyarak katılan farklı yaş düzeylerindeki çocuklara düzenli olarak ders vermeye başladım. Bu atölyelerde, çocukların baskıresim tekniğine ve sanatına ilişkin deneyim kazanmaları için çeşitli atölyeler tasarladım. Bunlar arasında: "Çocuk Matbaası: Yaratıcı Baskıresim Teknikleri", "Kağıtla İllüstrasyon Atölyesi", "Kağıdını Kes Filmini Yap: Stop Motion Atölyesi", "Güneş Baskı Atölyesi", "Mono Baskı Atölyesi", "Botanik Baskı Atölyesi", "Baskışehir: Tasarla ve Bas", "Şekillerin Ardındaki Hayvanlar: Geometrik Baskı Atölyesi", "Geleneksel Ahşap Baskı Atölyesi", "Defterimi Tasarlıyorum: Akordiyon Ciltleme Atölyesi", "Sanat ve Tasarım Atölyesi" ve "Tipo-Kolografi Atölyesi" başlıklı atölyeler sayılabilir. Böylece; mimari, botanik, grafik (tipografi), fotograf, sinema gibi disiplinlerden beslenen atölyeler serisi planlamış, farklı öğretim düzeylerinde çeşitli öğretim tekniklerini bir sanat eğitimcisi ve araştırmacı olarak deneyimleme imkanı bulmuş oldum. Bu deneyimler sonucunda, Misi köyü Sanat Kahvesi Baskıresim Stüdyosu öğrencilerimden Sudenur Başaran "2023 Danimarka Uluslararası Baskıresim Çocuk Bianeli"nde Andersen masalları temalı baskıresim yarışmasına katıldığı gravür ile Funen Printmaking Studio kurumu tarafından ödüle layık görüldü. Bunun yanı sıra atölyede çalışan pek çok öğrenci, etkinliğe katıldıkları eserleriyle sergilenmeye değer görüldüler. Nilüfer Belediyesine bağlı baskıresim stüdyosunda eğitmen ve sanatçı olarak çalışmalarıma devam ederek, bu alandaki gelişmeleri yakından takip etme ve kendimi daha da geliştirme fırsatı buldum. Özellikle, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından düzenlenen görsel sanatlar

sergi etkinlikleri dönemlerinde, Sanat Kahvesi Baskıresim Stüdyosunda farklı şehirlerden gelen genç ve deneyimli sanatçılarla işbirliği yaparak, onların baskıresim tekniklerini denedikleri çalışmalarında teknik açıdan rehberlik hizmeti sundum. Bu süreçte, sanatçılara baskıresim anlayışıyla ilgili bilgi aktarımının ötesinde, aynı zamanda farklı sanat disiplinlerini baskıresimle ilişkilendiren çalışmalar yapmaları konusunda destek oldum. Bu işbirlikleri, sanatçıların özgün üretimlerini arttırmalarına ve Misi köyünü baskıresim alanında bir merkez haline gelmesine katkı sağlamıştır. Tüm bu gelişmeler, baskıresim sanatını yerel topluluklar arasında yaygınlaştırmak için önemli bir rol oynamaktadır. Bir sanatçı ve eğitimci olarak, sanatın yarattığı bireysel ve toplumsal değişimleri yakından izlemek ya da düzenleme imkanına sahip olmak, araştırmacı olarak alanda varlığımı göstermeye sürükleyen nedenler oldu.

Sanat eğitimi alanında bir eğitimci olarak, baskıresim tekniklerinin öğretimi kapsamındaki deneyimlerimde karşılaştığım sorunları izledim, bu sorunların çözümü konusunda istek duydum ve baskıresim tekniklerinin kullanımının yaygınlaşması konusunda çalışmak istedim. Baskıresim tekniğinin öğrencilerin; yeteneklerini geliştirmelerine, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerini yapılandırmalarına ve görsel ifade güçlerini geliştirmelerine yardımcı olabilecek en önemli tekniklerden biri olduğunu düşündüm. Bu nedenle, özellikle eğitmenler için baskıresim tekniklerini öğretme konusunda bir kılavuzun gerekliliği, benim için araştırılması gereken önemli bir konu halini aldı. Baskıresim, birçok farklı teknik kullanılarak yapılabilmekte ve bu tekniklerin her biri farklı yetenekler ve estetik sonuçlar doğurmaktadır. Öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine, görsel düşünme yeteneklerini geliştirmelerine ve bireysel zevklerini keşfetmelerine yardımcı olan önemli bir sanat alanıdır. Ancak baskıresim tekniklerinin öğretim süreçlerinde; atölyelerde sıklıkla karşılaşılan araç ve malzeme eksikliği, toksik malzeme kullanımdaki yoğunluk gibi sebepler, tekniğin algılanmasında karmaşa ve zorluğa neden olmaktadır. Bu eksiklikleri, çalışma hayatım boyunca Sanat Kahvesi Baskıresim Stüdyosunda ve farklı kurumlarda verdiğim derslerde gözlemleyebildim. Bu alandaki eksiklikleri gözlemlemiş ve öğretimde baskıresim konusunda bir kılavuzun nasıl hazırlanabileceği ve bu kılavuzun eğitimde nasıl etkili bir araç haline getirilebileceği konusunda incelemelere başladım. Kendi yaşantım ve sanat eğitimi alanında gözlemlediğim bu ihtiyaçlar, temel motivasyonumu oluşturdu. Bu tezde, baskıresim tekniklerinin alternatif yaklaşımlarla birlikte etkili bir şekilde bir araya getirme çabamın, bu tekniğin anlaşılmasında ve uygulanmasında kolaylık sağlayacağını düşünüyorum. Baskıresim tekniklerinin öğretilmesi ve öğrenilmesi, çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi konusunda literatür araştırması yaparak sürece başladım. Gözlemlediğim eksikliklerin, literatürdeki eksikliklerle örtüştüğünü gördüm.

Araştırmanın bu aşamasında, baskıresim tekniklerine olan kişisel ilgim ve deneyimlerim, bu alandaki eksiklikleri doldurma konusunda alana katkı sağlamakta hazır hissetmeme neden oldu. Sonuç olarak, baskıresim teknikleri konusunda yol göstermeyi amaçlayan bu tez, öncelikle kendi öğrenmemin sürece yayılmış bir ürünüdür. Baskıresim tekniklerini içeren bir kılavuzun nasıl hazırlanması gerektiği konusunda öneriler sunarken, aynı zamanda kapsamlı bir kılavuzun görsel sanatlar eğitimindeki rolünü vurgulamaya çalıştım.

3.4. Veri Toplama Süreci

Bu araştırmanın veri toplama süreci, bir dizi döngüsel adımdan oluşan bir yapı içinde tasarlanmıştır. Bu döngü; öğretmen, öğretmen adayı, sanatçı, sanat eğitimcisi alan uzmanı ve araştırmacılar gibi farklı alandan katılımcılarla yapılan görüşmeler, dokümanların incelenmesi, veri analizi ve kılavuz geliştirme adımlarının tekrarlayan şekillerinden oluşmaktadır. Nitel araştırmalarda verilerin anlamlandırılması, analizin veri toplama süreciyle eş zamanlı gerçekleştirilmesiyle son derece bağlantılıdır. Bu nedenle veri toplama süreci boyunca boylamsal bir yaklaşımla veri analizi süreci de gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda bir materyal taslağı geliştirmeyi amaçlayan bu araştırmada, materyal taslağı hazırlama sürecini eş zamanlı olarak bir veri toplama süreci yürütülmüştür. Ayrıca, materyal taslağı hazırlama ve geliştirme çabasına ek olarak veri toplama süreci ve veri analizi süreçlerinin birlikte yürütüldüğünü boylamsallık ve döngüsellik açısından gösteren Görsel 3.2 incelenebilir.

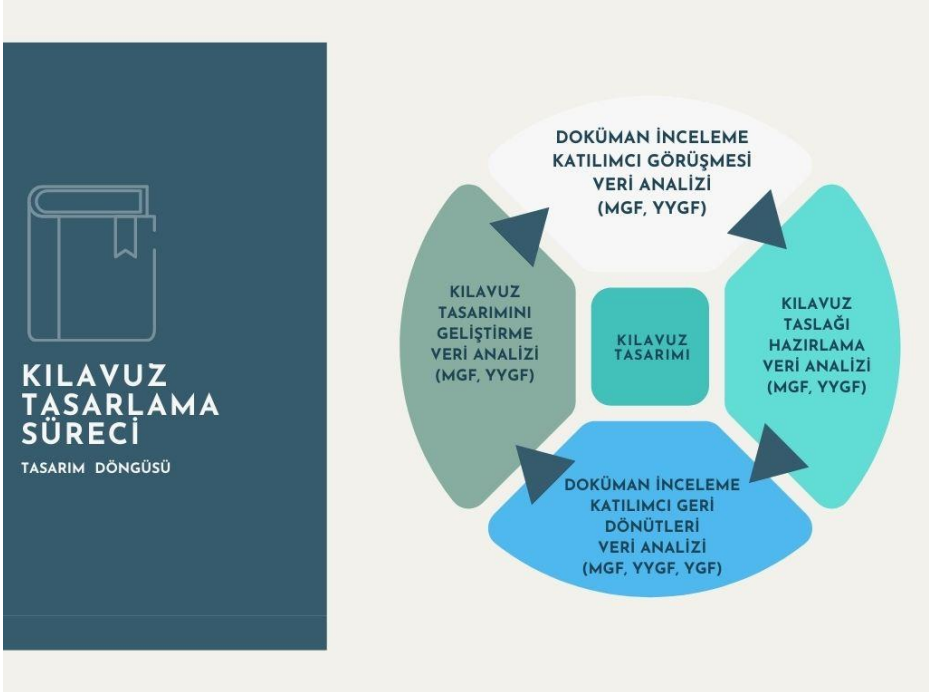

Görsel 3.2. Kılavuz Tasarlama Süreci

Bu sürecin ilk adımında; kamu kayıtlarından ve öğretmen-öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerden veriler elde edilmiştir. Elde edilen bu verilerle, araştırmanın amacına yönelik

temel bir anlayış oluşturulmuştur. Bu aşama, öğretim yöntemine yönelik temel bir anlayış oluşturmada önemli bir bileşen olmuştur ve elde edilen veriler, kılavuz taslağının içeriğine katkı sağlamıştır. Aktarılabilir ve güncel bir kılavuz geliştirmeye yönelik çalışma yürütülebilmesi amacıyla araştırmacı tarafından Materyal Geliştirme Formu taslağı hazırlanmıştır. Bu süre içerisinde, görsel dokümanlar incelenmiş ve sanatçı görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Teknik ayrıntılar ve uygulamalarına yönelik veriler elde edilmiştir. Bu görüşmeler, tasarım sürecine de katkı sağlamıştır. Bu aşamada toplanan verilerle, biçim ve içerikte tasarım geliştirme çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar sürdürülürken, araştırmacı ve sanat eğitimcisi alan uzmanı görüşmeleri yapılmış, bu görüşmelerden ve araştırmacı tarafından üretilen dokümanlardan veriler elde edilmiştir. Bu veriler, biçimde ve içerikte kılavuz geliştirilmesi için önemli verileri oluşturmuştur. Veri toplama ve analizi sonucunda ortaya çıkan kılavuzun katılımcıların görüşüne sunulmuş, ikinci kez mail yoluyla görüş alma formu kullanılarak kılavuz üzerinde düzenlemeler yapılmıştır. Kılavuz geliştirme ve veri toplama süreci, tez süresi boyunca sürdürülmüştür. Görüşme ve doküman inceleme sürecinin yinelenen döngülerle tasarlanması, doğru ve geçerli kılavuzun hazırlanmasına katkı sağlamıştır.

Bu araştırmada benimsenen maksimum çeşitlilik örneklemeyle; çeşitlilikten yararlanma, farklı deneyimleri keşfetme ve olguya farklı açılardan bakabilme amaçlanmıştır. Bu durum, olguların sadece olumlu taraflarına değil olumsuz taraflarını da görünür kılan bir çeşitlilikle yoğun bir betimlemeyi sağlamaktadır. Araştırma kapsamında öğretmen, öğretmen adayları, sanatçı, sanat eğitimcisi alan uzmanı ve araştırmacı oluşan maksimum çeşitlilik örneklem belirleme stratejisi doğrultusunda farklı birimlerden katılımcılar seçilmiş ve oluşturulan bu grupla görüşmelerin yürütülmesi sağlanmıştır. Bu örneklem, kılavuz tasarımına katkılarını anlama konusunda anlamlı bir sonuç vermesi düşüncesiyle belirlenmiştir. Ayrıca, görüşmelerde yer alan katılımcılara kod isim verilmiştir. Katılımcıların, öğretim üyesi ya da öğretim görevlisi oluşlarına bakılmaksızın "öğretim elemanı" olarak adlandırılmıştır. Katılımcıların niteliklerinin daha iyi anlaşılabilmesi amacıyla, isimlerinin önüne unvanları eklenmiştir.

Tablo 3.1

Veri Toplama Süreci

Katılımcı	Katılımcı Niteliği	Araştırmaya Katkı Sunduğu Bilgi Alanı	Veri Toplama Araçları	Tarih	Süre

Öğretim Elemanı Erman	Akademisyen Baskıresim Sanatçısı Resim-iş Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanı	Baskıresim Teknikleri Öğretimi ve Uygulamaları Görsel Sanatlar Öğretimi	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	06.04.2023 22.04.2024-07.05.2024	15 dk
Öğretim Elemanı Selma	Akademisyen Baskıresim Sanatçısı Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım Bölümü Öğretim Elemanı	Grafik Tasarımı Dersleri Baskıresim Teknikleri Öğretimi ve Uygulamaları	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	07.04.2023 22.04.2024-07.05.2024	30 dk
Ela	Görsel Sanatlar Öğretmeni Baskıresim Sanatçısı	Görsel Sanatlar Öğretimi	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	20.04.2023 22.04.2024-07.05.2024	10 dk
Öğretim Elemanı Nermin	Akademisyen Resim-iş Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanı	Görsel Sanatlar Öğretim Yöntemleri Baskıresim	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	04.05.2023 22.04.2024-07.05.2024	23,55 dk
Öğretim Elemanı Yonca	Akademisyen Baskıresim Sanatçısı Resim-iş Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanı	Görsel Sanatlar Öğretim Yöntemleri İleri Özgün Baskıresim Dersi Baskıresim Sanatçısı	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	04.05.2023 22.04.2024-07.05.2024	23,15 dk

Öğretim Elemanı Tuğçe	Akademisyen Resim-iş Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanı	Grafik Tasarımı Dersleri Müze Eğitimi Görsel Sanatlar Eğitimi Materyal Tasarımında Grafik Düzenleme Materyal Tasarımında Eğitsel İçerik Düzenleme	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	04.05.2023 22.04.2024-07.05.2024	25 dk
Misafir Öğretim Elemanı İklim	Akademisyen Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü	Baskıresim Dersleri Materyal Tasarımında Grafik Düzenleme Materyal Tasarımında Eğitsel İçerik Düzenleme	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	23.05.2023 22.04.2024-07.05.2024	33 dk
Deniz	Öğretmen Adayı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü		YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	25.05.2023 22.04.2024-07.05.2024	17,40 dk
Öğretim Elemanı Nurcan	Akademisyen Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü	Bilgisayar ve Öğretimi Teknoloji Eğitimi Dersleri	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	02.06.2023 22.04.2024-07.05.2024	36,37 dk

Utku	Yüksek Lisans Öğrencisi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	Bilgisayar Teknolojileri Öğretimi Dijital Materyal Tasarımı Öğretim Tasarımında Dijital Uygulamalar	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	02.06.2023 22.04.2024-07.05.2024	26 dk
Öğretim Elemanı Demir	Akademisyen Grafik Tasarımı Bölümü	Grafiker Grafik Tasarımı Dersleri Litografi Sanatçısı Litografi Atölyesi Kurucusu	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	06.06.2023 22.04.2024-07.05.2024	34,32 dk
Yıldız	Görsel Sanatlar Öğretmeni Yüksek Lisans Öğrencisi OGM Tasarımcısı	Öğretim Programları Farklı Eğitim Düzeylerinde Öğretmenlik Tecrübesi Kitap Tasarımcısı	YYGF (EK-1) YGF (EK-2)	14.10.2023 22.04.2024-07.05.2024	21,44 dk

3.5. Veri Toplama Teknikleri ve Araçları

Bu araştırmanın yöntemini oluşturan nitel araştırma süreci; gözlem, görüşme, doküman inceleme tekniklerinden elde edilen verilerin analiz edilmesi ile işleyen bir süreçtir. Veriler belirtilen tekniklerin uygun bir şekilde uygulanmasıyla elde edilir. Nitel veriler, çalışma grubunu oluşturan katılımcılarla yapılan görüşmelerden, veri toplama sürecinde yapılan gözlemlerden, çeşitli kurum ve kamu kayıtlardan elde edilen dokümanların analizi ile elde edilmektedir. Creswell'e (2021) göre veri toplama, araştırma sorularına yanıt bulabilmek için yapılan faaliyet olarak tanımlanmaktadır. Durum çalışması deseninde derinlemesine bir bakış

açısı sağlayabilmek için çeşitli veri toplama araçları kullanılmaktadır. Bu araçlar kullanılarak, sınırlı bir sistem içerisinde derinlemesine bilgi oluşturmak amacıyla veri çeşitlemesi yapılmaktadır. Ayrıca araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliğini sağlamak, olguyu keşfetmek gibi nedenlerle bu çeşitlilikten yararlanılmalıdır. Bu araştırmada, durum çalışması deseninde derinlemesine yapılan bir araştırma sunabilmek için görüşme ve doküman inceleme veri toplama teknikleri bir arada kullanılmıştır. Bu teknikler belirlenirken araştırmadaki temel yöntem ve araştırma soruları dikkate alınmıştır. Buna göre, araştırmada kullanılan veri toplama teknikleri ve araştırmanın amacına ilişkin geliştirilen araçlar aşağıda açıklanmıştır.

3.5.1. Görüşme Tekniği

"Nitel araştırmalarda görüşme, araştırma yapılan alanda, olguyu anlamak için yapılan temel çalışmadır" (Merriam, 2018, s. 110). Araştırmalarda yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler, katılımcıların durum karşısındaki duygularını ve düşüncelerini anlatma konusunda önemlidir. Görüşme soruları, amaca uygun olarak açık uçlu olarak hazırlanır ve esnek bir yapıya sahiptir. Katılımcılara görüşme süreci içerisinde farklı sorular sorulur ve bu durum konuyla ilgili derin bilgi edinilmesine yardımcı olmaktadır. "Daha az yapılandırılmış görüşmeler katılımcıların algıladığı dünyayı kendi düşünceleriyle anlatmasını sağlar" (Merriam, 2018, s. 88). Bu araştırmada materyal hazırlama sürecinde daha anlamlı ve detaylı sonuçlara ulaşabilmek için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşmeler; öğretmen, öğretmen adayı, sanatçılar, sanat eğitimcisi alan uzmanları ve araştırmacılarla yapılmıştır. Materyal geliştirmeye yönelik yapılan ilk görüşmelerden elde edilen veriler doğrultusunda materyal hazırlama sürecine girilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme. "Nitel çalışmalarda, görüşmeler daha az yapılandırılmış olup açık uçlu sorulardan oluşmalıdır" (Merriam, 2018, s. 88). Yarı yapılandırılmış görüşmelerde araştırmacı, yapılandırılmış soru setine ilave, görüşme sırasında konuyu derinleştirebilmek ve genişletebilmek için katılımcıya ilave sorular sormaktadır. Bu teknik, görüşmede katılımcıların fikirlerini derinlemesine belirtmesine olanak sağlamaktadır. Önceden hazırlanmış açık uçlu sorular, katılımcılara belirli konularda düşünmeleri ve cevap vermeleri için yol gösterir. Görüşme sırasında, ortaya çıkarılmak istenen düşünce çerçevesinde veya katılımcının uzmanlık alanı doğrultusunda anlık sorular sorularak konuya ilişkin farklı bakış açılarını ortaya çıkarılmasını sağlanmaktadır. Bu doğrultuda, Bir Öğretim Materyali Olarak Baskıresim Kılavuzu Hazırlamak: İç İçe Geçmiş Tekli Durum Çalışması'nın görüşme yoluyla veri toplama sürecinde farklı uzmanlık alanlarında 12 katılımcı ile görüşülmüştür. Bu görüşmeler; öğretmen, öğretmen adayı, sanat eğitimcisi alan uzmanı, sanatçı ve araştırmacılar farklı uzmanlık alanlarında katılımcılarla yarı yapılandırılmış görüşme formu (YYGF) aracılığıyla

gerçekleştirilmiştir (EK-1). Bu araştırmanın amaçlarına ve araştırma sorularına yönelik verilerin elde edilmesi amacıyla kapsamlı soru seti hazırlanmış, sorular danışman tarafından kontrol edilmiş ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Görüşmede; *"Baskıresim kılavuzu hazırlasaydınız neler eklerdiniz?*", "*Baskıresim kılavuzunda hangi başlıkların olmasını isterdiniz?", "Baskıresim kılavuzu hangi konularda yol göstermelidir?", "Baskıresim tekniklerine yönelik kılavuz geliştirmek konusunda neler önerirsiniz?"* sorularından oluşan 4 adet açık uçlu soruyu içeren form uygulanmıştır. Bu sorulara ek olarak görüşme sırasında katılımcıların uzmanlık alanları doğrultusunda sorular eklenmiştir. Örneğin, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nde (OGM) tasarım ve dizgi alanında çalışan görsel sanatlar öğretmeni Yıldız ile yapılan görüşme sırasında *"Baskıresim kılavuzu hazırlasaydınız neler eklerdiniz?* sorusuna ilave olarak *"Güncel görsel sanatlar öğretimi programı, baskıresim tekniği kapsamında hazırlanan kılavuza nasıl entegre edilebilir?"* ilave sorusu sorulmuştur. Yapılan görüşmelerde, katılımcıların verdiği cevapların araştırmanın amaçları doğrultusunda kullanılacağı, izinleri doğrultusunda görüşme verilerinin düzenli ve sağlıklı kayda geçirilebilmesi amacıyla ses kaydı alındığı konusunda bilgi verilmiştir. Ayrıca, baskıresim tekniği konusunda daha az deneyime sahip katılımcılara yönelik olarak, teknik hakkında genel bir bilgilendirme sunulmuş ve araştırmanın önemli yönlerine vurgu yapılmıştır.

Yapılandırılmış görüş alma. Yapılandırılmış görüş alma formu (YGF) aracılığıyla elde edilen bilgiler, hazırlanan taslak kılavuzu yeniden düzenleme sırasında ilgili kısımlarda dikkate alınmıştır (EK-2). Görüş alma formu aracılığıyla, geliştirilen kılavuz kitabı hakkında katılımcıların görüşleri alınmıştır. Bu süreç, geliştirilen baskıresim kılavuzuna yönelik katılımcılardan görüş alınması ve tekrar veri toplama işini kapsamaktadır. Bu nedenle; öğretmen, öğretmen adayı, sanatçı, sanat eğitimcisi alan uzmanı ve araştırmacılardan oluşan katılımcı grubuyla mail yoluyla gönderilen materyal geliştirme formunu doldurmaları istenmiştir. Bu süreçte, yapılandırılmış görüş alma formu kullanılarak katılımcılardan görüş alınmıştır. Yapılandırılmış görüş alma formunda, hazırlanan materyal kılavuz gösterilerek araştırmacı tarafından belirlenen maddelerin yanına, katılımcı tarafından uygun görüldüğü takdirde, tik konulması ve açık bir sütun bırakılarak ek görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Görüş alma formunda yer alan bilgilendirme metni şöyledir: "Öncelikle *Bir Öğretim Materyali Olarak Baskıresim Kılavuzu Hazırlamak İç İçe Geçmiş Tekli Durum Çalışması* adlı teze katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ederim. Aşağıda ayrıntılı açıklamaları bulunan form yoluyla yürüttüğüm "Materyal geliştirme çalışması"na uzman görüşlerinizle katkı sunmanızı bekliyorum. Bu belgede size tezimde bu döneme kadar gerçekleştirdiğim çalışmaların kısa ve hatırlatıcı bir özetini sunmayı amaçladım. *Baskıresim Uygulama ve Öğretim Kılavuz Kitabı* adlı

çalışmanın ana yapısını, bilgilendirme formunda bulunan üç ana yapı üzerinden değerlendirerek alanınızla ilgili görüş bildirmenize ihtiyaç duymaktayım."

Bu form doğrultusunda alınan görüşler incelenmiş, hazırlanan kılavuz taslağının (EK-9) bulunan çeşitli boyutlarına yönelik öneriler olduğu görülmüştür. Sanat eğitimi alan uzmanları, içerik kapsamı, öğretici nitelikler ve tasarım boyutu başlıklarının kılavuz kitabın bütünlüğüne ve amacına uygun olduğunu belirtmişlerdir. Uzmanların sundukları tasarımsal ve içeriksel öneriler dikkate alınmış, kılavuz bu kısmi önerilerle iyileştirilmiştir. Sanat alanından uzmanlar ise, içerik kapsamına yönelik önerilerde bulunmuştur. İçeriğin bütünlüğe uygun olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerden alınan görüşler de içerik kapsamının, öğretici nitelikler ve tasarım boyutunun uygun olduğu yönündedir.

3.5.2. Doküman inceleme

Nitel araştırmalarda, veri toplama süreçlerinde gözlem ve görüşme tekniklerinin yanı sıra doküman inceleme tekniğiyle de veri toplanmaktadır. "Doküman, araştırma öncesi elde mevcut olan herhangi bir şey demektir. Yaygın dokümanlar; resmi kayıtlar, mektuplar, gazeteler, şiirler, şarkılar, ortak kayıtlar, hükümet dokümanları, tarihsel dokümanlar, günlükler, otobiyografiler (yaşam öyküsü/özgeçmiş) gibi belgelerdir" (Merriam, 2018, s. 132). Dokümanlar, araştırma metodolojilerindeki farklı yaklaşımlara göre çeşitli şekillerde sınıflanmıştır. Bu sınıflamalara bir örnek, Merriam'ın (2018) doküman türleri üzerine yaptığı sınıflamadır. Bu sınıflamaya göre dokümanlar; kamu kayıtları, şahsi dokümanlar, popüler kültür evrakları, görsel dokümanlar, fiziki materyaller, araştırmacının ürettiği dokümanlar olarak ayrılmaktadır. Bir diğer sınıflama Bogdan ve Biklen (2007) tarafından oluşturulan; kişisel doküman (Mektuplar, günlükler, anılar, otobiyografiler, fotoğraflar, filmler, videolar), kurumsal doküman (kanunlar, yönetmelikler, öğretim programları, faturalar, okula ilişkin doküman ve defterler, sağlık kayıtları, adli kayıtlar, gazeteler) ve popüler kültür evrakları (reklamlar, dergiler, filmler, televizyon) sınıflamasıdır. Guba ve Lincoln'a (1981, s.229) göre dokümanlar, pek çok farklı türde sınıflandırılabilir; fakat bu sınıflandırma çalışmaları karmaşık bir yapıdadır. Bu sınıflamalardan en önemlisi dokümanın elde edildiği kaynağa göre yapılandır, ikincisi yararlanma düzeyine göre ilk elden temin edilmesi (birincil) ya da olayla doğrudan ilgili olmayan süreç içinde edinilenler (ikincil) olarak sınıflanmıştır. Son olarak yazarlar, kapsamlı ve sınırlı, düzenlenmiş ve düzenlenmemiş gibi karşıtlıklar şeklinde de sınıflandırma yapılabildiğine de dikkat çekmektedir. Tüm bu değerlendirmelerin sonucunda doküman türlerinin sınıflandırılması konusunda mevcut olan bu karmaşık yapıya çözüm olarak Guba ve Lincoln (1981, s.229) dokümanın hangi kullanımının faydalı olacağı konusunda verilecek kararın bir kriter olarak önemli olduğuna vurgu yapmaktadırlar. Ayrıca bu konuda Yıldırım ve

Şimşek'in "Hangi dokümanların önemli olduğu ve veri kaynağı olarak kullanılabileceği araştırma problemi ile yakından ilgilidir" (2016, s. 189) şeklindeki görüşü, bu tipolojiler karmaşasında kalan araştırmacılar için yol gösterici olmaktadır. Bu araştırmada, veri kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla birçok doküman türü veri kaynağı olarak kullanılmıştır. Araştırma problemiyle ilişkili olarak bu araştırmaya özgü bir sınıflandırma geliştirilmiştir.

Doküman inceleme tekniği, *"Baskıresim öğretiminde bir materyal olarak bir kılavuz nasıl hazırlanabilir?"* araştırma sorusuna cevap bulabilmek amacıyla kullanılmıştır. Doküman ve araştırma sorusu arasındaki birliktelik, veri setindeki anlamın ortaya çıkması, belirsizliklerin giderilmesi araştırma sorusuna yönelik cevapların keşfedilmesinde önemli bir teknik olarak görülmektedir. Bu araştırmada dokümanlar, baskıresim tekniklerinin öğretimini incelemek ve detaylarıyla anlamak için kullanılmıştır. Bu dokümanlar, öğretim materyali geliştirme sürecine rehberlik etmede ve bu kılavuzun daha etkili olmasında katkı sağlamaktadır. Veri toplama sürecinde elde edilen çeşitli dokümanlardan oluşan veri seti, aşağıda sınıflandırılmış ve bu sınıflandırmaya ilişkin detaylı açıklamalar ve kullanılan formlar içerikleriyle birlikte sunulmuştur. İncelenen bu dokümanlar, veri seti olarak araştırmaya yön vermiştir. Araştırmada incelenen dokümanların hangi yönleriyle araştırmaya dahil oldukları ve incelendikleri ekler bölümünde (EK-3, EK-4, EK-5) detaylı bir şekilde sunulmuştur.

Araştırma kapsamında nitelikli bir kılavuz kitabının tasarımının anlaşılması ve veri toplama sürecinde yer alan kaynakların derinlemesine analiz edilebilmesi amacıyla; materyal tasarımında biçimin konumlandırılması (MTB) açısından incelenen dokümanlar (EK-3), materyal tasarımında içeriğin konumlandırılması (MTİ) açısından incelenen dokümanlar (EK-4) ve materyal tasarımında araştırma önerileri (MTA) açısından incelenen dokümanlar (EK-5) toplanmış ve bu yolla elde edilen veri seti analiz edilmiştir. Veri setine dahil olan tüm dokümanlardan metinsel ve görsel alıntılar yapılmış ve alıntıların yapıldığı kaynakların künyeleri Kaynakça'da verilmiştir.

Materyal tasarımında biçimin konumlandırılması açısından incelenen dokümanlar. Bu dokümanlar arasında öğretmen el kitapları, kılavuz kitaplar, baskıresim tekniklerine yönelik kitaplar, biçimsel açıdan ilgili bulunan kitaplar yer almaktadır. Buna ek olarak, öğretim materyallerinin biçimsel tasarımını araştırma konusu açısından doğrudan ele almış olan lisansüstü tezler de bu kapsamda değerlendirilmiştir. Bu kaynaklardan; Peter Gabordi'nin Printmaking (MTB-1) isimli kitabında baskıresim geleneksel ve deneysel tekniklerinin aşamaları örneklerle gösterilmektedir, William Maxwell'in Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) isimli rehber kitabında başlangıç düzeyinde baskıresim tekniklerine dair

bir el kitabı oluşturulmuştur, Traci Bautista'nın Printmaking Unleashed (MTB-3) isimli kılavuz kitabında çocukların uygulayabileceği elliden fazla teknik aşamalarıyla anlatılmaktadır, Ann D'Arcy Hughes'ın The Printmaking Bible (MTB-4) isimli kitabında günümüzde uygulanan baskıresim teknikleri ve materyalleri, çağdaş sanatçı profilleri üzerinden anlatılmaktadır, Beth Grabowski ve Bill Fick'in Printmaking (MTB-5) isimli kitabında baskıresim tekniklerine dair süreçler ve materyaller üzerine derinlemesine bir bakış sunulmuştur, John Dawson'ın The Complate Guide To Prints and Printmaking Techniques and Materials (MTB-6) isimli kitabında baskıresim tekniklerinin ve malzemelerinin detaylı sunumu yapılmıştır, Harvey Daniels'ın Printmaking (MTB-7) isimli kitabında baskıresim tekniklerine dair geniş bir anlatım sunulmaktadır, Silvie Turner'in A Printmaking Handbook (MTB-8) isimli kitabında baskıresim tekniklerine dair bir bakış açısı sunulmaktadır, Bernard Toale'nin Basic Printmaking Techniques (MTB-9) isimli kitabında öğretmenler için basit baskıresim tekniklerinin gösterildiği bir rehber tasarlanmıştır. Baskıresim kılavuzunda biçime yönelik veriler elde edilebilmesi amacıyla baskıresim ve tasarım kitapları araştırma süreci boyunca incelenmiştir. Bu verilerin analizleri, araştırmanın bulgular bölümünde detaylı bir şekilde sunulmaktadır.

Materyal tasarımında içeriğin konumlandırılması açısından incelenen dokümanlar. Bu dokümanlar, baskıresim tekniklerine yönelik oluşturulan kılavuz kitabın içeriğinde yer alan konuların belirlenmesi amacıyla incelenen kaynaklardır. Bu kaynaklar arasında; rehber kitaplar, öğretmen el kılavuzu kitapları, baskıresim tekniklerine yönelik kitaplar yer almaktadır. MEB tarafından hazırlanan Tasarım Beceri Atölyesi (MTİ-1) kitabı okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler için hazırlanmış bir rehber kitaptır, MEB tarafından hazırlanan okul öncesi eğitim Etkinlik Kitabı (MTİ-2) isimli kitapta öğretmenler için oluşturulan programlarda yer alan kazanım ve kavramlar doğrultusunda etkinlikler planlanmıştır, MEB tarafından hazırlanan Okul dışı Öğrenme Ortamları Kılavuz (MTİ-3) kitabında kütüphane, müze ve sanat merkezleri gibi ortamlarda ders müfredatına göre eğitim planlanmıştır, MEB tarafından hazırlanan Elektronik Eğitim İçerikleri: Genel Bakış (MTİ-4) isimli kitapta öğrenmeyi destekleyecek kaynakların hazırlanmasında elektronik ortama entegrasyonu konusunda bir kılavuz kitap olarak tasarlanmıştır, MEB Tarafından hazırlanan İşbirlikli Öğrenme Kılavuzu (MTİ-5) kitabında işbirlikli öğrenmeye dair yöntem ve teknikler yer almaktadır, MEB tarafından hazırlanan Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabı (MTİ-6) isimli kılavuz kitabında öğretmenlerin kullanımına yönelik, tasarım ve beceri atölyelerinde uygulanabilecek teknikler geliştirilmiştir, Gürcistan Teknik ve Yetişkin Eğitimi Bölümünde öğretmenlerin kullanımına yönelik Art Guide (MTİ-7) isimli kitaplar hazırlanmıştır, MEB tarafından hazırlanan Teknoloji ve Tasarım Öğretmen El Kitabı (MTİ- 8) isimli kitapta öğretmenlerin bu derste kullanımına

yönelik atölyeler planlanmıştır, MEB tarafından hazırlanan Görsel Sanatlar Eğitim Programı (MTİ-9) isimli kitapta İlkokul ve Ortaokul için geliştirilen öğrenme alanları ve kazanımlar açıklanmıştır. Bu kılavuz kitaplar öğretim materyali hazırlama düşüncesiyle incelenmiştir. Bu doğrultuda baskıresim içeriği hazırlamaya yönelik incelenen kaynaklar; Ann D'Arcy Hughes'ın The Printmaking Bible (MTİ-10), Bernard Toale'nin Basic Prtinmaking Techniques (MTİ-11), A Complete Guide to Printmaking (MTİ-12), Beth Grabowski ve Bill Fick'in Printmaking (MTİ-13), Harvey Daniels'ın Printmaking (MTİ-14), Judy Martin'in The Encyclopedia of Printmaking Techniques (MTİ-15).

Materyal tasarımında araştırma önerileri açısından incelenen dokümanlar. Bu dokümanların incelenmesindeki amaç, ERIC, Wos, Scopus ve TrDizin'de yer alan makale, ProQuest ve YÖK'te yayınlanmış tezler gibi yoğun araştırmalar içiren dokümanların, eğitimde ve araştırmalarda kullanılabilecek uygulamalardan elde edilmiş verilerin incelenmesidir. Bu incelemeler, ilgili bulunan kaynakların analiz edilmesi sonucunda, araştırmada geliştirilecek öğretim materyalinde araştırmacılara sunulacak temel ve güncel kaynaklar hakkında yönlendirmeler yapabilmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, teorik ve uygulamalı çalışmalar yürüten araştırmacılara öneriler verebilmek amacıyla sınıflama yapılmıştır. Bu sınıflama; çağdaş baskıresim yaklaşımları, baskıresimde disiplinlerarası yaklaşım, baskıresimde tekniklerin incelenmesine yönelik yapılan çalışmalar olmak üzere üç başlıkta toplanmıştır.

Çağdaş baskıresim yaklaşımlarına yönelik dokümanlar; Selvihan Kılıç Ateş'in yayınladığı Amerika'da Çağdaş Baskı Sanatlarının Gelişimi (MTA-1), Baskı Sanatlarının Günümüz Örnekleri (MTA-2) ve Paul Coldwell ve Baskıresim (MTA-5) başlıklı makaleler, Çağdaş Baskı Resim Sanatına Genel Bir Bakış (MTA-3) isimli Hasan Kıran'ın yayınladığı makale, Geleneksel Baskı Tekniklerinin Günümüz Grafik Tasarımındaki Yeri (MTA-4) Fuat Akdenizli, Engin Doğan ve Ümay Yörügen Duygu tarafından yayınladıkları makale, Günümüz Özgün Baskı Sanatında İfade Biçimleri (MTA-6) başlıklı Sezin Kassap'ın tez çalışması, Post-Dijital Çağda İşbirliğine Dayalı Baskı Stüdyosu Ve Melez Sanat Eseri Üretimi (MTA-7) başlıklı Doğu Gündoğdu'nun hazırladığı tez çalışması olarak sıralanabilir.

Baskıresim ve disiplinlerarası etkileşimlerin incelendiği dokümanlar; Bilim ve Sanatın İşbirliği: Güneş Baskı (MTA-8) Gülhan Acar Büyükpehlivan, Ayşe Nuriye İşgören ve Diğerlerinin hazırladığı makale çalışması, Disiplinlerarası Etkileşimlerin Baskıresim Sanatına Yansımaları (MTA-9) Erol Murat Yıldız ve Murat Aslan'ın makalesi, Ekolojik Baskıda Yenilikçi Yaklaşımlar: Pas Baskı Shibori (MTA-10) isimli Duygu Karakoç ve Duygu İrem Can tarafından yayınlanan makale, Disiplinlerarası Süreçte "Resim-Baskıresim Yakınlaşmaları" Üzerine Bireysel Söylemler (MTA-11) Zeliha Kayhan'ın yayınladığı makale, Seramik ve

Transfer Baskı: 1760-1900 (MTA-12) Ersoy Yılmaz tarafından yayınlanan makale, Disiplinlerarası Atölye Çalışmalarına Bir Örnek: Baskıresim- Seramik Yakınlaşmaları (MTA-13) isimli Zeliha Kayan ve Naile Çevik tarafından yayınlanan makale, Türkiye 'de Özgün Baskı Resim ve Bir Müze "Imoga" (MTA-14) başlıklı Elif Tarlakazan tarafından yayınlanan makale, Baskıresim ve Sokak Sanatının Buluştuğu Ortak Paydalar (MTA-15) başlıklı Burçak Balamber tarafından yayımlanan makale yer almaktadır.

Baskıresim tekniklerine yönelik yapılan araştırma dokümanları arasında; Baskıresimde Cam Kalıplar İle Çukur Baskı Tekniği: Vitreografi (MTA-16) başlıklı Elif Feyza Ulu tarafından yayınlanan makale, Pappradierung/Kâğıt Gravür (MTA-17) başlıklı Güldane Araz Ay tarafından yayınlanan makale, Resim-İş Eğitiminde Çukur Baskı Tekniği ve Alternatif Uygulama Örnekleri (MTA-18) başlıklı İbrahim Hünerci tarafından hazırlanan tez, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Yüksek Baskıresim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri (MTA-19) başlıklı Tezcan Bahar tarafından hazırlanan makale, Kolografi Tekniğinde Alternatif Arayışlar ve Uygulama Örnekleri (MTA-20) başlıklı Sezin Türk Kaya, Berna Coşkun Onan ve Meryem Uzunoğlu tarafından yayınlanan makale, Güzel Sanatlar Eğitiminde Etkin Öğrenme Becerisi Geliştirme Bağlamında Bir Şema Örneği: Monobaskı Tekniği (MTA-21) başlıklı Ahmet Doksanoğlu tarafından yayınlanan makale, Su Bazlı Boyalarla Yapılan Serigrafi Baskı Tekniğinde Karşılaşılan Yaygın Problemler ve Çözümleri (MTA-22) başlıklı Doğu Gündoğdu tarafından yayınlanan makale, Tokat Yazmacılık Sanatında Elvan Baskı Uygulamaları (MTA-23) başlıklı Dicle Tüm Cebeci tarafından yayınlanan makale, Özgün Baskıresimde Toksik Olmayan Malzeme İle Tekniklere İlişkin Yeni Yaklaşımlar (MTA-24) başlıklı Uğur demirci tarafından yayınlanan makale, Transfer Baskı Tekniğinin Basım Yayın Teknolojileri Programlarında Okutulan Baskı Teknikleri Dersine Entegrasyonu (MTA-25) başlıklı Engin Uğur tarafından yayınlanan makale, Litografi'de Aktarma Teknikleri (MTA-26) başlıklı Saime Hakan tarafından hazırlanan tez çalışması, Atilla Atar'in Taş Baskı (Litografi) Uygulamaları ve Türk Baskıresim Sanatına Katkısı (MTA-27) başlıklı Emel Ülüş tarafından hazırlana tez çalışması, Baskı Teknikleri ve Özgün Baskı Resim Sanatı (MTA-28) başlıklı Zeynep Dicle Kaymaz tarafından hazırlanan tez çalışması, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Yüksek Baskıresim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri (MTA-29) başlıklı Tezcan Bahar tarafından yayınlanan makale, Üniversitelerde Alternatif Yöntemlerle Bir Serigrafi Baskıresim Atölyesi Kurulumu (MTA-30) başlıklı Erol Murat Yıldız ve Buse Kızılırmak Çekinmez tarafından yayınlanan makale yer almaktadır.

3.5.3. Araştırmacı Tarafından Üretilen Dokümanlar

Materyal Geliştirme Formu. Bir tez çalışmasında incelenen dokümanlar araştırma öncesinde var olabileceği gibi araştırma sırasında araştırmacı tarafından üretilebilir. "Araştırmacı tarafından üretilen dokümanlar, adından da anlaşılacağı gibi araştırma başladıktan sonra araştırmacının kendisi tarafından ya da katılımcı tarafından araştırmacı için oluşturulur" (Merriam, 2018, s. 141). Bu tez çalışmasında, Materyal Geliştirme Formu (MGF) araştırma sırasında incelenen literatür ve katılımcıların görüşleri doğrultusunda oluşturulmuştur (EK-6). MGF'de yer alan maddeler, içerikte geliştirilecek bir baskıresim kılavuzunda olması gereken başlıkları içermektedir. Bu başlıklar içerisinde; tarihsel süreç, teknik aşamalar, tekniğin eğitsel amaçları, kazandırılması hedeflenen beceriler, eğitim içeriği, ilişkili ders alanları, çalışma süresi, eğitimde kullanılabilecek düzeylere göre teknikler, bu tekniklerin uygulamaları, çalışma ile ilgili kavramlar, atölye süreci ile ilgili kaynaklar, tipografi, kapak tasarımı, sayfa düzeni, kitabın renk kullanımı, kitabın boyutu gibi üretim sürecini doğrudan etkileyecek bileşenler yer almaktadır. Bu form, baskıresim kılavuzu hazırlama aşamasında araştırmacı tarafından veri toplama sürecinde kullanılmıştır. Araştırmada, veri toplama sürecindeki yoğunluk ve analizdeki detaylı kavrayış nedeniyle daha kapsamlı bir yapılandırma sürecine geçilmiştir ve analizi esas alan bir hazırlık sürecine gidilmiştir.

3.6. Araştırmacının Süreçteki Rolü

Baskıresim kılavuzu hazırlama sürecinde araştırmacının rolü, temel veri toplama yöntemi olarak doküman inceleme ve görüşmeleri gerçekleştirmektir. Araştırmacının rolü, bu iki veri toplama yöntemini etkili bir şekilde uygulamak ve sonuçları yorumlamakla sınırlı değildir; aynı zamanda araştırma sürecinin tüm aşamalarında etkin bir şekilde karar verici ve uygulayıcı konumundadır. Bu tez çalışmasında, katılımcıları belirleme, görüşmeleri yürütme, doküman toplama, inceleme, katılımcı doküman önerileri gibi kaynaklardan veri toplama ve analiz etme araştırmacının görevleridir. Araştırmacının görüşmelerdeki rolü; öğretmen, öğretmen adayı, sanat eğitimcisi alan uzmanı, araştırmacı ve sanatçıların, öğretim materyali olarak baskıresim kılavuzu hakkında görüşlerini tespit etmek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapmaktır. Araştırmacı olarak, bu görüşmelerden elde edilen verileri analiz ederek katılımcıların deneyimlerini anlama ve kılavuzun nasıl olabileceği konusunda ortak bir düşünce yaratma konusunda çalışmalar yapmaktır. Doküman inceleme rolünde araştırmacı, baskıresim ve öğretim materyallerini içeren mevcut ve uygun bütün kaynakları incelemiştir. Tez, makale, atölyeler, kitap ve e-kitap gibi mevcut kaynakları inceleyerek; içerik, biçim, kullanılabilirlik ve eksiklikler konusunda veri seti oluşturulmuştur. Bu veri seti, dikkatli bir şekilde okunmuş, içeriklerini analiz edilmiş ve ilgili veriler araştırmanın kapsamı ve amaçları doğrultusunda

organize edilmiştir. Bu süreçte, tezin araştırma sorularına yanıtlar bulma ve öğretimde baskıresim tekniklerinin etkili bir şekilde kullanılmasına katkı sağlamak amaçlanmıştır. Araştırmacı, bu iki veri toplama yönteminin sonuçlarını birleştirerek, baskıresim tekniklerine yönelik etkin bir kılavuzun nasıl hazırlanabileceği konusunda kapsamlı bir anlayış geliştirmekle sorumludur.

3.7. Araştırmanın Geçerlilik ve Güvenirlik Stratejileri

Bu araştırmada gerçerlilik ve güvenirlik stratejileri, nicel araştırmalardan farklı olarak kendine özgü bütünsel bir yapı olarak sunulmuştur. "Nitel araştırmada geçerlik, iyi, titiz bir araştırma yapmanın merkezinde yer alır" (Creswell, 2019, s.195). Nitel yöntemlerle yürütülen araştırmaların, geçerli ve doğru sonuçlar sunabilmesi için araştırma sürecinin detaylı bir şekilde betimlemesi yapılmalıdır. Araştırmanın amacına ve sorularına uygun olarak tasarlanmış, nitel yöntemlerle elde edilen veriler, araştırma sürecinin içsel mantığını ve amacını doğru bir şekilde yansıtmalıdır (Merriam, 2018). Bu nedenle, araştırma ve veri toplama sürecinin nasıl yürütüldüğü, verilerin nasıl analiz edildiği detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Bu netlik, araştırma sonuçlarının güvenirliliğini arttırmış ve araştırma sürecinin anlayışını sunmuştur.

3.7.1. İnandırıcılık

Araştırmaların geçerlik stratejileri, veri toplama ve analiz etme gibi süreçlerin sistematik bir şekilde gerçekleştirilmesiyle sağlanmaktadır. "Gerçeklik, nitel araştırmaların güçlü yanlarından biridir ve okuyucu, katılımcı ve araştırmacının bakış açısından bulguların doğru olup olmadığının belirlenmesine dayanmaktadır" (Creswell, 2016, s. 201). Bu araştırmada, veri seti oluşturma sürecinde görüşme ve doküman inceleme veri toplama teknikleri kullanılmıştır. Bu araştırmada, geçerlilik ve güvenirliliği sağlamak amacıyla, nitel araştırma yöntemleri doğru bir şekilde kullanılarak inandırıcılığın artırılması hedeflenmiştir. Yıldırım ve Şimşek'e (2018, s. 269) göre, "Her araştırmacıdan, kullanılan veri toplama araçlarının ve araştırma deseninin geçerliğini ve güvenirliğini çok dikkatli bir şekilde test etmesi ve sonuçları okuyucuya rapor etmesi beklenir". Farklı uzmanlıklara ve bakış açılarına sahip katılımcılarla yapılan görüşmeler, araştırma sürecinde edinilen bulguların doğruluğunu teyit etmek amacıyla ikinci kez görüş alma formu aracılığıyla desteklenmiştir. Bu yaklaşım, araştırmanın inandırıcılığını artırmış ve elde edilen bulguların geçerli ve güvenilir olduğunu belirgin bir şekilde göstermiştir. Veri toplama sürecinin tablo halinde tarih ve süre bilgileriyle verilmesi, bulguların yazımında gerçekleştirilen görüşmelerden doğrudan alıntılar ve incelenen dokümanlardan görseller yoluyla sunulması inandırıcılığı arttırmıştır.

3.7.2. Aktarılabilirlik

Geçerlilik ve güvenirlik stratejilerinde, aktarılabilirlik nitel araştırma yöntemleri için araştırmanın süreç ve sonuçlarının net olarak gösterilmesi, araştırmanın gerçekleştirildiği bağlamın detaylı bir şekilde tanımlanması ve araştırmacının araştırma sürecindeki tutarlılığının sağlanması gibi çalışmalar önemlidir. Ayrıca, araştırmada kullanılan yöntemlerin ve tekniklerin detaylı bir şekilde açıklanması, veri toplama ve analiz süreçlerinin şeffaf bir şekilde gösterilmesi de aktarılabilirlik açısından önemlidir. Bu stratejiler, araştırmanın sonuçlarının farklı bağlamlarda ve zamanlarda yeniden değerlendirilebilir olmasını sağlayarak, araştırmanın genel geçerliliğini artırdığı söylenebilir. "Nitel araştırmada, genelleme yerine aktarılabilirlik kavramının benimsenmesi, araştırma sonuçlarının doğrudan benzer ortamlara genellenemeyeceği, ancak bu tür ortamlara sonuçların uygulanabilirliğine ilişkin geçici yargılara ulaşılması ve test edilebilecek denenceler oluşturulması anlamına gelmektedir" (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.281). Bu araştırmada dış geçerliliğini ve aktarılabilirliğini sağlamak için katılımcıları, veri toplama ve veri analizi süreci detaylarıyla açık bir şekilde betimlenmiştir. Maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak farklı uzmanlık alanlarından çeşitli katılımcılar araştırmaya dahil edilmiş ve araştırmanın tüm aşamaları ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur. Farklı alanlardan öğretmen, öğretmen adayı, sanatçı, sanat eğitimcisi alan uzmanı ve araştırmacılardan oluşan katılımcı grubunun katılımı nedeniyle, araştırma sonuçlarının farklı alanlardan ilgililerin okuyucu genellemesi yapmasına olanak sağlamıştır. Verilerin farklı uzmanlardan ve araştırmanın farklı boyutlarında toplanması, analiz sürecinde bulguları karşılaştırma, kontrol etme ve onaylama konusunda geçerlik sağlanmıştır.

3.8. Araştırmada Etik Hususlar

Bu araştırmanın katılımcılarına; araştırma amacı, süreci, veri toplama teknikleri ve elde edilen verilerin sadece araştırmanın belirlediği amaçlar doğrultusunda kullanılacağı konusunda bilgi verilmiştir. Ayrıca, bu araştırmada etik kuruldan gerekli onaylar alınmış ve araştırma süreci boyunca etik kurallara tam uyum sağlanmıştır.

3.7.3. Denetlenebilirlik

Araştırmanın geçerliliğini ve güvenirliğini artırmak için, bağlam ve tanımlamaların açık bir şekilde yapıldığı, veri kaynağı ve toplama araçlarında çeşitliliğin gözetildiği bir yaklaşım benimsenmiştir. (Güler, Halıcıoğlu ve Taşğın, 2013, s. 315). Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için; araştırma soruları, yöntemler ve süreçler detaylı bir şekilde tanımlanmıştır. Güvenirliği artırmak amacıyla incelenen dokümanlar açıklanmış ve görüşmelerin ses kayıtları alınmış ve bu kayıtların veri dökümleri sağlanmıştır. Ayrıca güvenirlilik sağlanmasında araştırmanın veri analizlerinden elde edilen tema, kategori ve kodlar, doğrudan alıntılarla net

bir şekilde ifade edilmiştir (Lincoln ve Guba, aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 276). Ayrıca, veri analizinin geçici kodlama aşamasında araştırmacı tarafından ardışık biçimde kodlama çalışması yapılmıştır. Bu süreçte, bulunan geçici kodlar nitel araştırma konusunda uzman bir öğretim üyesi tarafından kodların geçirliliği kontrol edilmiştir. Geçerli bulunmayan kodlar kaldırılmış, uzman tarafından önerilen kodlar kabul edilmiştir. Benzer bir yaklaşım, kodlardan oluşturulan kategorilerin kavramsal çerçeveyle uyumu açısından da gözetilmiştir. Bu çalışmalara ek olarak, araştırma kapsamında hazırlanan materyal, tüm katılımcılara görüş ve önerileri alınmak üzere tekrar sunulmuştur. Araştırmanın gerçerliliği açısından görüşleri incelenmiş, değerlendirilmiş ve materyalin ilgili kısımlarında düzenlemeler yapılmıştır. Tüm bunlar, araştırmanın güvenilir ve denetlenebilir bir şekilde yürütüldüğünü göstermektedir.

3.9. Veri Analiz Süreci

Yıldırım ve Şimşek'e (2016, s.237) göre "Nitel araştırmalarda veri analizi çeşitlilik, yaratıcılık ve esneklik anlamına gelir… Bu nedenle araştırmacının gerek araştırmanın gerekse toplanan verilerin özelliklerinden yola çıkarak ve var olan veri analizi yöntemlerini gözden geçirerek, kendi araştırması için bir veri analiz planı geliştirmesi beklenir". Bu araştırmada, nitel yöntemler kullanılarak geliştirilmiş ve veri analizi betimleyici bir şekilde yürütülmüştür. Araştırmada, görüşme ve doküman incelemesi gibi teknikleri kullanılarak veri seti oluşturulmuştur. Veri toplama sürecinde, verilerin envanteri oluşturulmuş ve analize başlanmıştır. Merriam'a (2018, s.163) göre "....nitel çalışmada veri analizi için en çok tercih edilen yol veri analizini veri toplamayla eş zamanlı olarak yapmaktır." Araştırmanın başlangıcında belirlenen araştırma soruları doğrultusunda veriler toplanmış ve bu doğrultuda toplanan verilere göre analiz şekillenmiştir. Araştırmanın sonuna kadar geçen sürede doğru ve kullanılabilir kılavuz üretmek amacıyla veri toplama işi araştırma süresine yayılmıştır. Bu bağlamda, veri toplama döngüsel bir yapı içerisinde tasarlanmıştır. Veri analizi süreci, anlamlı verinin ortaya çıkarılması ve elde edilen veriye anlam verme süreci betimleyici bir yaklaşımla gerçekleştirilmiştir. "Bu yaklaşıma göre, elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 240). Bu araştırmada araştırma soruları dikkate alınarak betimsel analize esas olacak bir çerçeve oluşturulmuştur. Yıldırım ve Şimşek'e (2016) göre betimsel analiz dört aşamadan oluşmaktadır. Bunlar; "Analiz sürecinde çerçeve oluşturma", "Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi", "Bulguların tanımlanması" "Bulguların yorumlanması" aşamalarıdır.

Analiz sürecinde çerçeve oluşturma. Betimsel analizin tümdengelimci yapısı nedeniyle mevcut literatürden oluşturulacak bir kuramsal çerçeveye ihtiyaç bulunmaktadır. Bu çerçeve oluşturulurken, "Araştırma sorularından, araştırmanın kavramsal çerçevesinden ya da görüşme ve/veya gözlemde yer alan boyutlardan yola çıkarak veri analizi için bir çerçeve oluşturulmalıdır" (Şimşek ve Yıldırım, 2016, s.240). Bu araştırmada, tezin giriş kısmında yer alan ve düşünsel bir çerçeve olarak ortaya çıkan "Kavramsal çerçevenin epistemik belirişi" başlığı altında yer alan başlıklar ve içerikler, analize yol gösteren çerçeveyi oluşturmuştur. Bu çerçevede, "Bir öğretim materyali olarak baskıresim kılavuzu hazırlamak: İç içe geçmiş tekli durum çalışması" başlığıyla adlandırılan ve bir kılavuz hazırlama amacına yönelik olarak, dört boyutlu bir yapı bulunmaktadır. Kavramsal çerçeveye dayanak oluşturan bu dört boyutlu yapı kısaca şöyledir: Tipolojik bir yaklaşımdan kitap: niteliksel sınıflama başlığı altında; belge niteliği sahip kitaplar: bir epistemolojik katman, kurgu niteliğine sahip kitaplar: belgeye dayanmayan anlatımlar, yapıt niteliğine sahip kitaplar: nesne olarak kitap, kılavuz niteliğine sahip kitaplar: anlatan öğreten uygulatan bir form olarak kitap, eğitsel niteliğe sahip kitaplar: materyal olarak kitap yer almaktadır. İşlevsel bir yaklaşımdan kitap: kitabın araçsallığı başlığı altında; eğitimde materyal kullanımı, eğitimin kurumsallığının sağlanmasında kitabın rolü, öğretme öğrenme süreçlerinde kitabın rolü yer almaktadır. Morfolojik bir yaklaşımdan kitap: kitabın anatomisi başlığı altında; kitabın biçimsel bileşenleri/ tasarım boyutu, kitabın sanatsal ve fiziki bileşenleri: yapısal görünürlük yer almaktadır. Epistemik bir kapsam olarak baskıresim başlığı altında; baskıresmin tarihsel birikimi, baskıresimde ulusal kimlik oluşumu, sanatsal ve eğitsel bir bağlam olarak baskıresim yer almaktadır.

Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi. Araştırma metnine göre oluşturulan tematik çerçeve doğrultusunda veriler okunmuş ve bu veriler, anlamlı bir şekilde bir araya getirilmiştir. Bu çerçeve içerisinde verilerin önemli olmayan bir kısmı kullanılmayabilir.

Bulguların tanımlanması. Bu süreçte birleştirilen ve tematik çerçeve doğrultusunda bir araya getirilen veriler tanımlanmış ve doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

Bulguların yorumlanması. Araştırma metninin çerçevesinde tanımlanan veriler, ilişkilendirilmiş ve anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır. Neden-sonuç ilişkisi içerisinde karşılaştırma yapılarak araştırmanın nitelikli olması sağlanmıştır.

Tümdengelimci bu yaklaşıma göre veri analizinde bir tematik çerçeve ele alınmıştır. Araştırmanın amacına ve sorularını kapsayan bir çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçeve, araştırma metninin kapsamı da düşünülerek oluşturulmuştur. Analize başlarken oluşturulan çerçevede 3 başlıca tema belirlenmiştir. Birinci tema; "İçeriğin Kapsamı", araştırmanın birinci sorusu olan *Baskıresim öğretiminde bir materyal olarak bir kılavuz nasıl hazırlanabilir?*

sorusuna ilişkin elde edilen verilerin bir araya getirilmesinden oluşmaktadır. Ayrıca bu sorunun; *Baskıresim kılavuzunda tekniğe dair içerikler nasıl düzenlenebilir? Baskıresim kılavuzunda öğretim düzeyine dair içerikler nasıl düzenlenebilir? Baskıresim kılavuzunda araştırmacıları yönlendirecek içerikler nasıl düzenlenebilir?* alt sorularına ilişkin verileri de kapsamaktadır. Analizin çerçevesinde belirlenen ikinci tema "Öğretici nitelikler"dir. Bu temayla araştırmanın birinci sorusunun, *Baskıresim kılavuzunun kapsadığı içerikler, öğretim süreçlerine uygun öğrenme öğretme yöntemleriyle birlikte nasıl düzenlenebilir?* son alt sorusuna ilişkin veriler bir araya getirilmiştir. Analize yön veren çerçevenin son teması "Tasarım Boyutu"dur. Bu temayla analiz sürecinde elde edilen tüm verilerin bir materyalin hazırlığında tasarım boyutuna dair olan verilerin bir tema altında organize edilmesiyle oluşmuştur.

4. BÖLÜM
BULGULAR VE YORUM

Bu araştırmada**,** tümdengelimci yaklaşıma göre veri analizinde bir çerçeve ele alınmıştır. Araştırmanın amacına ve sorularını kapsayan bir kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçeve, araştırma metninin kapsamı da düşünülerek oluşturulmuştur. Analize başlarken oluşturulan kavramsal çerçevede 3 başlıca tema belirlenmiştir. Birinci tema; "İçeriğin Kapsamı", araştırmanın birinci sorusu olan *Baskıresim öğretiminde bir materyal olarak bir kılavuz nasıl hazırlanabilir?* sorusuna ilişkin elde edilen verilerin bir araya getirilmesinden oluşmaktadır. Ayrıca bu sorunun; *Baskıresim kılavuzunda tekniğe dair içerikler nasıl düzenlenebilir? Baskıresim kılavuzunda öğretim düzeyine dair içerikler nasıl düzenlenebilir? Baskıresim kılavuzunda araştırmacıları yönlendirecek içerikler nasıl düzenlenebilir?* alt sorularına ilişkin verileri de kapsamaktadır. Analizin çerçevesinde belirlenen ikinci tema "Öğretici nitelikler"dir. Bu temayla araştırmanın birinci sorusunun, *Baskıresim kılavuzunun kapsadığı içerikler, öğretim süreçlerine uygun öğrenme öğretme yöntemleriyle birlikte nasıl düzenlenebilir?* son alt sorusuna ilişkin veriler bir araya getirilmiştir. Analize yön veren çerçevenin son teması "Tasarım Boyutu"dur. Bu temayla analiz sürecinde elde edilen tüm verilerin bir materyalin hazırlığında tasarım boyutuna dair olan verilerin bir tema altında organize edilmesiyle oluşmuştur. Tasarım boyutu temasına ilişkin veriler, yukarıda görülen tüm soruların cevaplarından elde edilmiştir.

Bulguların sunumunda, dokümanlarda ve katılımcılarla yapılan görüşmelerde doğrudan yer alan ifadelere yer verilmiştir. Araştırmanın temel veri toplama tekniği olan dokümanlara öncelik verilmiştir. Katılımcılarla yürütülen yarı yapılandırılmış görüşmelerde elde edilen verilerle desteklenmiştir. Bulguların yazımında verileri esas alan bir bütüncül yaklaşımın sağlanmasına katkıda bulunacak biçimde belirli terminolojik kavram ve terimlerin kavramsal çerçeveye dayanan bir anlayışla açıklanması tercih edilmiştir. Bu anlayışla, okuyucunun verilerin betimlenmesine ek olarak dayanak olan kavramsal çerçeveyle sentezlenmiş bir ilişki kurması sağlanmıştır.

Çeşitli amaçlarla incelenen kitap, makale, kılavuz, tez vb. dokümanlar, bilimsel kaynak olma niteliklerinin yanı sıra, bu araştırmada doküman inceleme tekniğini uygulandığı veri setine dahil edilmiş dokümanlar olarak kullanılmıştır. Bulgularda yer verilen her görsel ve bilgi, doküman inceleme sırasında elde edilmiş bir bulgu olarak kullanılmıştır. Bulgularda yer verilen görsellerin ait olduğu kaynakların künye bilgileri, analizde kullanılan doküman inceleme formlarında (EK-3, EK-4, EK-5) belirtilmiş, ayrıca Kaynakça bölümünde listelenmiştir. Bu

yöntem, bulguların okuyucu tarafından anlamlandırılmasını kolaylaştırmış ve veri setinin daha sistematik bir şekilde sunulmasını sağlamıştır.

4.1. İçerik Kapsamı Temasına Dair Bulgular

Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik hazırlanan bir kılavuz kitabının içerik kapsamını belirleme sürecinde dikkate alınması gereken bileşenler ve bu bileşenlerin kitabın etkili bir kılavuz olmasına nasıl katkı sağladığı epistemik temellerle incelenmiştir. Araştırmada baskıresim kılavuz hazırlama sürecinde kitabın içerik kapsamı boyutu literatürde yer alan baskıresim kılavuz kitapları (The Printmaking Bible MTİ-10, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers MTİ-11, A Complete Guide To Printmaking MTİ-12, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes MTİ-13, Printmaking MTİ-14, The Encyclopedia Of Printmaking Techniques MTİ-15) esas alınarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda ortaya çıkan bulgular, katılımcıların görüşme verileriyle ve materyal tasarımında araştırma önerileri açısından incelenen dokümanlarından (MTA) elde edilen verilerle desteklenmiştir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda içerik kapsamı boyutunu gösteren bulgular, Tablo 4.1'de sunulmuştur. İçerik kapsamı temasında; *Tipolojik Kurgu, Bilgi Kapsamının Belirlenmesi, Bilginin hiyerarşik yapılanması, Tekniğin bilgisi, Bilginin görsel bağlantıları, Bilginin çok yönlü tasarımı, Referans noktalı eğitim, Benimsenen dil, Sağlık ve güvenlik önerileri, Etik hususlar* kategorileri yer almaktadır.

Tablo 4.1

İçerik Kapsamı Temasının Kategorileri ve Kodları Tablosu

Kategori	Kod
Tipolojik Kurgu	Yaklaşımın Açıklanması
	Tekniğin Temellerini Tanımlama
	Amaçlılık
	Çeşitlilik
Bilgi Kapsamının Belirlenmesi	Artsüremli Bakış
	Tipolojik Kapsamın Genişlemesi
	Sanat ve Eğitim Örüntüsü
Bilginin Hiyerarşik Yapılanması	Tekniğe özgü İçerik sunumu
	Tekniğin Öncüleri
	Sanatçıların Yaşam Öyküleri
	Kuram Uygulama İlişkisi
	Yansıtma Sağlama

Tekniğin Bilgisi	Ardışık Anlatım
	Malzeme ve Araç Tanıtımı
	Yaşamdan Malzemelere Yönlendirme
	Tekniğin Nitelikleri
	Eserin İmzalanması
	Tekniğe Dair Uyarılar
	Tekniğe Alternatif Yaklaşımlar
Bilginin Görsel Bağlantıları	Görseli açıklayan Metin
	Görselden Ayrı Metin
	Tekniğin Aşamalı Gösterimi
	Tekniğin Eş Zamanlı Gösterimi
Bilginin Çok Yönlü Tasarımı	Okulda Uygulanabilen Teknikler
	Örneklendirmede Kült Seçimler
	Örneklendirmede Vulgarize Seçimler
	Öğrenci Görseli
Referans Noktalı Eğitim	Demonstratif Anlatım
	Profesyonel Atölyelere Yönlendirme
Benimsenen Dil	Terminoloji Seçimi
	Öznel Dil
	Nesnel Dil
	Betimsel Anlatım
	İllüstratif Anlatım
Sağlık ve Güvenlik Önerileri	Malzemeye Yönelik Önlemler
	Araçlara Yönelik Önlemler
	Mekansal Öneri
Etik Hususlar	Kompozisyonda Özgünlük
	Edisyon Sayısına Sadık Kalma

4.1.1. İçerik kapsamı temasında ‘tipolojik kurgu’ kategorisine dair bulgular.

Bu kategoride, araştırmanın yaklaşımı, baskıresim tekniğinin öğretiminde tipolojik bir yapı oluşturarak öğrenme deneyimini geliştirmeye yöneliktir. Tipolojik kurgu, öğrencilerin öğrenme sürecinde temel kavramları, teknikleri ve uygulamaları sistemli bir şekilde

öğrenmelerini sağlamak amacıyla belirli bir düzen içinde sunulmasını ifade etmektedir. Bu yaklaşım, okuyucuların konuyu derinlemesine anlamalarına olanak tanımaktadır. Bu çerçevede, baskıresim tekniklerinin içeren kılavuz kitapların içeriğinde yer alan teknik amaçlar ve tanımlamalar detaylı bir şekilde incelenmiştir. Araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik hazırlanan bir kılavuz kitabının içeriğini oluşturma sürecinde dikkate alınması gereken bileşenler ve bu bileşenlerin kitabın etkili bir öğretim materyali olmasına nasıl katkı sağladığı baskıresim kitapları literatürü üzerinden incelenmiştir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda tipolojik kurgu kategorisini gösteren bulgular Tablo 4.1'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Yaklaşımın açıklanması, Tekniğin temellerini tanımlama, Amaçlılık* ve *Çeşitlilik* yer almaktadır.

Yaklaşımın açıklanması. Bu araştırmada, baskıresim tekniğine dair bir kılavuz kitabının oluşturma sürecinde, kitabın temellerinin ve okuyucuyu yönlendireceği alanların belirlenmesi, içeriğin ve yapının oluşturulmasında doğrudan etkilidir. Bu kapsamda, baskıresim literatüründe yer alan mevcut kılavuz kitapları, bu kararların nasıl uygulandığını anlamak için önemli birer kaynaktır. Araştırmanın veri setinde yer alan kılavuz kitapların (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) içeriklerini belirlerken farklı yaklaşımlar benimsendiği görülmüştür. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı kaynakta geçen "bu kitapta en iyi bildiğim, sınıfta ve stüdyoda birbirini tamamladığını düşündüğüm üç tekniğe odaklanmayı seçtim: Rölyef baskı, monobaskı, serigraf. Bu teknikler minimum miktarda eğitim ve ekipmanla yapılabilir, hızlı öğrenilebilir" şeklindeki ifade bulguyu destekler niteliktedir. Diğer bir örmek, Printmaking (MTİ-14) adlı kitapta yer alan "....baskılar, press ile ya da pressiz karmaşık aletler kullanmadan da yapılabilir. Bu kitap her ikisini de ele alıyor; amatör, koleksiyoner veya sanatçı. Küçük ölçekte de olsa baskıresim sanatını deneyimlemek isteyen birçok kişi var" (MTİ-14, s.16) ifadesi kitabın yaklaşımını anlatan bulgu niteliğindedir. Materyal tasarımında araştırma önerileri açısından incelenen dokümanlarından elde edilen bir diğer örnek, Amerika'da Çağdaş Baskı Sanatlarının Gelişimi (MTA-1) adlı makalede yer alan "Araştırma, Amerika'da baskıresim üreten sanatçıların tanınması ve literatür taramasında yer almaları, genç sanatçılar için yeni ufuklar oluşturması açısından önem arz etmiştir. Makalede, sergi incelemeleri, söyleşiler ve kaynak taramaları gibi nitel araştırma yöntemleri çerçevesinde çalışılmıştır" (MTA-1, s. 61) ifadesi bulguya dayanak oluşturmuştur.

Tekniğin Temellerini Tanımlama. Bu kategorinin kodlarından biri de *tekniğin temellerini tanımlama*'dır. Baskıresim tekniğinin temel terimlerinin açıklanması, okuyuculara baskıresim sanatının temel prensipleri hakkında genel bir bakış sunması için önemlidir. Bu yaklaşım,

karmaşık detaylara geçiş yapmadan önce bir anlayış oluşturmayı sağlamaktadır. Ayrıca, baskıresim tekniğinin temelde ne olduğunu anlamak, okuyucuların bu sanat formunu derinlemesine anlamalarına yardımcı olur. Baskıresim literatüründe yer alan kılavuz kitaplarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) temel terimleri açıklayan bölümlerin olduğu söylenebilir. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13, s.7) adlı kitabın giriş bölümünde "....öyleyse baskıresmin çekirdek düşünceleri nelerdir? İlişikte yer alanlar, ilgili disiplinlerin merkezi olarak ortaya çıkan bazı anlamlı kavramlardır" ifadesi baskı işlemini ve baskıresim sanatının temel tanımlarını yapan ve sınırların anlaşılmasında önemli olan kavramları vurgulamaktadır. Baskıresmin çekirdek düşüncesini tanımlayan bu bölümde; kalıp, prova, katmanlar, çoğaltma, özgünlük, sınıflama gibi kavramlar açıklanmıştır. Katılımcılardan biri, baskıresim ve grafik tasarımı alanlarında eğitim veren Öğretim Elemanı Selma'nın "....baskıresim eğitimi veren bir kişinin hazırladığı kılavuz nasıl olmalı bir kere ne olursa olsun baskı resmin genel bir tanımı yapılmalı, daha sonra baskıresim tekniklerinin neler olduğu yani bir başlığa bölünmelidir. Genellikle baskıresim dört ana başlıkta inceleniyor" (Selma görüşme, s.1) verisi bu bulguya örnek verilebilir. Materyal tasarımında araştırma önerileri açısından incelenen dokümanlarından (MTA) elde edilen bir diğer örnek, Post-Dijital Çağda İşbirliğine Dayalı Baskı Stüdyosu Ve Melez Sanat Eseri Üretimi (MTA-7) başlıklı Doğu Gündoğdu'nun hazırladığı tez çalışmasında "Sanatçılar tarafından baskılarının üretimi, sanatçıların basılı sanat eserleri gerçekleştirmek ve üretmek için baskı ustaları (master printer) ile birlikte çalıştığı bir stüdyo olarak tanımlanan işbirlikçi baskı stüdyosu (collaborative print studio) ile de uzun süredir devam eden bir ilişkiye sahiptir" (MTA-7, s.2) ifadesi yer almaktadır. Bu açıklama, tezin giriş bölümünde yer alan tanımlamalardan biridir.

Amaçlılık. Baskıresim tekniklerini içeren bir kılavuzun bölüm başlıklarının belirleme süreci kitabın amacıyla ilişkilendirilmektedir. Kitabın amaçlarıyla kurulan ilişkiler, kılavuz kitap içeriğinin genel yapısını oluşturmaktadır. Bu süreç, kılavuzun amacının doğru bir şekilde yansıtılmasını sağlayarak okuyucuya rehberlik etmektedir. Baskıresim literatüründe yer alan kılavuz kitaplarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) başlıklandırmanın kitabın amacına göre şekillendiği görülmektedir. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı "bu kitapta en iyi bildiğim, sınıfta ve stüdyoda birbirini tamamladığını düşündüğüm üç tekniğe odaklanmayı seçtim. Rölyef baskı, mono baskı, serigraf" (MTİ-11) ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir. Buna göre bu kitapta; monobaskı, linolyum, karton baskı, ahşap baskı, kolografi ve ipek baskı başlıkları görülmektedir. Diğer bir örnekte, The Printmaking Bible (MTİ-10) kitabında "Çağdaş baskı ustalarının yarattığı zengin

ve çeşitli çalışmalardan örnekler sunarak, görüntüler aracılığıyla ilham vermek" (MTİ-10, s.7) amacına ilişkin olarak; giriş, çukur baskı (gravür, kolografi, görüntünün basılması), yüksek baskı (ahşap baskı, linol baskı, chine colle, yüksek baskının basılması), litografi (taş baskı, çinko baskı, polyester baskı, litografik görüntüyü basma), serigrafi (stensil baskı, serigrafinin basılması), monobaskı (renk yöntemleri, monobaskı yöntemleri), kaynaklar (atölye listeleri, tedarikçiler, sözlük, kaynakça, dizin, resim kaynağı) başlıkları belirlenmiştir (AG, s.1). Akademisyen, grafik tasarımcı ve baskı ustası olan Demir'in "Önce aslında yöntem olarak ayıralım; yüksek baskı, alçak baskı, düz baskı ve şablon baskı yöntemleri diye önce dörde ayırmalıyız. Daha sonra yüksek baskı yöntemlerini kendi içerisinde tekniklere ayırmalıyız. Ağaç baskı gibi ya da alternatif yöntemler de bu bölüme eklenebilir" (Demir görüşme, s.4) ifadesi geleneksel ayrımı gösteren temel bir başlıklandırmadır. Öğretim Elemanı Selma'nın "bir kılavuz hangi teknikle başlamalı, o teknik mesela çukur baskı olmamalı, işte o teknik yüksek baskı olmamalı, mono baskı olmalı. Baskıresim tekniğini anlaması için öğrencilerin, mono baskı veya malzemelerin üstüne boya verip baskı almaları gerekir" (Selma görüşme, s.2) ifadesi eğitim amacıyla hazırlanan kılavuz kitapta başlıklandırma eğilimini göstermektedir.

Çeşitlilik. Baskıresim tekniklerini içeren kılavuzlarda, başlıklandırma farklı nedenlerden dolayı çeşitlilik göstermektedir. Güncel baskıresim pratiği içerisinde, alternatif kalıpların, basım yöntemlerinin ve farklı disiplinlerin entegre edilmesiyle ilgili bir dizi yaklaşım bulunmaktadır. Bu nedenle, incelenen baskıresim literatüründe (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) başlıklandırmanın, bu güncel eğilimlere paralel olarak değiştiği gözlemlenmektedir. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) adlı kitapta yer alan digital processes ve mixed media bölümleri bulguyu dayanak olarak gösterilebilir. Materyal tasarımında araştırma önerileri açısından incelenen dokümanlarından elde edilen bir diğer örnek, Baskı Sanatlarının Günümüz Örnekleri (MTA-2) adlı makalede yer alan "baskı sanatları özü gereği, deneme ve yeniliğe olanak veren bir yapıya sahiptir. Gelişen teknolojiye paralel olarak; yeni yöntemler ve malzemelerle birlikte sürekli bir devingenlik ve değişim içinde olmuştur" ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir (Kılıç Ateş, 2017, s.206). Baskıresim sanatçısı ve eğitimcisi olan Öğretim Elemanı Erman'ın "geleneksel ve çağdaş yöntemlere dair teknik ve malzemeleri tespit edip, sanatçıların kendilerinin geliştirdikleri yöntemleri kılavuza eklerdim… Baskıresim çok dinamik bir alan, en son yöntemleri tespit edip kılavuza eklemek gerekiyor" (Erman görüşme, s.1) ifadesi örnek gösterilebilir.

4.1.2. İçerik kapsamı temasında ‘bilgi kapsamının belirlenmesi’ kategorisine dair bulgular.

Bu kategoride, baskıresim literatürü üzerinden incelenen kaynakların bir kılavuz oluşturma sürecinde hangi bilgileri bölümlerinin kapsamına dahil ettiği üzerinde durulmaktadır. Bu yaklaşım, okuyucuların konuyu hangi sınırlar içerisinde öğreneceklerini belirleme amacını taşımaktadır. Bu bağlamda, baskıresim tekniklerini içeren kılavuz kitaplarının bölümlerinde yer alan bilgi kapsamının, kitabın etkili bir öğretim materyali olmasına nasıl katkı sağladığı, baskıresim kitapları literatürü üzerinden incelenmiştir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda, *Bilgi Kapsamının Belirlenmesi* kategorisini gösteren bulgular Tablo 4.1’de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Artsüremli Bakış, Tipolojik Kapsamın Belirlenmesi, Sanat ve Eğitim Örüntüsü* yer almaktadır.

Artsüremli bakış. Baskıresim literatüründeki kitaplar tarihsel süreci genellikle geniş bir bakış açısıyla ele almaktadır. Kılavuz niteliğindeki kitapların içeriğinde, tarihsel sürecin kısa anlatımlarla sunulduğu veya doğrudan uygulamalara geçildiği bir kapsam oluşturulmuştur. İncelenen baskıresim kitaplarının (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) içeriğinde tarihsel bağlantıların çoğunlukla bulunduğu gözlemlenmiştir. Bu kitaplar, baskıresim sanatının geçmişine ve nasıl geliştiğine odaklanarak okuyuculara bir bakış sunmuştur. Örneğin, The Printmaking Bible (MTİ-10) adlı kitapta tekniklerin tarihlerini bölümlerin içinde Görsel 4.1'de görüldüğü üzere kısaca yer verilmiştir. Diğer bir örnek, The Encyclopedia Of Printmaking Techniques (MTİ-15) adlı kitapta tarihsel sürece yer verilmemiştir. Akademisyen ve baskıresim sanatçısı olan katılımcı Öğretim elemanı Yonca’nın “....öğretim açısından bir tarihçeyle başlardık. Yani tabi baskıresim sanatı çok eski yıllara dayanıyor aslında mühürle başlayan bir şey ama düzeye uygun bir tarihçe olması gerekir. Ortaöğretim için kısa ve bol örnekli, lisans eğitimi için biraz daha uzun ve yine örnekli….” (Yonca görüşme, s.1) görüşleri bulguyu destekler niteliktedir.

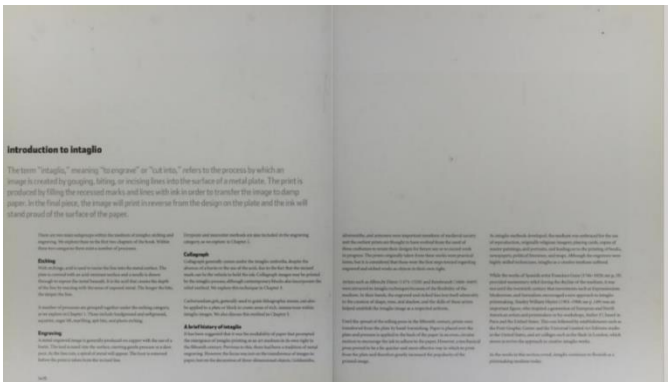
Introduction to intaglio

The term "intaglio," meaning "to engrave" or "cut into," refers to the process by which an image is created by gouging, biting, or incising lines into the surface of a metal plate. The print is produced by filling the recessed marks and lines with ink in order to transfer the image to damp paper. In the final piece, the image will print in reverse from the design on the plate and the ink will stand proud of the surface of the paper.

Görsel 4.1. The Printmaking Bible (MTİ-10) Tarihçe

Tipolojik kapsamın belirlenmesi. Baskıresim tekniği, alternatif malzeme seçenekleri, farklı disiplinlerin entegrasyonu ve günlük hayattan materyallerin sanatsal uygulamalarda kullanımı gibi çeşitli yöntemleri kapsar. Öğretim materyali olarak geliştirilen bir kılavuzun içeriğinde bu çeşitliliğin bulunması, okuyucuların sanat pratiğine derinlemesine bir bakış açısı kazanmalarını sağlayarak yaratıcı potansiyellerini genişletebilir ve sanatsal deneyimlerini zenginleştirebilir. Baskıresim literatüründe yer alan kitaplarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) görülen çeşitlilik alternatif kalıp kullanımıyla ilgilidir. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı kitapta kartondan yapılan kalıplar için ayrı bir bölüm oluşturulmuştur. Akademisyen ve sanat eğitimcisi alan uzmanı Öğretim Elemanı Nermin'in "....ortaokul ve liselerde ağırlıklı olarak özgün baskı çalışmaları yapılmadığı için, deneysel çalışmalara mutlaka yer verilmesi uygundur, tekniklerin detayları, çalışmaların aşamaları, tekniğe uygun bir kompozisyon oluşturmak, öğrenci düzeylerine uygun çalışmaların ya da öğrenci tarafından uygulanan örnekler varsa konulabilir" (Nermin görüşme, s.1) ifadesi bulguya dayanak oluşturmaktadır. Materyal tasarımında araştırma önerileri açısından incelenen dokümanlarından elde edilen bir diğer örnek, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Yüksek Baskıresim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri (MTA-19) adlı makalede, "araştırmada yüksek baskıresim tekniği ile yapılan denemeler sonucunda dakota, kapron ve köpük gibi malzemeler denenmiş ve bu malzemelerden yüksek baskıresim tekniğinin gerektirdiği standartta olumlu sonuçlar alınmıştır" ifadesi bulguyu desteklemektedir (Bahar, 2019, s.1).

Sanat ve eğitim örüntüsü. Baskıresim tekniklerini içeren kılavuzlar, sanat pratiği ile eğitim arasındaki ilişkiyi anlamak için önemlidir. Bu kılavuzlar, hem sanatın özgün ifadesini keşfetmek isteyen sanatçılar için bir kaynak niteliği taşırken, hem de eğitim materyali olarak kullanılarak öğrencilerin sanat becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Bu doğrultuda incelenen baskıresim literatüründe (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) eğitim vurgusu yapan kitaplar görülmüştür. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı kitabın önsözünde yer alan "bu kitapta en iyi bildiğim, sınıfta ve stüdyoda birbirini tamamladığını düşündüğüm üç tekniğe odaklanmayı seçtim. Rölyef baskı, mono baskı, serigraf. Bu teknikler minimum miktarda eğitim ve ekipmanla yapılabilir, hızlı öğrenilebilir" ifadesi bu bulguyu desteklemektedir. Akademisyen ve sanat eğitimcisi alan uzmanı Öğretim Elemanı Tuğçe'nin "....okullara uyarlarken, öğretim programlarıyla ilişkilendirip, kazanımlara entegre edilebilir. Bu baskı tekniği şu yöntemlerle okullarda uygulanabilir, çocuklar şu malzemeleri kullanabilir gibi eğitim boyutunda bu şekilde açıklamalar yapılabilir" (Tuğçe görüşme, s.2) ifadesi bulguya dayanak oluşturmaktadır.

4.1.3. İçerik kapsamı temasında "bilginin hiyerarşik yapılanması" kategorisine dair bulgular.

Yapılandırmacı eğitimde günlük yaşamdan eğitim ortamlarına bilginin taşındığı bir akış olduğu ve bu akış basitten zora doğru ilerleyen hiyerarşik bir yapılanmanın oluştuğu bilinmektedir. Bu çalışmada, baskıresim tekniğine yönelik öğretim materyali geliştirme hedefiyle analiz edilen veri seti (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) farklı düzeylerde bilgiler içerdiği ve bilgilerin hiyerarşik bir yapı içinde sınıflandırdığı görülmüştür. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda bilginin hiyerarşik yapılanmasını gösteren bulgular Tablo 4.1'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Tekniğe Özgü İçerik Sunumu, Tekniğin Öncüleri, Sanatçıların Yaşam Öyküleri, Kuram Uygulama İlişkisi, Yansıtma Sağlama* yer almaktadır.

Tekniğe özgü içerik sunumu. Materyal olarak geliştirilen kılavuzun farklı düzeylerde bilgi yapısı sunması gerekmektedir. Tekniğe özgü içerik oluşturmak temel düzey bilgi sınıflamasındadır. Bu sınıflama, çeşitli baskı tekniklerinin adım adım açıklanması ve uygulanması ile ilgilidir. Bu kapsamda incelenen baskıresim kitaplarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) , her bir baskı tekniği için ayrı bir bölüm oluşturulmuştur. Bu bölümler temel olarak, yüksek baskı, çukur baskı, serigrafi, litografi temelinde ele alınmıştır. Bu tekniklerin detaylı açıklamaları, malzeme ve araçların kullanımı, baskı sürecinin adımları, olası sorunlar ve bunların çözümü gibi konuları içermektedir. Tekniğe özgü içerik sunumu, okuyucuların her bir baskı tekniğini anlamalarına ve uygulamalarında becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacak şekilde düzenlendiği söylenebilir. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) adlı kitabın sekizinci bölümünde monobaskı tekniği ele alınmıştır. Bu tekniğe ilişkin; malzeme, mürekkep, kalıp seçenekleri, pentür stratejileri, basım yöntemleri gibi temel düzey bilgilerine yer verilmiştir (MTİ-13, s.187). Akademisyen ve baskıresim sanatçısı Öğretim Elemanı Yonca'nın "...öğretim yöntemlerinin içerisinde de var olan basitten karmaşığa veya kolaydan zora yöntemi şeklinde teknikler içerisinde en basitten zora geçmek önemli olan…" (Yonca görüşme, s.1) ifadesi bulguya dayanak oluşturmaktadır.

Tekniğin öncüleri. Baskıresim tekniği doğası gereği alternatif kalıp ve malzemelere açıktır. Sanatçılar, kalıp ve malzemelerden geliştirdikleri yeni teknikleri bir buluş gibi uygulamaktadır. Alan yazında sanatçılar tarafından ortaya konulan eserlerde bu buluşların tekniklere temel düzeyde örnekler sağlayan nitelikleri ve adlandırmaları ile karşılaşılmaktadır. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, farklı materyaller kalıp olarak kullanılmış ve bu kullanım, baskıresim tekniğinin farklı eğitim seviyelerinde uygulanabilir hale gelmesini sağlamıştır. Bu bağlamda,

veri setinde incelenen kılavuz kitaplarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) farklı malzeme kullanımlarının hiyerarşik yapılanmada temel düzeydeki bilgileri sağlamaya yönelik olduğu söylenebilir. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı kitapta "Sıradan karton, baskı yüzeyi olarak çeşitli şekillerde kullanılabilir. Linolyum gibi kartonun da daha sert malzemelerle dokulandırılması kolaydır. Çiviler, teller, ataçlar ve çakıl taşları yüzeye bastırılarak izler oluşturulabilir" (MTİ-11, s.55) yer alan bu açıklamada, kartonun kalıp olarak kullanılması eğitim ortamına aktarmayı sağlayan bir uygulamadır. Diğer bir örnek, Prinmaking (MTİ-14) adlı kitabın rubbing bölümünde, Max Ernst'in tekniğe olan yaklaşımını ve alternatif malzeme kullanımına yönelik çalışmalarına yer verilmiştir.

> Max Ernst sürtünmeyi kullanan en önemli modern sanatçıdır; tekniğe verdiği isim 'frottage'dir. Kendi başına çalışarak, sürtünme yapmanın birkaç yeni ve etkileyici yolunu üretti. Üzerinde binlerce fırçalamanın oyukları derinleştirdiği döşeme tahtalarını heyecanlı bakışlarıma gösteren takıntı beni çok etkiledi. Tahtaların üzerine rastgele kağıtlar yerleştirerek bir dizi çizim yaptım ve bunları siyah kurşunla ovaladım. Vizyon yeteneğimin aniden yoğunlaşması beni şaşırttı... Merakım uyandı ve hayrete düştü. Görme alanımda bulunan her türlü malzemeyi kayıtsızca denemeye ve aynı araçları kullanarak sorgulamaya başladım: yapraklar ve damarları, bir parça ketenin yırtık kenarları, 'modern' bir resmin fırça darbeleri. , bir makaradan çözülmüş iplik vb. Orada gözlerim insan kafalarını, hayvanları, bir öpücükle biten bir savaşı keşfetti. (MTA-14, s.51)

Materyal tasarımında araştırma önerileri açısından incelenen dokümanlarından elde edilen bir diğer örnek, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Yüksek Baskıresim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri (MTA-19) adlı makalede köpük, kapron, dakota gibi alternatif malzemeler kullanılarak araştırma yapılmıştır (MTA-19, s.8). Akademisyen ve baskıresim sanatçısı Öğretim Elemanı Erman'ın "Öncelikle geleneksel ve çağdaş yöntemlere dair teknik ve malzemeleri tespit edip, sanatçıların kendilerine ait yöntemleri kılavuza dahil ederdim. Sanatçının ürettiği el aletleri, alternatif kalıplar gibi…." (Erman görüşme, s.1) sözleri öncü nitelikteki alternatif araçların öğretim süreçlerinde bilgiyi temel düzeyde desteklediğini göstermektedir.

Sanatçıların yaşam öyküleri. Sanatçıların bilgi ve deneyimlerinden yararlanarak gerçekleşen öğrenme, yapılandırmacı bir yaklaşıma dayanır. Bu yaklaşım, öğrenmenin bireysel deneyimler ve etkileşimlerle inşa edildiğini öne sürer. Sanatçıların yaşam öykülerinin incelenmesi, öğrenme sürecinin nasıl gerçekleştiğini ve sanat eserlerinin nasıl biçimlendiğini anlamak için

önemlidir. İncelenen baskıresim kılavuz kitaplarının (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) bölümlerinde sanatçı profillerine yer verildiği gözlemlenmiştir. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) kitabının teknikle ilgili bölümlerinde sonunda sanatçı profillerine yer verilmiştir. Bu bölümlerde, günümüz sanatçılarının eserlerine, eserlerinin içerdiği konulara ve yaratım süreçlerine yer verilmiştir (MTİ-13, s. 88). Materyal tasarımında araştırma önerileri açısından incelenen dokümanlarından elde edilen bir diğer örnek, Atilla Atar'ın Taşbaskı (Litografi) Uygulamaları ve Türk Baskıresim Sanatına Katkısı (MTA-27) adlı tezde Atilla Atar'ın baskıresim sanatına olan katkılarının öğrenci çalışmalarına olan etkileri araştırılmıştır.

***Kuram uygulama ilişkisi*.** Kitaplarda sunulan kuramsal bağlam içindeki örnek görseller ve açıklamalar, sanat eğitiminin çok yönlü yapısını göstermektedir. Bu görseller ve açıklamalar, baskıresim sanatının farklı dönemlerindeki teknikleri, tarzları ve temalarını sunarak, okuyucuların konuyu daha iyi anlamalarına katkı sağlar. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) farklı dönemlerden çalışmalara yer verilmiştir. Örneğin, Printmaking (MTİ-14) adlı kitapta Max Ernst'in sanat anlayışının hangi dönemde ve bağlamda olduğunu gösteren şu ifade yer almaktadır: "Max Ernst sürtünmeyi kullanan en önemli modern sanatçıdır; tekniğe verdiği isim 'frottage dir. Kendi başına çalışarak, sürtünme yapmanın birkaç yeni ve etkileyici yolunu üretti". Sanatçının kullandığı özgün bir teknik olan "frottage"i ve sanat anlayışını okuyuculara aktarmaktadır. Bu yaklaşım, kitabın öğretim süreçlerinde bilgiyi ileri düzeyde konumlandırdığını göstermektedir. Ayrıca, yazarın Intentions başlığıyla yer verdiği, "Yer darlığı nedeniyle, tarihsel fikirlere pek fazla yer vermedim" (MTİ-14, s.18) ifadesi tekniğin aşamalarına odaklandığını göstermektedir.

Yansıtma sağlama. Kılavuz kitapların bilgi sunmanın ötesinde, okuyucuların etkili bir şekilde öğrenmelerini sağlayan bir araç olduğu söylenebilir. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) bulunan yansıtma sağlayan ifadeleri, okuyucuyla kurulan yönlendirici iletişim ile ilgilidir. Bu ifadeler, okuyucunun dikkatini çekerek onu konuya odaklar ve olası hataları çözerek metin dışı bilgilendirme sağlar. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) kitabının Görsel 4.2'de görüldüğü gibi teknikleri sunan bölüm içeriklerinde bulunan "bu işlem için düz bir parça mukavva ve eski bir keçe kullanarak, baskı keçelerinin olası zarar görmesinden kaçının" (MTİ-13, s. 87) ifadesi Good Practice başlığıyla okuyucuyu yönlendirmektedir.

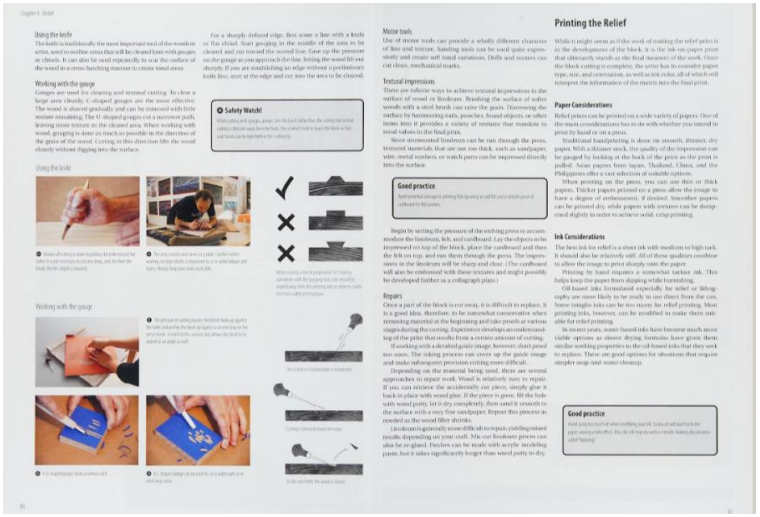

Görsel 4.2. Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) Good Practice

4.1.4. İçerik kapsamı temasında "tekniğin bilgisi" kategorisine dair bulgular.

Baskıresim tekniği, sanatın zengin ve çeşitli alanlarından biridir ve bu alanda ustalaşmak, teknik bilgiye ve beceriye dayanmaktadır. Bu nedenle, baskıresim tekniğini öğrenmek veya geliştirmek için uygun öğretim materyalleri oldukça önemlidir. Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik öğretim materyali geliştirme hedefiyle analiz edilen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) teknik bilginin detaylarına yoğunlaşılmıştır. İncelenen kılavuz kitaplarda; içerik yaklaşımları, malzemeler, araçlar ve alternatif teknik kullanımları gibi konular ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda tekniğin bilgisini gösteren bulgular Tablo 4.1'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Ardışık anlatım, Malzeme ve araç tanıtımı, Yaşamdan malzemelere yönlendirme, Tekniğin nitelikleri, Eserin imzalanması, Tekniğe dair uyarılar, Tekniğe alternatif yaklaşımlar* yer almaktadır.

Ardışık anlatım. Ardışık anlatım, baskıresim tekniğinin öğretiminde kullanılan bir yöntemdir. Bu yaklaşım, adım adım ilerleyen bir anlatım tarzını ifade eder ve okuyucuya belirli bir süreci veya tekniği adım adım göstererek öğretmeyi amaçlamaktadır. Özellikle karmaşık veya detaylı tekniklerin öğretiminde etkili olan ardışık anlatım, okuyucunun konuyu daha iyi anlamasını sağlar ve uygulamayı kolaylaştırır. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) ardışık anlatım yönteminin sıkça kullanıldığı gözlemlenmiştir. Örneğin, The Printmaking Bible (MTİ-10) adlı kitapta bulunan adım adım gravür kalıbının hazırlanması bölümünde, "Üst kenarları çapraz yukarı aşağı hareketlerle eğeleyin. Dikey hareketlerden kaçının. Eldeki yağın metale nüfuz etmesini önlemek için plakayı temiz bir parça bezle tutun" (MTİ-10, s. 23) ifadesi, tekniğin uygulanmasında kullanılan

ardışık anlatımı gösteren bir bulgudur. Katılımcılardan Üniversitede okuyan öğretmen adayı Deniz'in "....aşamalı olarak resimler yer alabilir bu tekniği tamamen uygulamak açısına uygulamak isteyen insanlar açısından güzel olabilir…." (Deniz görüşme, s.1) ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir.

Malzeme ve araç tanıtımı. Baskıresim tekniklerinde kullanılan malzeme ve araçların detaylı bir şekilde anlatılmaktadır. Bu bölümde, baskıresim sürecinde kullanılan farklı malzemelerin özellikleri, kullanım alanları ve seçiminde dikkat edilmesi gereken noktalar açıklanmaktadır. Ayrıca, kullanılan araçların çeşitleri, işlevleri ve doğru kullanımı hakkında bilgi verilir. İncelenen kılavuzlarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) bu başlık altında genellikle farklı baskı yöntemlerinde kullanılan malzemelerin tanıtımı yapılmış ve hangi durumlarda hangi araçların tercih edilmesi gerektiği açıklanmıştır. Örneğin, The Printmaking Bible (MTİ-10) adlı kitapta tekniklerin kendine özel malzemelerini ve kullanım biçimleri anlatılmıştır. "Çinko muhtemelen en popüler metaldir çünkü daha uygun fiyatlıdır ve yaygın olarak bulunabilmektedir. İnce ve net bir çizgi üretir ve beyaz bir arka plan oluşturmak için iyice temizlenebilir. Aquatint ile griden siyaha tonlar üretilir" (MTİ-10, s. 44) ifadesi, örnek olarak gösterilebilir. Katılımcı Akademisyen ve baskıresim sanatçısı Öğretim Elemanı Yonca'nın "….bunun haricinde mutlaka malzeme bilgisi olmalı çünkü farklı tarzda malzemeler olabiliyor. Genelde gaz, tiner bazlı kullanılsa da su bazlı eğitim materyalleri de var. Boya anlamında bunun haricinde kağıt çeşitlilikleri…." (Yonca görüşme, s.1) ifadesi bulguyu desteklemektedir.

Yaşamdan malzemelere yönlendirme. Baskıresim doğasında atık malzeme kullanımı olduğu söylenebilir. Bu nedenle, doğal veya günlük yaşamda bulunan malzemelerin baskıresim sürecinde nasıl kullanılabileceği önemli bir konudur. İncelenen kılavuzlarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) okuyucuya evlerinde veya çevrelerinde bulunan basit malzemelerin baskıresimde nasıl değerlendirilebileceği ile ilgili örnekler ve uygulamalar bulunmaktadır. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı kitapta "Karton su ile temas ederse deforme olabilir. Bu nedenle, karton kalıp yağlı mürekkeple basıldığında uzun süre dayanır" (MTİ-11, s. 55) ifadesi bulguya örnek gösterilebilir. Materyal tasarımında araştırmacıları öneriler açısından incelenen dokümanlardan Kolografi Tekniğinde Alternatif Arayışlar (MTA-20) adlı makalede "baskı sanatlarında yaygın olarak kullanılan zararlı kimyasallara alternatif olarak günlük yaşamdan malzemelerin baskıresmin içinde nasıl kullanıldığını kolografi tekniğinin kullanımıyla gösterebilmek; metal baskı, ağaç baskı, taş baskı ve serigrafide elde edilen dokusal etkilere alternatif olarak çeşitli etkileri araştırmak ve sunmaktır" (MTA-20, s. 389) ifadesi bulguya dayanak oluşturmaktadır. Katılımcı,

akademisyen, grafik tasarımcı ve baskı ustası Öğretim Elemanı Demir'in "farklı yüzeylere baskı yapılabileceğini gösteren örnekler kullanılabilirdi sadece kağıda değil de tişörte çantaya da baskı yapılabileceğini bunun hayatın bir parçası haline getirerek daha eğlenceli bir şey bu gibi anlaşılmasını sağlayacağımız bir bölüm olabilir" (Demir görüşme, s.3) ifadesi bulguyu destekler niteliktedir.

Tekniğin nitelikleri. Baskıresim sürecinde temel olarak aranan özelliklerin ve teknik gereklilikleri ile ilgilidir. Tekniğin özüne dair temel özellikler ve uygulanması gereken standartlar bulunmaktadır. İncelenen kılavuzlarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) baskıresimde aranan standartları, doğru teknik uygulamaları, baskı işleminin istenen sonuçlara ulaşması için gereken temel prensipler ve baskı tekniğinin özünde bulunan karakteristik özellikler açıklanmıştır. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) adlı kitapta yer alan "Genel olarak 'gravür' diye bilinen çukur baskı tekniklerinin temel kavramı, metal kalıbı korumak için aside dayanıklı bir unsurun kullanımı içerir" (MTİ-13, s.104) ifadesi örnek olarak gösterilebilir. Materyal tasarımında araştırmacıları öneriler açısından incelenen dokümanlardan Kolografi Tekniğinde Alternatif Arayışlar (MTA-20) adlı makalede "Bir çalışmanın özgün baskıresim olarak kabul görmesi için birtakım özellikleri taşıması gerekmektedir. Bu özellikler arasında; Boya Transferi, Ton Değerleri, Kağıtta Deformasyon, Kalıpta Deformasyon, Edisyon Takibi gibi özellikler sayılabilir" (MTA-20, s. 388) sözleri bu bulguyu destekler niteliktedir.

Eserin imzalanması. Eserin imzalanması, baskıresim sürecinin son aşamalarından biridir ve bir eserin tamamlanması için önemli bir adımdır. Eserin imzalanmasında izlenmesi gereken kurallar vardır. Bunlar; edisyon sayısı, teknik ismi, çalışmanın adı, sanatçı imzası ve yıl gibi bilgiler kurşun kalemle yazılmaktadır. İncelenen kılavuzlarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) bu başlık altında genellikle, bir eserin doğru şekilde imzalanması için dikkat edilmesi gereken hususlar yer almaktadır. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) adlı kitapta yer alan "Baskılar, prova baskısının ismi ya da baskı numarası, başlığı ve sanatçının imzasıyla işaretlenir" (MTİ-13, s.13) ifadesi bulguyu desteklemektedir.

Tekniğe dair uyarılar. Tekniğe dair uyarılar, baskıresim sürecinde okuyucunun dikkat etmesi gereken önemli noktaları içerir. İncelenen kılavuzlarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) teknik uygulamalarda karşılaşılabilecek olası sorunlar ve bu sorunların nasıl önüne geçilebileceği ile ilgili öneriler bulunmaktadır. Bu uyarılar, okuyucunun baskıresim tekniğini daha etkili ve başarılı bir şekilde uygulamasına yardımcı olduğu söylenebilir. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) adlı kitapta "Kuru akrilik

zeminin üzerine bir miktar talk pudrası serpin. Bu zemini kaldırmaya neden olabilecek herhangi bir yapışmayı engeller" (MTİ-13, s. 121) ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir.

Tekniğe alternatif yaklaşımlar. Baskıresim tekniği, farklı yöntemlerin veya değişik uygulamaların kullanılmasına uygun bir tekniktir. İncelenen kılavuzlarda (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) geleneksel baskıresim tekniklerine alternatif olarak yeni veya deneysel yaklaşımların tanıtıldığı görülmüştür. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı kitapta yer alan "Kil Monotipleri" bölümünde monobaskıda kil kullanılan alternatif bir teknik uygulanmıştır (MTİ-11, s. 32). Materyal tasarımında araştırmacıları öneriler açısından incelenen dokümanlardan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Yüksek Baskiresim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri (MTA-19) adlı makalede "Kapron laminat ve lamine parke altı ses ve ısı izolasyon levhası polistren köpük levhadır. Laminat parke altına kullanılan kapronun 3,5 ve 7mm kalınlıkta olan çeşitleri vardır. Tabaka levha şeklinde 70x100cm ölçülerinde satılır. Kolay kesilen bir malzemedir" (MTA-19, s.10) ifadesi bulguyu destekler niteliktedir.

4.1.5. İçerik kapsamı temasında "bilginin görsel bağlantıları" kategorisine dair bulgular.

Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik öğretim materyali geliştirme hedefiyle analiz edilen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) metin içerisinde görsel kullanımında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda bilginin görsel bağlantılarını gösteren bulgular Tablo 4.1'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Görseli açıklayan metin, Görselden ayrı metin, Tekniğin aşamalı gösterimi, Tekniğin eş zamanlı gösterimi* yer almaktadır.

Görseli açıklayan metin. Baskıresim tekniklerinin öğretim materyali olarak kullanılması bağlamında görsel kullanımının önemi olduğu söylenebilir. İncelenen baskıresim kılavuzlarında farklı görsel kullanım yöntemlerinin belirlendiği ve bu yöntemlerin öğrenme sürecini etkileyebileceği gözlemlenmiştir. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) yer alan görselin yanında metin kullanarak görselin anlamını açıklamayı amaçlandığı görülmüştür. Bu yöntem, öğrencilerin görsellerle ilişkilendirilen açıklamaları daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) kitabında yer alan, "Amerikalı sanatçı Tom Huck, Brandy Baghead'ın Dönüşümü başlıklı yapıtı için kalıp üzerinde çalışırken görülmektedir. Tom'un kişisel tercihi, çok ince damarlı, suya dayanıklı kontrplaktır. Düşey bir yönelmeyle bloğu oymadaki benzersiz stili, ergonomik nedenlere dayalıdır…." (MTİ-13, s.78) açıklamada Görsel 4.3'te yer alan görselli açıklayan bir yaklaşım tercih edilmiştir.

Görsel 4.3. Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) Görsel Açıklayan Metin

Görselden ayrı metin. Kılavuz kitaplarda görsel olmayan anlatımların uzun paragraflardan oluştuğu gözlemlenmiştir. Bu durumda, betimleme ve açıklamaların özenle yapılarak, okuyucuların görsel olmayan metinlerle bile konuyu anlamalarının sağlanması önemlidir. İncelenen baskıresim kılavuz kitaplarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) görsel olmayan anlatımların, betimleme ve ayrıntılı açıklamalar yoluyla zenginleştirildiği görülmüştür. Örneğin, A Complete Guide To Printmaking (MTİ-12) kitabında diğer kitaplara göre daha az görsel kullanılmıştır. Bu kitabın içeriğinde uzun metinler yer almaktadır (MTİ-12, s. 16). Görsellin az olduğu çalışmalarda, konu anlatımının sade bir dille detaylı anlatılması önemlidir. Bu, konunun etkili bir şekilde iletilmesini ve öğrencilerin konuyu daha iyi anlamasını sağlayabilir.

Tekniğin aşamalı gösterimi. Tekniğin aşamalı gösterimi altında kılavuz kitaplarda sunulan içeriğin, okuyucuların baskıresim tekniğini adım adım öğrenmeyi kolaylaştırdığı söylenebilir. Bu bölümler, okuyucuların teknikleri ve süreçleri daha iyi anlamalarına ve uygulamalarını olanak tanımaktadır. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) teknikler genellikle aşamalı bir şekilde açıklanmıştır. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı kitapta, Görsel 4.4'te görüldüğü gibi yüksek baskı tekniğinin uygulama aşamaları gösterilmiştir (MTİ-11, s. 20). Akademisyen ve sanat eğitimcisi alan uzmanı katılımcı Öğretim Elemanı Nermin'in "....ortaokul ve liselerde ağırlıklı olarak özgün baskı çalışmaları yapılmadığı için, deneysel çalışmalara mutlaka yer verilmesi uygundur, tekniklerin detayları, çalışmaların aşamaları, tekniğe uygun bir kompozisyon oluşturmak, öğrenci düzeylerine uygun çalışmaların ya da

öğrenci tarafından uygulanan örnekler varsa konulabilir" (Nermin görüşme, s.1) ifadesi, kılavuz içerisinde aşamalı görsel kullanımının önemini vurgulamaktadır.

Görsel 4.4. The Printmaking Handbook For Teachers (MTİ-11) Tekniğin aşamalı Gösterimi

Tekniğin eş zamanlı gösterimi. Metin ve görselin iç içe geçtiği bu görsel bağlantı yöntemi, tekniklerin farklı aşamalarını anlatan metin bloklarıyla kesintili bir yapı oluşturur. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) bu kesintili anlatım gözlemlenmiş ve bu durum, malzeme ve araç kullanımlarının detaylı bir şekilde sunulmasına imkan tanıdığı söylenebilir. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) adlı kitapta teknik eş zamanlı açıklandığı metin blokları yer almaktadır (MTİ-13, s. 134). Bu süreçte, kalıp hazırlama, boya hazırlama, kalıba boya verme ve farklı kazıma yöntemleri gibi çeşitli aşamalar metin blokları aracılığıyla ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır (AG, s. 1).

4.1.6. İçerik kapsamı temasında "bilginin çok yönlü tasarımı" kategorisine dair bulgular.

Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik öğretim materyali geliştirme hedefiyle analiz edilen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) kılavuz kitapların amaçları doğrultusunda gösterilen örneklerin çeşitlendiği gözlemlenmiştir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda bilginin çok yönlü tasarımını gösteren bulgular Tablo 4.1'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Okulda uygulanabilen teknikler, Örneklendirmede kült seçimler, Örneklendirmede vulgarize seçimler, Öğrenci görseli* yer almaktadır.

Okulda uygulanabilen teknikler. Öğretim materyali olarak hazırlanan bir baskıresim kılavuzunda, okullarda uygulanabilecek tekniklerin yer alması, farklı öğretim düzeylerinde kullanılması için önemlidir. Bu doğrultuda incelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-

11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) okullarda uygulanabilecek tekniklere yer verildiği görülmüştür. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı kitap, okullarda kullanılabilecek tekniklere vurgu yapmıştır. Yazarın, "Monotiplerin kendiliğindenliği, denemeyi seven sanatçılar, öğrenciler ve öğretmenler için mükemmel bir medyum haline gelir. Süreç aynı zamanda çok fazla teknik içermediğinden ilgi çekicidir" (MTİ-11, s.15) ifadesi, bu yöndeki bir eğilimi göstermektedir. Katılımcılardan, akademisyen ve baskı sanatçısı İklim'in "....eğitim fakültesinde verdiğimiz eğitimde, baskıresmi okullarda öğrenciye nasıl aktarırsın konusuna yönlendik. Bu tip deneysel tekniklerin ilkokul, ortaokul ve lisede uygulanan çok güzel örnekler var…." (İklim görüşme, s.1) görüşü, eğitim ortamında kullanılan tekniklerin öğretmen adayları için bir uygulama alanı olduğunu göstermektedir. Katılımcılardan, sanat eğitimi alan uzmanı ve akademisyen Öğretim Elemanı Nermin'in "....senin misi köyünde yaptığın konuya da bakarsak eğer şuan ortaokul ve liselerde özgün baskıya yönelik ağırlıklı bir çalışma yapılmadığı için, geleneksel tekniklerin okullarda verilebilmesi çok güzel. Deneysel teknik kaynakların olduğunu söyledin, onların mutlaka yer verilmesi uygundur" (Nermin görüşme, s.1) görüşü, okullarda kullanılabilecek tekniklerin önemini vurgulamaktadır.

Örneklendirme kült seçimler. Örneklendirme için genellikle geleneksel ve kültürel öneme sahip görseller tercih edilir. Baskıresim tekniklerinin kökenlerine ve tarihine atıfta bulunmak amacıyla kült örnekler, sık kullanılır. Bu seçimler, sanatın evrensel ve tarihsel bağlamını vurgulamak ve öğrencilere çeşitli kültürlerin sanat yapısını tanıtmak için önemlidir. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) kült örneklerin tarihsel süreci aktarmada önemli olduğu söylenebilir. Örneğin, Printmaking (MTİ-14) adlı kitapta yer alan görsellerde sanat tarihinden kült isimlerin çalışmalarına yer verilmiştir (MTİ-14, s.16). Materyal tasarımında araştırmacıları öneriler açısından incelenen dokümanlardan Baskı Teknikleri ve Özgün Baskı Resim Sanatı (MTA-28) adlı araştırmada, tarihsel süreç kült örneklerin uygulanma biçimleriyle anlatmış ve görsel metinle aşağıda görüldüğü gibi desteklenmiştir.

> Bale Ustası" Degas'nın ilk monobaskısıdır, Ludovic Lepic işbirliğiyle üretilmiştir ve her iki sanatçının da imzasını taşır. Baskıda ayrıca beyaz tebeşir eklemeler ve yıkama vardır, bunlar da baskıyı daha ilginç hale getirir. Bu bir desen, pastel boyama ya da yağlı boya resim değildir ve fakat birbirinin aynısı kopyalarda oluşan baskı da değildir. Monoprint çeşitli ögelerden oluşan benzersiz bir kompozisyondur ve Degas yeni bir medyum bulmuştur (MTA-28, s.12).

Örneklendirmede vulgarize seçimler. Okuyuculara baskıresim alanındaki gelişmeleri ve çağdaş sanat pratiğini tanıtmak için, baskıresim kitaplarında geleneksel örneklerin yanı sıra yakın tarih ve güncel çalışmalar yapan sanatçıların görsellerine de sıkça yer verilmektedir. Bu yaklaşım, öğrencilerin sanatın sürekli evrimini görmelerine ve güncel sanatın çeşitli yönlerini keşfetmelerine olanak tanır. Ayrıca, okuyucuların kendi yaratıcı süreçlerini geliştirmelerine ve çağdaş sanat dünyasına entegre olmalarına yardımcı olabilir. İncelenen baskıresim kitaplarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) günümüz sanatından yola çıkan örneklerde yer verildiği gözlemlenmiştir. Örneğin, The Printmaking Bible (MTİ-10) baskıresim tekniklerin anlatıldığı her bölümde Görsel 4.5'te görüldüğü üzere sanatçı örneklerine yer verilmiştir (MTİ-10, s. 49).

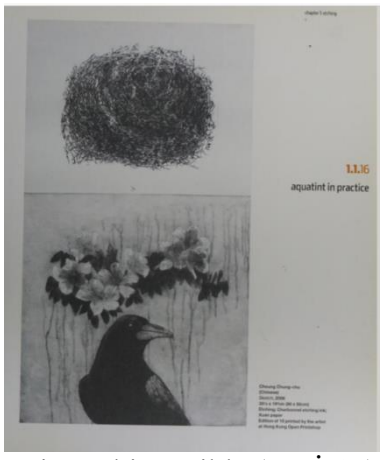

Görsel 4.5. The Printmaking Bible (MTİ-10) Sanatçı Görseli

Öğrenci görseli. Baskıresim alanında öğrencilerin doğru şekilde yönlendirilmesi ve ilgili becerileri geliştirmesi, uygun yöntemlerin kullanılmasına bağlıdır. Özellikle, öğrencilere sunulan görsellerin, onların seviyesine uygun olması ve öğrenme sürecini desteklemek adına önemlidir. Bu doğrultuda, incelenen baskıresim kılavuz kitaplarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) öğrenci çalışmalarına yer verildiği görülmüştür. Örneğin, Printmaking (MTİ-14) adlı kitapta sanatçı örnekleriyle birlikte Görsel 4.6'da görüldüğü üzere öğrenci örnek çalışmalarına da yer verilmiştir (MTİ-14, s.64). Katılımcılardan, akademisyen ve sanat eğitimcisi alan uzmanı Öğretim Elemanı Nermin'in "Öğrenciye uygun görsellerin verilmesi gerekmektedir. Biz profesyonel örnekleri gösteriyoruz öyle gösterince öğrencinin kafasında müthiş bir karmaşa oluyor. Bu deneysel tekniklerin öğrenci tarafından uygulanmış örnekler varsa onların olması gerekiyor" (Nermin görüşme, s.1) görüşü, kılavuz kitaplarda kullanılan görsellerin çeşitliliğinin önemini vurgulamaktadır.

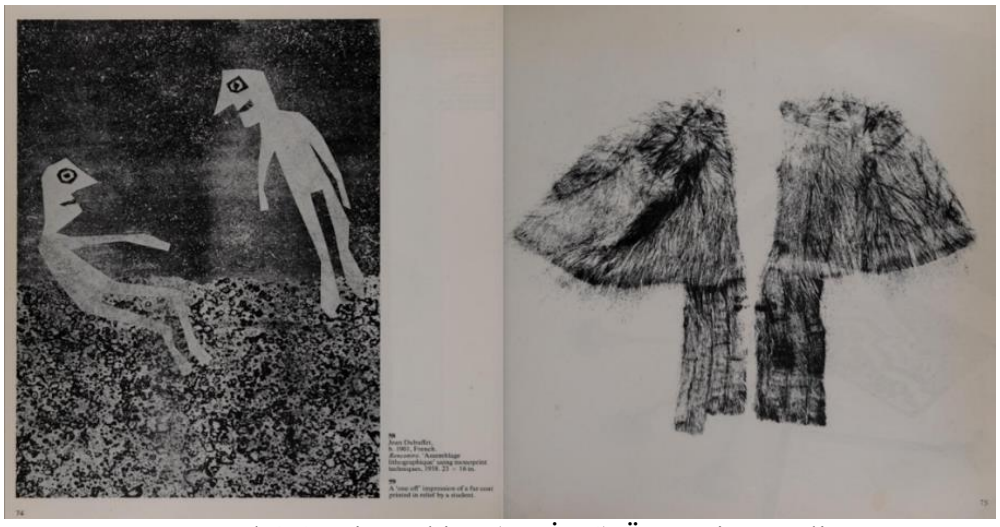

Görsel 4.6. Printmaking (MTİ-14) Öğrenci Görseli

4.1.7. İçerik kapsamı temasında "referans noktalı eğitim" kategorisine dair bulgular.

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı, öğrencinin bilgi inşa etme sürecini geliştirecek yöntemler bulunmasıyla ilgilidir ve bu yöntemler, öğrencilerin karmaşık yaşam problemlerini çözmelerini kolaylaştırmaktadır. Referans noktalı eğitim, öğrenmenin bir formu olarak kabul edilir ve gerçekçi bağlamla ilişkilendirilir. Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik öğretim materyali geliştirme hedefiyle analiz edilen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) yaşamla ilişkilendirilen yöntemler ve öğrenmeyi kolaylaştıran detaylı anlatımlar bulunmaktadır. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda bilginin referans noktalı eğitimi gösteren bulgular Tablo 4.1'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Demonstratif Anlatım, Profesyonel Atölyelere Yönlendirme* yer almaktadır.

***Demonstratif anlatım*.** Demonstratif anlatım, bir beceriyi öğretmek için gösterme veya modelleme yoluyla gerçekleştirilir. Bu yöntemde, konuyu anlatırken örnekler kullanarak, adım adım göstererek veya somut örneklerle açıklamalarda bulunarak öğrencilere konuyu anlamaları için rehberlik edilmektedir. Öğrencilere bilgiyi aktarmak için sözlü açıklamalarla birlikte görsel referanslar, somut nesneler veya pratik uygulamalar kullanılmaktadır. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) tekniklerin öğretiminde demonstratif yöntemlerin tercih edildiği söylenebilir. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) adlı kitapta teknik anlatımlar detaylı bir şekilde sunulmuş ve bu süreçte malzeme, boya, olası uygulama hataları, püf noktası, güvenlik gibi konularda detaylı görseller ve açıklamalar yer almıştır (AG, s.1). Bu anlatım biçimi, çok yönlü olup öğretimi güçlendirmektedir. Ayrıca, kitapta yer alan sanatçı çalışmalarının uygulama aşamaları da bu süreci destekler niteliktedir.

Profesyonel atölyelere yönlendirme. Yaşanılan ülkede veya şehirde bulunan atölyelerin haritasını çıkarmak ve bu doğrultuda bir yönlendirme yapmak, öğrencilere sanat dünyasının içine girmelerini ve profesyonel pratikleri gözlemlemelerini sağlar. Bu deneyimler, öğrencilerin sanatçıların tekniklerini, malzemelerini ve yaratıcı süreçlerini daha yakından anlamalarına yardımcı olabilir. İncelenen baskıresim kılavuz kitaplarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) güncel atölyelerle işbirliği yapılarak bilgiler paylaşılmıştır. Örneğin, The Printmaking Bible (MTİ-10) adlı kitabın Kaynaklar bölümünde, okuyucular atölyelere yönlendirilmiştir (MTİ-10, s, 402).

4.1.8. İçerik kapsamı temasında "benimsenen dil" kategorisine dair bulgular.

Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik öğretim materyali geliştirme hedefiyle analiz edilen kılavuz kitapların (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) amaçları doğrultusunda yazı ve görsel dilin çeşitlendiği gözlemlenmiştir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda benimsenen dili gösteren bulgular Tablo 4.1'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Terminoloji seçimi, Öznel dil, Nesnel dil, Betimsel anlatım, İllustratif anlatım* yer almaktadır.

Terminoloji seçimi. Kitap içerisinde terminoloji genellikle bir *Terimler Sözlüğü* veya *Sözlük* başlığı altında bulunur. Bu bölüm, kitapta kullanılan özel terimlerin tanımlarını ve açıklamalarını içermektedir. Terminoloji, kullanılan terimlerin doğruluğu, netliği ve tutarlılığına odaklanır. Doğru terminoloji kullanımı, okuyucunun konuyu anlamasını kolaylaştırır ve baskıresim tekniklerini öğrenirken karşılaşabilecekleri kavram kargaşasını azaltmaktadır. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) baskıresim terimlerinin tanımları ve kullanımlarıyla ilgili tutarlı bir terminoloji seçimi yapılmıştır. Okuyucunun kavramları doğru anlamalarını sağlamak için teknik terimler açık ve anlaşılır bir şekilde kullanılmıştır. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) kitabının Sözlük bölümünde yer alan tanımlar kitap içerisinde tutarlı bir şekilde kullanılmıştır. Kitabın Çukur Baskı bölümünde yer alan bir özelliği anlatımında, "Asidin alttan oyma etkisi creve'yi oluşturur" (MTİ-13, s.126) ifadesi, sözlük kısmında "Quatint işlemi sırasında, resim altı asit yeme, kalıbın artık mürekkep alamaz duruma gelmesine neden olduğunda varılan nokta" (MTİ-13, s.230) şeklinde tutarlı bir tanımlama yapılmıştır.

Öznel dil. Öznel dil, öğretim materyallerinde yazarların kişisel deneyimlerine, yorumlarına ve duygusal tepkilerine dayalı ifadeleri içerir. Öznel dilin kullanımıyla, yazarların subjektif görüşleri ve deneyimleri öne çıkar ve okuyucuya sanatı daha duygusal ve kişisel bir perspektiften deneyimleme fırsatı sunar. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-

11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) sanatçıların kendi pratiklerini anlattıkları bölümlere yer verildiği görülmüştür. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) kitabının bölüm sonlarında, tekniği uygulayan sanatçılara sorular sorulmuştur ve açıklamaları öznel bir dille yazılmıştır. Yazarın, sanatçı profili bölümünde röportaj yaptığı sanatçılardan biri Randy Bolton'ın, "Vintaj çocuk kitaplarından derlediğim küçük illüstrasyon parçaları üzerine kurulu yeni resimler oluşturmak için, hem geleneksel hem de sayısal baskıresimi kullanarak, kolaj benzeri bir tarzda çalışırım" (MTİ-13, s.50) ifadesi, öznel bir anlatımdır.

Nesnel dil. Nesnel dil, öğretim materyallerinde öznel yorumdan kaçınılmış objektif bir yaklaşıma dayalı tarzdır. Bu dil kullanımıyla, yazarlar öznel yorumlardan kaçınarak, bilgiyi tarafsız bir şekilde sunarlar. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) nesnel dilin tercih edildiği gözlemlenmiştir. Özellikle, teknik açıklamaların ve malzeme kullanımının anlatımında tarafsız bir üslup benimsenmiştir. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) kitabında, teknikler ve malzemelerle ilgili bölümlerde öznel yorumlardan arındırılmış bir dil kullanılmıştır. "Demir el presi dikey hareketlerle çalışır" ifadesi bu bulguyu desteklemektedir (MTİ-13, s.20). Bu yaklaşım, okuyucuların bilgiye daha objektif bir şekilde erişmelerini sağlar ve öğrenme sürecini güçlendirir.

Betimsel anlatım. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15), betimsel anlatımın çoğunlukla görsellerin daha az kullanıldığı kılavuz kitaplarında görülmüştür. Özellikle, baskıresim tekniklerinin uygulanması ve sonuçları hakkında detaylı açıklamalar içeren bölümlerde betimsel bir dil benimsenmiştir. Örneğin, A Complete Guide To Printmaking (MTİ-12) kitabında, farklı baskı tekniklerinin uygulanması ile ilgili detaylı ve uzun betimlemeler yer almaktadır. "Şablonu temiz bir gazete kağıdı üzerine yerleştirin ve ekranı baskıya temas edecek şekilde indirin. İlk baskı yapıldığında baskı mürekkebi şablonu fileye yapışacaktır, başka bir yapıştırıcıya ihtiyaç duyulmaz" (MTİ-12, s. 20) ifadesi bu bulguya örnek olarak verilebilir.

İllüstratif anlatım. Metinle birlikte görsellerin de kullanılmasıyla okuyucuların konuyu daha iyi anlamasını ve görsel olarak desteklenmiş bir öğrenme deneyimi yaşamalarını sağlanır. İncelenen baskıresim kılavuzlarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15), illüstratif anlatımın sıkça tercih edildiği görülmüştür. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) kitapta, teknik detayların açıklamasında çizim kullanarak illüstratif bir anlatım benimsenmiştir (MTİ-13, s. 63). Katılımcı, grafik tasarımı ve baskıresim alanlarında uzmanlaşmış sanatçı-akademisyen Öğretim Elemanı Selma'nın görüşme

verilerinden elde edilen "….yönlendirmeler yapılabilir ama bence böyle hani diyelim ki hiç bilmiyoruz yüksek baskıyı öğrenecek ya işte bu yüksek baskı nedir mesela nasıl yapılır bilimsel illüstrasyon tarzında çizimlerle gösterilebilir" (Selma görüşme, s.1) görüşü bu bulguyu destekler niteliktedir.

4.1.9. İçerik kapsamı temasında "sağlık ve güvenlik önerileri" kategorisine dair bulgular.

Genellikle baskıresim kılavuzlarında her tekniğe özgü olarak, uygulayıcıların dikkate alması gereken konular bulunmaktadır. Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik öğretim materyali geliştirme hedefiyle analiz edilen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) baskı işlemi sırasında kullanılan kimyasallardan korunma, havalandırma önlemleri, kesici aletlerin doğru kullanımı, temizlik, düzen ve acil durumlar için alınacak önlemler gibi konular yer almaktadır. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda bilginin sağlık ve güvenlik önerileri gösteren bulgular Tablo 4.1'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Malzemeye yönelik önlemler, Araçlara yönelik önlemler, Mekansal öneri* yer almaktadır.

Malzemeye yönelik önlemler. Baskıresim sürecinde kullanılan malzemelerin güvenli ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamak için alınan önlemleri kapsar. Araştırmada incelenen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) malzemeye yönelik önlemler; malzemenin saklanması, kullanımı ve temizliği gibi konuları içerir. Bu önlemler, sağlık ve güvenlik risklerini en aza indirir ve baskıresim sürecinin sorunsuz bir şekilde ilerlemesini sağlamaktadır. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) kitapta yer alan "Kullanılmamış artan mürekkep, bir alüminyum folyoya sarılır ve saklanır" (MTİ-13, s. 34) ifadesi bu bulguya dayanak oluşturmaktadır. Akademisyen, grafik tasarımcı ve baskı ustası olan Öğretim Elemanı Demir'in "....önce malzemeleri kimyasal özellikleri ve güvenliğiyle ilgili hangi malzeme hangi ortamda saklanmalı zararları nelerdir o malzemeyle yanlış bir şekilde temas ettiğimizde sağlığımızı nasıl koruruz, bence en önemlisi, bunu sürdürebilmenin en önemli koşulu sağlıklı kalabilmek" (Demir görüşme, s.2) ifadesi bulguyu destekler niteliktedir.

Araçlara yönelik önlemler. Baskıresim sürecinde kullanılan araçların güvenli ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamak için önlem almak gerekmektedir. Araştırmada incelenen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15), araçlara yönelik önlemler genellikle kesici aletlerin güvenli kullanımı, baskı işleminde kullanılan araçların temizliği ve preslerin doğru kullanılması gibi konuları kapsar. Bu önlemler, kullanıcıların ve çevresindekilerin güvenliğini sağlamak ve baskıresim sürecinin verimli bir şekilde ilerlemesini sağlamak için alınır. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes

(MTİ-13) kitapta yer alan "Tek kollu ve çift kollu merdaneleri iyice temizlenmiş cam levhanın üzerinden yuvarlayarak fazla mürekkebi sıyırın…" (MTİ-13, s. 34) ifadesi bu bulguya dayanak oluşturmaktadır.

Mekansal öneri. Mekansal öneriler, baskıresim işleminin gerçekleştirildiği alanın düzenlenmesi ve güvenliği için alınan önlemleri içerir. Araştırmada incelenen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15), mekansal öneriler atölyenin düzenli tutulması, tehlikeli maddelerin doğru şekilde depolanması, uygun havalandırmanın sağlanması ve acil durum ekipmanlarının bulundurulması gibi konuları kapsamaktadır. Örneğin, Basic Printmaking Techniques Handbook For Teachers (MTİ-11) adlı kitapta yer alan "İyi bir baskı stüdyosundaki en önemli iki öğe, ışık ve havalandırmadır" (MTİ-11, 120) ifadesi bulguyu destekler niteliktedir Katılımcı, Akademisyen ve araştırmacı Öğretim elemanı Nurcan'ın "….önemli kurallar varsa uyulması gereken güvenlikle ilgili kurallar varsa tekniğin uygulanması ile ilgili o da tutum boyutunu oluşturur. İçerikte bunların yer alması gerekecektir" (Nurcan görüşme, s.1) ifadesi bulguyu desteklemektedir.

4.1.10. İçerik kapsamı temasında "etik hususlar" kategorisine dair bulgular.

Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik öğretim materyali geliştirme hedefiyle analiz edilen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) etik hususun özgünlük ve orijinallik ile ilgilidir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda etik hususları gösteren bulgular Tablo 4.1'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Kompozisyonda özgünlük, Edisyon sayısını sadık kalma* yer almaktadır.

Kompozisyonda özgünlük. Kompozisyon, baskıresim tekniğinin uygulanması sırasında, sanatçının özgün eserler oluşturma ve yaratıcılığını geliştirme sürecidir. Bu kategoride incelenen veri setinde (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15), baskıresimdeki yetenek ve düşüncenin özgünlüğüne odaklanılır. Örneğin, Printmaking A Complete Guide To Materials and Processes (MTİ-13) kitapta yer alan "baskıresim biçimlerinde orjinalliğin anahtarı, kadın olsun erkek olsun sanatçının çalışmak için seçmiş olduğu baskıresim aracının özünü keşfetme eğiliminde bulunur" (MTİ-13, s. 13) görüşü bu bulguyu destekler niteliktedir.

Edisyon sayısına sadık kalma. Çoğaltma işlemi baskıresmin temel özelliğidir. Baskıresim sanatında üretilen her bir kopyanın belirli bir edisyon sayısının olduğu ve bu sayının değiştirilmemesi gerekmektedir. Bu, sanat eserlerinin değerini korumak ve koleksiyonculuk dünyasında güvenilirlik sağlamak için önemlidir. İncelenen baskıresim kılavuz kitaplarında (MTİ-10, MTİ-11, MTİ-12, MTİ-13, MTİ-14, MTİ-15) edisyon sayısı çoğaltma işlemi ile ilgilidir. Örneğin, The Encyclopedia Of Printmaking Techniques (MTİ-15) adlı kitapta yer alan "Bir baskı ticari anlamda numaralandırılmış aynı baskı kümesidir. Numaralandırma, baskının

değerinin bir güvencesidir. Profesyonel sanatçıların kalıpları, baskı sayısı tamamlandıktan sonra iptal edilir" (MTİ-15, s. 18) ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir. Katılımcı, akademisyen, grafik tasarımcı ve baskı ustası olan Öğretim Elemanı Demir'in "....mesela bu işin etik kısmını işledim çünkü burası hiç konuşulmuyor edisyon nasıl numaralandırılır nasıl fiyatlandırılır baskı sonrasında nasıl saklanır …." (Demir görüşme, s.1) ifadesi bu bulguya dayanak oluşturmaktadır.

4.2. Öğretici Nitelikler Temasına Dair Bulgular

Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik hazırlanan kılavuz kitaplarının öğretici niteliklerini belirleme sürecinde, uzmanların hazırladığı kılavuz kitaplar önemli bir rol oynamaktadır. Kılavuz kitapların etkili bir öğretim aracı olabilmesi için dikkate alınması gereken bileşenler ve bu bileşenlerin eğitim boyutuna nasıl katkı sağladığı epistemik temellerle incelenmiştir. Öğretim boyutunun belirlenmesi sürecinde, öğretim materyallerin içerikleri incelenmiş, bu yöntemlerden faydalanılmıştır. Öğretim materyallerinin içeriği incelenirken, atölyelerde kullanılan materyallere özellikle dikkat edilmiş ve pedagojik stratejilerin nasıl uygulandığı araştırılmıştır. Bu dokümanlar, baskıresim tekniklerine yönelik oluşturulan kılavuz kitabın içeriğinde yer alan eğitsel konuların belirlenmesi amacıyla incelenen kaynaklardır. Bu kaynaklar arasında; rehber kitaplar, öğretmen el kılavuzu kitapları, baskıresim tekniklerine yönelik kitaplar yer almaktadır. (Tasarım Beceri Atölyesi (TBA) MTİ-1, MEB Etkinlik Kitabı (MTİ-2), MEB Okul dışı Öğrenme Ortamları Kılavuz (MTİ-3). MEB Elektronik Eğitim İçerikleri: Genel Bakış (MTİ-4), MEB İş Birlikli Öğrenme (MTİ-5), MEB Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabı (MTİ-6), Art Guide (MTİ-7), MEB Teknoloji ve Tasarım Öğretmen El kitabı (MTİ- 8), MEB Görsel Sanatlar Eğitim Programı (MTİ-9) esas alınarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda ortaya çıkan bulgular, katılımcıların görüşme verileriyle ve materyal tasarımında araştırma önerileri açısından incelenen dokümanlarından (MTA) elde edilen verilerle desteklenmiştir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda öğretici nitelikler boyutunu gösteren bulgular, Tablo 4.2'de sunulmuştur. Öğretici nitelikler temasında; *Kuramsal hazırlık, durumlu öğrenme, İçeriği planlama, uygulamayı planlama, Değerlendirmeyi planlama* kategorileri yer almaktadır.

Tablo 4.2

Öğretici Nitelikler Temasının Kategorileri ve Kodları Tablosu

Kategori	Kod
Kuramsal Hazırlık	Amaçların İfade Edilmesi
	Tanımların Sıralanması
	Kuramsal Temellerin Sunulması

	Eğitsel Amaçlar
Durumlu Öğrenme	Okul Dışı Öğrenme ortamları
	Deneyim Olarak Öğrenme
	Atölyede İşbirlikli Öğrenme
	Kurumsal Kılavuzlara Başvuru
İçeriği Planlama	Planın Yapılandırılması
	İlişkili Ders alanları
	Kaynakların Çeşitlendirilmesi
	Becerilerin Nitelenmesi
Uygulamayı Planlama	Atölye Ortamında Roller
	Demonstratif Anlatım
	Kılavuzların Öğretim Önerileri
	Tekniğe İlişkin Kavramlar
	Öğretici Tavsiyeler
Değerlendirmeyi Planlama	Süreç İçi Değerlendirme
	Ölçütlerin Belirlenmesi Öz Değerlendirme

4.2.1. Öğretici nitelikler temasında "kuramsal hazırlık" kategorisine dair bulgular.

Bu kategori, öğretim sürecinde kullanılacak materyallerin, eğitim kuramı ve pedagojik yaklaşımların prensiplerine uygun olarak geliştirilmesini içermektedir. Kuramsal hazırlık, öğretim hedefleri, tanımlamalar gibi faktörlerin dikkate alınarak materyallerin kurgulanmasını ve içeriğin belirlenmesini kapsar. Bu süreç, öğretim materyalleri daha etkili ve verimli bir öğrenme deneyimi sağlamak ve baskıresim tekniğinin öğretiminde eğitsel bir yapı oluşturarak öğrenme deneyimini geliştirmeye yöneliktir. Araştırmada, baskıresim tekniği için geliştirilen kılavuz kitapların içeriğini şekillendirirken hangi unsurların dikkate alınması gerektiği ve bu unsurların bir kılavuzun etkili bir öğretim aracı olmasına nasıl katkı sağladığı, öğretim materyalleri literatürü üzerinden incelenmiştir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda kuramsal hazırlık kategorisini gösteren bulgular Tablo 4.2'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Amaçların ifade edilmesi, Tanımların sıralanması, Kuramsal temellerin sunulması, Eğitsel amaçlar* yer almaktadır.

Amaçların ifade edilmesi. Araştırmada, baskıresim tekniğine odaklı bir kılavuz kitabının oluşturulma sürecinde, kitabın temel amacının belirlenmesi, kitabın yapısını ve etkinliğini

belirleyen unsurlardır. Bu kapsamda, öğretim materyalleri arasında yer alan kılavuz kitapları, bu kararların nasıl uygulandığını anlamak için önemli birer kaynaktır. Araştırmanın veri setinde yer alan öğretim kaynaklarının (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) amaçlar belirlerken farklı yaklaşımlar benimsendiği görülmüştür. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyesi Okul Yöneticileri, Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Rehber (MTİ-1) adlı kılavuz kitabında "TBA'larda, çocukların farklı disiplin alanlarında edindikleri bilgileri harmanlayarak ve kullanarak hayatla ilişkili tasarımlar yapabilme, bu tasarımları pratik uygulamalara ve yaratıcı ürünlere dönüştürebilme becerilerini kazanmaları amaçlanmaktadır" (MTİ-1, s.12) yer alan ifade bu bulguyu desteklemektedir. Katılımcı, akademisyen ve araştırmacı Öğretim Elemanı Nurcan'ın "....öğretim tasarımı yaparken ilk yapılması gereken eğitim ihtiyacının belirlenmesi gerekir, yoksa mesela böyle bir şeye ihtiyaç kalmaz. Varsa neye ihtiyaçları var, hedefler koyuyoruz" (Nurcan görüşme, s.2) ifadesi amaçların hedef kitle doğrultusunda geliştirmek gerekliliğine vurgu yapmaktadır.

Tanımların sıralanması. Bir baskıresim kılavuzunun hazırlanma sürecinde, eğitim bağlantılarının sistematik bir temelde yapılandırılması büyük önem taşıdığı söylenebilir. Bu tanımlamalar, okuyucuların içerikte daha kolay hareket etmelerine yardımcı olurken aynı zamanda öğretmenlerin etkinliğini artırmak için önemlidir. İncelenen öğretim materyalleri (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) içerisindeki tanımlamalar, öğretmenlerin daha etkili bir şekilde rehberlik etmelerine yardımcı olur. Örneğin, Etkinlik Kitabi Okul Öncesi Eğitim (MTİ-2) adlı etkinlikler kılavuzunda yer alan "Kazanım ve Göstergeler: Etkinlik sonunda çocuktan kazanması beklenilen kazanımlar ile bu kazanımlara ait göstergeler yer almaktadır" (MTİ-2, s.7).

Kuramsal temellerin sunulması. Öğretim materyalinin temel felsefesini, teorik yaklaşımlarını ve eğitimsel amaçlarını açıklamak için gereklidir. İncelenen öğretim materyalleri (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) içerisindeki kuramsal temeller, baskıresim öğretimine yönelik benimsenen pedagojik gereksinimleri yansıtır. Bu temeller, öğretim materyalinin tasarımını ve içeriğini şekillendirirken öğrencilerin öğrenme sürecine nasıl katkı sağlayacağını belirlemektedir. Örneğin, Teknoloji ve Tasarım Öğretmenler için Kılavuz (MTİ-8) adlı kitapta yer alan "Oysa bireysel farklılıkları önemseyen Kuantum Paradigması; "öğretme" yerine "öğrenme"yi, "öğretmen merkezli" yaklaşımın yerine "öğrenci merkezli" yaklaşımı getirmektedir. Bu yaklaşımın öncekilere farkını gösteren en önemli boyutları şunlardır: Bilgi, beceri ve tutumları içeren kazanımları bütüncül bir kavrayışla ele alması….) (MTİ-8, s.8) düşüncesi bu bulguyu destekler niteliktedir.

Eğitsel amaçlar. Baskıresim öğretimine yönelik belirlenen hedefler ve bu hedeflerin öğrencilerin gelişimine nasıl katkı sağlayacağı önemlidir. İncelenen öğretim materyalleri (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) içerisindeki eğitsel amaçlar, baskıresim tekniklerini öğrenen veya uygulayan öğrencilerin kazanması hedeflenen bilgi, beceri ve anlayışları yansıtır. Bu amaçlar genellikle öğrencilerin sanatsal ifade becerilerini geliştirmek, yaratıcılıklarını artırmak, görsel okuryazarlıklarını güçlendirmek ve sanat tarihine ve kültürüne ilişkin anlayışlarını genişletmek gibi unsurları içerebilir. Örneğin, Elektronik Eğitim İçerikleri: Genel Bakış (MTİ-4) adlı materyalde yer alan " ….e-içeriğin tanımına, önemine, e-içerikte kalite ve etkililiğe katkı sunan temel özelliklere, e-içerik geliştirmede etkili öğretim tasarımına, e-içerik planlama, tasarlama ve geliştirme süreçlerinde rol alabilecek kişilere ve sorumluluklarına odaklanılmıştır." (MTİ-4, s.1) ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir. Katılımcı, akademisyen ve araştırmacı Öğretim Elemanı Nurcan'ın görüşme verilerinden elde edilen "….hedef kitle belirleyip, hedef kitleye göre içerik farklılaşmalı, öğretim yaparken öğretim tasarımında da ilk düşünülen hedef kitle, içeriği hedef kitleye göre içeriği oluşturmanız gerekir." (Nurcan görüşme, s.1) verisi hedef kitle doğrultusunda geliştirilen amaçların önemini vurgulamaktadır.

4.2.2. Öğretici nitelikler temasında "durumlu öğrenme" kategorisine dair bulgular.

Durumlu öğrenme, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini somut durumlar veya olaylarla ilişkilendirerek, gerçek yaşam uygulamalarına dayandırmalarını sağlayan bir öğrenme biçimidir. Buna göre, öğrencilerin öğrenme sürecini etkileşimli ve uygulamalı bir şekilde deneyimlemelerini teşvik etmektedir. Araştırmada, baskıresim tekniği için geliştirilen kılavuz kitapların içeriğini şekillendirirken hangi unsurların dikkate alınması gerektiği ve bu unsurların bir kılavuzun etkili bir öğretim aracı olmasına nasıl katkı sağladığı, öğretim materyalleri literatürü üzerinden incelenmiştir. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda durumlu öğrenme kategorisini gösteren bulgular Tablo 4.2'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Okul dışı öğrenme ortamları, Deneyim olarak öğrenme, Atölyede işbirlikli öğrenme, Kurumsal kılavuzlara başvuru* yer almaktadır.

Okul dışı öğrenme ortamları. Yapılandırmacı bir yaklaşımla hazırlanan bir kılavuz kitabın temel hedefi, öğrencilerin gerçek yaşam deneyimlerine dayalı öğrenmeyi teşvik etmektir. Bu bağlamda, kılavuz kitapları, öğretmenlerin bu tür deneyimleri nasıl uygulayacaklarını, değerlendireceklerini ve öğrenmeye dönüştüreceklerini anlamalarına yardımcı olur. Araştırmanın veri setinde yer alan öğretim kaynaklarının (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) yaşam deneyimlerine dayalı öğrenme biçimlerini içerdiği

gözlemlenmiştir. Örneğin, Okul Dışı Öğrenme Ortamları Kılavuzu (MTİ-3) adlı çalışmada yer alan "....okul dışı öğrenme ortamlarının araştırılması ve okullardaki ders müfredatıyla ilişkilendirilerek üretilecek eğitim materyali yoluyla bu mekânların kullanımına yönelik farkındalığın artırılmasıdır" (MTİ-3, s.7) ifadesi bu bulguyu desteklemektedir.

Deneyim olarak öğrenme. Deneyim olarak öğrenme, bireylerin yaşadıkları deneyimler sonucunda bilgi edinme ve öğrenme sürecine katılmaları ile ilgilidir. Bu yaklaşım, öğrenmenin öğrencinin kendi deneyimleriyle gerçekleştiğini vurgulamaktadır. Bu tür öğrenme, aktif katılım, pratik deneyimler ile bilgi ve beceri kazanmayı içermektedir. Araştırmanın veri setinde yer alan öğretim kaynaklarının (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) öğrenci merkezli eğitim ortamında deneyime dayalı öğrenme ile ilgili veriler görülmüştür. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabi (MTİ-6) adlı çalışmada yer alan "Öğrencilerden ses sonucu oluşan lazerin farklı yansımalarını gözlemlemelerini ve bunu dilerlerse resmetmeleri dilerlerse de nesne, hayvan, bitkiye benzetmeleri istenir" (MTİ-6, s. 49) ifadesi bulguyu destekler niteliktedir.

Atölyede işbirlikli öğrenme. İşbirlikli öğrenme, öğrencilerin birlikte çalışarak bilgi ve deneyimlerini paylaştıkları, etkileşimli bir öğrenme ortamıdır. Bu yaklaşım, öğrencilerin birbirlerinden destek alarak problem çözme becerilerini geliştirmelerine ve birlikte çalışma yeteneklerini güçlendirmelerine olanak tanımaktadır. Öğrenciler arasındaki işbirliği ve etkileşim, öğrenme sürecinin derinleşmesine ve öğrencilerin daha aktif bir şekilde öğrenmelerine katkıda bulunmaktadır. Araştırmanın veri setinde yer alan öğretim kaynaklarında (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) işbirlikli öğrenme ile ilgili verilere yer verilmiştir. Örneğin, İşbirlikli Öğrenme (MTİ-5) adlı çalışmada "Grup çalışması çocukların grubu oluşturan akranlarıyla birlikte çalışarak bir fikir üretmelerini ya da bir ürün ortaya koymalarını gerektirir. Bu sayede çocuklar farklı fikir, düşünce ve bakış açıları ile karşılaşır; akranlarıyla sosyal etkileşime geçerler" (MTİ-5, s. 7) ifadesi bu bulguya dayanak oluşturmaktadır.

Kurumsal kılavuzlara başvuru. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) gibi kuruluşlar tarafından hazırlanan kılavuzların, öğretmenlerin ders planlama sürecini düzenlemeleri için kullanılması anlamına gelir. Bu kılavuzlar, öğretmenlere öğretim sürecini standartlaştırma, öğrenme hedeflerine uygunluğu sağlama ve müfredat gereksinimlerini karşılama konusunda rehberlik etmektedir. MEB tarafından hazırlanan kılavuzlar öğretmenlere ders içeriği, öğrenme hedefleri, değerlendirme yöntemleri ve öğretim stratejileri konusunda netlik ve tutarlılık sağlar. Bu şekilde, öğretmenler derslerini daha etkili bir şekilde planlayabilir ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini iyileştirebilirler. Bu doğrultuda incelenen kılavuz kitaplarında (MTİ-1, MTİ-2,

MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) farklı alanlarda kılavuzlar öğretmenlerin kullanımına uygun sade, basit anlaşılır bir şekilde hazırlanmıştır. Örneğin, Görsel Sanatlar Öğretim Programı (MTİ-9) adlı çalışmada yer alan ifade bu bulguyu desteklemektedir.

> Bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir (MTİ-9, s. 3).

4.2.3. Öğretici nitelikler temasında "içeriği planlama" kategorisine dair bulgular.

Ders içeriğini oluşturma süreci, bir öğretim etkinliğinin nasıl gerçekleştirileceğini belirleyen ve ders sürecini organize eden ders planlamasıyla ilgilidir. Bu planlama, öğretim hedeflerini, dersin içeriğini, öğretim yöntemlerini, kullanılacak materyalleri ve değerlendirme stratejilerini içerir. Öğretim materyalleri olarak hazırlanan kılavuz kitapların analizinde, ders planlarının içeriğine dair verilere ulaşılmıştır. Bu analizlerde, dersin türü, sınıf düzeyi, öğrenme hedefleri, öğrenci ihtiyaçları ve öğrenme ortamı gibi faktörler göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmanın verilerinin analiz edilmesi sonucunda içeriği planlama kategorisini gösteren bulgular Tablo 4.2'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Planın yapılandırılması, İlişkili ders alanları, Kaynakların çeşitlendirilmesi, Becerilerin nitelenmesi* yer almaktadır.

Planın yapılandırılması. Baskıresim tekniğine odaklı bir kılavuz kitabı oluşturulurken, eğitsel yapının kurulması esnasında dersin akışının rahat, anlaşılır ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini geliştirecek şekilde planlanması gerekmektedir. Bu bağlamda, öğretim materyalleri arasında yer alan kılavuz kitapları, bu yapının nasıl kurulduğunu anlamak için önemli birer kaynaktır. Araştırmada incelenen öğretim kaynaklarının (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) planlama sürecinde ortak unsurlar içerdiği gözlemlenmiştir. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabı (MTİ-6) adlı kılavuz kitabında öğretmenlerin derste uygulamalarına yönelik etkinlikler planlanmıştır. Bu etkinliklerde, öğretmeni yönlendirebilecek öğrenme deneyimini zenginleştirecek başlıklara yer verilmiştir. Bu başlıklar arasında; tema belirleme, amaç ve hedeflerin yazılması, kavram ve tekniklerin açıklanması, gerekli araç ve malzemelerin yazılması, güvenlik önlemleri, öğretmene notlar, yönerge, çalışmanın sunulması ve geliştirilmesi, kaynaklar gibi başlıklar yer almaktadır. Bulguya dayanak olan ifade, aşağıda belirtilmiştir.

> Bu çalışmada, katılımcıların ahşap malzemeyi ve işlenme özelliklerini tanıyarak basit bir ahşap oyuncak tasarımı yapmalarını ve uygulamalarının sağlanması amaçlanmıştır. Bu çalışmayı tamamlayan öğrenciler, zihinlerinde canlandırdıkları bir nesneyi nasıl yapacaklarına yönelik araştırmaya yapmaya yönelecek ve bir tasarın işe yarar bir nesne haline getirilebilmesi için gerekli temel beceriyi kazanmış olacaklardır (MTİ-6, s.25).

İlişkili ders alanları. Planlanan etkinliklerin, hangi ders alanlarına denk geldiği ve bu derslerin müfredatıyla nasıl ilişkilendirilebileceği öğrenmeyi destekleyen bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, öğrencilerin etkinliği derinlemesine anlamalarını ve öğrenmeyi dersler arasında bağlantı kurarak gerçekleştirmelerini destekler. Araştırmada incelenen öğretim kaynaklarının (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) farklı derslerle kurulan ilişkileri ile ilgilidir. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyesi Okul Yöneticileri, Öğretmenler Ve Öğrenciler İçin Rehber (MTİ-1) adlı kılavuzda "….farklı alan öğretmenleri atölyelerde ortak temalar altında iş birliği içinde çalışmalar yürütebilirler. Sınıf ortamında ve TBA'lardaki çalışmaların birbirini tamamlar şekilde planlanması öğrencilerde gerçekleşen bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerin gözlenmesi ve değerlendirmesinde de yardımcı olacaktır" (MTİ-1, s. 75) ifadesi bulguyu destekler niteliktedir.

Kaynakların çeşitlendirilmesi. Öğrencilerin farklı öğrenme stillerine ve ihtiyaçlarına uygun çeşitli kaynakların ders sürecinde kullanılması, öğrenmenin kalıcılığını artırmak için önemlidir. Bu kaynaklar arasında yazılı metinler, görseller, interaktif materyaller, uygulamalı etkinlikler ve diğer öğrenme araçları bulunmaktadır. Kaynakların çeşitlendirilmesi, öğrencilerin ilgisini çekmek, öğrenmeyi daha etkili hale getirmek ve öğrenme deneyimini zenginleştirmek için kritiktir. Araştırmada incelenen öğretim kaynakları (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) arasında, teknolojinin eğitimdeki kullanımına dair verilere rastlanmıştır. Örneğin, Elektronik Eğitim İçerikleri: Genel Bakış (MTİ-4) adlı kılavuzda yer alan "….video, infografik, hareketli resim, animasyon ve benzeri birçok elektronik eğitim içeriği (e-içerik) ile desteklenerek daha dinamik bir yapıya kavuşmuştur. Öğrencilerin hem öğrenmeyi desteklemek ve zenginleştirmek hem de araştırma yapmak için dijital kütüphaneler ve e-içeriklere sıklıkla yöneldikleri gözlenmiştir" (MTİ-4, s. 1) ifadesi bu bulguya dayanak oluşturmaktadır.

Becerilerin nitelenmesi. Bir öğretim materyalinin içeriğini oluştururken hedeflenen becerilerin açık ve belirgin bir şekilde tanımlanması önemlidir. Bu tanımlar, öğrencilerin hangi becerileri kazanmaları gerektiğini ve bu becerilerin nasıl ölçüleceğini belirler. Öğretim materyalleri incelendiğinde, becerilerin nitelenmesine yönelik açıklamaların bulunması, öğrencilerin hedeflenen becerileri nasıl kazanacaklarını anlamalarına ve öğrenme sürecine

odaklanmalarına yardımcı olmaktadır. Araştırmada incelenen öğretim kaynakları (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) içerisinde becerilerin nitelenmesiyle ilgili çeşitli yaklaşımlar ve tanımlamalar bulunmaktadır. Bu tanımlamalar, öğrencilerin gelişimine uygun beceri seviyelerini belirlemeye ve öğrenme sürecinin etkin bir şekilde yönetilmesine katkı sağlar. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyesi Okul Yöneticileri, Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Rehber (MTİ-1) adlı çalışmada "TBA'larda öğrencilerin yaratıcı güvenini geliştirme hedeflenmektedir. Öğrencilerin empati geliştirmesi, eyleme yönelik ön yargılarının teşvik edilmesi, meta bilişsel farkındalık uyandırılması, problem çözme, düşünmeyi yönlendirme ve hayal gücünü kullanma gibi birçok beceriyi kazanması sağlanır" (MTİ-1, s.21) yer alan ifade bulguyu desteklemektedir.

4.2.4. Öğretici nitelikler temasında "uygulamayı planlama" kategorisine dair bulgular.

Bir öğretim etkinliğinin nasıl gerçekleştirileceğini belirlemek için yapılan ayrıntılı bir hazırlık sürecidir. Uygulamayı planlarken, öğrencilerin etkileşimli olarak katılımını sağlayacak stratejiler geliştirilir. Detaylı bir uygulama planı, dersin verimli ve etkili bir şekilde gerçekleştirilmesine yardımcı olur ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini geliştirmektedir. Araştırmada incelenen öğretim kaynakları (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) içerisinde uygulamayı planlama sürecine yönelik farklı yaklaşımlar ve stratejiler bulunmaktadır. Bu kaynaklar, öğretmenlere uygulama planlarını etkili bir şekilde oluşturmaları için rehberlik sağlar. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda uygulamayı planlama kategorisini gösteren bulgular Tablo 4.2'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Atölye ortamında roller, Demonstratif anlatım, Kılavuzların öğretim önerileri, Tekniğe ilişkin kavramlar, Öğretici tavsiyeler, Sanatçı örneği gösterimi* yer almaktadır.

Atölye ortamında roller. Yapılandırmacı yaklaşıma göre öğretmen, atölye ortamında rehberlik eden ve yönlendiren bir rol üstlenir. Öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olarak etkinlikleri planlar, kaynakları sağlar, yönergeler verir ve öğrenme sürecini yönetir. Aynı zamanda öğrencilerin ilerlemesini izler, geri bildirim sağlar ve gerektiğinde destek sağlar. İncelenen veri kaynaklarında (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) öğretmen ve öğrencinin rollerinin belirlendiği ortak düşünceler görülmüştür. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyesi Okul Yöneticileri, Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Rehber (MTİ-1) adlı çalışmada "Öğretmenlerin ise tüm atölye süreçlerini yönlendirecek, planlayacak ve öğrencileri yönlendirerek onlara rehberlik edecek öğretmenlerin yenilikçi ve işbirlikli mesleki gelişime sahip olmaları, mesleklerine güçlü aidiyet duymaları ve sosyal-duygusal öğretime önem vermeleri beklenmektedir" (MTİ-1, s. 52) ifadesi eğitim ortamında öğretmenin rolünü

açıklayan bulguya örnek olarak gösterilebilir. Öğrencilerin eğitim ortamında rolüne bir örnek, Tasarım Beceri Atölyesi Okul Yöneticileri, Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Rehber (MTİ-1) çalışmasında yer alan "Öğrencilerin ise atölyelerde merak, sebat, iş birliği, eleştirel düşünme, yaratıcılık, öz denetim, etkili iletişim ve sosyo-kültürel farkındalık becerilerinin gelişmesi beklenmektedir" (MTİ-1, s. 52) ifadesi bulguyu desteklemektedir.

Demonstratif anlatım. Öğretim sürecinde, öğrencilere bir konuyu örnekler ve görseller kullanarak gösterme ve açıklama, demonstratif bir yöntem olarak kabul edilir. Bu yaklaşım, öğrencilerin soyut kavramları somut örneklerle ilişkilendirerek konuyu daha iyi anlamalarına yardımcı olur. Demonstratif anlatım, genellikle görsel materyaller, modeller, örnekler, gösterimler ve pratik uygulamalar gibi araçlar kullanılarak gerçekleştirilir. İncelenen veri kaynaklarında (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) atölye ortamındaki etkinliklerin yöntemlerinin benzer bir planlama ile gerçekleştirildiği söylenebilir. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabi (MTİ-6) adlı kılavuz kitabında "Tüm dünyada Türk Sanatı olarak tanınan ve sevilen geleneksel sanatlarımızdan ebruyu öğrencilerimize tanıtmak, sevdirmek, gelecek nesillere taşınmasında etkin olmalarını sağlamak, farklı alanlarda farklı malzemeler üzerine özgün uyarlamalar yapabilme ve ayrıca günümüz teknolojileri ile program destekli Dijital Ebru oluşturabilmek" (MTİ-6, s. 91) görüşü bu bulguyu desteklemektedir.

Kılavuzların öğretim önerileri. Öğrencilerin farklı öğrenme stillerine ve ihtiyaçlarına uygun bir öğrenme ortamı oluşturmak için pratik stratejiler kılavuzlarda yer almaktadır. Kılavuzlarda yer alan öğretim önerileri, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirmek, derinleştirmek ve anlamlı hale getirmek için uzmanlar tarafından oluşturulmuştur. Bu şekilde, öğretmenler, öğrencilerin potansiyellerini maksimize etmek için bu öneriler uygulayabilirler. Araştırmada incelenen öğretim materyallerinin (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) bu doğrultuda geliştirildiği söylenebilir. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabi (MTİ-6) çalışması etkinliklerin adım adım planlandığı bir el kitabıdır. Bu kitap içerisinde yer alan "Amaca uygun öğrenci çizimleri hakkında sınıfça görüş alışverişi yapmak, bireysel çalışmalardaki öne çıkan etkili kısımların harmanlanması ile ortak tasarım sonucuna ulaşılabilir. Amaca uygun tasarımın çizimine başlamadan önce uygulama evresinde kullanılabilecek yöntemler ve teknikler hakkında bilgi paylaşımı yapılır" (MTİ-6, s. 102) ifadesi ders planından bir bölümü sunmaktadır. Bu öğretim önerileri dersin yapılandırılması için bir yol sunmaktadır.

Tekniğe ilişkin kavramlar. Belirli bir teknik veya yöntemin anlaşılması ve uygulanmasında kullanılan terimler ve kavramları ifade etmektedir. Bir teknik veya yöntem kullanıldığında, bu

kavramlar genellikle o teknik veya yöntemin temelini oluşturur ve öğretmenler için rehberlik edici bir rol oynamaktadır. Araştırmada incelenen öğretim materyallerinde (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) yer alan kavramlar dersin anlaşılmasını sağlamaktadır. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabi (MTİ-6) adlı kitapta yer alan "Bu bağlamda aşağıdaki kavramların hatırlanması faydalı olacaktır. Işıklandırma: Güneş ışınlarının veya bilinçli bir şekilde yerleştirilmiş bir ışığın, fotoğraflanacak nesneyle nasıl bir etkileşime girdiği" (MTİ-6, s. 152) ifadesi bu bulguya dayanak oluşmaktadır.

Öğretici tavsiyeler. Öğretici tavsiyeler, öğretim sürecinde öğretmenlerin öğrencilere yönelik verdiği yönergeler ve önerileri ifade eder. Bu tavsiyeler, öğrencilerin öğrenme sürecini desteklemek için kullanılır. Öğretici tavsiyeler genellikle öğrencilerin dikkatini çekmek, anlamalarını kolaylaştırmak ve öğrenme motivasyonlarını artırmak amacıyla çeşitli teknikler ve yaklaşımlar içerebilir. Araştırmada incelenen öğretim materyallerinde (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) yer alan kavramlar dersin anlaşılmasını sağlamaktadır. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabi (MTİ-6) adlı kitapta yer alan "Gerçekte var olan ama çok bilinmeyenlerden yararlanarak yeni bir bilinmeyen ortaya konulabilir ve özgün sonuçlara ulaşılabilir. Böylece öğrenciler farklı arayışlara yönlendirilir. Ayrıca öğrenciler el ile çizim ve plastilin modelleme çalışmalarının dışında dijital 3D modellemelere de kanalize edilebilir" (MTİ-6, s. 142) ifadesi çalışma yönergesinde yer almakta ve bu bulguya dayanak oluşturmaktadır.

4.2.5. Öğretici nitelikler temasında "değerlendirmeyi planlama" kategorisine dair bulgular.

Değerlendirmeyi planlama, öğrencilerin öğrenme sürecini izlemek ve değerlendirmek için belirlenen stratejilerin ve süreçlerin planlanmasıdır. Bu planlama süreci, öğretim hedeflerine uygun olarak öğrencilerin performansını değerlendirmek, öğrenme kazanımlarını ölçmek ve öğretimin etkinliğini değerlendirmek için önemlidir. Değerlendirmeyi planlama aşaması, değerlendirme yöntemlerinin belirlenmesini, değerlendirme araçlarının oluşturulmasını ve değerlendirme sürecinin zamanlamasını içerir**.** Araştırmada incelenen öğretim kaynakları (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) içerisinde değerlendirmeyi planlama sürecine yönelik farklı yaklaşımlar ve stratejiler bulunmaktadır. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda değerlendirmeyi planlama kategorisini gösteren bulgular Tablo 4.2'de sunulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Süreç içi değerlendirme, Ölçütlerin belirlenmesi, Öz değerlendirme* yer almaktadır.

Süreç içi değerlendirme. Süreç içi değerlendirme, öğrenme sürecinin farklı aşamalarında ve süreç içinde yapılan değerlendirmelerdir. Bu değerlendirme türü, öğrencilerin öğrenme

ilerlemesini izlemek, öğrenme gereksinimlerini belirlemek ve öğretim stratejilerini uyarlamak için kullanılır. Araştırmada incelenen öğretim materyallerinde (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) süreç içi değerlendirmeye gösteren ifadeler yer almaktadır. Örneğin, Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabi (MTİ-6) adlı kitapta yer alan aşağıda görülen ifade bu bulguya dayanak oluşturmaktadır. Öğretmenler, ders sırasında öğrencilerin anlama seviyelerini gözlemleyebilir, öğrencilerin katılımını ve ilgisini takip edebilir ve öğrencilerin performansını değerlendirebilirler.

> Tüm öğrenciler bu fotoğraflara bir süre baktıktan sonra, onlar üzerinde bir etki yaratan bir fotoğraf seçecek ve onları etkileyen yanlarını diğer öğrencilerle paylaşacaklar. Paylaşımda bulunan öğrenci fotoğrafta yer alan kişi ya da çekildiği mekânla ilgili tahminler yürütebilir, onda çağrışan duyguyu tasvir etmek için, kendi hikâyesini kurabileceği gibi, sadece duygusal olarak onda bıraktığı etkiden bahsetmekle yetinebilir (MTİ-6, s.89).

Ölçütlerin Belirlenmesi. Ölçütlerin belirlenmesi, bir öğrenme hedefine ulaşmanın değerlendirilmesi için kullanılan kriterlerin ve standartların tanımlanması sürecidir. Ölçütler, öğrencilerin neyi başarmaları gerektiğini ve başarıyı neyin belirlediğini belirlemek için kullanılır. Araştırmada incelenen öğretim materyallerinde (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) değerlendirme ölçütleri öğrenme hedefinin gerçekleşip gerçekleşmediğini anlamak için uygulanmaktadır. Örneğin, İşbirlikli Öğrenme (MTİ-5) adlı kılavuzda yer alan "Öğrencilerin performansları çalışma kâğıdına yazdıkları kontrol edilerek değerlendirilecek ve onlara geri bildirim verilecektir" (MTİ-5, s.21) ifadesi bu bulguyu desteklemektedir.

Öz değerlendirme. Bir bireyin kendi performansını ve öğrenme sürecini değerlendirmesi sürecidir. Bu değerlendirme türünde, birey kendi çalışmalarını, davranışlarını veya başarılarını değerlendirir ve bu değerlendirme sonuçlarına dayanarak kendi performansı hakkında yargıda bulunur. Araştırmada incelenen öğretim materyallerinde (MTİ-1, MTİ-2, MTİ-3, MTİ-4, MTİ-5, MTİ-6, MTİ-7, MTİ-8, MTİ-9) öz değerlendirme etkinlik sonunda öğrenciye sorulan sorularla ilgili olduğu görülmüştür. Buna bir örnek, İşbirlikli Öğrenme (MTİ-5) adlı kılavuzda yer alan "Dersin sonunda öğretmen kendisine; "Etkinlik sürecinde her şey beklendiği gibi mi oldu?", 'Bir sonraki benzer etkinlikte neyi farklı yapabilirim?' gibi sorular soracaktır" (MTİ-5, s. 21) ifadesi bu bulguya dayanak oluşturacak niteliktedir.

4.3. Tasarım Boyutu Temasına Dair Bulgular

Kitaplar, uzun bir geçmişe sahip olmalarına rağmen, dijital çağda hala önemli bir iletişim aracı olarak varlıklarını sürdürmektedirler. Kitap tasarımı, içeriğin nasıl sunulduğunu

ve algılandığını önemli ölçüde etkileyebilir. Okuyucunun bir kitabı nasıl algıladığı, içeriğe olan ilgisini ve etkileşimini doğrudan etkileyebilir. Kılavuz kitabı hazırlamak, sadece içeriğin düzenlenmesini değil, aynı zamanda görsel ve grafik unsurların etkili bir şekilde kullanılmasını da gerektirir. Kitabın tasarımı, okuyucunun içeriği daha iyi anlamasını sağlamak, bilgilerin daha etkili bir şekilde iletilmesini sağlamak ve okuyucunun kitapla etkileşimini artırmak için önemlidir. Bu araştırmada, baskıresim tekniğine yönelik hazırlanan bir kılavuz kitabının tasarım sürecinde dikkate alınması gereken bileşenler ve bu bileşenlerin kitabın etkili bir iletişim aracı olmasına nasıl katkı sağladığı epistemik temellerle incelenmiştir. Araştırmada baskıresim kılavuz hazırlama sürecinde kitabın grafik tasarım boyutu (Becer, 2015; Haslam, 2006; Taşçıoğlu, 2020), sanatın temel ilke ve öğeleri (Ocvirk ve diğerleri, 2018) esas alınarak analiz yapılmıştır. Araştırmada verilerin analiz edilmesi sonucunda tasarım boyutunu gösteren bulgular Tablo 4.3'de sunulmuştur. *Kapak tasarımı, İçindekiler tasarımı, Tipografi, Grid sistemi, Baskın sanatsal öğe ve ilke* kategorileri yer almaktadır.

Tablo 4.3

Tasarım Boyutu Temasının Kategorileri ve Kodları Tablosu

Kategori	Kod
Kapak Tasarımı	İçerikle İlişkili Görsel Kullanımı
	Tipografik Çözümler
	Boyut Seçimi
	Rengin Armonik Çözümlemeleri
İçindekiler Tasarımı	Başlık Font Tipi
	Alt Başlıklar Font Tipi
	Blok Düzeni
	Görsel Kullanımı
	Renk Kullanımı
Tipografi	Metin Font Tipi
	Başlık Font Tipi
	Renk Kullanımı
Grid Sistemi	Tek Blok Kullanımı
	İki Blok Kullanımı
	Serbest Blok Kullanımı
Baskın Sanatsal Öğe ve İlke	Çizgi
	Şekil

Doku
Değer
Armoni
Denge
Hareket
Ekonomi
Oran Orantı
Baskınlık

4.3.1. Tasarım boyutunda ‘kapak tasarımı’ kategorisine dair bulgular.

Bu kategori, bir kitabın dış yapısının bileşenlerini anlayabilmek amacıyla baskıresim kılavuz kitap literatürü üzerinden, kuramsal ve kavramsal çerçevedeki açıklama ve ifadelere dayanarak oluşturulmuştur. Bu kategori içerisinde; *İçerik ile ilgili görsel kullanımı, Tipografik çözümler, Rengin armonik çözümlemeleri, Boyut seçimi* yer almaktadır.

İçerik ilişkili görsel kullanımı. Kapak tasarımına eklenen görsellerde baskıresim malzeme ve araçları, sanatçı çalışmaları ya da tekniğin temel prensipleri olan boya izleri, çoğaltmak gibi eylemleri vurgulayacak tasarımlar tercih edilmiştir.

Kitap kapağı, kitabın tasarımın ve içeriğin belirgin bir şekilde görüldüğü ilk bölümüdür. Kapak tasarımındaki biçimsel yaklaşımların, kitabın ilgi çekmesinde ve içeriğe dair fikir edinilmesinde önemli bir rolü vardır. Baskıresim tekniğine yönelik incelenen kılavuz kitaplarının (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9) kapak tasarımlarının ortak bir özelliği olarak teknikle ilgili görseller bulunduğu görülmüştür. Örneğin, Printmaking adlı kitapta (MTB-1) baskıresim temel niteliklerinden biri olan çoğaltma özelliğine vurgu yapılmıştır. Diğer bir örnek, baskıresim tekniğinin temel malzemelerini kitabın kapağında tanıtıcı bir amaçla kullanan The Complete Guide Prints and Printmaking Techniques and Materials (MTB-6) kitabıdır. Bu ortaklıklara dair diğer tüm veriler, Görsel 4.7’de incelenebilir.

Görsel 4.7. Uluslararası literatürde yer alan kapak tasarımı örnekleri

Tipografik çözümlemeler. İncelenen kitapların kapaklarında kullanılan tipografik düzenleme; başlık, alt başlık ve yazar adının düzenlenmesi ile ilgilidir. Görsel 123'te görüldüğü sırada başlığı oluşturan harfler, tipografik bir düzende ve çoğunlukla büyük punto kullanımıyla tasarlanmıştır (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Buna örnek olarak, Printmaking (MTB-1) adlı kitabın başlığında, baskıresmin temel özelliği olan çoğaltma işleminin yansıtıldığı bir tasarım görülmektedir. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) isimli kitapta Görsel 4.7'de olduğu gibi başlık, alt başlık ve yazar adının küçülen puntolarda yazıldığı görülmektedir. Farklı büyüklüklerde punto kullanımı ile vurgulanmak istenen konu arasında hiyerarşi oluşturmuştur. Printmaking başlığında büyük

punto, A Beginning Handbook alt başlığındaysa aynı font tipinde ve daha küçük puntonun kullanıldığı bir tasarım görülmektedir. Printmaking Unleashed More Than 50 Techniques for Expressive Mark Making (MTB-3) çocuklar için alternatif teknikleri gösteren bu kitabın kapağında kullanılan font tipleri, farklı kalınlıklarda ve büyük punto tercihi dikkat çekmektedir. Printmaking Unleashed başlığı ince bir font tipiyle organik bir düzende yazılmıştır. Görsel 4.7'de görüldüğü gibi alt başlık yazısı belirgin ve kalın bir font tipiyle yazılmıştır. Bu kitapta, kitabın konusuna ve hedef kitlesine uygun bir kapak sayfası tasarımı yapılmıştır. Araştırmacı günlüğünde (AG) yer alan "kitap kapaklarında kullanılan tipografik düzenleme, başlık, alt başlık ve yazar adının düzenlenmesinde, dikkate alınan faktörlere göre değişiklik tasarıma yansıtılmış" ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir (AG, s.5). Kapak tasarımı incelenen diğer bir örnek, The Printmaking Bible The complete Guide to Materials and Techniques (MTB-4) adlı kitaptır. Bu kitabın kapağında yazılan başlık; tırnaksız, kalın ve büyük font tipi kullanılılarak oluşturulmuştur. Kitabın alt başlık ve yazar adı, başlıktan küçük ve sayfanın alt kısmında yazılmıştır. Araştırmacı günlüğünde yer alan "başlık, alt başlık ve yazar adı arasına görseller eklenmiş" ifadesi başlığa yapılan vurguyu destekler niteliktedir (AG, s.6). Printmaking A Complete Guide to Materials and Processes (MTB-5) adlı kitapta yazılan başlıkta, tırnaksız ve daraltılmış bir font tipi seçilmiştir. Kitabın kapağında, aynı font tipinin kalın formu başlıkta ve ince formu alt başlıkta kullanılmıştır. Yazar adının, küçük font tipinde ve sola bloklandığı tasarım anlayışı görsel 4.7'de görülmektedir. Araştırmacının analiz sürecindeki gözleminde "aynı font ailesi içinde farklı kalınlıklarda kullanılan yazı, vurguyu ana konuda toplamış" ifadesi vurgunun başlıkta olduğunu göstermektedir (AG, s.7). The Complete Guide Prints and Printmaking Techniques and Materials (MTB-6) kitabının kapak sayfasında, farklı kalınlıklarda font tipinin birlikte kullanıldığı görülmektedir. Kitabın kapağında, temel konu olan Prints, Printmaking başlıkları daha büyük ve kalın font tipiyle düzenlenmiştir. Görsel 4.7'de görülen aynı kitabın yazar adı ve alt başlığında ince font tipi kullanılmıştır. İncelenen kitaplar arasında bir diğer örnek Printmaking (MTB-7) adlı kitaptır. Bu kitabın kapak tasarımında, sayfaya ortalanmış tek bir başlık kullanılmıştır. Ayrıca, aynı font tipinin küçük ve ince biçimi yazar adı için kullanılmıştır. Araştırmacı günlüğünde yer alan "tek başlık kullanımı vurgunun konuda odaklanmasını sağlamış" ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir (AG, s. 9). A Printmaker's Handbook (MTB-8) adlı kitapta, büyük punto ve tırnaklı font tipinin seçildiği başlık kullanımı görülmektedir. Bu kitapta, yazar adı görsel 4.7'de görüldüğü gibi tırnaksız bir fon tipiyle yazılmıştır. Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) adlı kitabın başlığında tırnaklı ve tırnaksız font tipleri birlikte kullanılmıştır. Kitabın başlığında,

görsel 4.7'de sırasıyla yerleştirilen kapak sayfalarında görüldüğü gibi, font tipi daraltılmış ve genişletilmiş harflerden oluşturulmuştur.

Rengin armonik çözümlemeleri. İncelenen kitapların kapaklarında yer alan renkler; genellikle kitapların temasını, hedef kitlesini ve içeriğini yansıtmasını amaçlamaktadır. Örneğin, Printmaking (MTB-1) adlı kitapta printmaking yazısında baskıresmin çoğaltma niteliğine atıfta bulunacak farklı renklerle vurgulanması, kitabın içeriğini yansıtan bir tasarım fikridir. Diğer bir örnek, Printmaking Unleashed More Than 50 Techniques for Expressive Mark Making (MTB-3) kitabın kapağı Görsel 4.7'de görülebilir. Çocuklar için hazırlanan ve farklı teknikleri gösteren bu kılavuz kitabın kapağında kullanılan renkler; sarı, yeşil, kırmızı ve mavilerden oluşan, renkli bir yapıdadır. Font tipinin renkleri, sıcak ve soğuk zıtlığından oluşan güçlü bir kontrast kullanımına dayanmaktadır. Hedef kitlenin dikkati, canlı ve dinamik bir arka plana çekilmiştir. Araştırmacı günlüğünden alınan "çok renkli bir uygulamadan yola çıkılarak kapak tasarımı yapılmış" ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir (AG, s. 5). Printmaking (MTB-7) ve Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) adlı kitapların siyah ve beyaz kontrastı kullanılması, baskıresim tekniklerinde sık rastlanan bir özellik oluşu ve aynı zamanda güçlü kontrast yaratarak hedef kitlenin dikkatini çekmesini sağlamaktadır. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) ve Printmaking A Complete Guide to Materials and Processes (MTB-5) adlı kitapların başlıklarında sarı renk kullanılması, baskıresim temasının başlıkta vurgulanması ve hedef kitlenin dikkatini çekmesiyle ilgilidir. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) ve The Printmaking Bible The Complete Guide to Materials and Techniques (MTB-4) adlı kitaplarda Görsel 4.7'de görüldüğü gibi yakın renk armonileri kullanılmıştır.

Boyut seçimi. Kitapların boyutları; tür, estetik ve üretim gibi nedenleri dikkate alarak belirlenmektedir. Kitaplar, okuma deneyimini destekleyecek boyutlarda olmalıdır (Haslam, 2006, s.30). Kitabın türü, boyutunun şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Baskıresim kılavuz kitaplarının boyutları, genellikle dikdörtgen veya kareye yakın büyüklüklerde hazırlandığı söylenebilir. Baskıresim tekniklerini içeren bu kitaplarda, görsellerin ve metnin düzeninin okuyucunun öğrenme deneyimini kolaylaştırması beklenmektedir. Bu nedenle, kitap boyutu, içeriğin görselleri ve metniyle uyumludur. İncelenen kitaplarda boyut seçimi, içeriğin sunumu ve okunabilir olmasıyla ilgili olarak çoğunlukla dikdörtgen formatta tasarlanmıştır (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Buna bir örnek, Printmaking (MTB-1) adlı kitabın dikdörtgen formatı Görsel 4.8'de görülebilir (MTB-1, s. 11). Araştırmacı günlüğünden bu bulguyu ilgili diğer bir veri "printmaking kitabının boyutu görsellerin, metnin daha büyük ve algılanabilir olmasını sağlamış" ifadesidir (AG, s.1). The

Printmaking Bible The Complete Guide to Materials and Techniques (MTB-4) adlı Görsel 4.9'da görülen kitabın kapağı, kareye yakın bir dikdörtgen boyutunda tasarlanmıştır. "Kare boyut, görsel içeriğin ve uygulama aşamalarının daha doğru yerleştirilmesini sağlamış" ifadesi bu bulguyu desteklemektedir (AG, s.6).

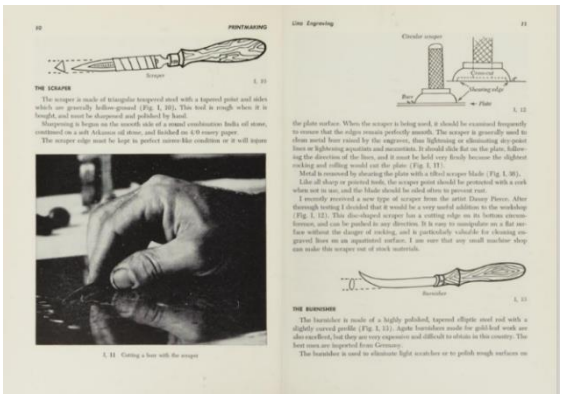

Görsel 4.8. Printmaking (MTB-1) Kitap Boyutu

Görsel 4.9. The Printmaking Bible (MTB-4) Kitap Boyutu

4.3.2. Tasarım boyutunda 'içindekiler tasarımı' kategorisine dair bulgular.

"Kitabın içerdikleri ve bu içeriğin kurgusu ortaya konmuş olan bütünün bir tür özetidir" (Taşcıoğlu, 2020, s. 107). Kitapların girişinde yer alan içindekiler bölümü, kitabın genel yapısını ortaya koymaktadır. İçindekiler bölümü, hedef kitleyi kitap içerisinde yönlendirmektedir. Bu kategori, bir kitabın içeriğinin ilk göründüğü yeri ve kitap içerisinde rahatça hareket etmeyi sağlayan bileşenlerini anlayabilmek amacıyla baskıresim kılavuz kitap literatürü üzerinden, kuramsal ve kavramsal çerçevedeki açıklama ve ifadelere dayanarak oluşturulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Başlık font tipi*, *Alt başlık font tipi*, *Blok düzeni*, *Görsel kullanımı*, *Renk kullanımı* yer almaktadır.

Başlık font tipi. İncelenen kitapların içindekiler bölümünün tasarımında kullanılan font tipi, kitabın kolay okunabilirliği ve kitap özeti ile ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking (MTB-1) kitabında içerik bölümü numaralandırılmış, büyük ve tırnaksız harf tipi tercih edilmiştir. Printmaking A Beginning

Handbook (MTB-2) kitabında içerik bölümü başlıklandırma sistemi Görsel 4.10'da görüldüğü gibi üç düzey başlıktan oluşmaktadır. Bölüm başlıkları satırı kaplayacak büyüklükte; iç bölüm başlıkları ise normal ölçülerde, tırnaklı, italik ve kalın yazı tipi kullanılarak oluşturulmuştur. Araştırmacı günlüğünde yer alan "içindekiler bölümünde başlıklandırma oldukça büyük ve sayfada üzerinde dikkat çeken bir yazı tipi kullanılmış" ifadesi bulguları destekler niteliktedir (AG, s. 4). The Complete Guide Prints and Printmaking Techniques and Materials (MTB-6) içindekiler bölümü Görsel 4.11'de görüldüğü gibi ana başlıklarla tasarlanmış, içeriğin detaylarına yer verilmemiştir. Bölüm başlıklarında; tırnaklı, italik ve büyük harflerden oluşan bir font tipi seçilmiştir. Basic Printmaking Techniques (MTB-9) kitabının içerik tasarımında başlıklar, baskıresim tekniğinin niteliklerinden biri olan ayna görüntünün tasarıma yansıtılmasıyla oluşturulmuştur. Görsel 4.12'de olduğu gibi, bölüm başlıkları tırnaksız, daraltılmış ve büyük harften oluşmaktadır.

Görsel 4.10. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) İçerik Tasarımı

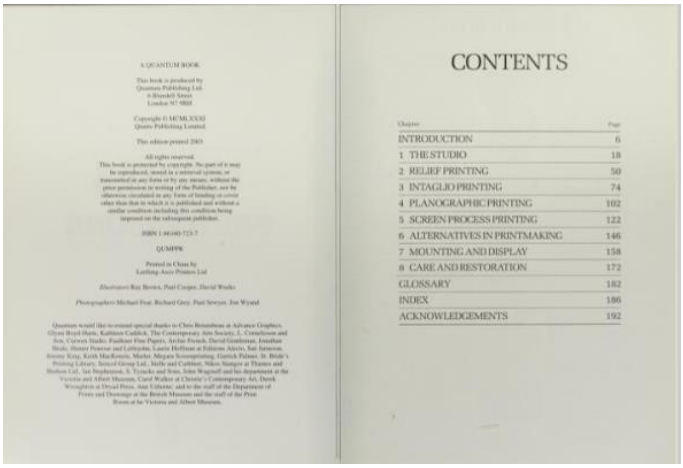

Görsel 4.11. The Complete Guide Prints and Printmaking Techniques and Materials (MTB-6) İçerik Tasarımı

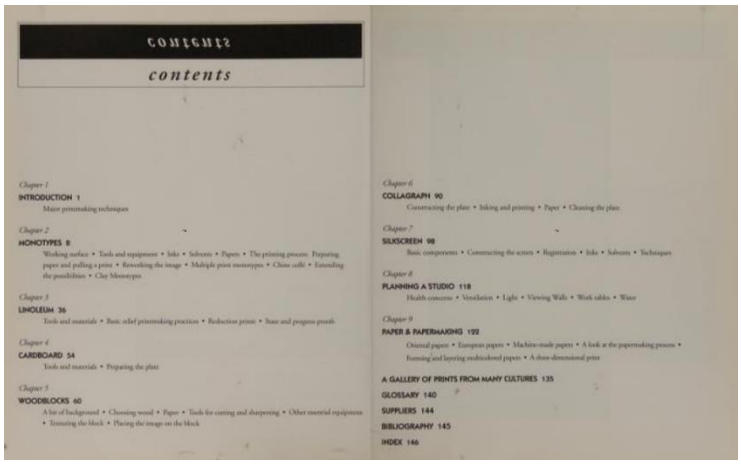

Görsel 4.12. Basic Printmaking Techniques (MTB-9) İçerik Tasarımı

Alt başlık font tipi. İncelenen kitapların içindekiler bölümünün tasarımında kullanılan alt başlık font tipi, kitabın özeti ile ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) adlı kitapta Görsel 13'te görüldüğü gibi alt başlıklandırma ve içerik bilgisi kitabın özeti niteliğinde olup, bölümlerin numaralarından konuya kolayca ulaşılmaktadır. Görsel 4.13'te yer alan The Printmaking Bible (MTB-4) adlı kitabın içindekiler bölümünde alt başlıklar tırnaksız, küçük harf kullanılarak oluşturulmuştur. Kitabın alt başlıklarında numaralandırma yapılmıştır. Diğer bir örnek, A Printmaker's Handbook (MTB-8) kitabında (Görsel 4.14) içindekiler bölümü detaylı bölüm başlıklarından oluşturulmuştur. Alt başlık düzeyi, büyük harf kullanılarak başlamış; bir alt düzey başlıksa, küçük harf kullanılarak değişiklik göstermiştir. Her bölümün numaralandırılması kitap içerisinde hareketi kolaylaştırmaktadır.

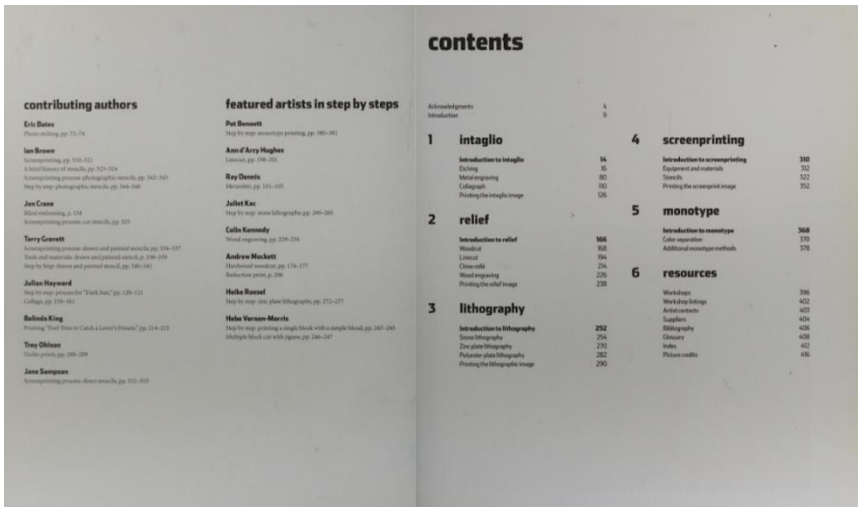

Görsel 4.13. The Printmaking Bible (MTB-4) İçerik Tasarımı

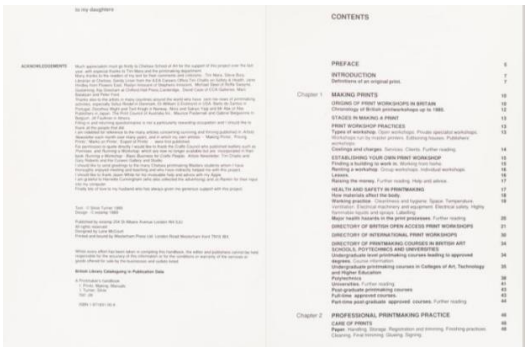

Görsel 4.14. A Printmaker's Handbook (MTB-8) İçerik Tasarımı

Blok düzeni. İncelenen kitapların içindekiler bölümünün tasarımında kullanılan blok düzeni, okuyucunun içeriği daha rahat algılamasını sağlar (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, The Printmaking Bible (MTB-4) adlı kare boyutta tasarlanan kitabın (Görsel 4.15) içindekiler bölümünde ikili blok düzeni içerisinde, bölüm başlıkları ve alt başlıklar numaralarıyla verilmiştir.

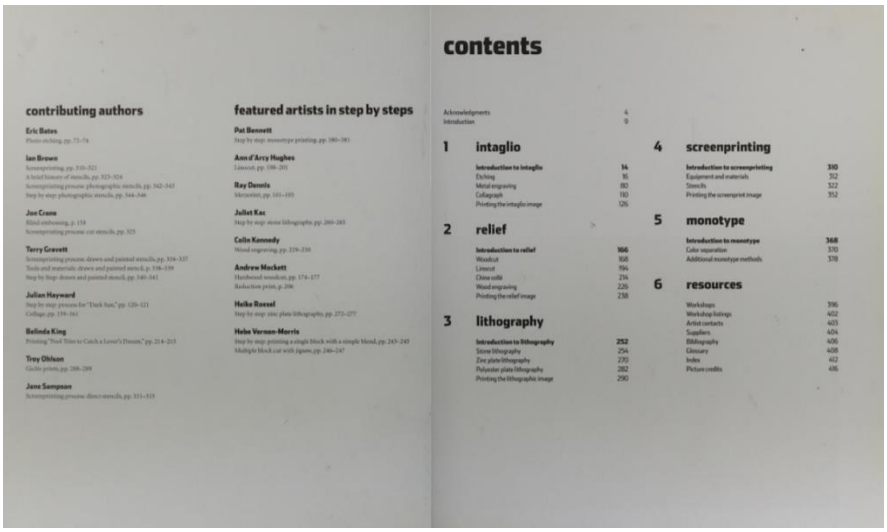

Görsel 4.15. The Printmaking Bible (MTB-4) Blok Düzeni

Görsel kullanımı. İncelenen kitapların içindekiler bölümünün tasarımında kullanılan görseller, kitabın kolay algılanabilirliği ile ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) kitabında (Görsel 4.16) içindekiler bölümünün tasarımında, bölüm içeriğini anlatan görseller kullanılmıştır.

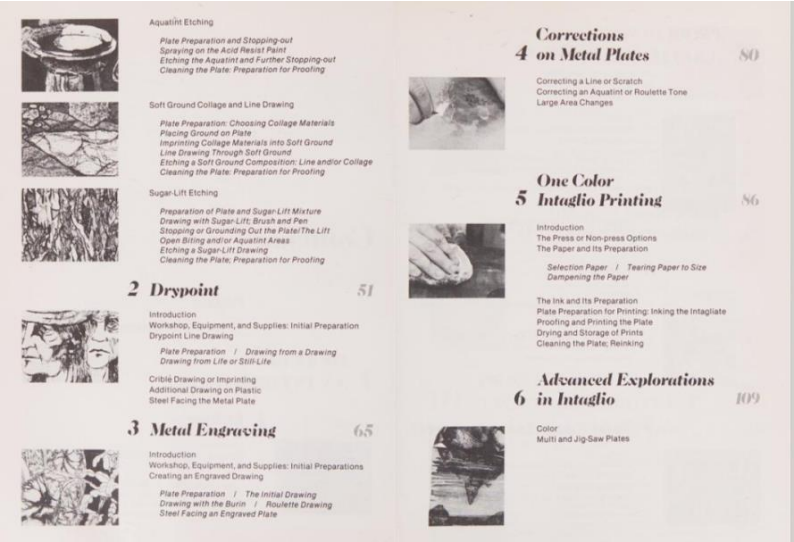

Görsel 4.16. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) İçerikte Görsel Kullanımı

Renk kullanımı. İncelenen kitapların içindekiler bölümünün tasarımında kullanılan renkler, sayfa tasarımı ile ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Bunu bir örnekle ifade etmek gerekirse, Basic Printmaking Techniques (MTB-9) kitabında, Görsel 4.17'de görüldüğü üzere içindekiler bölümünün tasarımında, siyah ve beyaz kontrastı kullanılmıştır. Araştırmacı günlüğünde yer alan "içindekiler bölümünün başlıklandırmasında, siyah- beyaz renkle güçlü açık-koyu kontrastı kullanılmış" ifadesi bulguyu destekler niteliktedir (AG, s.11).

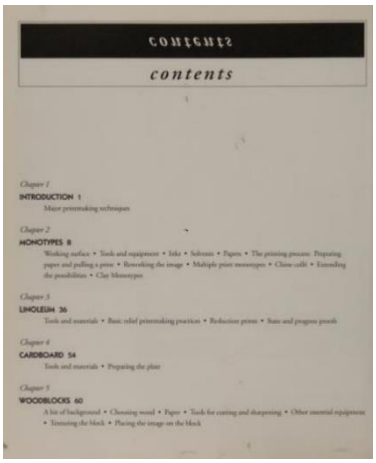

Görsel 4.17. Basic Printmaking Techniques (MTB-9) İçerik Tasarımında Renk Kullanımı

4.3.3. Tasarım boyutunda 'tipografi' kategorisine dair bulgular.

Kitap tasarımında kullanılacak tipografik öğeler, metnin anlaşılabilirliği ve okunabilirliği için önemlidir. Tasarımın amacına ve hedef kitleye uygun olarak, uygun yazı tipleri seçilmelidir. Ayrıca, tipografi kullanımında tutarlılık önemlidir, bu nedenle başlık, alt başlık, metin içeriği ve diğer öğeler arasında uyum sağlanmalıdır. Bu kategori, bir kitabın ana

metnin okunabilirliğini ve kitabın estetik yaklaşımına katkı sağlayan unsurları anlayabilmek amacıyla baskıresim kılavuz kitap literatürü üzerinden, kuramsal ve kavramsal çerçevedeki açıklama ve ifadelere dayanarak oluşturulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Başlık font tipi, Metin font tipi*, *Renk kullanımı* yer almaktadır.

Başlık font tipi. İncelenen kitapların tipografi tasarımında tercih edilen başlık font tipi, kitabın kolay okunabilirliğini sağlayan ve sayfa düzeninin estetik uyumunu belirleyen önemli bir unsurdur (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking (MTB-1) adlı kitapta Görsel 4.18'de görüldüğü gibi, bölüm başlıkları ve iç başlıklarda tırnaksız font tipi tercih edilmiştir (MTB-1, s.2).. Görsel 4.19'da görülen diğer bir örnek ise, Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) adlı kitaptır. Bu kitabın bölüm başlıklarında, iç başlıklardan daha büyük ölçüde, italik ve tırnaklı font tipi kullanılmıştır (MTB-2, s. 1).

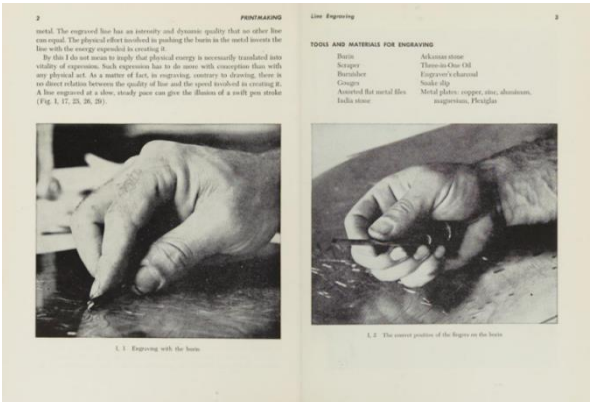

Görsel 4.18. Printmaking (MTB-1) Kitabı Başlık Font Tipi

Görsel 4.19. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) Başlık Font Tipi

Metin font tipi. İncelenen kitapların tipografi tasarımında tercih edilen font tipi, kitabın kolay okunabilirliği ve sayfa tasarımı ile ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking adlı kitapta (MTB-1) ana metinde tırnaklı standart font tipi kullanımı ve her iki tarafa hizalanmış metin yerleştirmesi Görsel 4.20'de

görülmektedir (MTB-1, s. 12). Diğer bir örnek, The Printmaking Bible (MTB-4) adlı kitapta bölümlerin ana metinlerinde tırnaklı font tipi kullanımı ve sola hizalanmış metin yerleştirmesi görülmektedir. Bu tasarım detayları, Görsel 4.21'de görülmektedir (MTB-4, s. 14).

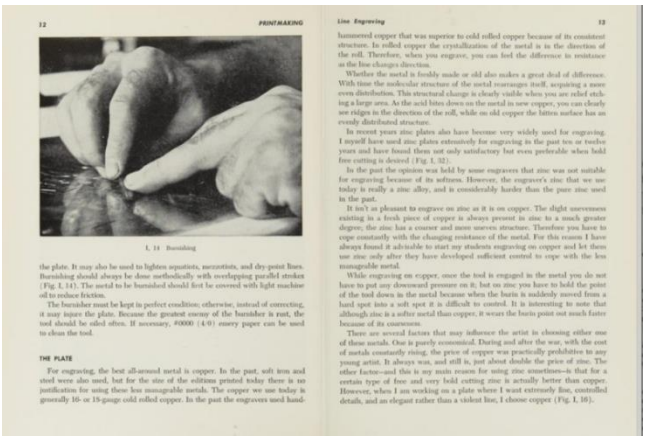

Görsel 4.20. Printmaking (MTB-1) Ana Metin

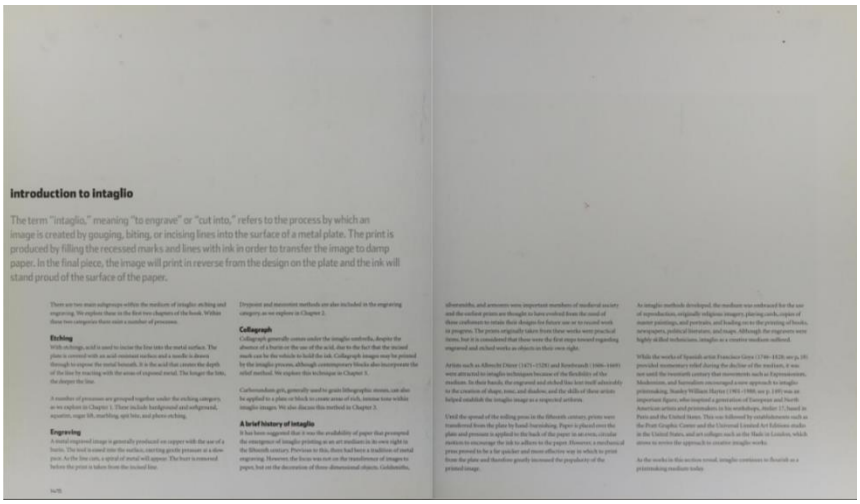

Görsel 4.21. The Printmaking Bible (MTB-4) Ana Metin

Renk kullanımı. İncelenen kitapların tipografi tasarımında kullanılan renkler, içerik öğelerini vurgulamak ve sayfa düzeniyle uyum sağlamak amacıyla tercih edilmiştir. Bu tercihler, kitabın estetik değerini artırmayı sağlamaktadır (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking Unleashed More Than 50 Techniques for Expressive Mark Making (MTB-3) adlı çocuklara yönelik hazırlanan kitaptır. Bu kitapta, metin içerisinde farklı renk kullanımları Görsel 4.22'de görülmektedir. Renk kullanımına ilişkin bir başka örnek, The Printmaking Bible (MTB-4) adlı kitaptır. Görsel 4.23'te görüleceği gibi, sayfa tasarımında kullanılan tipografik öğelerde aynı font ailesi hem kalın hem ince hem de turuncu renkte kullanılmıştır (MTB-4, s. 37). Başka bir örnek, Printmaking A Complete Guide to Materials and Processes (MTB-5) adlı kitaptır. Bu kitapta, her bölümün başında gri bir zemin

üzerine beyaz metin yerleştirilmiştir. Bu tasarım detayı, kitabın bölüm değiştirdiğini vurgulamak için kullanılmıştır (MTB-3, s. 13). Görsel 4.24'te bu tasarım detayı net bir şekilde görülebilir (MTB-5, s. 35).

Görsel 4.22. Printmaking Unleashed More Than 50 Techniques for Expressive Mark Making (MTB-3) Renk Kullanımı

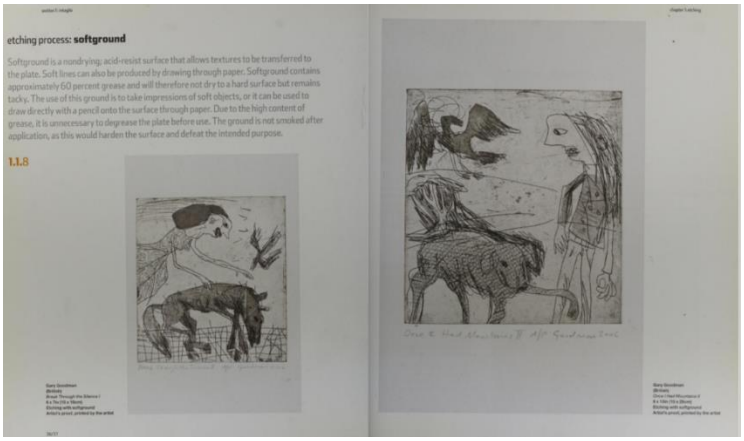

Görsel 4.23. The Printmaking Bible (MTB-4) Renk Kullanımı

Görsel 4.24. Printmaking A Complete Guide to Materials and Processes (MTB-5) Renk Kullanımı

4.3.4. Tasarım boyutunda ‘grid sistemi’ kategorisine dair bulgular.

Sayfa düzeni içerisinde kullanılan blok sistemleri, sayfa tasarımını etkileyen önemli bileşenlerden biridir (Becer, 2015; Haslam, 2006, Taşcıoğlu, 2020). Blok düzeni; sayfa içinde kullanılan metin alanı, boşluk oranı, görsellerin yerleştirilmesi, numaralandırma gibi yapısal ve görsel unsurların bileşimidir. Metnin okunabilirliğini artırmak, içeriği organize etmek ve görsel olarak çekici bir görünüm elde etmek için bloklar stratejik bir şekilde yerleştirilir. Metin blokları arasındaki boşluklar, okuyucunun içeriği daha rahat algılamasını sağlar ve sayfanın genel dengesini korur. Görseller, metni destekleyici ve metin bloklarıyla uyumlu bir düzen içinde kullanılır. Blok düzeni içeriğin düzenli bir şekilde sunulmasını sağlar. Başlık ve metin blokları, boşluk oranı, görsellerin yerleştirilmesi ve yapısal unsurlar gibi faktörler, grid sisteminin oluşturulmasında dikkate alınmalıdır. Bu sayede, okuyucunun içeriği daha kolay algılaması ve anlaması sağlanır, bu da etkili iletişim ve etkileyici bir görsel deneyim sunmaktadır. Bu kategori, bir kitabın sayfa düzeni bütünlüğünü sağlayan bileşenlerini anlayabilmek amacıyla baskıresim kılavuz kitap literatürü üzerinden, kuramsal ve kavramsal çerçevedeki açıklama ve ifadelere dayanarak oluşturulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Tek blok kullanımı*, *İki blok kullanımı* ve *Serbest blok kullanımı* yer almaktadır.

Tek blok kullanımı. İncelenen kitapların tipografi tasarımda görülen tek blok kullanımı, sayfa tasarımının düzenlemesinde satırların alt alta tek blok halinde görüldüğü geleneksel düzenleme biçimidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking (MTB-1) adlı kitapta Görsel 4.25’de olduğu gibi tek blok kullanılarak sayfa tasarımı yapılmıştır. Ayrıca, metin bloklarının hizasında görsel yerleştirilmiştir. Grid sistemi, içeriği düzenli bir yapıya kavuşturarak okuyucunun bilgiyi daha kolay algılamasını sağlamaktadır (MTB-1, s.13).

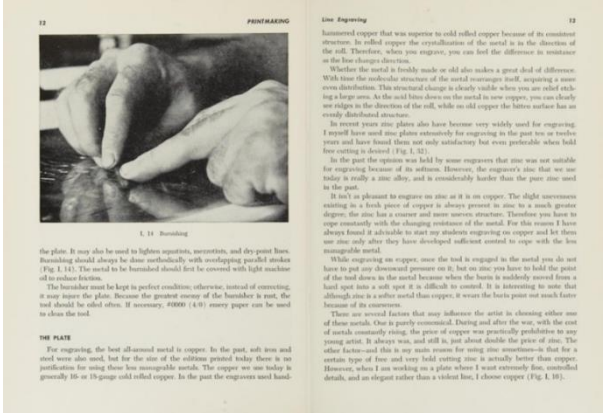
12 PRINTMAKING

I. 14 Burnishing

the plate. It may also be used to lighten aquatints, mezzotints, and dry-point lines. Burnishing should always be done methodically with overlapping parallel strokes (Fig. I. 14). The metal to be burnished should first be covered with light machine oil to reduce friction.

The burnisher must be kept in perfect condition; otherwise, instead of correcting, it may injure the plate. Because the greatest enemy of the burnisher is rust, the tool should be oiled often. If necessary, #0000 (4/0) emery paper can be used to clean the tool.

THE PLATE

For engraving, the best all-around metal is copper. In the past, soft iron and steel were also used, but for the size of the editions printed today there is no justification for using these less manageable metals. The copper we use today is generally 16- or 18-gauge cold rolled copper. In the past the engravers used hand-

Line Engraving 13

hammered copper that was superior to cold rolled copper because of its consistent structure. In rolled copper the crystallization of the metal is in the direction of the roll. Therefore, when you engrave, you can feel the difference in resistance as the line changes direction.

Whether the metal is freshly made or old also makes a great deal of difference. With time the molecular structure of the metal rearranges itself, acquiring a more even distribution. This structural change is clearly visible when you are relief etching a large area. As the acid bites down on the metal in new copper, you can clearly see ridges in the direction of the roll, while on old copper the bitten surface has an evenly distributed structure.

In recent years zinc plates also have become very widely used for engraving. I myself have used zinc plates extensively for engraving in the past ten or twelve years and have found them not only satisfactory but even preferable when bold free cutting is desired (Fig. I. 32).

In the past the opinion was held by some engravers that zinc was not suitable for engraving because of its softness. However, the engraver's zinc that we use today is really a zinc alloy, and is considerably harder than the pure zinc used in the past.

It isn't as pleasant to engrave on zinc as it is on copper. The slight unevenness existing in a fresh piece of copper is always present in zinc to a much greater degree; the zinc has a coarser and more uneven structure. Therefore you have to cope constantly with the changing resistance of the metal. For this reason I have always found it advisable to start my students engraving on copper and let them use zinc only after they have developed sufficient control to cope with the less manageable metal.

While engraving on copper, once the tool is engaged in the metal you do not have to put any downward pressure on it, but on zinc you have to hold the point of the tool down in the metal because when the burin is suddenly moved from a hard spot into a soft spot it is difficult to control. It is interesting to note that although zinc is a softer metal than copper, it wears the burin point not much faster because of its coarseness.

There are several factors that may influence the artist in choosing either one of these metals. One is purely economical. During and after the war, with the cost of metals constantly rising, the price of copper was practically prohibitive to any young artist. It always was, and still is, just about double the price of zinc. The other factor—and this is my main reason for using zinc sometimes—is that for a certain type of free and very bold cutting zinc is actually better than copper. However, when I am working on a plate where I want extremely fine, controlled details, and an elegant rather than a violent line, I choose copper (Fig. I. 16).

Görsel 4.25. Printmaking (MTB-1) Tek Blok Kullanımı

İki blok kullanımı. İncelenen kitapların tipografi tasarımında kullanılan iki blok kullanımı, kitabın kolay okunabilirliği ile ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, The Complete Guide Prints and Printmaking Techniques and Materials (MTB-6) adlı kitapta Görsel 4.26'da görüldüğü gibi iki blok kullanılmıştır. "MTB-6 dokümanında ikili blok sistemi kullanılmış, sayfa tasarımında boşluğun dikkat çekmesine neden olmuş" ifadesi bulguyu destekler niteliktedir (AG, s. 8). Grid sistemi, içeriği düzenleme ve yönetme konusunda bir kılavuz sunar. Bu, metin, resim ve diğer unsurların birbirleriyle uyumlu bir şekilde yerleştirilmesini sağlamaktadır (MTB-6, s. 36).

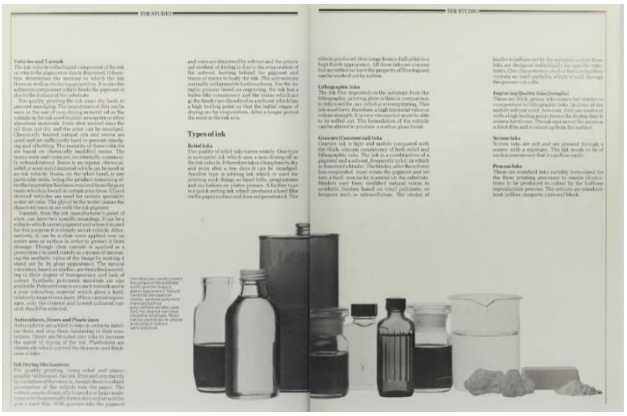

Görse 4.26. The Complete Guide Prints and Printmaking Techniques and Materials (MTB-6) İki Blok Kullanımı

Serbest blok kullanımı. İncelenen kitapların tipografi tasarımında serbest blok kullanımı, görselle ilişkiyi önemseyen bir düzenleme şeklidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Buna bir örnek, Görsel 4.27'de yer alan The Printmaking Bible (MTB-4) kitabında farklı sayılarda, serbest blok kullanımı görülmektedir (MTB-4, s. 23). Diğer bir örnek, Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) adlı kitaptır. Bu kitabın sayfa tasarımında kullanılan iki ve üç blok sistemi, Görsel 4.28'de görüldüğü gibi serbest bir yapıda uygulanmıştır (MTB-9, s. 62).

Görsel 4.27. The Printmaking Bible (MTB-4) Serbest Blok Kullanımı

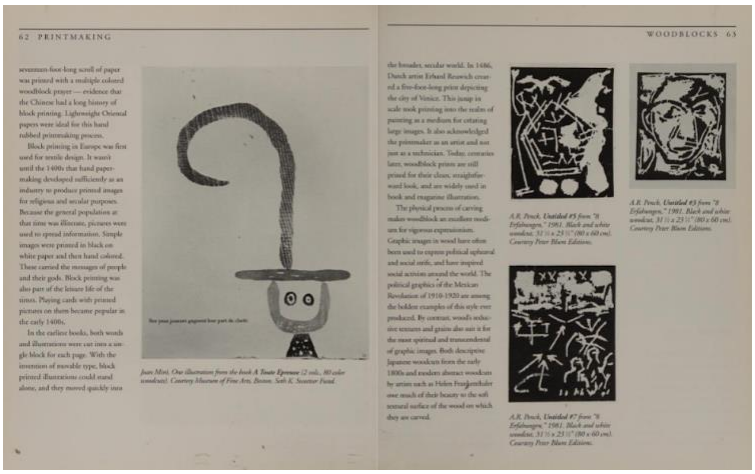

Görsel 4.28. Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) Blok Düzeni

4.3.5. Tasarım boyutunda 'baskın sanatsal öğe ve ilke' kategorisine dair bulgular.

Baskıresim kılavuz kitapların sunmuş olduğu bilgi ve stratejiler, eğitim materyali tasarımının potansiyelini anlamak ve etkili bir şekilde uygulamak için önemlidir (Rıza, 2000). Tasarımın doğru bir şekilde kullanılması, öğrenme deneyimini daha etkili ve ilgi çekici hale getirmektedir. Sanatsal ilke ve öğelerinin, kitap tasarımında doğru bir şekilde uygulanması, içeriğin etkili bir şekilde iletilmesini sağlar ve öğrenme deneyimini güçlendirir. Bu kategori, bir kitabın görsel bütünlüğünü sağlayan bileşenlerini anlayabilmek amacıyla baskıresim kılavuz kitap literatürü üzerinden, kuramsal ve kavramsal çerçevedeki açıklama ve ifadelere dayanarak oluşturulmuştur. Bu kategori içerisinde; *Çizgi, Şekil, Doku, Değer, Armoni, Denge, Hareket, Ekonomi, Oran-orantı, Baskınlık* yer almaktadır (Ocvirk ve diğerleri, 2018).

Çizgi. İncelenen kitapların tasarımında organik veya inorganik çizgi, kitabın bütünlüğünde yaratılan anlamın etkisini arttırmak, sayfa düzenini organize etmek ve içeriği daha etkili bir şekilde sunmak ile ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking (MTB-1) adlı kitabın Görsel 4.29'da görüldüğü gibi

illüstrasyonlarında kullanılan kontur çizgisi, nesnelerin şekillerinin dış sınırlarını tanımlamaktadır (MTB-1, s. 36). Bu yaklaşım, karmaşık bilgileri organize etmek için bir yol olarak görülmektedir. Bu bulguya ilişkin diğer bir veri, grafik tasarımı ve baskıresim alanlarında uzmanlaşmış sanatçı-akademisyen Öğretim Elemanı Selma'nın görüşme verilerinden elde edilen "…diyelim ki hiç bilmiyoruz yüksek baskıyı, öğrenecek ya işte bu yüksek baskı nedir? mesela nasıl yapılır? bilimsel illüstrasyon tarzında çizimlerle gösterilebilir" (Selma görüşme, s.4) görüşleriyle gösterilebilir. Diğer bir örnek, Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) adlı kitapta sayfa tasarımında tipografik ve görsel öğeleri düzenlemede kullanılmıştır. Görsel 4.30'da görülen çizgi kullanımı, sayfa tasarımını güçlendiren bir öğe olarak görülebilir (MTB-9, s. 116).

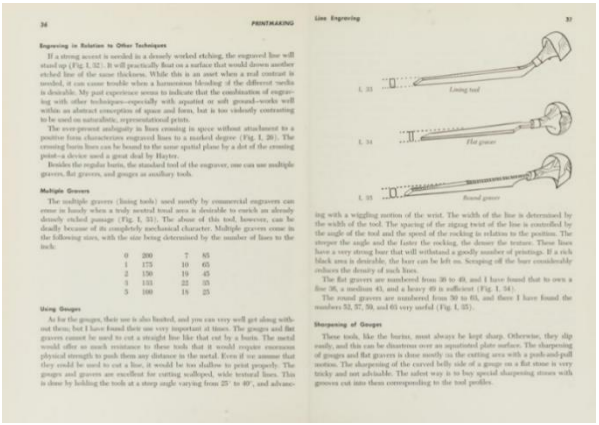

Görsel 4.29. Printmaking (MTB-1) Çizgi Kullanımı

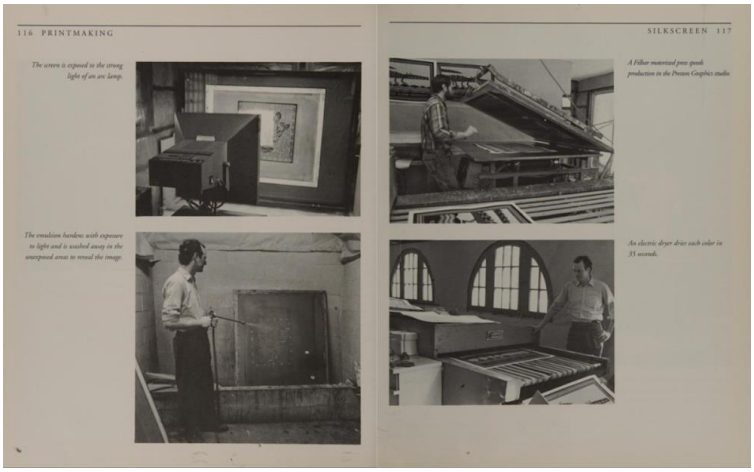

Görsel 4.30. Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) Çizgi Kullanımı

Şekil. İncelenen kitapların tasarımında şekil, organik ve inorganik düzenlemelerle kitabın bütünlüğü gözetilerek kullanılmıştır (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). İnorganik düzenlemeye örnek olarak, Görsel 4.31'de görülen Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) adlı kitabın bölüm başlarında Görsel

4.31’de görüldüğü gibi kullanılan geometrik şekillerin, kitabın bütünlüğüne hizmet etmesi ve ritim ilkesine uygun bir tekrar içinde kullanılması gösterilebilir (MTB-9, s. 36). Organik düzenlemeye örnek verilecek Görsel 4.32’de yer alan Printmaking Unleashed More Than 50 Techniques for Expressive Mark Making (MTB-3) kitabının sayfa tasarımında çiçek çizimleri yer almaktadır.

Görsel 4.31. Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) Şekil Kullanımı

Görsel 4.32. Printmaking Unleashed More Than 50 Techniques for Expressive Mark Making (MTB-3)Şekil Kullanımı

Doku. İncelenen kitapların tasarımında doku, tekniğin dokusal ve tonal özelliklerini çağrıştırarak anlamın etkisini arttırmakta ve içeriği daha etkili bir şekilde sunmaktadır (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, The Printmaking Bible (MTB-4) adlı kitabın iç kapağında yer alan mavi ahşap dokusu, Görsel 4.33’te görüldüğü gibi baskı teknikleri yoluyla elde edilmiştir. “Printmaking Bible kitabının iç kısmında yer alan ahşap dokusu baskıresim tekniğiyle olan ilişkiyi güçlendirmiş” araştırmacı günlüğünde yer alan bu ifade, bulguyu destekler niteliktedir (AG, s.6).

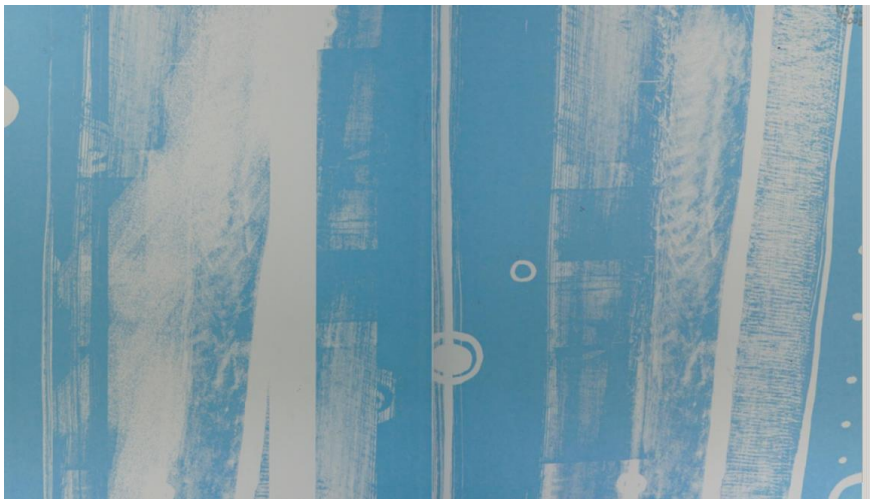

Görsel 4.33. The Printmaking Bible (MTB-4) İç Kapak Doku Kullanımı

Değer. İncelenen kitapların tasarımında değer, kitabın bütünlüğünde yaratılmak istenen ışık yoğunluğunu göstermektedir. Kitaplarda metin sıklığından oluşan koyu değeri dengeleyecek bir düzenleme benimsenmiştir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, The Printmaking Bible (MTB-4) adlı kitabın bölümlerinde farklı kalınlıklarda tipografik öğelerin kullanımı açık-koyu değerlerin oluşması sağlanmıştır. Bu tasarım detayı, Görsel 4.34'te görülmektedir (MTB-4, s.14).

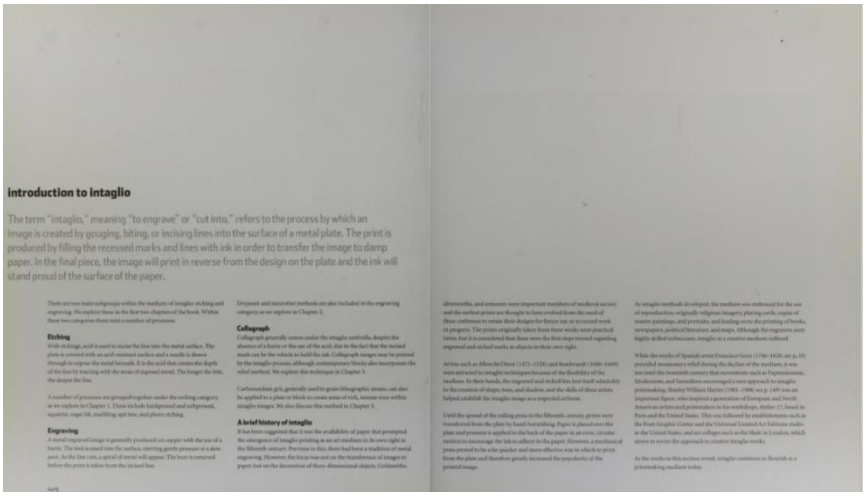

Görsel 4.34. The Printmaking Bible (MTB-4) Farklı Kalınlıklarda Kullanılan Font

Armoni. İncelenen kitapların özellikle kapak tasarımında görülen armoni, çeşitli kontrastların bir arada kullanıldığı farklı örnekler yoluyla anlaşılmaktadır. Aynı zamanda bu kontrastlar, zıtlıkların uyumunu da içermektedir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) adlı kitabın kapak tasarımında Görsel 4.35'te görüldüğü gibi yakın renkler armonisi kullanılmıştır.

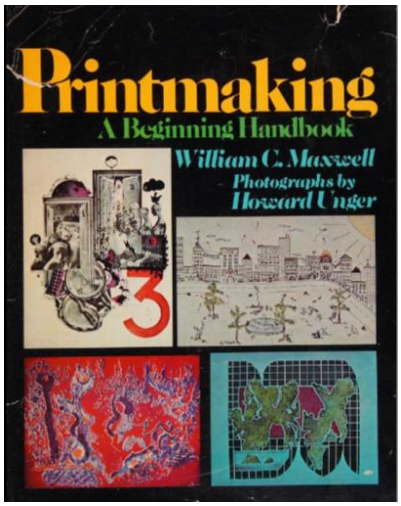

Görsel 4.35. Printmaking A Beginning Handbook (MTB-2) Renk Kullanımı

Denge. İncelenen kitapların tasarımında, kitabın bütünlüğünde kurgulanan görsel ağırlık ve dikkat çekim alanlarının; simetrik, yaklaşık simetrik, dairesel, asimetrik oluşturulan denge ile ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Görsel 15'te yer alan Printmaking (MTB-1) adlı kitabın sayfa tasarımında Görsel 4.36'da görüldüğü gibi asimetrik denge sağlanmıştır (MTB-1, s.6).

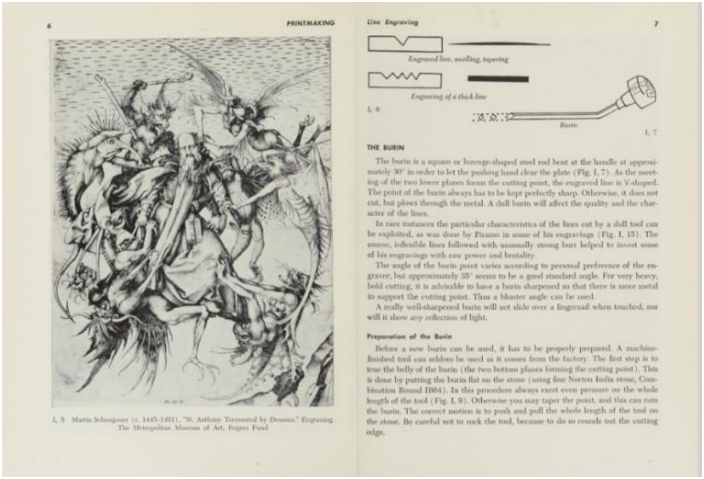

Görsel 4.36. Printmaking (MTB-1) Asimetrik Denge

Hareket. İncelenen kitapların tasarımında hareket, kitabın bütünlüğünde kurgulanan yönlendirme ve ima edilen hareketle ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Printmaking A Complete Guide to Materials and Processes (MTB-5) adlı kitabın Görsel 4.37'de görüldüğü gibi her bölümünün girişinde ortak biçimde kullanılan gri sayfa rengi ve beyaz metin blokları, kitap boyunca okuyucuyu kitaptaki hareketin sürekliliğine hazırlamaktadır. Bu durum, okuyucuyu kitap boyunca süreklilği sağlamaktadır (MTB-5, s.35).

Görsel 4.37. Printmaking A Complete Guide to Materials and Processes (MTB-5) Hareketi Sağlayan Öğe

Ekonomi. İncelenen kitapların tasarımında ekonomi, kitabın bütünlüğünde görülen karmaşık yapının işlevsel bir indirgenmesiyle ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, The Printmaking Bible (MTB-4) adlı kitapta tekniklerin uygulama aşamalarında azaltmaya giderek, bilgi karmaşıklığını organize eden bir yaklaşımla ihtiyaç duyulan görsellere Görsel 4.38'de görüldüğü gibi yer verilmiştir (MTB-4, s. 64).

Görsel 4.38. The Printmaking Bible (MTB-4) Ekonomi İlkesinin Kullanımı

Oran-Orantı. İncelenen kitapların tasarımında oran-orantı, kitabın görsel parçalarının bütünle olan ilişkisini organize etmekle ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, The Printmaking Bible (MTB-4) adlı kitapta boşluk kitap bütünlüğünde orantılı kullanılmıştır (MTB-4, s.15). Bu tasarımın detayları, Görsel 4.39'da görülmektedir.

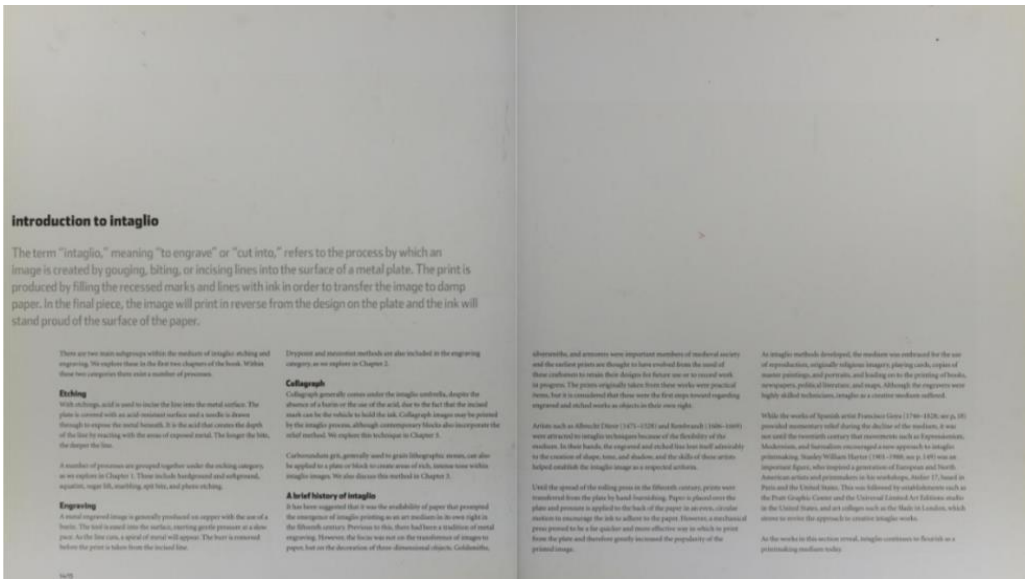

Görsel 4.39. The Printmaking Bible (MTB-4) Oran Orantı

Baskınlık. İncelenen kitapların tasarımında baskınlık, kitabın bütünlüğünde gerçekleşen ve o kitabı bir sanat nesnesi olarak diğer kitaplardan ayıran baskın sanatsal öğe ile ilgilidir (MTB-1, MTB-2, MTB-3, MTB-4, MTB-5, MTB-6, MTB-7, MTB-8, MTB-9). Örneğin, Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) kitabında görsellerin yerleştirilmesinde kullanılan geometrik şekiller ile metin bloklarının oluşturulmasında kullanılan geometrik çerçeveler, tasarımda benimsenen inorganik eğilimin ve baskın öğenin şekil olduğunu göstermektedir. Bu baskınlık, Görsel 4.40'ta görülmektedir.

Görsel 4.40. Basic Printmaking Techniques A Guide For Teachers (MTB-9) Baskınlık

5.BÖLÜM
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuç

Sonuç olarak, bir baskıresim kılavuzu, içerik kapsamı, öğretici nitelikler ve tasarım boyutu temaları doğrultusunda hazırlanabilir. Bu üç tema ile hazırlanan bir taslak kılavuz, EK-9'da sunulmuştur. Bu araştırmada, tümdengelimci yaklaşıma göre, öğretim materyali olarak baskıresim kılavuzu hazırlamak amaçlanmış ve bu amaçla iki araştırma sorusu sorulmuştur. Birinci araştırma sorusu; *Baskıresim öğretiminde bir materyal olarak bir kılavuz nasıl hazırlanabilir?* sorusundan oluşmaktadır. Ayrıca bu sorunun; *Baskıresim kılavuzunda tekniğe dair içerikler nasıl düzenlenebilir? Baskıresim kılavuzunda öğretim düzeyine dair içerikler nasıl düzenlenebilir? Baskıresim kılavuzunda araştırmacıları yönlendirecek içerikler nasıl düzenlenebilir?* alt sorularına da kapsamaktadır. Araştırmanın amacını ve sorularını kapsayan, epistemik bir kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçeve, araştırma metninin kapsamı düşünülerek oluşturulmuştur. Betimsel analiz ile gerçekleşen süreçte; kavramsal çerçeveye göre bulgular temalara ayrılmıştır. Bu temalar; *İçerik kapsamı, Öğretici nitelikler, Tasarım boyutu*'dur. Bu bölümde, araştırma sorularına cevap verebilmek ve araştırmanın deseniyle tutarlılık sağlayabilmek amacıyla bulgulardaki başlıklara sadık kalınmıştır. Ayrıca okuyucunun sonuçları görsel bir düzenlemede görerek, kapsamlı bir kavrayış geliştirmesi amaçlanmış ve sonuçlar, bu amaca yönelik olarak taslak kılavuzla (EK-9) ilişkiler kurularak sunulmuştur.

5.1.1. İçeriğin kapsamı temasında kılavuzun niteliklerine ilişkin sonuçlar.

Bu araştırmada, tümdengelimci bir yaklaşım benimsenmiş ve içeriğin kapsamına dair kategoriler araştırmanın kuramsal çerçevesindeki açıklama ve ifadelere dayanarak elde edilmiştir. Bu bağlamda, içeriğin kapsamında yer alan kategoriler şunlardır: *Tipolojik kurgu, Bilgi kapsamının belirlenmesi, Bilginin hiyerarşik yapılanması, Tekniğin bilgisi, Bilginin görsel bağlantıları, Bilginin çok yönlü tasarımı, Referans noktalı eğitim, Benimsenen dil, Sağlık ve güvenlik önerileri, Etik hususlar.* Bu kategorilerin içerdiği kodlardan elde edilen sonuçlar, veri çeşitliliği, yoğunluğu ve kimi zaman azlığı dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Tipolojik kurgu kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Yaklaşımın açıklanması', 'Tekniğin temellerini tanımlama', 'Amaçlılık'* ve '*Çeşitlilik'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Baskıresim tekniğine dair kılavuzların içeriğinin kapsamını belirleme sürecinde önemli olan unsurlardan biri de içeriğin yaklaşımının açıklanmasıdır. İçeriğin yaklaşımı açıklanırken, formal ve informal anlatımlara başvurulduğu ve kapsama alınan bilgi yapısına göre farklı tipolojik yaklaşımlarının benimsendiği görülmüştür. Ayrıca, içerik

oluşturma yaklaşımlarında sanatçı, öğrenci ve öğretmenler gibi çeşitli okuyucu gruplarına yönelik bir sunum yaklaşımının benimsendiği de görülmektedir.

- İçerik kapsamında tipolojik kurgu açısından, tekniğin temellerinin tanımlanması, uygulamaya geçilmeden önce temel tanımların yaygın bir biçimde yapıldığını göstermektedir. Elde edilen verilere göre incelenen kılavuzların çoğunda öncelikle tekniğe dair temel bilgiler verilmiştir.
- İçeriğin kapsamı oluşturulurken belirlenen amaçlar, kitabın genel yapısına başlıklar yoluyla yansımaktadır. Başlıklandırmada bir yazılı kaynakta bulunan tipik akışın yanı sıra doğrudan tekniğe özgü başlıkların ortak biçimde kullanıldığı söylenebilir.
- Baskıresim teknikleriyle oluşturulan bir kılavuzda, içeriğin kapsamında geliştirilen başlıklandırmanın çeşitlilik gösterdiği belirlenmiştir. Bu çeşitlilik, güncel baskıresim pratikleri bağlamında alternatif kalıpların, basım yöntemlerinin ve farklı disiplinlerin entegrasyonunu yansıtmaktadır. İncelenen baskıresim literatüründe bu değişkenliğin, güncel eğilimlere bağlı olarak şekillendiği tespit edilmiştir.

Bilgi kapsamının belirlenmesi kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Artsüremli bakış', 'Tipolojik kapsamın belirlenmesi', 'Sanat ve eğitim örüntüsü'.* Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Baskıresim kılavuz kitabında bilgi kapsamı belirlenirken genellikle derin bir tarihsel perspektifin aksine artsüremli tarihsel bağlantılara kısaca yer verilmiş veya hiç yer verilmemiştir. İncelenen kılavuz kitaplar, tarihsel süreci geniş bir bakış açısıyla ele almak yerine, genellikle uygulamalara odaklanarak daha pratik bir içerik sunmayı tercih etmektedir.
- İncelenen kılavuzlarda bölümlerin bilgi kapsamını belirlerken tipolojik çeşitliliğin geliştirilmesi, ilgili sanat pratiğine derinlemesine bir bakış sağlayarak, okuyucuların yaratıcı potansiyellerini genişletebilir. Bu çeşitliliğin izleri, kitaplarda ve araştırmalarda yer alan alternatif kalıp kullanımlarıyla ilgili olarak da sürülebilmektedir.
- Kılavuz kitaplarda yer alan bilgi kapsamının eğitim içeriği temelinde belirlenmesi, sanat uygulamaları ile eğitim arasındaki bağlantıyı kuvvetlendirmektedir. Bu kılavuzlar, öğretmenler için öğretim sürecinde bir başvuru kaynağı sağlamanın yanı sıra, öğrencilerin sanat becerilerini geliştirmelerine de yardımcı olmaktadır. Ayrıca kılavuzlar sanatçılar için yaratıcı bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Bilginin hiyerarşik yapılanması kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Tekniğe özgü içerik sunumu',* '*Tekniğin öncüleri', 'Sanatçıların yaşam*

öyküleri', 'Kuram uygulama ilişkisi', 'Yansıtma sağlama'. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Baskıresim kılavuzlarında tekniğe özgü içerikler, farklı düzeylerde bilgi sunarak okuyucuların becerilerini geliştirmelerine katkı sağlar. Her bir teknik için ayrılan bölümler, temel düzey bilgilerin yanı sıra ileri düzey bilgilerin de incelenmesini sağlamıştır. Bu şekilde, öğrenciler ve sanatçılar, kendi seviyelerine uygun olarak bilgiyi yapılandırabilir ve becerilerini ilerletebilirler.
- İncelenen kılavuz kitaplarda baskıresim tekniğinde alternatif malzeme kullanımına yönelik temel düzeyde bilgilerin sunulduğu görülmektedir. Bu kitaplardaki örnekler, sanatçıların teknikler üzerindeki deneyimlerini ve buluşlarını da yansıtmaktadır. Kitaplarda gösterilen öncü örnekler, sanatçıların farklı malzemelerle yaptığı çalışmalar, baskıresim tekniğinin esnekliğini ve yaratıcılığını göstermektedir.
- Sanatçıların yaşam öykülerinin incelenmesi, öğrenme sürecinin nasıl gerçekleştiğini ve sanat eserlerinin nasıl biçimlendiğini anlamak için önemlidir. İncelenen baskıresim kılavuz kitaplarında sanatçı profillerine yer verilmesi, günümüz sanatçılarının eserlerine, içerdikleri konulara ve yaratım süreçlerine dair değerli bir bakış açısı sunmaktadır. Bu bağlamda, bu tarz bilgilerin yapılandırmacı bir yaklaşım içerdiği ve eğitim sürecine katkı sağladığı söylenebilir.
- Kılavuz kitapların bilgiye yaklaşım biçimleri odaklandıkları konu ile ilişkili olarak şekillendiği söylenebilir. Kitapta sunulan bilgilerin hiyerarşik bir sistemde düzenlenmesi, kuramsal bağlamlarının sınırlı oluşu ya da bu bağlamlara hiç yer almaması, asıl odak noktasının teknik aşamalar ve malzeme çeşitliliği olduğunu göstermektedir.
- Kılavuz kitaplar, bilgi sunmakla birlikte okuyucuların etkili bir şekilde öğrenmelerini sağlayan önemli araçlardır. Kılavuz kitaplarının içeriğinde yer alan pratik yönlendirmeler, okuyucuların öğrenme deneyimlerini zenginleştirirken aynı zamanda etkili bir iletişim sağlar. Bu kitapların içeriğinde bulunan yansıtma sağlayan ifadeler, okuyucunun ilgisini çeker ve böylece okuyucuyu konuya odakladığı söylenebilir.

Tekniğin bilgisi kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Ardışık anlatım', 'Malzeme ve araç tanıtımı', 'Yaşamdan malzemelere yönlendirme', 'Tekniğin nitelikleri', 'Eserin imzalanması', 'Tekniğe dair uyarılar', 'Tekniğe alternatif yaklaşımlar'.* Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Baskıresim tekniğine dair bilgiyi belirleme sürecinde önemli olan unsurlardan biri de teknik bilginin ardışık sunumudur. Ardışık anlatımın, tekniğinin öğretiminde özellikle

karmaşık veya ayrıntılı aşamaların öğretiminde etkili olduğu gözlemlenmiştir. İncelenen kılavuzlarda bu yöntemin yaygın bir şekilde kullanılması, konuların daha iyi anlaşılmasını sağlamanın yanı sıra uygulamayı da kolaylaştırdığını göstermektedir.

- Baskıresim tekniğine dair bilgiyi belirleme sürecinde önemli olan unsurlardan biri de tekniklerde kullanılan malzeme ve araç bilgisidir. Baskıresim tekniklerinde kullanılan malzeme ve araçlarla ilgili kılavuzlarda detaylı bir içerik sunulmuştur. Bu içeriklerde, her teknik için malzeme özellikleri, kullanım alanları ve seçiminde dikkat edilmesi gereken noktalar, kullanılan kimyasallar ve doğru kullanımlarıyla ilgili bilgi verildiği söylenebilir.
- Baskıresim tekniğinde bilgiyi belirleme süreci, yaşamla ilişkili kuran kalıcı bir eğitimin temelidir. Yaparak ve yaşayarak öğrenme kılavuz kitapların özünü oluşturmaktadır. Baskı sırasında kullanılan atık malzemelerin kılavuz kitaplar içerisinde nasıl kullanıldığı gösterilmiştir.
- İncelenen baskıresim kılavuz kitapları içerisinde, temel özelliklerin ve uygulanması gereken standartların detaylı bir şekilde ele alındığı görülmektedir. Bu kılavuzlar, doğru teknik uygulamaları, baskı işleminin istenen sonuçlara ulaşması için gerekli prensipler ve baskı tekniğinin karakteristik özellikleri hakkında geniş bilgi sağlamaktadır. Bu, baskıresim sürecinin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi için öğrencilere ve uygulayıcılara yol gösterici bir rol oynamaktadır. Araştırmacılara ve eğitimcilere, baskıresim tekniğinin özünü kavramada ve doğru uygulamalarda rehberlik eden bu kılavuzlar, alanın gelişimine katkıda bulunmaktadır.
- Baskıresim tekniği, sadece geleneksel yöntemlerle sınırlı kalmayıp çeşitli alternatif yaklaşımları da içermektedir. İncelenen kılavuzlarda, baskıresim alanında teknik bilgiye dayalı olarak geliştirilen deneysel uygulamaların tanıtıldığı görülmüştür. Bu alternatif yaklaşımlar, öğrencilere geniş bir perspektif sunarak yaratıcı düşünmelerini teşvik etmekte ve teknik becerilerini geliştirmektedir. Teknik bilgi içerisinde yapılanan bu çeşitlendirme, baskıresim sürecinin öğrenciler için daha ilgi çekici ve etkili bir öğrenme deneyimi haline gelmesine katkı sağlamaktadır.

Bilginin görsel bağlantıları kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: ‘*Görseli açıklayan metin’, ‘Görselden ayrı metin’, ‘Tekniğin aşamalı gösterimi’, ‘Tekniğin eş zamanlı gösterimi’.* Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- İncelenen baskıresim kılavuzlarında, bilginin görsel bağlantıları çeşitli şekillerde kullanılmıştır. Görsellerin açıklamalarının etkili bir şekilde kullanılmasının, öğrenme

sürecini zenginleştirebileceği ve öğrencilerin konuyu daha iyi anlamalarına yardımcı olabileceği görülmektedir.

- Görsel bağlantıları kurulmayan metin içeren kılavuzlarda, uzun anlatımlar öne çıkmaktadır. Bu anlatımların, konunun detaylı bir şekilde betimlenmesi ve okuyucunun içeriği anlamasını kolaylaştırdığı söylenebilir.
- Baskıresim kılavuzlarında tekniklerin aşamalı olarak gösterilmesinin öğrenme sürecini kolaylaştırdığı ve öğrencilerin konuyu daha iyi anlamalarını sağladığı söylenebilir. Özellikle, görsellerin bağlantılarının detaylı bir şekilde açıklanması, okuyucuların uygulama süreçlerini daha etkili bir şekilde öğrenmelerine olanak tanımaktadır.
- Kılavuzlarda yer alan görsellerin metin bilgisiyle birlikte ilerlemesi görselin az sayıda kullanılmasıyla sonuçlanmıştır. Bu şekilde kullanılan görsellerin metin içeriği ile bağlantılı ilerlediği görülmüştür. Bu doğrultuda, içerik ve görsel ilişkilerinin yazarın inisiyatifinde olduğu söylenebilir.

Bilginin çok yönlü tasarımı kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Okulda uygulanabilen teknikler', 'Örneklendirmede kült seçimler', 'Örneklendirmede vulgarize seçimler', 'Öğrenci görseli'.* Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Okullarda uygulanabilecek baskıresim tekniklerinin öğretim materyallerinde yer alması, farklı öğretim düzeylerinde sanat eğitiminin çok yönlü tasarımına katkı sağlar. İncelenen baskıresim kılavuzlarında bu tür tekniklere yer verilmesi, özellikle öğrencilerin ve öğretmen adaylarının pratik becerilerini geliştirmelerine olanak tanır.
- Örneklendirme sürecinde, geleneksel ve kültürel öneme sahip görsellerin tercih edilmesi, baskıresim tekniklerinin öğretiminde yaygın bir uygulamadır. İncelenen kılavuzlarda kült örneklerin kullanılmasının, baskıresim tekniğinin kökenlerine ve tarihine atıfta bulunarak öğrencilere evrensel ve tarihsel bir bağlam sunmak için önemli olduğu görülmüştür. Bu örnekler, öğrencilere çeşitli kültürlerin sanat anlayışını tanıtarak onların perspektifini genişletmeye yardımcı olmaktadır. Materyal tasarımında araştırmacıları önerileri göz önünde bulundurarak, bilginin çok yönlü tasarımı, öğrencilerin baskıresim sürecini daha etkili bir şekilde anlamalarına ve özümsemelerine katkı sağlanabilir.
- Kılavuz kitaplarda güncel baskıresim pratiğine odaklanan yaklaşım, okuyuculara baskıresim sanatının evrimini ve çeşitli yönlerini keşfetme fırsatı sunmaktadır. Bu aktarım, bilginin çok yönlü ve kapsamlı bir şekilde sunulmasını sağlamaktadır

- Öğrencilere uygun görsellerin kılavuzlarda kullanılması, bilginin çok yönlü kullanımına katkıda bulunarak öğrenme sürecini destekler ve öğrencilerin baskıresim becerilerini daha etkili bir şekilde geliştirmelerini sağlar.

Referans noktalı eğitim kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Demonstratif anlatım', 'Profesyonel atölyelere yönlendirme'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Baskıresim kılavuzlarında, öğrencilerin becerilerini geliştirmeye yönelik referans noktalı eğitim yaklaşımında, yaşamla ilişkilendirilen yöntemler ve detaylı anlatımlar bulunmaktadır. Bu yaklaşım, öğrencilere sanat dünyasının içine girmelerini ve profesyonel pratikleri gözlemlemelerini sağlar. Ayrıca, kitaplarda yer alan sanatçı çalışmalarının uygulama aşamaları da öğrencilerin teknikleri, malzemeleri ve yaratıcı süreçleri daha yakından anlamalarına katkı sağlamaktadır
- Profesyonel atölyelere işbirlikleri, öğrencilerin sanat dünyasına dahil olmalarını sağlayan önemli bir adımdır. İncelenen baskıresim kılavuzlarında, güncel atölyelerle işbirliği yapılarak okuyucuya yaşamdan uygulamaları görme fırsatı sunulmuştur. Bu referans yaklaşımı, öğrencilerin sanatçıların tekniklerini ve yaratıcı süreçlerini yakından inceleme imkanı bulmalarına olanak tanır.

Benimsenen dil kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Terminoloji seçimi', 'Öznel dil', 'Nesnel dil', 'Betimsel anlatım', 'İllüstratif anlatım'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Baskıresim kılavuzlarında kullanılan terminolojide, netliğe ve tutarlılığa odaklanılır. İncelenen kılavuzlarda, terimlerin tanımları ve kullanımlarıyla ilgili tutarlı bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu, okuyucuların kavramları doğru anlamasını ve teknik terimlerin anlaşılır bir şekilde kullanılmasını sağlar.
- Öznel dil, baskıresim kılavuzlarında karşılaşılan bir öğretim materyali dili değildir. Bu anlatım biçiminin görüldüğü bölümlerde, yazarların kişisel deneyimlerine ve duygusal tepkilerine dayalı ifadeler bulunmaktadır. Deneyim paylaşılan bölümlerde bu anlatım tarzı benimsenmiştir.
- Nesnel dil, baskıresim kılavuzlarında objektif bir yaklaşıma dayalı olarak sıkça kullanılan bir anlatım tarzıdır. Bu yaklaşımda, öznel yorumlardan kaçınılarak bilginin tarafsız bir şekilde sunulduğu görülmüştür. Kılavuz kitapların dil yapısında genel olarak benimsenen bir anlatım biçimidir.

- Baskıresim kılavuzlarında özellikle görsellerin daha az kullanıldığı kitaplarda, sıkça karşılaşılan bir anlatım tarzıdır. Bu anlatım biçiminde, baskı tekniklerinin uygulanması ve sonuçları detaylı olarak açıklandığı görülmüştür.
- Metinle birlikte çizimlerin kullanılması, okuyucuların konuyu daha iyi anlamasını sağlanmaktadır. İncelenen baskıresim kılavuzlarında bu anlatım tarzının benimsendiği gözlemlenmiştir.

Sağlık ve güvenlik önlemleri kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Malzemeye yönelik önlemler', 'Araçlara yönelik önlemler', 'Mekansal öneri'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Baskı sürecinde kullanılan malzemelerin güvenli ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamak, sağlık risklerini en aza indirmektedir. Malzemeye yönelik bu önlemler, malzemenin saklanması, kullanımı ve temizliği gibi konuları içerir. Bu tedbirler, baskıresim sürecinin sorunsuz ilerlemesine katkı sağladığı söylenebilir.
- Baskı sürecinde araçlara yönelik sağlık ve güvenlik önlemlerinin alınması, kullanıcıların ve çevresindekilerin güvenliğini sağlamanın yanı sıra, baskı işlemlerinin verimli ve başarılı bir şekilde gerçekleşmesine de katkı sağlamaktadır.
- Bir baskı stüdyosunda mekansal öneriler, atölyenin düzenli tutulması, tehlikeli maddelerin doğru şekilde depolanması, uygun havalandırmanın sağlanması ve acil durum ekipmanlarının bulundurulmasını kapsar. Bu önlemler, baskı stüdyosunun güvenliğini ve etkinliğini artırmayı hedefler. Araştırma kapsamında incelenen kaynaklarda bu mekansal düzenlemelere yönelik genel prensiplere ve örnek stüdyo kullanımlarına ilişkin görsellere yer verilmiştir.

Etik hususlar kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Malzemeye yönelik önlemler', 'Kompozisyonda özgünlük', 'Edisyon sayısını sadık kalma'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Kompozisyon üretiminde orijinallik, tekniğin olasılıklarının iyi kavranmasıyla oluşturulduğu incelemelerde görülmüştür. Bu yaklaşım, kompozisyonda etik temellerin kurulmasını sağlamaktadır.
- Baskıresim tekniğinde önemli olan bir diğer konu da edisyon sayısının sınırlı olmasıdır. Edisyon sayısı sanatçı tarafından belirlenir ve orijinal işin sağlıklı bir şekilde piyasaya sunulmasını sağlar. Bu durum, kalıbın deformasyonundan kaynaklanır ve kalıbın ezilmesi eserin aynı kalitede çoğaltılmasını engeller. Doküman analizinden ve görüşme verilerinden elde edilen bilgilere dayanarak, edisyon sayısının doğru belirlenmesi ve belirlenen sayıya sadık kalma etik sorunların temel konusudur.

5.1.2. Öğretici nitelikler temasında kılavuzun niteliklerine ilişkin sonuçlar.

Bu araştırmada, tümdengelimci bir yaklaşım benimsenmiş ve içeriğin kapsamına dair kategoriler araştırmanın kuramsal çerçevesindeki açıklama ve ifadelere dayanarak elde edilmiştir. Bu bağlamda, içeriğin kapsamında yer alan kategoriler şunlardır: '*Kuramsal hazırlık', 'Durumlu öğrenme', 'İçeriği planlama', 'Uygulamayı planlama', 'Değerlendirmeyi planlama'.* Bu kategorilerin sonuçları aşağıda verilmiştir.

Kuramsal hazırlık kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Amaçların ifade edilmesi', 'Tanımların sıralanması', 'Kuramsal temellerin sunulması', 'Eğitsel amaçlar'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Baskıresim tekniğine odaklı bir kılavuz kitabının oluşturulma sürecinde temel amacın belirlenmesinin önemi vurgulanmaktadır. Araştırmanın veri setinde yer alan öğretim kaynaklarının farklı amaçlar belirlerken farklı yaklaşımlar benimsediği görülmüştür. Öğretim materyalleri, bu kararların nasıl uygulandığını anlamak için önemli birer kaynak olarak değerlendirilir.
- Tanımların sistematik bir şekilde yapılandırılması, baskıresim kılavuzlarının hazırlanma sürecinde büyük önem taşır. Bu tanımlamalar, okuyucuların içeriği daha kolay anlamalarına yardımcı olurken öğretmenlerin de etkinliklerini daha verimli bir şekilde planlamalarına olanak tanır. İncelenen öğretim materyallerindeki tanımlamalar, öğretmenlere rehberlik etmekte ve öğrencilerin başarılarını değerlendirmelerine yardımcı olmaktadır.
- Kuramsal temellerin sunulması, öğretim materyalinin temel felsefesini, teorik yaklaşımlarını ve eğitimsel amaçlarını açıklamak için gereklidir. İncelenen öğretim materyalleri içerisindeki kuramsal temeller, baskıresim öğretimine yönelik pedagojik gereksinimleri yansıtır ve öğrencilerin öğrenme sürecine nasıl katkı sağlayacağını belirler.
- İncelenen öğretim materyallerindeki eğitsel amaçlar, baskıresim öğretimine yönelik belirlenen hedefleri ve öğrencilerin gelişimine nasıl katkı sağlayacağını yansıtmaktadır.

Durumlu öğrenme kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Okul dışı öğrenme ortamları', 'Deneyim olarak öğrenme', 'Atölyede işbirlikli öğrenme', 'Kurumsal kılavuzlara başvuru'*. Bu bulgular sonuçları şu şekildedir:

- Öğretim materyallerindeki temel hedef, öğrencilerin gerçek yaşam deneyimlerine dayalı öğrenmeyi teşvik etmektir. Bu doğrultuda, öğretim kaynakları, öğretmenlere okul dışı öğrenme ortamlarını nasıl entegre edeceklerini ve bu deneyimleri nasıl değerlendireceklerini anlamalarında yardımcı olmaktadır. Bu yaklaşım, yapılandırmacı

bir perspektifle hazırlanan kılavuz kitapların öğrencilerin öğrenmeye daha etkin katılımını teşvik ettiğini göstermektedir.

- İncelenen öğretim materyalleri, öğrencilerin deneyimler yoluyla öğrenmelerini teşvik etmektedir. Bu yaklaşım, öğrenmenin öğrencinin kendi deneyimlerine dayalı olarak gerçekleştiğini vurgularken, öğrencilere aktif katılım ve pratik deneyimlerle bilgi ve beceri kazandırma fırsatı sunmaktadır.
- Kurumsal kılavuzlara başvuru, öğretmenlerin ders planlama sürecini düzenlemek için Milli Eğitim Bakanlığı gibi resmi kuruluşlar tarafından hazırlanan kılavuzlardan yararlanmalarını ifade eder. Bu kılavuzlar, öğretmenlere öğretim sürecini standartlaştırma, öğrenme hedeflerine uygunluğu sağlama ve müfredat gereksinimlerini karşılama konusunda rehberlik ettiği görülmüştür

İçeriği planlama kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: *'Planın yapılandırılması', 'İlişkili ders alanları', 'Kaynakların çeşitlendirilmesi', 'Becerilerin nitelenmesi'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- İçeriği planlama sürecinde, dersin teması, amaç ve hedeflerin belirlenmesi, kavram ve tekniklerin açıklanması, gerekli araç ve malzemelerin belirlenmesi, güvenlik önlemlerinin alınması, öğretmen notları ve yönergelerin hazırlanması, çalışmanın sunulması ve geliştirilmesi gibi adımlar yer alır. Bu adımlar, öğrencilerin etkili bir şekilde öğrenmelerini ve deneyimlerini zenginleştirmelerini sağlar.
- İçeriği planlama sürecinde, öğretim materyallerinin ilişkilendirildiği ders alanları, etkinliklerin hangi konuları kapsadığını ve hangi derslerle bağlantılı olduğunu belirlemek için önemlidir. Bu yaklaşım, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini daha anlamlı hale getirirken, dersler arasında bağlantı kurmalarına olanak tanır. Araştırmada incelenen öğretim kaynakları, farklı derslerle kurulan ilişkileri önemi vurgulanmıştır.
- Çeşitli materyallerin kullanımı, öğrencilerin öğrenme sürecini daha dinamik hale getirirken, aynı zamanda araştırma yapmalarını ve öğrenmeyi desteklemelerini sağladığı görülmüştür. Bu çeşitlilik, öğrencilerin ders içeriğine farklı perspektiflerden bakmalarını ve öğrenme deneyimlerini zenginleştirmelerini sağlamaktadır
- Bir öğretim materyalinin içeriğini oluştururken hedeflenen becerilerin açık ve belirgin bir şekilde tanımlanması, öğrencilerin hangi becerileri kazanmaları gerektiğini ve bu becerilerin nasıl ölçüleceğini göstermektedir. Araştırmada incelenen öğretim kaynaklarında, kazanımlar açıklanmıştır. Bu, öğrencilerin gelişimine uygun beceri seviyelerini belirlemeye ve öğrenme sürecinin etkin bir şekilde yönetilmesine katkı sağlamaktadır

Uygulamayı planlama kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: *'Atölye ortamında roller', 'Demonstratif anlatım', 'Kılavuzların öğretim önerileri', 'Tekniğe ilişkin kavramlar', 'Öğretici tavsiyeler'.* Bu bulgular sonuçları şu şekildedir:

- Atölye ortamlarında belirlenen rollerin uygulanması, öğrenme sürecinin etkili bir şekilde ilerlemesini sağlar. Öğretmenin rehberlik ve yönlendirme rolü, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirirken, öğrencilerin aktif katılımı yapılandırmacı öğrenme ortamlarının oluşturulmasına ve beceri gelişimine katkı sağlar. Bu şekilde, atölye ortamlarında belirlenen rollerin uygulanması, öğrenci merkezli ve etkileşimli bir öğrenme ortamının sağlanmasına yardımcı olduğu söylenebilir.
- Demonstratif anlatım, öğretim sürecinde öğrencilere konuları somut örneklerle gösterme ve açıklama yöntemidir. Bu, öğrencilerin soyut bir kavramı somut örneklerle ilişkilendirerek daha iyi anlamalarını sağlayabilir. Demonstratif anlatımın kullanımıyla öğrencilerin öğrenme deneyimleri zenginleşir ve konuları daha etkili bir şekilde kavradıkları söylenebilir.
- Kılavuzlardaki öğretim önerileri, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine ve ihtiyaçlarına uygun bir öğrenme ortamı oluşturmayı amaçlamaktadır. Bu öneriler, öğretmenlere öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirmek, derinleştirmek ve anlamlı hale getirmek için pratik stratejiler sunmaktadır. Bu stratejiler, öğretmenlere derslerini yapılandırma ve öğrencilerin potansiyellerini maksimize etme konusunda rehberlik etmektedir.
- Öğretim materyallerinde yer alan tekniklere ilişkin kavramlar, öğretmenlere belirli bir yöntemi veya teknikleri anlamalarında ve uygulamalarında rehberlik etmektedir. Bu kavramlar, öğretmenlerin derslerini daha etkili bir şekilde planlamalarına ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirmelerine yardımcı olduğu söylenebilir. Sonuç olarak, tekniklere ilişkin kavramlar öğretim sürecinin kalitesini artırmak için önemli bir rol oynamaktadır.
- Öğretici tavsiyeler, öğrencilerin dikkatini çekmek, anlamalarını kolaylaştırmak ve öğrenme motivasyonlarını artırmak için çeşitli teknikler ve yaklaşımları içermektedir. Öğretim sürecinin etkinliğini artırarak öğrencilerin daha derinlemesine öğrenmelerini sağladığı söylenebilir.

Değerlendirmeyi planlama kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: *'Atölye ortamında roller', 'Demonstratif anlatım', 'Kılavuzların öğretim önerileri', 'Süreç içi değerlendirme', 'Ölçütlerin belirlenmesi', 'Öz değerlendirme'.* Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Öğretim materyallerinin incelenmesi sonucunda, süreç içi değerlendirme için çeşitli yöntemlerin kullanıldığı ve öğrencilerin anlama düzeylerinin gözlemlendiği görülmektedir.
- Öğrenme hedeflerine ulaşma sürecinde değerlendirme kritik bir rol oynar. Buna göre, öğretim materyallerinin öğrencilerin başarısını ölçmek ve gelişimlerini izlemek için çeşitli değerlendirme ölçütlerini sağladığını görülmüştür. Bu ölçütler, öğrencilerin ilerlemesini anlamak ve öğretim stratejilerini uygun şekilde uyarlamak için önemli olduğu söylenebilir.
- Öz değerlendirme süreci, öğrencilerin kendi performanslarını gözden geçirerek öğrenme süreçlerini anlamalarına ve geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Öğretim materyallerinde yer alan öz değerlendirme yönergeleri, öğrencilerin kendilerini sorgulamalarını teşvik eder ve öğrenmeyi daha bilinçli bir şekilde deneyimlemelerine olanak tanıdığı söylenebilir.

5.1.3. Tasarım boyutu temasında kılavuzun niteliklerine ilişkin sonuçlar.

Bu araştırmada, tümdengelimci bir yaklaşım benimsenmiş ve içeriğin kapsamına dair kategoriler araştırmanın kuramsal çerçevesindeki açıklama ve ifadelere dayanarak elde edilmiştir. Bu bağlamda, içeriğin kapsamında yer alan kategoriler şunlardır: *Kapak tasarımı, 'İçindekiler tasarımı', 'Tipografi', 'Grid sistemi', 'Baskın sanatsal öğe ve ilke'.* Bu kategorilerin sonuçları aşağıdaki gibidir.

Kapak tasarımı kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*İçerik ile ilgili görsel kullanımı', 'Tipografik çözümler', 'Rengin armonik çözümlemeleri', 'Boyut seçimi'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- İncelenen baskıresim kılavuz kitaplarının kapak tasarımlarında, baskıresim tekniğine özgü görsellerin kullanılması, kitabın içeriği hakkında bir ön izlenim sunmakta ve okuyucunun ilgisini çekmektedir. Bu görseller, baskıresim malzemeleri, araçları, sanatçı çalışmaları veya teknik prensipleri gibi ana unsurları vurgulayarak kitabın konusunu belirginleştirmektedir. Sonuç olarak, kapak tasarımındaki içerikle ilişkili görsel kullanımı, kitabın hedef kitlesine etkili bir şekilde ulaşmasına ve içeriğin öne çıkmasına yardımcı olmaktadır.
- İncelenen kitapların kapaklarında tipografik düzenleme, başlık, alt başlık ve yazar adının düzenlenmesi üzerine odaklanmıştır. Başlıklar genellikle büyük punto ve vurgulu font tipleriyle tasarlanmış, alt başlık ve yazar adı ise daha küçük puntolarla belirtilmiştir. Bu tipografik çözümler, kitabın içeriği ve hedef kitlesiyle uyumlu şekilde düzenlenmiştir.

- İncelenen kitapların kapaklarında kullanılan renkler, kitabın temasını ve içeriğini yansıtmak için seçilmiştir. Renklerin kullanımı, hedef kitlenin dikkatini çekmek ve kitabın amacını vurgulamak için önemli bir rol oynamaktadır. Bazı kitaplarda sıcak ve soğuk renkler arasında güçlü kontrastlar kullanılarak etkili bir tasarım elde edilmiştir.
- Kitapların boyutları, içerik türüne ve estetik kaygılara bağlı olarak belirlenmektedir. İncelenen kitaplarda, baskıresim kılavuzlarının genellikle dikdörtgen veya kareye yakın boyutlarda olduğu görülmüştür. Boyut seçimi, içeriğin görselleri ve metniyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır.

İçindekiler tasarımı kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Başlık font tipi'*, '*Alt başlık font tipi'*, '*Blok düzeni'*, '*Görsel kullanımı'*, '*Renk kullanımı'.* Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- İncelenen kitapların içindekiler tasarımında başlık font tipi, okunabilirliği artırmak ve bölüm başlıklarını vurgulamak için dikkatle seçilmiştir. Bazı kitaplarda içerik bölümünde büyük, tırnaksız ve dikkat çekici bir yazı tipi tercih edilmiştir. Bölüm başlıklarının tasarımında genellikle kalın, tırnaklı veya italik font tipleri kullanılmıştır.
- İncelenen kitapların içindekiler tasarımında alt başlık font tipi, bölüm başlıklarının özeti ve içeriği hakkında bilgi vermek için dikkatle seçilmiştir.
- İçindekiler tasarımında kullanılan blok düzeni, kitabın kolay okunabilirliğini sağlamak için başlık ve alt başlıkları düzenli bir yapıda sunmayı amaçlar. The Printmaking Bible (MTB-4) örneğinde, ikili blok düzeni içerisinde bölüm başlıkları ve alt başlıklar numaralandırılarak verilmiştir. Bu düzenleme, okuyucunun içeriği daha rahat algılamasını ve bölümler arasında kolayca gezinmesini sağlar.
- İçindekiler bölümünde kullanılan görseller, kitabın içeriğini daha anlaşılır kılmak için kullanılmıştır. Bu tasarım yaklaşımı, içeriğin görsel olarak zenginleştirilmesini ve okuyucunun konuyu daha etkili bir şekilde kavramasını hedeflediği söylenebilir.

Tipografi kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Başlık font tipi', 'Metin font tipi',* '*Renk kullanımı'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Tasarım boyutunda 'tipografi' kategorisine dair bulgulara dayanarak, kitap tasarımında başlık font tipi, metin font tipi ve renk kullanımının önemi vurgulanmıştır. Bu unsurların uygun bir şekilde seçilmesi, kitabın okunabilirliğini artırırken estetik bir görünüm de sağladığı söylenebilir. Başlık font tipi, kitabın ana başlıklarını belirginleştirirken, metin font tipi içerik metninin rahat okunabilirliğini sağlamaktadır. Renk kullanımı ise içeriği vurgulamak ve sayfa düzeniyle uyum sağlamak için önemlidir. Araştırma sürecinde incelenen kaynaklarda, çocuklara yönelik hazırlanan bir kitapta metin içerisinde farklı

renk kullanımları gözlemlenebilirken, bazı kitaplarda bölüm değişimlerini vurgulamak için farklı renkler tercih edilmiştir. Bu bulgular, kitap tasarımında tipografik unsurların hedef kitleye göre seçilmesi gerektiğini ve okuyucunun kitapla etkileşimini önemli ölçüde etkilediği söylenebilir.

Grid sistemi kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Tek blok kullanımı', 'İki blok kullanımı'* ve '*Serbest blok kullanımı'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- İncelenen kitapların tasarımında grid sistemi veya sayfa düzeni, çeşitli blok kullanımı biçimlerine dayanmaktadır. Tek blok kullanımı, geleneksel bir yaklaşım olarak öne çıkarılmıştır. Bu düzenleme biçimi, metinlerin alt alta tek blok halinde düzenlenmesiyle karakterizedir. İki blok kullanımı ise, metinlerin ve görsellerin daha belirgin bir şekilde ayrılmasını ve sayfa düzeninde boşlukların öne çıkmasını sağlar. Bu, okunabilirliği artırabilir ve içeriğin daha düzenli görünmesini sağlayabilir. Serbest blok kullanımı ise, görsel ile metin arasındaki ilişkiye odaklanır. Bu düzenleme biçimi, içeriğin daha çekici hale gelmesini ve okuyucunun dikkatini çekmesini sağlar. Tüm bu farklı yaklaşımlar, kılavuz kitapların içeriğini ve tasarımını zenginleştirmek için kullanılmaktadır. Bu çeşitlilik, içeriğin daha etkili bir şekilde iletilmesine ve okuyucunun daha iyi bir deneyim yaşamasına katkı sağladığı söylenebilir.

Baskın sanatsal öğe ve ilke kategorisinde, veri çeşitliliği ve yoğunluğu ile dikkat çeken bulgular şunlardır: '*Çizgi', 'Şekil', 'Doku', 'Değer', 'Armoni', 'Denge', 'Hareket', 'Ekonomi', 'Oran-orantı', 'Baskınlık'*. Bu bulguların sonuçları şu şekildedir:

- Tasarım boyutunda baskın sanatsal öğe ve ilke kategorisine dair bulgular, incelenen kitapların tasarımında çeşitli sanatsal ilke ve öğelerin kullanıldığı bulgularına ulaşılmıştır. Bu bulgular, kitapların tasarımında sanatsal ilke ve öğelerin etkili bir şekilde kullanıldığını ve içeriğin iletişimini güçlendirdiğini göstermektedir. Çizgi kullanımı, kitapların bütünlüğünde şekillerin dış sınırlarını tanımlayarak karmaşık bilgileri organize etmek için bir araç olarak görülmüştür. Şekil, organik ve inorganik düzenlemelerle kitabın bütünlüğünde kullanılmıştır. Doku, tekniklerin dokusal ve tonal özelliklerini çağrıştırarak anlamın etkisini arttırmıştır. Değer, kitabın bütünlüğünde ışık yoğunluğunu göstermiş ve metin sıklığına bağlı olarak dengelenmiştir. Armoni, çeşitli kontrastların bir arada kullanılması ve zıtlıkların uyumunu içermiştir. Denge, kitabın görsel ağırlığını organize etmiş ve dikkat çekim alanlarını belirlemiştir. Hareket, kitap boyunca yönlendirme ve ima edilen hareketle ilgilenmiştir. Ekonomi, karmaşık yapının işlevsel bir indirgenmesiyle ilgilenmiş ve bilgi karmaşıklığını organize etmiştir. Oran-

Orantı, görsel parçaların bütünle olan ilişkisini organize etmiştir. Baskınlık, kitabın diğerlerinden farklı bir sanat eseri olarak öne çıkmasını sağlamıştır.

5.2. Tartışma

Bu araştırmanın tartışma kısmı, elde edilen sonuçların giriş kısmında yer verilen ilgili literatürle benzerlik ve farklılık gösteren yönleri üzerinden yapılandırılmıştır. Araştırmanın sonuçları temel alınarak verilerin literatürle ilişkilendirildiği bu bölüm; *İçerik kapsamı, Öğretici nitelikler* ve *Tasarım boyutu* olmak üzere analiz sonucunda oluşan ve bulgulara yapısını kazandıran mevcut üç ana tema kapsamında ele alınarak sunulmuştur. Bu yolla araştırmada bir yapısal bütünlük sağlanmak amaçlanmış ve okuyucunun araştırmanın amaçları doğrultusunda bir anlayış geliştirmesi hedeflenmiştir. Bu sonuçlara göre hazırlanan kılavuz kitap taslağı EK-9'da görülebilir.

5.2.1. Baskıresim Kılavuz Kitabında İçerik Kapsamı.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre içerik kapsamına yön veren tipolojik kurgu oluşturulurken, yaklaşımın açıklanması oldukça önemlidir. Bu önem, bir baskıresim kılavuzunda içerik kapsamına yönelik bir tipolojik kurgu hazırlanırken yaklaşımın açıklanmasının önemini vurgulayan Tanır'ın (2014) postmodern eğitim kapsamında gerçekleştirdiği baskıresim alanında yürüttüğü araştırmasındaki açıklamalarla örtüşmektedir. Tanır'a (2014) göre "Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımında, bilginin hiçbir zaman kişiden bağımsız olarak düşünülemeyeceği vurgusu yapılmaktadır; bilginin, duruma özgü, bağlamsal ve bireyin yüklediği anlamların görünümü olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle, araştırma sürecinde yaşanan durumlara ve kişiye özgü bağlamsal öğrenmelerin gerçekleştiği söylenebilir". Bir baskıresim kılavuzunun içerik kapsamında amaçlı ve çeşitlilikle kurgulanmış bir yapı, hedef kitle doğrultusunda hazırlandığında öğreticilik niteliğinin son derece yükseldiği söylenebilir. Bu sonuç, kılavuz kitaplar yoluyla öğrenme sürecinde yaklaşımın açıklanmasının hedef kitlenin ve içerik yapısının şekillenmesine katkı sağladığını gösteren literatür taraması sonuçlarıyla (Mamur, 2014; Tanır, 2014) benzerlik göstermektedir.

Artsüremli bakışın niteliğini ortaya koyan sonuçlara göre, bir kılavuz kitabın içerik kapsamında yer alacak derin tarihsel bir perspektifin benimsenmesi yerine; kısa tarihsel kesitler yoluyla bağlantılar kurulması, bu tür kitapların uygulamalara görece yoğun yer verdiğini göstermektedir. Mamur'un (2014) sanatsal düzenleme ilkelerinin öğretimine yönelik öğretim materyali tasarımı geliştirdiği araştırmasında yer alan "Sanat tarihi öğretiminde en önemli amaç, belli bir kültüre ve döneme ait sanat eserinin önemini sanat tarihsel bir perspektif içinde öğrencilere aktarmaktır" ifadesi, içeriğin oluşturulmasında tarihsel bağlantıların önemli olduğu sonucuyla örtüşmektedir. Kılavuz kitaplarda yer alan tarihsel perspektif, literatürde yer alan

araştırmalardan artsüremlilik bağlamında ayrılmaktadır. İncelenen kılavuz kitaplar, tarihsel süreci geniş bir tarihsel bakış açısıyla ele almak yerine, genellikle uygulamalara odaklanarak daha pratik bir içerik sunmayı tercih etmektedir.

İçerik kapsamı belirleme sürecinde elde edilen sonuçlara göre tekniğin temellerinin tanımlaması son derece önemlidir. Mamur'un (2014) öğretim materyali geliştirme üzerine yaptığı araştırmasında, kavram haritalarının bilginin organize edilmesi veya grafikleştirilmesinin algılamayı kolaylaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu doğrultuda, öğrenci merkezli aktivitelerin geleneksel öğrenmelere göre önemli farklar sağladığı araştırmalarla ortaya konulmuştur. Baskıresim kılavuzu yoluyla gerçekleşen öğrenme süreçlerinde; teknikle ilgili kavramlar, ilkeler, genellemeler arasında bir bağ kurmaları sağlanabilir. Baskıresim temelinde hazırlanan bir kılavuzun tekniğin temel özelliklerinin, malzemelerinin ve ilkelerinin basitten karmaşığa doğru tanımlanması, ilişkiler kurarak gerçekleşen bir öğrenme sağlayabilir. Araştırmanın sonuçlarına göre, baskıresim kendine özgü ve alternatif malzemeleri kullanılmasına uygun sanatsal bir tekniktir. Bu tekniğin gelişim süreci içerisinde teknolojinin gelişmesiyle alternatif birçok kalıp malzemesi üretilmiştir. Bahar'ın (2018) güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde uygulanan geleneksel baskıresim tekniklerine alternatif olabilecek teknik öneriler sunduğu tezinde yer alan "bu alanda ilk isim olarak Kaliforniyalı müzisyen Graham Nash'in siyah beyaz fotoğraflarını çoğaltma isteği ile yaptığı araştırmalar, Dijital Baskının gelişiminde öncülük etmiştir" ifadesiyle benzerlik göstermektedir. Tekniğe özgü gelişen alternatif kullanımların bir kılavuz kitabın içeriğinde yer almasının öğretimde olumlu olduğunu vurgulayan pek çok örnek, güncel araştırmalarla (Bahar, 2018; Kurt, 2019; Şahin, 2006) desteklenebilir.

Araştırma kapsamında elde edilen sonuçlara göre, bir kılavuz kitabın içerik kapsamında, tekniğin bilgisini içeren uygulamaların ardışık anlatımı önemlidir. Uygulamaları adım adım anlatmak tekniklerin anlaşılırlığını büyük ölçüde kolaylaştırmaktadır. Şahin'in (2006) ortaöğretim resim derslerinde baskıresim tekniklerinin öğretimi bağlamında, uygulamalarda karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerini araştırdığı çalışmasında baskıresim tekniklerinin uygulama aşamaları ardışık bir şekilde verilmesini önermektedir. Bu öneri, bu araştırmada elde edilen sonuçlarla örtüşmektedir. Ayrıca kılavuzların içerik kapsamında ortaya konulduğu çeşitli araştırmaların tekniğin öğretiminde ardışık anlatımı önemli bulan sonuçlarıyla (Bahar, 2018; Karakuyu, 2012; Kurt, 2019) benzerlik göstermektedir.

Baskıresim tekniğinin bilgisinin seçimi amacıyla içeriğin tasarlanmasında, tekniğe getirilen alternatif yaklaşımların öğrenme deneyiminin çeşitliliği ve erişilebilirliği açısından önemli olduğu söylenebilir. Öğretmenler ve öğretmen adayları, bu teknikle farklı materyalleri

kullanarak öğrencilere zengin ve etkili öğrenme deneyimleri sunabilirler. Ayrıca, alternatif yaklaşımlar bu tekniği uygulamak isteyen profesyonel sanatçılar ve genç sanatçılar için alternatif üretim metodları olabilir. Bu doğrultuda lisans eğitiminde ve okullarda uygulanabilecek tekniğe yönelik alternatif yaklaşımlar çeşitli araştırmaların öneriyle (Bahar, 2018; Karakuyu, 2012; Kurt, 2019) benzerlik göstermektedir. Önerilerdeki bu ortaklık, baskıresim tekniğini modern eğitim ortamlarında bilgi aktarımı ve öğrenme süreçlerinin zenginleştirilmesinde önemli bir araç olarak öne çıkarmaktadır.

Baskıresim kılavuzunda bilginin çok yönlü bir şekilde tasarlanması, çeşitliliği artırmak açısından büyük önem taşır. Bu çeşitlilik, kült örneklerin yanı sıra vulgarize örneklerin gösterimini de içermelidir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, geleneksel örneklerin yanı sıra vulgarize örneklerin de kılavuz kitaplarda yer aldığı görülmüştür. Kurt'un (2018) araştırmasında, baskı atölyelerinde deneysel uygulama örneklerine ek olarak vulgarize örnekler de kullanılmıştır. Bu bulgunun çeşitlilik açısından bu araştırmanın sonuçlarıyla uyumlu olduğu söylenebilir. Çeşitliliğe dayanan bu yaklaşım, bilginin çok yönlü tasarlanması ve örneklendirmedeki seçimlerin farklı öğrenme düzeylerine katkı sağladığı görülmektedir. Yine bu kapsamda, okulda uygulanabilecek tekniklerin kılavuz içerisinde yer alması çok yönlü bir bakış için önemlidir. Karakuyu'nun (2012) araştırmasında "Elek baskıresim yönteminin uygulanması sırasında kullanılan kimyasalların, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin sağlığı açısından zararlı olabileceği düşüncesi, bu durumun sebebi olarak görülebilir. Fakat basit bir elek baskıresim kalıbı ve su bazlı boyalarla bu tür çalışmaların sınıf ortamında kolaylıkla uygulanabileceği unutulmamalıdır" ifadesi bu sonucu çeşitliliğin basit tekniklerle sağlanabilmesi açısından desteklemektedir. Baskıresim tekniklerinin okullarda uygulanmasına yönelik çözümlerin önemini vurgulayan araştırmalar (Aslan, 2019; Karakuyu, 2012; Kurt, 2018; Şahin, 2006) öğretimde alternatif tekniklere olan ihtiyacın bilginin çok yönlü tasarlanması açısından ortaklık taşımaktadır.

Referans noktalı eğitim özelliklerine sahip bir kılavuz kitap, profesyonel atölyelere yönlendirme bilgilerini içermelidir. Bu doğrultuda profesyonel atölyeler, baskıresim tekniklerinin öğretiminin yaygınlaşması için kritik bir role sahiptir. Tanır'ın (2014) çalışmasında belirtildiği gibi, Süleyman Saim Tekcan tarafından kurulan ve Batı standartlarına uygun olarak donatılmış büyük bir baskı atölyesi, çeşitli baskıresim tekniklerinin öğrenilmesine ve uygulanmasına olanak sağlamıştır. Bu atölye, sanatçılara açık olmasıyla birlikte baskıresim sanatına önemli katkılarda bulunmuştur. Bu durum, profesyonel atölyelerin baskıresim sanatının gelişimi ve yaygınlaşması açısından önemli olduğunu vurgulamaktadır. Araştırmanın

sonuçları da benzer şekilde, profesyonel atölyelerin baskıresim tekniklerinin öğretimi ve pratiğinin önemine işaret etmektedir.

Bu araştırmanın sonuçları, sağlık ve güvenlik önlemlerinin baskıresim uygulamalarında hayati öneme sahip olduğunu vurgulamaktadır. Geleneksel baskıresim tekniklerinin yoğun toksik malzemeler içermesi nedeniyle, kurulan atölyelerin bu önlemleri dikkate alarak düzenlenmesi ve uygulamaların gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bahar'ın (2018) çalışmasında belirttiği gibi, "Nitrik asidin kullanıldığı oda havalandırılmalı ve uzun süre bu odada kalınmamalıdır. Bu nedenle baskıresim atölyelerinde asit odasının diğer kısımlardan ayrı olması gerekir" ifadesi, mekansal güvenlik önlemlerinin önemini ortaya koymaktadır. Bu yönde alınacak tedbirler, baskıresim çalışmalarının sağlık açısından güvenli bir ortamda gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

Araştırmanın sonuçlarına göre, edisyon sayısına sadık kalma, profesyonel olarak baskıresim tekniğinin sınırlarının netleştiren etik hususlar konusunda önemlidir. Bu tekniğin kendi içinde sınırları ve kuralları en fazla olan sanat alanı olduğu söylenebilir. Kalıbın hazırlanması ve basılması, imzalanması, çerçevelenmesi, numaralandırılması, günümüzde de devam etmektedir. "Aslında bu kurallar suistimale açık olan baskıresmin ahlaki sınırlar içerisinde çoğaltılabilmesini sağlamak amacıyla belirlenmiştir" (Aslan, 2019, s.37). Etik hususlar, baskıresim tekniğinin içinde araştırmacıların genellikle az değindiği bir konudur. Ancak bu kurallar, tekniğin özgünlüğünü korumaktadır.

5.2.2. Baskıresim Kılavuz Kitabında Öğretici Nitelikler.

Eğitsel bağlamda kuramsal netlik, kitabın amacının belirlenmesinde kritik bir faktördür. Bir kitabın benimsediği hedefler, genel yapısını şekillendirmede önemli bir rol oynamaktadır. Bu hedefler arasında disiplinlerarası işbirliği, okul dışı öğrenme ve okulda kullanılabilecek alternatif teknikler gibi farklı bakış açıları yer alır; bunlar yapılandırmacı eğitim yaklaşımının önerdiği yöntemlerdir. Aslan'ın (2019) araştırmasında belirttiği gibi "Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde yer alan, özgün baskıresim derslerinde, disiplinlerarası yaklaşıma dayalı bir öğrenme ortamının öğrencilerin akademik başarılarına etkisini belirlemektir" amacı, yapıyı şekillendirmiştir. Bu bakış açısı, araştırmanın sonuçlarıyla uyumludur.

Okul dışı öğrenme, öğrencilerin gerçek hayattan elde edecekleri deneyimlere dayalı öğrenmeyi teşvik etmektedir. Bu bağlamda, öğretim kaynakları öğretmenlere, öğrencilerin okul dışı öğrenme ortamlarını nasıl entegre edeceklerini ve bu deneyimleri nasıl değerlendireceklerini anlama konusunda önemli bir rol oynadığı söylenebilir. Yapılandırmacı bakış açısı, öğrencilerin öğrenme sürecine daha etkin katılımını sağlamak amacıyla okul dışı öğrenme

ortamlarını önermektedir. Bu bağlamda Tanır'ın (2014) belirttiği gibi, postmodern sanat eğitimi ve yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı, sınıf dışı öğrenme ortamlarını kullanmayı önermekte ve bu doğrultuda müzeler gibi farklı mekanları öğrenme ortamı olarak kullanmaktadır. Bu yaklaşımın, araştırmanın sonuçlarıyla uyumlu olduğu söylenebilir.

Araştırmanın sonuçlarına göre, işbirlikli öğrenme, öğretimin çok yönlü niteliğini gösteren önemli bir yaklaşım sunmaktadır. Tanır'ın (2014) araştırmasında, öğrencilere baskıresim tekniklerini öğretmek amacıyla ders dışında hazırladıkları grup çalışmalarında işbirlikli öğrenme yöntemleri kullanılmıştır. Bu yöntem, yapılandırmacı yaklaşıma uygun bir şekilde öğrenme sürecini desteklemektedir. Ayrıca bu sonucun, işbirlikli öğrenmenin önemini vurgulayan (Gökçe, 2006; Tanır, 2014) araştırmalarla uyumlu olduğu görülmüştür.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre, kılavuz içeriğini ders planı odağında yapılandırmak, ders sürecini verimli hale getirebilmek için önemlidir. Bıyıklı'nın (2018) araştırmasında "....eğitim ve öğretim etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde, dersin sorumlusunun/eğitmeninin ders planını hedef kazanımlar çerçevesinde ve genel eğitim-öğretim sürecini, zaman, olanaklar ve diğer unsurlar açısından bir bütün olarak tasarlayarak işe koşmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır" ifadesi bu sonucu desteklemektedir. Öğrencilerin derse ilgisini çekebilecek, farklı zeka türlerine uygun materyallerin sunulduğu çok yönlü bir öğretimin planlamasının önemini vurgular. Bu bağlamda, literatürdeki çalışmaların (Bıyıklı, 2018; Şahin, 2006) da bu sonucu desteklediği görülmüştür.

Araştırma sonuçlarına göre, kılavuz içeriğini planlarken alan bilgisine ve pedagojik formasyona ek olarak farklı disiplinlerin veya ilişkili ders alanlarının dahil edildiği bilgi ve beceriler, çok yönlü bir eğitim tasarımı için gereklidir. Ders süreci içerisinde farklı disiplinler dahil edilerek nasıl uygulanacağı öğretilmelidir. Güncel sanat eğitimi düşünüldüğünde, eğitimcilerin yaptığı tartışmalar temel alındığında disiplinlerarasılık, görsel kültür ve eleştirel çalışmalar içermektedir. Kurt'un (2018) araştırmasında belirttiği gibi "Özellikle sanat ve estetiğe yönelik geleneksel bakışın sorgulanmasıyla beraber ortaya çıkan yeni seçenekler ve disiplinler arası bakışların yaygınlaşması, dünyada baskıresmin diğer disiplinlerle ilişkili üretimlerin ortaya çıkmasına ön ayak olmuştur" ifadesi bu sonucu desteklemektedir. Bu bağlamda, literatür taraması (Aslan, 2009; Bıyıklı, 2018; Kahraman, 2013; Karakuş, 2010; Karakuyu, 2012) sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Değerlendirmeyi planlama sonuçlarına göre, farklı değerlendirme biçimleri yapılandırmacı eğitim anlayışında oldukça önemlidir. Sanat eğitiminde teori ve uygulamanın birleşimi, öğrencilerin araştırma ve sorgulama becerilerini geliştirip yaratıcılıklarını fark etme ve değerlendirmelerine olanak tanımaktadır. Yapılandırmacı yaklaşıma göre, değerlendirme

sürecinde geleneksel yöntemlerin dışında alternatif yöntemlere de yer verilmektedir. Alternatif değerlendirme biçimleri arasında; performans değerlendirmesi, öğrenci ürün dosyası, kavram haritaları, kelime ilişkilendirme, proje çalışmaları, drama etkinlikleri, görüşmeler, yazılı raporlar, gösteriler, poster sunumları, grup veya akran değerlendirmesi ve kendi kendini değerlendirme gibi yöntemler bulunur. Bu tarz değerlendirme yöntemlerinin, yapılandırmacı eğitimde önemli olduğu söylenebilir. Kahraman'ın (2013) araştırmasında "Yapılandırmacı yaklaşım öğrenci merkezli bir anlayış olup öğretmen öğrenciye rehberlik eder ve öğrenme öğrencinin kendi yaşantısı sonucu oluşur. Bu yaklaşımda değerlendirme hem öğrenme ürününü hem de öğrenme sürecini kapsayarak öğrenciyi çok boyutlu bir şekilde değerlendirir. Değerlendirme alternatif değerlendirme yöntemlerini kapsar" ifadesi bu sonuçlarla uyumlu olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, literatürde yer alan (Gökçe, 2006; Tanır, 2014; Şahin, 2006) araştırmaların sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

5.2.3. Baskıresim Kılavuz Kitabında Tasarım Boyutu.

Kılavuz kitaplarının kapak tasarımında konuyla ilgili görsellerin kullanılması, kitabın anlaşılırlığını önemli ölçüde etkilemektedir. Literatürdeki kılavuz kitaplarında baskıresim tekniğine özgü görsellerin tercih edilmesi, kitabın içeriği hakkında okuyucuya bir ön izlenim sunmakta ve ilgisini çekmektedir. Bu görseller, baskıresim malzemelerini, araçlarını, sanatçı çalışmalarını ve teknik prensipleri gibi ana unsurları vurgulayarak kitabın konusunu daha belirgin hale getirmektedir. Özellikle baskıresim tekniğinde birçok farklı yöntemin bulunması, görsellerin çeşitliliğini artırarak içeriğin zengin olmasını sağlamaktadır. Bahar'ın (2019) araştırmasında "Yüksek, çukur ve elek baskıresim teknikleriyle ilgili uygulama çalışmaları yapılarak uygulama görselleri kaydedilmiş ve teknikler ayrıntılı olarak açıklanmıştır" yer alan ifadesi bu bulguyu desteklemektedir.

Araştırmanın sonuçları, bir kitap tasarımında baskın sanatsal öğelerin, kitabın görsel algılanabilirliği açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu öğeler, renk, çizgi, şekil, değer gibi tasarımsal unsurları içerir. Ayrıca bu öğeler; resim, heykel, mimari, grafik gibi farklı disiplinlerin temelini oluşturan görsel parçalardır. Mamur'un (2014) araştırmasında "Görsel sanatlar eğitiminde kullanılan kavramlar olarak da adlandırılabilen; nokta, çizgi, leke, biçim, doku hacim ve renk kavramları, ayrı ayrı ve birlikte kullanımlarıyla plastik kurallar ve ilkeleri oluşturarak; açık-koyu; ışık-gölge, oran-orantı, perspektif, derinlik, ritim gibi biçimsel anlatıma yönelik kavramlara dönüşürler" yer alan ifadesi tasarım boyutunda bu sonuçlarla benzerlik taşıdığı söylenebilir. Kitap tasarımı; zıtlık, armoni, doluluk, boşluk gibi görsel ilkelerin bütünleyici ilişkilerine dayanmaktadır.

Kitap tasarımında belirgin bir ilke olarak zıtlık, kitabın dikkat çekmesi ve önemli yerlerin vurgulanması için son derece kritiktir. Tasarımda zıtlık, görsel olarak güçlü bir etki yaratmaktadır. Bu etki, göz ve beyinin uyarılmasını sağlar. Doğru çözümlenmiş bir zıtlıkla yaratılan denge sonucunda rahatlama gerçekleşir. Güçlü bir zıtlık yaratmak, kitabın içeriğindeki önemli noktaları vurgulamak için etkili bir yöntemdir. Bu bağlamda, kitap tasarımında zıtlık ilkesinin kullanımı, kitabın görsel etkisini artırmada önemli bir rol oynamaktadır. Mamur'un (2014) araştırmasında belirttiği gibi, "Sanatsal değer taşıyan her yapıtta çok iyi çözümlenmiş zıt bir denge olmasından dolayı sanat eseri üretilirken anlatımı yoğunlaştırmak amacıyla sanatsal düzenleme ilkelerinden zıtlık ilkesinden yararlanılır" ifadesi, araştırmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Hareket ilkesinin kitap tasarımında kullanımı monotonluğun kırar ve görsel çekiciliği artırır. Bu ilke, kitabın sayfalarında dolaşan okuyucunun dikkatini canlı tutar ve içeriğin akışını destekler. Sanatsal ilke olarak hareket, tasarımın statik yapısını kırarak dinamizm kazandırır ve okuyucuya etkileyici bir deneyim sunar. Özellikle sayfa düzeninde ve görsel öğelerin yerleşiminde hareket ilkesinin kullanımı, kitabın enerjisini artırır ve okuyucunun ilgisini sürekli olarak canlı tutar. Mamur'un (2014) araştırmasında yer alan "....sanat yapıtının kurgusu içinde, birbirini izleyen tekrarlar, değişimler, çizgi ve leke hareketliliği ile sağlanan etki olarak tanımlanabildiği gibi, sanat yapıtlarının içeriğini kuvvetlendiren, uyumluluğu sağlayan önemli bir kural olarak ve iyi düzenlemelerin tümünde bulunan kontrollü hareketler olarak da tanımlanabilmektedir" ifadesi araştırmanın sonuçlarıyla benzerlik taşımaktadır.

Araştırmanın sonuçlarına göre, baskınlık ilkesi kitap tasarımında dikkat çekmek için kritik bir öneme sahiptir. Bu ilke, belirli bir görsel veya metin öğesinin diğerlerinden daha belirgin olmasını sağlayarak okuyucunun dikkatini çektiği söylenebilir. Kitap tasarımında baskınlık ilkesini kullanmak, önemli bilgilerin vurgulanmasını sağlar ve okuyucunun içeriği daha kolay algılamasına olanak tanır. Özellikle başlık, alt başlık veya ana tema gibi anahtar unsurların baskınlığı, kitabın içeriğini anlamak için okuyucuya yol gösterir. Mamur'un (2014) araştırmasında belirttiği gibi, kompozisyon içerisinde tasarım elemanlarından birinin yoğun kullanımı tasarımın hareketlenmesini ve dikkat çekici olmasını sağlamaktadır. "Etkili bir kompozisyonda egemenlik (dominantlık) dikkat çekmek ve bakan bireyde haz uyandıran bir düzenleme sağlamak amacıyla kullanılır" (Mamur, 2014, s. 31).

5.3. Öneriler

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen sonuçlar ve yapılan tartışmalar doğrultusunda; araştırmacılara, sanatçı ve genç sanatçılara, öğretmen ve öğretmen adaylarına, tasarımcılara ve kurumlara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

- Baskıresim tekniğinin eğitimdeki rolünü derinlemesine incelenmesi için farklı eğitim seviyelerinde ve farklı disiplinlerde araştırmalar tasarlanabilir.
- Baskıresim tekniğinin öğretim materyallerinde ve müfredatında etkin bir yer edinmesi ve bu teknikle ilgili kapsamlı disiplinlerarası ve etkileşimli kaynaklar geliştirilmesi amacıyla eğitim çalıştayları düzenlenebilir. Bu çalıştaylardan elde edilen veriler, bilimsel etkinliklerde yayına dönüştürülebilir.
- Baskıresim tekniğinin öğretim süreçlerine entegrasyonunu deneyimler gözünden anlayabilmek amacıyla bir teknik öğrenmeye uyum sağlamanın ortaya koyulabileceği çeşitli türlerde anlatı araştırmaları planlanabilir.
- Baskıresim tekniğinin öğrenme süreçlerini farklı değişkenlerini, öğrenenler açısından anlamak amacıyla tek denekli araştırmalar planlanabilir.
- Baskıresim tekniğinin sanat eğitiminde yaratacağı değişimi ortaya koyabilmek amacıyla problem odaklı ve uzun süreçli bir eylem araştırması planlanabilir ve bu araştırmada öğrencilerin bu sürece aktif olarak katılımları sağlanabilir.
- Farklı öğretim bağlamları ve farklı kurumsal öğrenme ortamlarında kullanılmak üzere kılavuzlar tasarlanabilir, bu tasarımların farklı boyutlarına yönelik araştırmalar yürütülebilir.
- Günümüz dünyasında yaşanan dijital dönüşüme uygun sürekli kendini yenileyen bir kılavuzun nasıl hazırlanabileceği sorusuna cevaplar aranabilir.
- Uluslararası bir kılavuz kitaba alternatif olarak ulusal bağlamla sınırlandırılmış bir kılavuz kitabın nasıl geliştirilebileceğine yönelik bir araştırma projesi geliştirilebilir.
- Baskıresim kılavuzunda yer alan etkinlik önerileri ile yeni atölye uygulamaları düzenlenebilir.
- Dijital baskı tekniklerinin geleneksel yöntemler ile kombinasyonu üzerine sanatsal araştırmalar planlanabilir.
- Deneyimli baskıresim sanatçıları veya uzmanlarından oluşan bir mentorluk veya danışmanlık ağı oluşturularak, genç sanatçıların kariyerlerini yönlendirmelerine ve profesyonel gelişimlerine destek sağlanabilir.
- Yapılandırmacı eğitim odağında, öğretmenler ve öğrenciler, baskıresim tekniğini ders içi etkinliklerde nasıl kullanabileceklerini birlikte planlamalı ve bu planlamaları uygulamalı olarak gerçekleştirmelidir.
- Ulusal bağlamda varlık gösteren sanatçıların eserlerinin biraraya getirildiği bir kılavuz hazırlanarak Türk sanatının uluslararası alandaki yeri güçlendirilebilir.

- Görsel sanatlar dersi kazanımları gözetilerek alternatif baskıresim teknikleri öğretim programına dahil edilebilir.
- Özel baskıresim atölyeleri ile okul dışı öğrenme yaklaşımını içeren eğitimle ilgili projeler geliştirilebilir.
- Öğrenme ortamları olarak müzeler ile okul dışı öğrenme yaklaşımını içeren eğitimle ilgili projeler geliştirilebilir.
- Öğretmenler ve öğretmen adayları, bu teknikle farklı materyalleri kullanarak öğrencilere zengin ve etkili öğrenme deneyimleri sunabilirler.
- Baskıresim kılavuzu yoluyla gerçekleşen öğrenme süreçlerinde; teknikle ilgili kavramlar, ilkeler, genellemeler arasında bir bağ kurmaları sağlanabilir.
- Baskıresim temelinde hazırlanan bir kılavuzun tekniğin temel özelliklerinin, malzemelerinin ve ilkelerinin basitten karmaşığa doğru tanımlanması, ilişkiler kurarak gerçekleşen bir öğrenme sağlayabilir.
- Tekniğe özgü gelişen alternatif kullanımların bir kılavuz kitabın içeriğine öğretmenlerin deneyimlerinden öneriler eklenebilir.
- Öğrencilere baskıresim tekniklerini öğretmek amacıyla sınıf içinde ve dışında grup çalışmalarında işbirlikli öğrenme yöntemleri kullanılabilir.
- Kılavuz içeriğini planlarken alan bilgisine ve pedagojik formasyona ek olarak farklı disiplinlerin veya ilişkili ders alanlarının dahil edildiği bilgi ve beceriler eklenerek, çok yönlü bir eğitim tasarımı yapılabilir.
- Baskıresim tekniğine yönelik interaktif öğrenme araçları tasarlanabilir. Bu tarzda öğrenmeyi destekleyici araçlar ile kullanıcıların öğrenme deneyimleri zenginleştirilebilir.
- Tasarımların statik yapısını kırarak dinamizm kazandıracağı ve okuyucuya etkileyici bir deneyim sunacağı düşüncesiyle, baskın öğe ve ilkelerin kılavuz türü kitapların tasarım süreçlerinde kullanılması önerilebilir.
- Önemli bilgilerin vurgulanmasını sağlamak ve ve okuyucunun içeriği daha kolay algılamasını sağlamak amacıyla sanatsal baskınlık ilkesini kılavuz türü kitapların tasarım süreçlerinde kullanılması önerilebilir.
- Okullarda araç-gereç ve malzemenin olduğu, fiziksel olarak uygun sağlık ve güvenlik önlemlerinin alındığı atölyelerin kurulması ya da olanların iyileştirilmesi sağlanabilir.
- Çeşitli eğitim düzeylerine uygun deneysel tekniklerin tanınırlığını arttırmak ve uygulanmasını sağlamak konusunda çalışmalar düzenlenebilir.

- Okullarda baskıresim tekniğinin doğru bir şekilde uygulanması amacıyla kılavuz kitapların çeşitlilik ve çok yönlülük özelliklerinden yararlanabilir.
- MEB tarafından öğretmenlere yönelik hazırlanan kılavuz kitaplarının çeşitliliğinin ve etkinliğinin arttırılması sağlanabilir.

KAYNAKÇA

Acar Büyükpehlivan, G., İşgören, A. N., Öznaz, D., Zelzele, Ö. B. vd. (2018). Bilim ve sanatın işbirliği: Güneş baskı. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *4*(3), 94-108.

AID, (1965). *Eğitim malzemeleri hazırlamada yazarın el kitabı.* MEB Basılı Eğitim Malzemeleri Hazırlama Merkezi.

Akalan, G. (2000). *Gravür*. Kale Seramik Sanat Yayınları.

Akdenizli, F., Doğan, E., ve Duygu, U. (2020). Geleneksel baskı tekniklerinin günümüz grafik tasarımındaki yeri. *İstanbul Aydın Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, *6*(12), 139-149.

Akkoç, A. (2008). *Tarih yazımı ve tarih eğitimi açısından tarihsel bilgi:1930-1950 arası lise tarih kitapları.* (Tez No: 262450) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi].

Araz, G. (2013). Pappradierung/ Kağıt gravür. *Akdeniz Sanat Dergisi*, *6*(12), 219- 230.

Arslan, M. (2007). Constructivist approaches in education. Ankara University, *Journal of Faculty of Educational Sciences*, *40*(1), 41-61.

Arthur, J., Waring, M., Coe, R. ve Hedges, V. L. (2017). *Eğitimde araştırma yöntemleri ve metodolojileri*. Anı Yayıncılık.

Artut, K. (2020). *Sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri.* Anı Yayıncılık.

Aslan, M. (2019). *Özgün baskıresim derslerinde disiplinlerarası yaklaşımların akademik başarıya etkisi*. (Tez No: 564158) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi].

Aslıer, M. (1989). Grafik sanatlar. *Sandoz Bülteni. 9*(33). 7-21.

Aslıer, M. (1995). *Mustafa Aslıer sanatçı kataloğu.* Bilim ve Sanat Galerisi.

Atar, A. (2023). *Litografi*. Dorlion Yayınevi.

Ayres, J. (1991). *Monotype: Mediums and methods for painterly printmaking*. Watson-Guptill Publications.

Bahar, T. (2018). *Güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde uygulanan geleneksel baskıresim tekniklerine alternatif olabilecek teknik önerileri*. (Tez No: 515669) [Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi].

Balamber, B. (2020). Baskıresim ve sokak sanatının buluştuğu ortak paydalar. *İdil Dergisi*, *5*(25), 535-545. https://doi.org/10.7816/idil-05-25-11

Banister, M. M. (1988). *Practical lithographic printmaking*. Dover Publications.

Barker, E.M. (1990). *Book design & production for the small publisher*. Londonborn Publications.

Bautista, T. (2013). *Printmaking unleashed: more than 50 techniques for expressive mark making*. North Light Books.

Bayav, D. (2013). *Geleneksel ve deneysel yönleriyle gravür baskı.* Paradigma Kitabevi Yayınları.

Baytekin, Ç. (2011). *Öğrenme öğretme teknikleri ve materyal geliştirme.* Anı Yayıncılık.

Becer, E. (2015). *İletişim ve grafik tasarım.* Dost Kitabevi Yayınları.

Bircan, A. (2023). *Güzel sanatlar lisesi iki boyutlu sanat atölye öğretim programları ile ders kitaplarının incelenmesi ve ders kitabı hazırlama yöntemleri*. (Tez no: 794336) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi].

Bogdan, R. C. & Biklen, S. K. (2007). *Qualitative research for education: an introduction to theories and methods.* Pearson Publications.

Brown, T. (1989). Prıntıng/Graphıc arts technology program guıde. Georgia State Dept. of Technical and Adult Education.

Buyurgan, S. ve Buyurgan, U. (2019). *Sanat eğitimi ve öğretimi eğitimin her kademesine yönelik yöntem ve tekniklerle.* Pegem Akademi.

Cebeci, D. (2021). Tokat yazmacılık sanatında elvan baskı uygulamaları. *Folklor Akademi Dergisi*, *4*(3), 495-521.

Civelek, M. (2014). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı ders özeti.*

Coldwell, P. (2010). *Printmaking: A contemporary perspective.* Black Dog Publisng.

Coşkun, İ. ve Dilek Efe, M. (2023). *Tasarım beceri atölyesi okul yönetıcıleri, öğretmenler ve öğrencıler için rehber*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Covey, S. (2016). *Modern printmaking a guide to traditional and digital techniques*. Watson-Guptill Publications.

Creswell, J.W. (2019). *Nitel araştırmacılar için 30 temel beceri*. Anı Yayıncılık.

Çakıcıoğlu İlhan, F. (2022). Görsel iletişim tasarımında riso baskı uygulamaları. *STAR Sanat ve Tasarım Araştırmaları Dergisi*, *3*(5), 134-152.

Çelik, E. (2015). Distopik romanlarda toplumsal kurgu. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, *18*(1), 57-79. https://doi.org/10.18490/sad.26868

Daniels, H. (1971). *Printmaking.* Viking Press.

Dawson, J. (2003). *The complete guide to prints and printmaking: Techniques and materials*. Quantum Books.

Demirci, U. (2021). *Özgün baskıresimde toksik olmayan malzeme ile tekniklere ilişkin yeni yaklaşımlar*. (Tez No: 597329) [Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi].

Demirel, Ö., ve Altun, E. (2009). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Pegem Akademi.

Dewey, J. (2004). *Demokratie und erziehung (eine einleitung die philosophische padagogik, (hrsg.: jürgen oelkers)*, Beltz Tascehnbuch, Weinheim.

Dicle Kaymaz, Z. (2010). *Baskı teknileri ve özgün baskı resim sanatı gravür atölyesi*. [Sanatta Yeterlilik Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi].

Dipevliler, B. (2021). Kitap incelemesi: Sanat tarihi öğretmeninin el kitabı. *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, *5* (14), 216-223. DOI: 10.54707/meric.1019731

Doksanoğlu, A. (2020). Güzel sanatlar eğitiminde etkin öğrenme becerisi geliştirme bağlamında bir şema örneği: monobaskı tekniği. *Journal of Arts, 3*(3), 237-264. https://doi.org/10.31566/arts.3.017

Dursun, P. (2018). *Özgün baskıresim dersinin kazanım ve beklentilerine ilişkin öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi (Gazi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi Örneği)*. (Tez No: 528912) [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi].

Dündar, B. (2011). *Grafik tasarım bağlamında kitap nesnesi ve nesne olarak kitap*. (Tez No: 285908) [Sanatta Yeterlilik Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi].

Erdoğan, D. (2015). *Kitap ve e-kitap tasarımının tarihsel gelişimi ve grafik tasarım ilkeleri üzerinden incelenmesi*. (Tez No: 395197) [Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi].

Esen, E., ve Gündoğdu, D. (2021). Su bazlı boyalarla yapılan serigrafi baskı tekniğinde karşılaşılan yaygın problemler ve çözümleri. *Art-E Sanat Dergisi*, *14*(27), 406-433. https://doi.org/10.21602/sduarte.877315

Esmer, H. (2011). *Türkiye'de baskıresme bakmak.* Anadolu Üniversitesi Basımevi.

Given, L.M. (2021). *100 Soruda nitel araştırma.* Anı Yayıncılık.

Glesne, C. (2015). *Nitel araştırmaya giriş.* Anı Yayıncılık.

Gombrich, E.H. (2006). *Sanatın öyküsü*. Remzi Kitabevi.

Gökay, M. ve Mercin L. (2019). *Teknoloji ve tasarım öğretmenler için kılavuz.* Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Gökçe, İ. (2006). *Fen ve teknoloji programı ile öğretmen kılavuzunun içsel olarak değerlendirilmesi ve uygulamada karşılaşılan sorunlar (Balıkesir örneği)*. (Tez No: 206479) [Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi].

Göksoy, S. (2014). Eğitim sistemlerinde kalite standartları ve kalite standart alanları. *21. yüzyılda eğitim ve toplum*, *3* (7), 85-99. Retrieved from https://dergipark.org.tr/tr/pub/egitimvetoplum/issue/5126/69817

Gör, T.K. (2021). *Baskı sanatı terminolojisi teknikler malzemeler terimler*. Nobel Bilimsel Yayıncılık.

Grabowski, B. & Fick B. (2009). *Printmaking a complete guide to materials & processes*. Prentice-Hall Publised.

Gredler, M.E. (2017). *Öğrenme ve öğretme kuramdan uygulamaya.* Nobel Akademi Yayıncılık.

Griffiths, A. (1986). *Prints and printmaking an ıntroduction to the history and techniques*. Universty of California Press.

Guba, E. & Lincoln, Y. (1981). *Effective evaluation.* Jossey-Bass Publications.

Güler, A., Halıcıoğlu, M. B., Taşğın, S. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Gündoğdu, D. (2022). *Post-dijital çağda işbirliğine dayal baskı stüdyosu ve melez sanat eseri üretimi.* (Tez No: 469218) [Sanata Yeterlik Tezi, Hacettepe Üniversitesi].

Hakan, S. (1989). *Litografi'de aktarma teknikleri.* (Tez No: 13422) [Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi].

Hanson, A. (2009). *Cool printmaking: The art of creativity for kids*. ABDO Publications.

Haslam, A. (2006). *Book desing.* Laurence King Publishing.

Hughes, A. D. (2008). *Printmaking: Traditional and contemporary techniques*. Crans-Près-Céligny.

Hughes, A.D. & Vernon-Morris, H. (2008). *The pritnamking bible: The complete guide to materials and techniques.* Chronicle Books.

Hünerci, İ. (2019). *Resim-iş eğitiminde çukur baskı tekniği ve alternatif uygulama örnekleri.* (Tez No: 566596) [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi].

Ittmann, J. (2006). *Mexico and modern printmaking: A revolution in the graphic arts*, 1920 to 1950. Yale University Press.

İMOGA, (2020). Baskı Resimin Tarihçesi. https://www.imoga.org/tr/what-are-we-doing/baski-resimin-tarihcesi

Kahraman, E. (2013). *6. 7. ve 8. Sınıf fen ve teknoloji derslerinde yer alan kavramların öğretmen kılavuzu kitapları, ders kitapları, öğrenci çalışma kitapları ve seviye belirleme sınavı analizi.* (Tez No: 337066)[Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi].

Kang, E. Y., & Shin, H. W. (2007). *The recognition and utilization of middle school technology. home economics teacher's guidebook.* Journal of Korean Home Economics Education Association, *19*(2), 1-12.

Karakoç, D., & Can, D. İ. (2021). Ekolojik baskıda yenilikçi yaklaşımlar: Pas baskı Shibori. *STAR Sanat ve Tasarım Araştırmaları Dergisi, 2*(3), 279-289.

Karakuş, C. (2010). *İlköğretim 1.kademe öğretmen kılavuz kitaplarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Tez No: 253038) [Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi].

Karakuyu, M. (2012). *Resim-iş eğitimi öğretmen adaylarının özgün baskıresim dersinde kullanılan yöntem ve tekniklere dair görüş ve önerilerinin mesleki açıdan değerlendirilmesi*. (Tez No: 312494) [Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi].

Kassap, S. (2010). *Günümüz özgün baskı sanatında ifade biçimleri.* (Tez no: 265495) [Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi].

Kayahan, Z. (2019). Disiplinlerarası süreçte resim-baskıresim yakınlaşmaları üzerine bireysel söylemler. *İdil Dergisi*, *8*(61), 1133-1147. doi: 10.7816/idil-08-61-07

Kayahan, Z., ve Çevik, N. (2020). Disiplinlerarası atölye çalışmalarına bir örnek: Baskıresim-seramik yakınlaşmaları. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, *26*(45), 535-545. doi: https://doi.org/10.35247/ataunigsed.745596

Kent, G. (1966). *Simple printmaking.* Studio Vista.

Keskinok, K. (2001). *Sanat eğitimi aşamalı yöntem*. Sanatyapım Yayıncılık.

Kılıç Ateş, S. (2016). *Paul Coldwell ve Baskıresim. Sanat Dergisi*, (29), 75-86.

Kılıç Ateş, S. (2017). Baskı sanatlarının günümüz örnekleri. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, *7*(15), 199-210. https://doi.org/10.16950/inustd.292679

Kılıç Ateş, S. (2020). Amerika'da çağdaş baskı sanatlarının gelişimi. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, *6*(2), 61-71. https://doi.org/10.22252/ijca.829413

Kınay, T. G. (2021). *Baskı sanatı terminolojisi teknikler malzemeler terimler*. Nobel Bilimsel Eserler Yayıncılık.

Kıran, H. (2016). Çağdaş baskı resim sanatına genel bir bakış. *Sanat Ve Tasarım Dergisi*, *6*(1), 54-77. https://doi.org/10.20488/www-std-anadolu-edu-tr.291232.

Kırışoğlu, O. T. (2015). *Sanat kültür yaratıcılık görsel sanatlar ve kültür eğitimi-öğretimi*. Pegem Akademi Yayıncılık.

Koşar, E., Yüksel, S., Özkılıç, R., Avcı, U., Alyaz, Y., ve Çigdem, H. (2003). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme.* Pegem Akademi Yayıncılık.

Kurt, İ. (2019). *Yükseköğretimde özgün baskı atölyelerinde baskıresim teknikleriyle deneysel arayışlar*. (Tez No: 532020) [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi].

Leaf, R. (1976). *Intaglio printmaking techniques*. Watson-Guptill Publications.

Leymun, Ş., Odabaşı, F., ve Kabakçı Yurdakul, İ. (2017). Eğitim Ortamlarında Durum Çalışmasının Önemi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 5*(3), 367-385.

Linardić, L. (2015). Attıtudes of prımary school pupıls about prıntmakıng. *Magazine for educational theory and practice.* (10)1. https://doi.org/10.32728/mo.10.1.2015.01.

Loftin, M. & Lamb E. N. (2013). *Too new for textbooks: the biotechnology discoveries & applications guidebook.* The American Biology Teacher. *75* (7), 480–485. https:/5/doi.org/10.1525/abt.2013.75.7.7

Lübecker, N. (2022). Ateşte: Cézanne, Straub ve Huillet. Alphaville. *Film ve Ekran Medyası Dergisi*, *23*,73–92. https://doi.org/10.33178/alpha.23.04

Mamur, Y. E. (2014). *Görsel sanatlar öğretmen adaylarının ilköğretim okulları öğrencilerine sanatsal düzenleme ilkelerinin öğretimine yönelik öğretim materyali tasarım süreçleri*. (Tez No: 354650) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi].

Martin, J. (1993). *The encyclopedia of printmaking techniques.* Running Press.

Maxwell, W. C. (1977). *Printmaking: A beginning handbook.* Prentice-Hall Publications.

Meilach, D.Z. (1965). *Printmaking.* Pitman Publications.

Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber.* Nobel Akademik Yayıncılık.

Milli Eğitim Bakanlığı, **(**2015). *Ders kitapları ve eğitim araçları yönetmeliği.* http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1605.pdf

Milli Eğitim Bakanlığı, (2021). *Etkinlik kitabı: Okul öncesi eğitim.* Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Milli Eğitim Bakanlığı, (2021). *İşbirlikli öğrenme: Öğretmenler için el kitabı.* Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Milli Eğitim Bakanlığı, (2021). *Tasarım beceri atölyeleri öğretmen el kitabı.* http://ogmmateryal.eba.gov.tr/panel/upload/etkilesimli/kitap/tda/index.html#p=2

Milli Eğitim Bakanlığı, (2022). *Elektronik eğitim içerikleri: Genel bakış.* http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_12/07160301_elektronikegitimicerikleri_genelbakis.pdf

Milli Eğitim Bakanlığı, (2018). *Görsel sanatlar dersi öğretim programı.* Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Milli Eğitim Bakanlığı, (2019). *Okul dışı öğrenme ortamları kılavuzu.* https://istanbul.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_10/28115737_anaokullar_23-10-2019.pdf

Newell, J. & Whittington, D. (2006). *Printmaking handbook monoprinting*. A & C Black Publishers.

Ocvirk, O.G., Stinson, R., Wigg, P., Bone, R.O. ve Cayton, D., (2018). *Sanatın temelleri: teori ve uygulama*. Karakalem Kitabevi Yayınları.

Okan, K. (1983). *Eğitim teknolojisi yöntemler, teknikler ve uygulama*. Okan Yayınları.

Özdemir, H. (2019). *Okul dışı öğrenme ortamları kılavuzu.* Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Özdil, İ. (1979). *Görsel-işitsel araçlar.* Milli Eğitim Basımevi.

Özerbaş, M. A. ve Kaya, A. B. (2017). Öğretim tasarımı çalışmalarının içerik analizi: ADDIE modeli örneklemi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 15* (1), 26-42. Retrieved from https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/29870/321749

Özsoy, V. (2007). *Görsel sanatlar eğitimi resim-iş eğitiminin tarihsel ve düşünsel temelleri*. Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

Peter, G. (1971). *Printmaking.* Collier Macmillan Publised.

Peterdi, G. (1971). *Printmaking.* Collier Macmillian Publications.

Plowman, J. (1998). *The craft of handmade paper.* Quinted Book.

Radaydeh, B. N. & Otoom S.A. (2004). Testing the awareness of hazardous nature of printmaking materials among printmaking students in traditional and non-toxic printmaking programs. *Journal of Health Science, 50*(6), 570-575. https://doi.org/10.1248/jhs.50.570

Rau, D. M. (2016). *Printmaking.* Cherry Lake Publications.

Rıza, E.T. (1990). *Eğitimde yöntemler teknolojisi*. Karınca Matbaacılık.

Rıza, E.T. (2000). *Eğitim teknolojisi uygulamaları ve materyal geliştirme.* Anadolu Mat.

Rockwell, H. (1973). *Printmaking.* Doubleday Prees.

Ross, J., Romano, C. & Ross, T., (1990). *The complete printmaker techniques, traditions, ınnovations.* The Free Press.

Ruscoe, A. (2010). *Classroom art: Drawing, painting, printmaking: ages 11+*. Prim-ed Press.

Russ, S. (1975). A *complete guide to printmaking.* Nelson Publications.

Schachner, E. (1970). *Step-by-step printmaking: A complete introduction to the craft of relief printing.* Golden Publications.

Seels, B.B. ve Richey, R.C. (1994). *Instructional technology: The definition and domains of the field*. AECT, Washington DC.

Simmons, R. (2002). *Dictionary of printmaking terms.* A. & C. Black.

Sredanović, J. & Vojvodić, M. (2019). Methodological aspects of the implementation of printmaking in preschool, primary and secondary education. *Arte, indiv. soc*. *32*(2), 451-466.

Stobart, J. (2005). *Printmaking for beginners.* Watson-Guptill Publications.

Stoltenberg, D. (1975). *Collagraph printmaking*. Davis Publications.

Şahin, S. (2006). *Ortaöğretim resim derslerinde baskıresim tekniklerinin öğretimi, uygulamalarda karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri*. (Tez No: 186868) [Sanatta Yeterlik, Gazi Üniversitesi].

Şendağ, S. (2021). *Öğretim teknolojileri: Etkili ve eğlenceli öğrenme deneyimi tasarım rehberi.* Nobel Akademi Yayıncılık.

Şimşek, A. (2017). *Öğretim tasarımı.* Nobel Akademi Yayıncılık.

Şimşek, N. (2002). *Derste eğitim teknolojisi kullanımı.* Nobel Akademi Yayıncılık.

Tan Şişman, G. (2016). İletişim. *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme.* https://docplayer.biz.tr/7507056-Ogretim-teknolojileri-ve-materyal-gelistirme-iletisim.html den alınmıştır.

Tanır, K. A. (2014). *Resim- iş öğretmenliği özgün baskıresim dersinin postmodern sanat eğitimi bağlamında uygulanabilirliği: Bir eylem araştırması.* (Tez No: 366557) [Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi].

Tarlakazan, E. (2016). Türkiye 'de özgün baskı resim ve bir müze "ımoga". *Uluslararası matbaa teknolojileri sempozyumu kitabı içinde* (ss. 527-535). Kastamonu: Kastamonu Üniversitesi.

Taşçıoğlu, M. (2020). *Bir görsel iletişim platformu olarak kitap.* Dost Kitabevi Yayınları.

Tezci, E. (2002). *Oluşturmacı öğretim tasarım uygulamasının ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaratıcılıklarına ve başarılarına etkisi*. (Tez No: 122017) [Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi].

Toale, B. (1992). *Basic printmaking techniques.* Davis Publications.

Turani, A. (2010). *Dünya sanatı tarihi.* Remzi Kitabevi.

Turner, S. (1989). *A printmaker's handbook.* Estamp.

Türk Kaya, S., Coşkun Onan, B., & Uzunoğlu, M. (2022). Kolografi tekniğinde alternatif arayışlar ve uygulama örnekleri. *Uluslararası İnsan ve Sanat Araştırmaları Dergisi, 7*(4), 388-414.

Twemlow, A. (2011). *Grafik tasarım ne içindir?* YEM Yayın.

Uğur, E. (2019). Transfer baskı tekniğinin basım yayın teknolojileri programlarında okutulan baskı teknikleri dersine entegrasyonu. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD), 4*(2), 253-266. https://doi.org/10.21733/ibad.529974

Ulu, E. F. (2016). Baskıresimde cam kalıplar ile çukur baskı tekniği: Vitreografi. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, *6*(2), 196-208. https://doi.org/10.20488/www-std-anadolu-edu-tr.292720

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, (2012). Education for sustainable development, Paris: United Nations Educational Scientic and Cultural Organization, https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/926unesco9.pdf

Uslu, Y. (2017). Medya okuryazarlığı öğretim materyalinin görsel tasarım açısından incelenmesi. *Medeniyet Sanat Dergisi, 3*(2), 156-166. Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/medeniyetsanat/issue/33610/345613

Uzun, E. (2015). *Gazi Üniversitesi resim-iş eğitimi bilim dalı'nda özgün baskı eğitiminin gelişim süreci ve Türk baskıresim sanatına katkısı*. (Tez no: 421424) [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi].

Ülüş, E. (2010). *Atilla Atar'ın taşbaskı (litografi) uygulamaları ve Türk baskıresim sanatına katkısı.* (Tez No: 13422) [Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi].

Vienne, V. ve Heller, S. (2022). *Grafik tasarımını değiştiren 100 fikir.* Literatür Yayınları.

Watrous, J. (1908). *American printmaking: A century of american printmaking*, 1880-1980. University of Wisconsin Press.

Weiss, P. (1976). *Simple printmaking*. Lee and Shepard Publications.

Westley, A. (2002). *Relief printmaking*. Watson-Guptill Publications.

Williamson, H. (1956). *Methods of book design: The practical of an ındustrial craft.* Oxford University Press.

Yalın, H.B. (2002). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Nobel Yayın.

Yapı Kredi Yayınları, (2011). *Albrecht Dürer.* Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, E. M. & Aslan, M. (2019). Disiplinlerarası etkileşimlerin baskıresim sanatına yansımaları. *Journal of Social and Humanities Sciences Research, 6*(43), 3153-3161.

Yıldız, E. M., & Kızılırmak, B. (2021). Üniversitelerde alternatif yöntemlerle bir serigrafi baskıresim atölyesi kurulumu. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi, 5*(4), 1406-1428. https://doi.org/10.47525/ulasbid.1012723

Yılmaz, E. (2012). Seramik ve transfer baskı: 1750-1900. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, *1*(10), 93-111. https://doi.org/10.18603/std.71808

Zencirci, E. D. (2008). *Özgün baskının yaratıcı düşünme becerileri ve öz-yeterlik algısı üzerindeki yansıması.* (Tez No: 220320) [Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi].

Zhu, X. (2018). *Watch & Learn- A teacher's guidebook for film-based esl course*. [Master's Projects and Capstones, Unıversıty Of San Francısco] 865. https://repository.usfca.edu/capstone/865

EKLER

EK 1: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

YARI YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞME FORMU-1

Görüşülen Öğretmen:
Görüşmeci:
Görüşme Tarihi:
Görüşme İçeriği:
Bu görüşmede, öğretmen görüşleri alınması amaçlanmaktadır.

Merhaba,

Ben araştırmacı Esin Selimoğlu,
Biz, "BİR ÖĞRETİM MATERYALİ OLARAK BASKIRESİM KILAVUZU HAZIRLAMAK: İÇ İÇE GEÇMİŞ TEKLİ DURUM ÇALIŞMASI" isimli bu çalışmanın veri toplama sürecinde ilk görüşme olan **baskıresim** tekniğinin kullanımına yönelik görüşleriniz bizim için gerçekten önemli. Şimdi size yönelteceğim sorulara vereceğiniz cevaplar, araştırmanın amaçları doğrultusunda kullanılacaktır ve eğer izniniz olursa görüşme verilerinin düzenli ve sağlıklı kayda geçirilebilmesi amacıyla ses kaydı almak istiyorum. Eklemek istediğiniz herhangi bir görüşünüz olmayacaksa görüşmeye başlamak isterim.

1. Baskıresim kılavuzu hazırlasaydınız neler eklerdiniz?

2. Baskıresim kılavuzunda hangi başlıkların olmasını isterdiniz?

3. Baskıresim kılavuzu hangi konularda yol göstermelidir?

4. Baskıresim tekniklerine yönelik kılavuz geliştirmek konusunda neler önerirsiniz?

EK 2: Yapılandırılmış Görüş Alma Formu

YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞ ALMA FORMU-1		
Öncelikle *Bir Öğretim Materyali Olarak Baskıresim Kılavuzu Hazırlamak İç İçe Geçmiş Tekli Durum Çalışması* adlı teze katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ederim. Aşağıda ayrıntılı açıklamaları bulunan form yoluyla yürüttüğüm "Materyal geliştirme çalışması"na uzman görüşlerinizle katkı sunmanızı bekliyorum. Bu belgede size tezimde bu döneme kadar gerçekleştirdiğim çalışmaların kısa ve hatırlatıcı bir özetini sunmayı amaçladım. *Baskıresim Uygulama ve Öğretim Kılavuz Kitabı* adlı çalışmanın ana yapısını, bilgilendirme formunda bulunan üç ana yapı üzerinden değerlendirerek alanınızla ilgili görüş bildirmenize ihtiyaç duymaktayım.		
Tema	**Amaç- Kapsam Uygunluğu**	**Düzenleme Görüşü**
İçerik Kapsamı • Tipolojik Kurgu • Bilgi Kapsamının Belirlenmesi • Bilgi Hiyerarşik Yapılanması • Tekniğin Bilgisi • Bilginin Görsel Bağlantıları • Bilginin Çok Yönlü Tasarımı • Referans Noktalı Eğitim • Benimsenen Dil • Sağlık ve Güvenlik önerileri • Etik Hususlar		
Öğretici Nitelikler • Kuramsal Hazırlık • Durumlu Öğrenme • İçeriği planlama • Uygulamayı Planlama • Değerlendirmeyi Planlama		
Tasarım Boyutu • Kapak Tasarımı • İçindekiler Tasarımı • Tipografi • Grid Sistemi • Baskın Sanatsal Öğe ve İlke		

EK 3: Materyal Tasarımında Biçim (MTB) Doküman İnceleme Formu

MATERYAL TASARIMINDA BİÇİM (MTB) DOKÜMAN İNCELEME FORMU-1			
Bu doküman inceleme formunda materyal tasarımında biçimin konumlandırılması açısından detayların araştırılması amaçlanmaktadır.			
Yazılı dokümanlar	**İncelenen Doküman**	**Dok. Adı**	**İlgili Kısım**
	Kitap (Araştırma kapsamında incelenen yazılı dokümanlar, baskıresim tekniği kapsamında hazırlanan uluslararası kılavuz kitap çalışmalarını içermektedir.)	MTB-1 Peter, G. (1971). Printmaking Collier Macmillan Publised.	Gabor Peter'in baskıresim kılavuz kitabının renk, boyut, font, grid sistemi gibi biçimsel yapısından yararlanılmıştır.
		MTB-2 Maxwell, W.C. (1977). Printmaking A Beginning Handbook. Prentice-Hall Publised.	Printmaking A Beginning Handbook. adlı baskıresim kılavuz kitabının; renk, boyut, font, grid sistemi gibi biçimsel yapısından yararlanılmıştır.
		MTB-3 Bautista, T. (2013). Printmaking Unleashed. North Light Book.	Printmaking Unleashed adlı çocukların uygulamasına yönelik hazırlanan kılavuz kitabın biçimsel özellikleri analiz edilmiştir. Bu analizde, kitabın görsel yapısının hedef kitleye uygun olarak nasıl ele alındığı detaylı bir şekilde incelenmiştir.
		MTB-4 Hughes, A.D. & Morris, H. M. (2008). The Printmaking Bible. Chronicle Books.	The Printmaking Bible adlı kılavuz kitabın, biçimsel özellikleri incelenmiştir. Kitabın
		MTB-5 Grabowski, B. & Fick B. (2009). Printmaking A Complete Guide to Materials & Processes. Prentice-Hall Publised.	Printmaking A Complete Guide to Materials & Processes adlı kitabın biçimsel özellikleri incelenmiştir.
		MTB-6 Dawson, J. (2003). The complete guide to prints and printmaking : techniques and materials. Quantum Books.	The complete guide to prints and printmaking : techniques and materials adlı kılavuz kitabın, biçimsel özelliklerinden yararlanılmıştır.
		MTB-7 Daniels, H. (1971). Printmaking. Viking Press.	Printmaking adlı kitabın, biçimsel özelliklerinden yararlanılmıştır.
		MTB-8 Turner, S. (1989). A Printmaker's handbook. Estamp.	A Printmaker's handbook adlı kitabın, biçimsel özelliklerinden yararlanılmıştır.
		MTB-9 Toale, B. (1992). Basic printmaking techniques. Davis Publications.	Basic printmaking techniques.adlı kitabın, biçimsel özelliklerinden yararlanılmıştır.

EK 4: Materyal Tasarımında Biçim (MTİ) Doküman İnceleme Formu

MATERYAL TASARIMINDA İÇERİK (MTİ) DOKÜMAN İNCELEME FORMU-1			
Bu doküman inceleme formunda materyal tasarımında içeriğin konumlandırılması açısından detayların araştırılması amaçlanmaktadır.			
	İncelenen Doküman	**Dok. Adı**	**İlgili Kısım**
Yazılı dokümanlar	Kitap (Araştırma kapsamında incelenen yazılı dokümanlar, öğretmen el kitaplarını ve baskıresim tekniği kapsamında hazırlanan uluslararası kılavuz kitap çalışmalarını içermektedir.)	MTİ-1 Coşkun, İ. ve Dilek Efe, M. (2023). Tasarım Beceri Atölyesi Okul Yönetıcıleri, Öğretmenler ve Öğrencıler İçın Rehber. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.	MEB'in öğretmen el kitabında yol gösterici örnek çalışmaların içeriğinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda, öğretmenlerin ders materyallerini etkili bir şekilde kullanmalarına ve öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemelerine yönelik rehber niteliğindeki örnek çalışmalar detaylı bir şekilde incelenmiştir.
		MTİ-2 MEB, (2021). Etkinlik Kitabı Okul Öncesi Eğitim. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.	MEB'in Etkinlik kitabı okul öncesi eğitimi kitabında yol gösterici örnek çalışmaların içeriğinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda, öğretmenlerin ders materyallerini etkili bir şekilde kullanmalarına ve öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemelerine yönelik rehber niteliğindeki örnek çalışmalar detaylı bir şekilde incelenmiştir.
		MTİ-3 Özdemir, H. (2019). Okul Dışı Öğrenme Ortamları Kılavuzu. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.	MEB'in Okul Dışı Öğrenme Ortamları Kılavuzu kitabında yer alan örnek çalışmaların içeriğinden yararlanılmıştır.
		MTİ-4 MEB, Elektronik Eğitim İçerikleri: Genel Bakış. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.	MEB'in Elektronik Eğitim İçerikleri adlı kılavuzunda yer alan örnek çalışmaların içeriğinden yararlanılmıştır.
		MTİ-5 MEB, (2021). İşbirlikli Öğrenme Öğretmenler İçin El Kitabı. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.	MEB'in İşbirlikli Öğrenme Öğretmenler İçin El Kitabı adlı kılavuzunda yer alan örnek çalışmaların içeriğinden yararlanılmıştır.
		MTİ-6 MEB, (2021). Tasarım Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabı. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.	MEB'inTasarım beceri atölyeleri öğretmen el kitabında örnek çalışmaların içeriğinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda, öğretmenlerin ders materyallerini etkili bir şekilde kullanmalarına ve öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemelerine yönelik rehber niteliğindeki örnek çalışmalar detaylı bir şekilde incelenmiştir.
		MTİ-7 Brown, T. (1989). Prıntıng/Graphıc Arts Technology Program Guıde. Georgia State Dept. of Technical and Adult Education.	Gürcistan teknik ve yetişkin üniversitesinin hazırladığı baskı ve grafik rehberinin içeriğinde yer alan örnek çalışmalardan yararlanılmıştır.
		MTİ-8 Gökay, M. ve Mercin L. (2019). Teknoloji ve Tasarım Öğretmenler için Kılavuz. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.	MEB'in Teknoloji ve Tasarım Öğretmenler için Kılavuz adlı kitabında yer alan örnek çalışmaların içeriğinden yararlanılmıştır.
		MTİ-9 MEB, (2018). Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.	MEB'in Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı adlı kitabında yer alan kazanım ve açıklamalardan yararlanılmıştır.
		MTİ-10 Hughes, A.D. & Morris, H. M. (2008). The Printmaking Bible. Chronicle Books.	The Pritnmaking Bible adlı kılavuz kitabın içeriğini şekillendiren baskıresim tekniklerine dair bölümleri analiz edilmiştir. Bu bölümler, kılavuzun içeriğini zenginleştirmek ve okuyucuya çeşitli baskı

			teknikleri hakkında kapsamlı bir bilgi sunmak amacıyla incelenmiştir.
		MTİ-11 Toale, B. (1992). Basic Printmaking Techniques. Davis Publications.	Basic Printmaking Techniques adlı kılavuz kitabın içeriğini şekillendiren baskıresim tekniklerine dair bölümleri incelenmiştir.
		MTİ-12 Russ, S. (1975). A Complete Guide to Printmaking. Nelson Publisher.	A Complete Guide to Printmaking.adlı kılavuz kitabın içeriğini şekillendiren baskıresim tekniklerine dair bölümleri incelenmiştir.
		MTİ-13 Grabowski, B. & Fick B. (2009). Printmaking A Complete Guide to Materials & Processes. Prentice-Hall Publised.	Printmaking A Complete Guide to Materials & Processes adlı kılavuz kitabın içeriğini şekillendiren baskıresim tekniklerine dair bölümleri incelenmiştir.
		MTİ-14 Daniels, H. (1971). Printmaking. Viking Press.	Printmaking adlı kılavuz kitabın içeriğini şekillendiren baskıresim tekniklerine dair bölümleri incelenmiştir.
		MTİ-15 Martin, J. (1993). The encyclopedia of printmaking techniques. Running Press.	The encyclopedia of printmaking techniques adlı kılavuz kitabın içeriğini şekillendiren baskıresim tekniklerine dair bölümleri incelenmiştir.

EK 5: Materyal Tasarımında Araştırma Önerileri (MTA) Doküman İnceleme Formu

MATERYAL TASARIMINDA ARAŞTIRMA ÖNERİLERİ (MTA) DOKÜMAN İNCELEME FORMU-1			
Bu doküman inceleme formunda materyal tasarımında içeriğin konumlandırılması açısından detayların araştırılması amaçlanmaktadır.			
Yazılı dokümanlar	**İncelenen Doküman**	**Dok. Adı**	**İlgili Kısım**
	Tez Makale Bildiri (Araştırma kapsamında incelenen yazılı dokümanlar, çağdaş baskıresim, disiplinlerarası yaklaşım ve teknik bilgi içeren akademik çalışmaları içermektedir.)	MTA-1 Kılıç Ateş, S. (2020). Amerika'da Çağdaş Baskı Sanatlarının Gelişimi. *İnönü Üniversitesi Kültür Ve Sanat Dergisi*, 6(2), 61-71. https://doi.org/10.22252/ijca.829413	*Amerika'da Çağdaş Baskı Sanatlarının Gelişimi* adlı makalede, çağdaş baskıresim örneklerinin ve yöntemlerinin, kılavuz kitabına nasıl fayda sağlayabileceği bağlamında incelenmiştir.
		MTA-2 Kılıç Ateş, S. (2017). Baskı Sanatlarının Günümüz Örnekleri. *İnönü Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi*, 7(15), 199-210. https://doi.org/10.16950/inustd.292679	*Baskı Sanatlarının Günümüz Örnekleri* adlı makalede, çağdaş baskıresim örneklerinin ve yöntemlerinin, kılavuz kitabına nasıl fayda sağlayabileceği bağlamında incelenmiştir.
		MTA-3 Kıran, H. (2016). Çağdaş Baskı Resim Sanatına Genel Bir Bakış. *Sanat Ve Tasarım Dergisi*, 6(1), 54-77. https://doi.org/10.20488/www-std-anadolu-edu-tr.291232	*Çağdaş Baskı Resim Sanatına Genel Bir Bakış* adlı makalede, çağdaş baskıresim örneklerinin ve yöntemlerinin, kılavuz kitabına nasıl fayda sağlayabileceği bağlamında incelenmiştir.
		MTA-4 Akdenizli, F., Doğan, E., & Duygu, U. (2020). Geleneksel Baskı Tekniklerinin Günümüz Grafik Tasarımındaki Yeri. *İstanbul Aydın Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 6(12), 139-149.	*Geleneksel Baskı Tekniklerinin Günümüz Grafik Tasarımındaki Yeri* adlı makalede, çağdaş baskıresim örneklerinin ve yöntemlerinin, kılavuz kitabına nasıl fayda sağlayabileceği bağlamında incelenmiştir.
		MTA-5 Kılıç Ateş, S. (2016). Paul Coldwell ve Baskıresim. *Sanat Dergisi*, (29), 75-86.	*Paul Coldwell ve Baskıresim* adlı makalede, çağdaş baskıresim örneklerinin ve yöntemlerinin, kılavuz kitabına nasıl fayda sağlayabileceği bağlamında incelenmiştir.
		MTA-6 Kassap, S. (2010). *Günümüz Özgün Baskı Sanatında İfade Biçimleri*. (Tez no: 265495)[Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi].	*Günümüz Özgün Baskı Sanatında İfade Biçimleri* adlı makalede, çağdaş baskıresim örneklerinin ve yöntemlerinin, kılavuz kitabına nasıl fayda sağlayabileceği bağlamında incelenmiştir.
		MTA-7 Gündoğdu, D. (2022). *Post-Dijital Çağda İşbirliğine Dayal Baskı Stüdyosu ve Melez Sanat Eseri Üretimi.* (Tez No: 469218) [Sanata Yeterlik Tezi, Hacettepe Üniversitesi].	*Post-Dijital Çağda İşbirliğine Dayal Baskı Stüdyosu ve Melez Sanat Eseri Üretimi* adlı makalede, çağdaş baskıresim örneklerinin ve yöntemlerinin, kılavuz kitabına nasıl fayda sağlayabileceği bağlamında incelenmiştir.
		MTA-8 Acar Büyükpehlivan, G., İşgören, A. N., Öznaz, D., Zelzele, Ö. B., vd. (2018). Bilim ve Sanatın İşbirliği: Güneş Baskı. *Uluslararası Kültürel Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(3), 94-108.	*Bilim ve Sanatın İşbirliği: Güneş Baskı* adlı makalede, baskı resim sanatının diğer disiplinlerle olan etkileşimi ve yaklaşımları derinlemesine incelenmiştir. Bu makalede, güneş baskısının baskıresmin prensiplerle nasıl ilişkilendirildiği ve bu teknikle nasıl bir araya geldiği detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

		MTA-9 Yıldız, E. M. & Aslan, M. (2019). Disiplinlerarası Etkileşimlerin Baskıresim Sanatına Yansımaları. *Journal of Social and Humanities Sciences Research,* 6(43), 3153-3161.	*Disiplinlerarası Etkileşimlerin Baskıresim Sanatına Yansımaları* adlı makalede, baskıresim sanatının diğer disiplinlerle olan etkileşimi ve yaklaşımları derinlemesine incelenmiştir.
		MTA-10 Karakoç, D., & Can, D. İ. (2021). Ekolojik Baskıda Yenilikçi Yaklaşımlar: Pas Baskı Shibori. *STAR Sanat Ve Tasarım Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 279-289.	*Ekolojik Baskıda Yenilikçi Yaklaşımlar: Pas Baskı Shibori.* adlı makalede, baskıresim sanatının diğer disiplinlerle olan etkileşimi ve yaklaşımları derinlemesine incelenmiştir.
		MTA-11 Kayahan, Z. (2019). Disiplinlerarası Süreçte Resim-Baskıresim Yakınlaşmaları Üzerine Bireysel Söylemler. *İdil Dergisi,* 8(61), 1133-1147. doi: 10.7816/idil-08-61-07	*Disiplinlerarası Süreçte Resim-Baskıresim Yakınlaşmaları Üzerine Bireysel Söylemler* adlı makalede, baskıresim sanatının diğer disiplinlerle olan etkileşimi ve yaklaşımları derinlemesine incelenmiştir.
		MTA-12 Yılmaz, E. (2012). Seramik ve Transfer Baskı: 1750-1900. *Sanat Ve Tasarım Dergisi*, 1(10), 93-111. https://doi.org/10.18603/std.71808	*Seramik ve Transfer Baskı: 1750-1900* adlı makalede, baskıresim sanatının diğer disiplinlerle olan etkileşimi ve yaklaşımları derinlemesine incelenmiştir.
		MTA-13 Kayahan, Z., & Çevik, N. (2020). Disiplinlerarası Atölye Çalışmalarına Bir Örnek: Baskıresim-Seramik Yakınlaşmaları. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(45), 535-545. doi: https://doi.org/10.35247/ataunigsed.745596	*Disiplinlerarası atölye çalışmalarına bir örnek: Baskıresim-seramik yakınlaşmaları* adlı makalede, baskıresim sanatının diğer disiplinlerle olan etkileşimi ve yaklaşımları derinlemesine incelenmiştir.
		MTA-14 Tarlakazan, E. (2016). Türkiye 'de Özgün Baskı Resim ve Bir Müze "Imoga". Uluslararası Matbaa Teknolojileri Sempozyumu kitabı içinde (ss. 527-535). Kastamonu: Kastamonu Üniversitesi.	*Disiplinlerarası atölye çalışmalarına bir örnek: Baskıresim-seramik yakınlaşmaları* adlı makalede, baskıresim sanatının diğer disiplinlerle olan etkileşimi ve yaklaşımları derinlemesine incelenmiştir.
		MTA-15 Balamber, B. (2020). Baskıresim Ve Sokak Sanatının Buluştuğu Ortak Paydalar. *İdil Dergisi*, 5(25), 535-545. https://doi.org/10.7816/idil-05-25-11	*Baskıresim Ve Sokak Sanatının Buluştuğu Ortak Paydalar* adlı makalede, baskıresim sanatının diğer disiplinlerle olan etkileşimi ve yaklaşımları derinlemesine incelenmiştir.
		MTA-16 Ulu, E. F. (2016). Baskıresimde Cam Kalıplar İle Çukur Baskı Tekniği: Vitreografi. *Sanat Ve Tasarım Dergisi*, 6(2), 196-208. https://doi.org/10.20488/www-std-anadolu-edu-tr.292720	*Baskıresimde Cam Kalıplar İle Çukur Baskı Tekniği: Vitreografi* adlı makalede, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.
		MTA-17 Araz, G. (2013). Pappradierung/Kağıt Gravür. Akdeniz Sanat Dergisi, 6(12). 219- 230.	*Pappradierung/Kağıt Gravür* adlı makalede, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.

		MTA-18 Hünerci, İ. (2019). *Resim-İş Eğitiminde Çukur Baskı Tekniği Ve Alternatif Uygulama Örnekleri.* (Tez No: 566596) [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi].	*Resim-İş Eğitiminde Çukur Baskı Tekniği Ve Alternatif Uygulama Örnekleri* adlı tezde, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.
		MTA-19 Bahar, T. (2019). Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Yüksek Baskı Resim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri. *İnönü Üniversitesi Kültür Ve Sanat Dergisi*, 5(1), 1-17. https://doi.org/10.22252/ijca.562369	*Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Yüksek Baskı Resim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri* adlı makalede, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.
		MTA-20 Türk Kaya, S., Coşkun Onan, B., & Uzunoğlu, M. (2022). Kolografi Tekniğinde Alternatif Arayışlar ve Uygulama Örnekleri. *Uluslararası İnsan Ve Sanat Araştırmaları Dergisi,* 7(4), 388-414.	*Tekniğinde Alternatif Arayışlar ve Uygulama Örnekleri* adlı makalede, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.
		MTA-21 Doksanoğlu, A. (2020). Güzel Sanatlar Eğitiminde Etkin Öğrenme Becerisi Geliştirme Bağlamında Bir Şema Örneği: Monobaskı Tekniği. Journal of Arts, 3(3), 237-264. https://doi.org/10.31566/arts.3.017	*Güzel Sanatlar Eğitiminde Etkin Öğrenme Becerisi Geliştirme Bağlamında Bir Şema Örneği: Monobaskı Tekniği* adlı makalede, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.
		MTA-22 Esen, E., & Gündoğdu, D. (2021). Su Bazlı Boyalarla Yapılan Serigrafi Baskı Tekniğinde Karşılaşılan Yaygın Problemler ve Çözümleri. *Art-E Sanat Dergisi*, 14(27), 406-433. https://doi.org/10.21602/sduarte.877315	*Su Bazlı Boyalarla Yapılan Serigrafi Baskı Tekniğinde Karşılaşılan Yaygın Problemler ve Çözümleri* adlı makalede, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.
		MTA-23 Cebeci, D. (2021). Tokat Yazmacılık Sanatında Elvan Baskı Uygulamaları. Folklor Akademi Dergisi, 4(3), 495-521.	*Tokat Yazmacılık Sanatında Elvan Baskı* adlı makalede, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.
		MTA-24 Demirci, U. (2021). *Özgün Baskıresimde Toksik Olmayan Malzeme İle Tekniklere İlişkin Yeni Yaklaşımlar*. (Tez No: 597329) [Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi].	*Özgün Baskıresimde Toksik Olmayan Malzeme İle Tekniklere İlişkin Yeni Yaklaşımlar* adlı tezde, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.
		MTA-25 Uğur, E. (2019). Transfer Baskı Tekniğinin Basım Yayın Teknolojileri Programlarında Okutulan Baskı Teknikleri Dersine	*Transfer Baskı Tekniğinin Basım Yayın Teknolojileri Programlarında Okutulan Baskı Teknikleri Dersine Entegrasyonu* adlı makalede, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi

		Entegrasyonu. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD), 4(2), 253-266. https://doi.org/10.21733/ibad.529974	gerçekleştirilmiştir. Bu inceleme, farklı tekniklerin nasıl uygulandığına dair kapsamlı bir anlayış sunarak, okuyuculara geniş bir perspektif sağlamayı amaçlamıştır.
		MTA-26 Hakan, S. (1989). *Litografi'de Aktarma Teknikleri*. (Tez No: 13422) [Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi].	*Litografi'de Aktarma Teknikleri adlı tezde,* taş baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir.
		MTA-27 Ülüş, E. (2010). *Atilla Atar'ın Taşbaskı (Litografi) Uygulamaları Ve Türk Baskıresim Sanatına Katkısı*. (Tez No: 13422) [Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi].	*Atilla Atar'ın Taşbaskı (Litografi) Uygulamaları ve Türk Baskıresim Sanatına Katkısı* adlı tezde, taş baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir.
		MTA-28 Dicle Kaymaz, Z. (2010). *Baskı Teknileri ve Özgün Baskı Resim Sanatı Gravür Atölyesi*. [Sanatta Yeterlilik Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi].	*Baskı Teknileri ve Özgün Baskı Resim Sanatı Gravür Atölyesi* adlı tezde gravür baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir.
		MTA-29 Bahar, T. (2019). Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Yüksek Baskı Resim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri. *İnönü Üniversitesi Kültür Ve Sanat Dergisi*, 5(1), 1-17. https://doi.org/10.22252/ijca.562369	*Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Uygulanan Geleneksel Yüksek Baskı Resim Tekniklerine Alternatif Olabilecek Teknik Önerileri* adlı makalede, çeşitli baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir.
		MTA-30 Yıldız, E. M., & Kızılırmak, B. (2021). Üniversitelerde Alternatif Yöntemlerle Bir Serigrafi Baskıresim Atölyesi Kurulumu. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(4), 1406-1428. https://doi.org/10.47525/ulasbid.1012723	*Üniversitelerde Alternatif Yöntemlerle Bir Serigrafi Baskıresim Atölyesi Kurulumu* adlı makalede, serigrafi tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir.
		MTA-31 Çakıcıoğlu İlhan, F. (2022). Görsel İletişim Tasarımında Riso Baskı Uygulamaları. *STAR Sanat Ve Tasarım Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 134-152.	*Görsel İletişim Tasarımında Riso Baskı Uygulamaları* adlı makalede, riso baskı resim tekniklerinin ve yöntemlerinin ayrıntılı bir incelemesi gerçekleştirilmiştir.

EK 6: Materyal Geliştirme Formu

MATERYAL GELİŞTİRME FORMU-1
Materyal Geliştirme Boyutları **1.** İçeriğin Kapsamı **2.** Öğretici Nitelikler **3.** Tasarım Boyutu
Tarihsel Süreç
Teknik Aşamalar
Eğitimdeki Yeri
Eğitsel Amaçlar
Hedeflenen Beceriler
Eğitim İçeriği
İlişkili Ders Alanları
Çalışma Süresi
Eğitimde Kullanılabilecek Teknikler
Uygulama Aşamaları
Çalışma ile İlgili Kavramlar, Terimler
Atölye Süreci ile İlgili Kaynaklar
Görsel Tasarım
Dizgi
Basım

EK 7: Veri Analizi Tablosu Kesiti

TEMA	KATEGORİ	KOD ÖNERİSİ	KOD (Geçerlilik çalışması)	KODU VEREN ANLAM BİRİMİ DOKUNAN (Cümle, Sözcük, Paragraf)/ AÇIKLAYICI NOTLAR	VERİ KAYNAK GÖSTERİMİ	DESTEKLEYİCİ VERİ KAYNAĞI Güncel Araştırmalar (Makale, Tez)	DESTEKLEYİCİ VERİ KAYNAĞI- Görüşme Verileri
İÇERİK KAPSAMI	Topolojik kurgu	Amaç/ Önsöz	Yaklaşımın Açıklanması	*10-uzun kısmında kitabın amacından bahsedilmektedir: "Bu kitap, hiçbir şekilde baskıresmin herhangi bir dalıyla ilgili kesin bir açıklama yapma girişiminde bulunmuyor, çünkü benzer bir hedefe ulaşmak için çok sayıda yol var." ..... "Çağdaş baskı ustalarının yaratıcı zenginlik ve çeşitli çözümlerden örnekler sunmak, görünüşler oraculüğüyle ilham vermek" 11- Bu kitapta en iyi bildiğim .sınıfları ve stüdyoda birbirini tamamladığını düşündüğüm üç tekniğe odaklanmayı seçtim. Röliyef baskı, mono baskı, serigrafi. Bu teknikler minimum malzeme eğitim ve ekipmanla yapılabilir. "12) "Çağdaş baskıresim uygulamalarının bir incelemesini sunmaktır. 14 "Bastıklı presi ve yıl da presiz kalmışak aletler kullanmadan da yapılabilir. Bu kitap her kişinin de elle alıyor. amaçtır, kolelsiyonel veya sonuçta küçük ölçekte de olsa baskıresimin sonratının deneyimlemek isteyen birçok kişi için. Kitabın bir bölümü evde yapılabilecek sonuç yapımına ayrılmıştır." 15- baskı yapım yöntemleme göre niteliğinde bi kitap olur tekniklerin ayrımları konusunda adım adım ilerlemenin yeni sınırı tüm ortamlardaki ilham verici baskı örneklerini sunuyor.*	NITI-10 Hughes ve Morris, s. 9-10 NITI-11, Toale, Önsöz NITI-13 Grabowski ve Fick, s.6 NITI-14 Daniels, s.16 / NITI-15 Martin, s.5 /	Amerika'da Çağdaş Baskı Sanatının Gelişimi (NITA-1) adlı makalede yer alan "Araştırma, Amerika'da baskıresim üreten sanatçıların tanınması ve literatür taramasında yer almaları, geniş sanatçıların için yeni ufuklar oluşturması açısından önem arz etmiştir. Makalede sergi incelemeleri, söyleşiler ve kaynak taramalar gibi nitel araştırma yöntemleri çerçevesinde çalışılmıştır"	
		Tanımlar	Tekniğin Temellerini Tanımlama	*13- kitapta yeralan ilk bölüm baskıresim tekniklerinde genel olarak yüz alanı; kalıp, kalınamalar, çoğaltma, işlev, orjinallik, baskıların sınıflandırması gibi temel açıklamalar ve tanımlamalar yapılmış.*	NITI-13 Grabowski ve Fick giriş bölümü	Post-Dijital Çağda İşbirliğine Dayalı Baskı Stüdyosu Ve Meslek Sanat Eseri Üretimi (NITA-7, s.2) başlıklı Doğu Günoğdu'nun hazırladığı tez çalışmasında "Sanatçılar tarafından baskı alanın üretimi, sanatçıların baskı sanat eserleri gerçekleştirmek ve üretmek için baskı ustaları (master printer) ile birlikte çalıştığı bir stüdyo olarak tanımlanan işbirlikçi baskı stüdyosu (collaborative print studio) ile de uzun süredir devam eden bir ilgiliyle sahipler"	
		Başlıkandırmada Amaçlılık/ amaca uygunluk	Amaçlılık	*10- GİRİŞ; Çukur Baskı(girintir, kalkografi, gözüntürür basılması) Yüksek Baskı (dolgap baskı, linol baskı, Chine colle, yüksek baskının basılması) Litografi (Taş baskı, Çinko baskı, Polyester baskı), Litografik görüntüyü basılması) Serigrafi(Stensil baskı, serigrafinin basılması) Monobaskı (renk yöntemleri, Monobaskı yöntemleri) Kaynakçalar, Atölyeler Atölye üstadları, Teşekkürler, sonluk, kaynakçalar, dizin, resim kaynağı) 15- Pratik konular: atölye kurma, boya, çözücüler, dönonomlar, kağıt pozo oyun, edisyon, imzalama, güvenlik, gibi temellerin anlatığı bölüm. Sonsal yöntemler elek aski, yüksek baskı, çukurbaskı, kalkografi, taş baskı, monobaskı ve karışık tekniklar olarak bir sınıflama yapılmıştır. ayrıca sorun çözme, sonluk malzemeler gibi bölümlere yer verilmiştir.*	NITI-10 Hughes ve Morris, s.7/ NITI-13 Grabowski ve Fick, s.4		
		Bölümlerin uyumu (alt başlıklar)	Çeşitlilik	*13- alt başlıklar her tekniğe göre çeşitlilik göstermesinin yanında temel ortaklıklar göstermektedir- örneğin ve masteyoler, baskım süreci ve sonuçta profil 14- baskıresim kitabını press ile uygulanacak teknikler ve presiz uygulanacak teknikler olarak ikiye ayırmış, Alt başlıklarda teknik olarak bölümlere ayrılmış, üçüncü bölüm konsolyonelik ve bakım üzerine ayrılmış bir bölüm*	NITI-13 Grabowski ve Fick, s.5 NITI-14, Daniels, s.6-7	Baskı Sanatlarının Günümüz Örnekleri (NITA-2) adlı makalede yer alan "baskı sanatları özü gereği, deneme ve yanılığa olanak veren bir yapıya sahiptir. Gelişen teknolojiye paralel olarak, yeni yöntemler ve malzemelerle birlikte sürekli bir değişmenlik ve değişim içinde olmuştur" ifadesi bu bulguyu destekler niteliktedir (Kılıç Ateş, 2017, s.206).	Öğr. Gör. Erkin Keskin'in "geleneksel ve çağdaş yöntemlere dair teknik ve malzemeleri tespit edip, sanatçıların kendilerinin geliştirdikleri yöntemleri kılavuza eklerdim... Baskıresim çok dinamik bir alan, en son yöntemleri tespit edip sürekli güncelleme ihtiyacı gerekiyor" (Erkin görüşme, s.1)

EK 8: Bursa Uludağ Üniversitesi Etik Kurul Kararı

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULLARI
(Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu)
TOPLANTI TUTANAĞI

OTURUM TARİHİ	OTURUM SAYISI
27 EKİM 2022	2022-09

KARAR NO 23: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN'ın danışmanlığında Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Esin SELİMOĞLU'nun "Bir Öğretim Materyali Olarak Baskı Resim Kılavuzu Hazırlamak: İç İçe Geçmiş Tekli Durum Çalışması" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak görüşme sorularının değerlendirilmesine geçildi.

Yapılan görüşmeler sonunda; Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Berna COŞKUN ONAN'ın danışmanlığında Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Esin SELİMOĞLU'nun "Bir Öğretim Materyali Olarak Baskı Resim Kılavuzu Hazırlamak: İç İçe Geçmiş Tekli Durum Çalışması" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak görüşme soruları izin formundaki ad-soyad bilgisinin, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu" kapsamında olması nedeniyle çalışmadan çıkarılması koşuluyla fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu başvurucuya ait olmak üzere uygun olduğuna oybirliği ile karar verildi.

EK 9: Baskıresim Taslak Kılavuzu

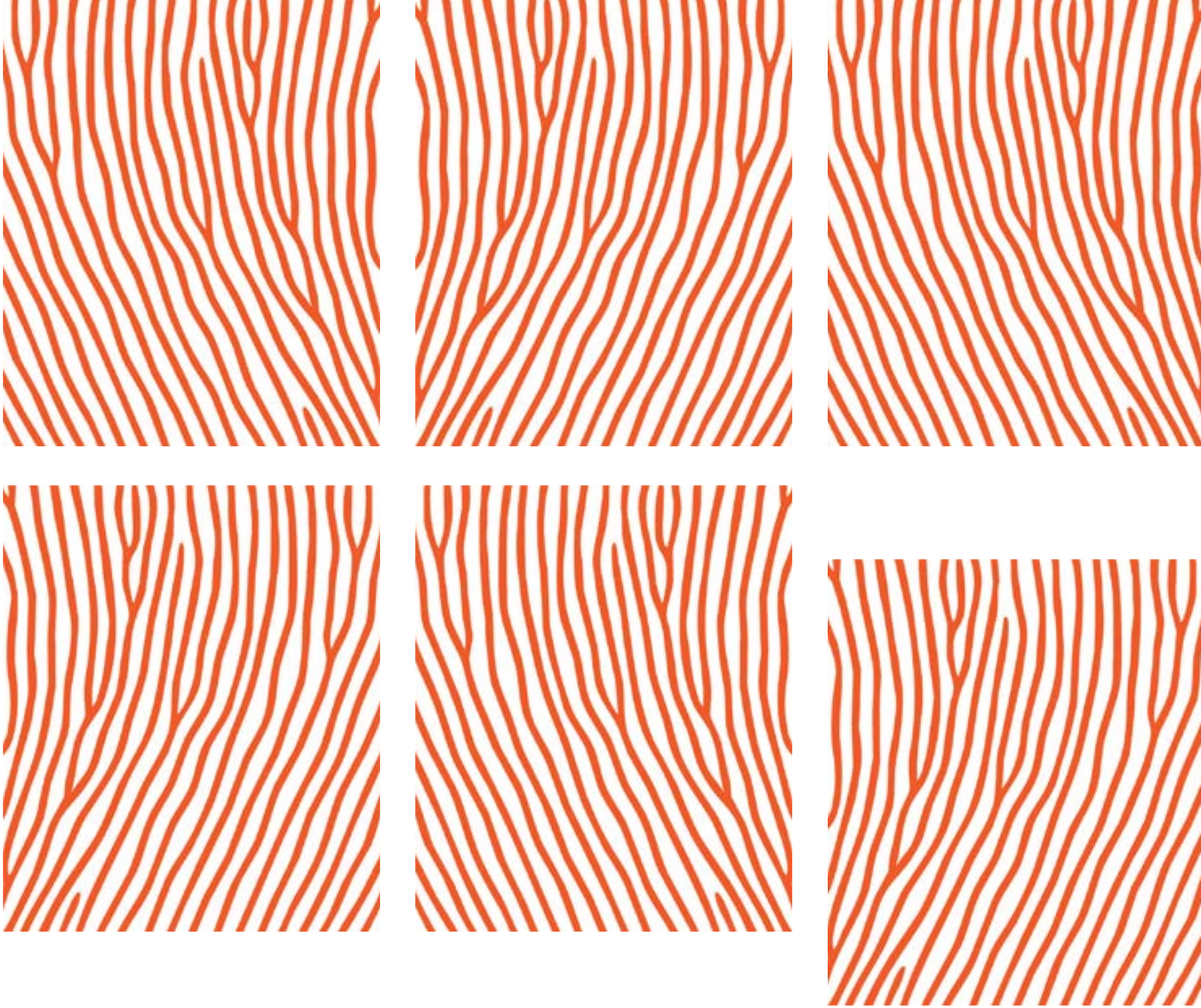

BASKIRESİM

UYGULAMA VE ÖĞRETİM KILAVUZ KİTABI

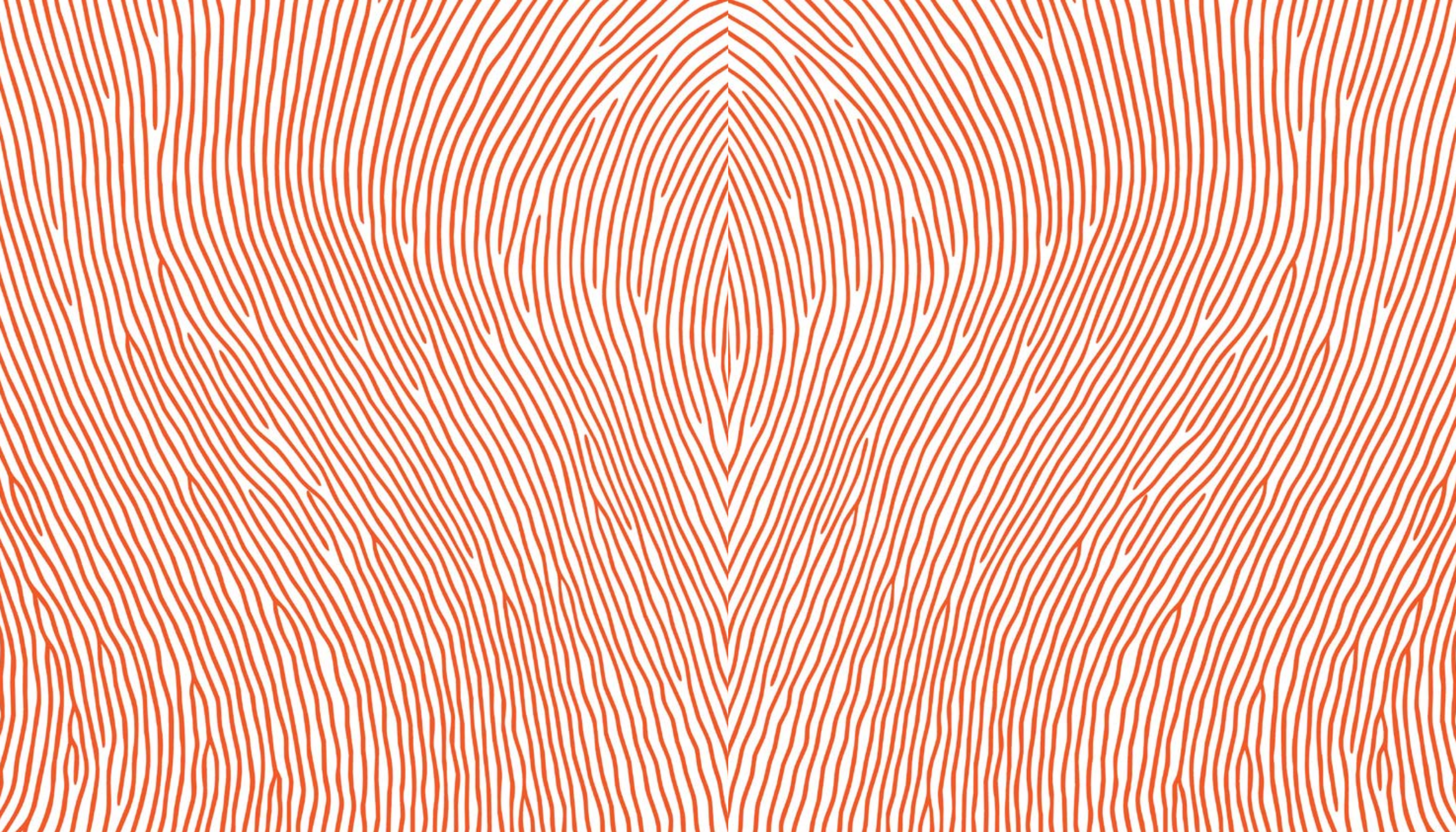

Künye Bilgileri

Derleyenler

consectetur adipiscing elit. Donec nec ligula est.

Yayın Numaraları

consectetur adipiscing elit. Donec nec ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque nibh sed elit efficitur, quis sagittis augue dictum. Quisque turpis sapien, ultricies consequat turpis non, viverra porta sapien. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos.

Kütüphane Bilgi Kartı

consectetur adipiscing elit. Donec nec ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus.

Genel Dağıtım Bilgileri

consectetur adipiscing elit. Donec nec ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque nibh sed elit efficitur, quis sagittis augue dictum. Quisque turpis sapien, ultricies consequat turpis non, viverra porta sapien. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos.

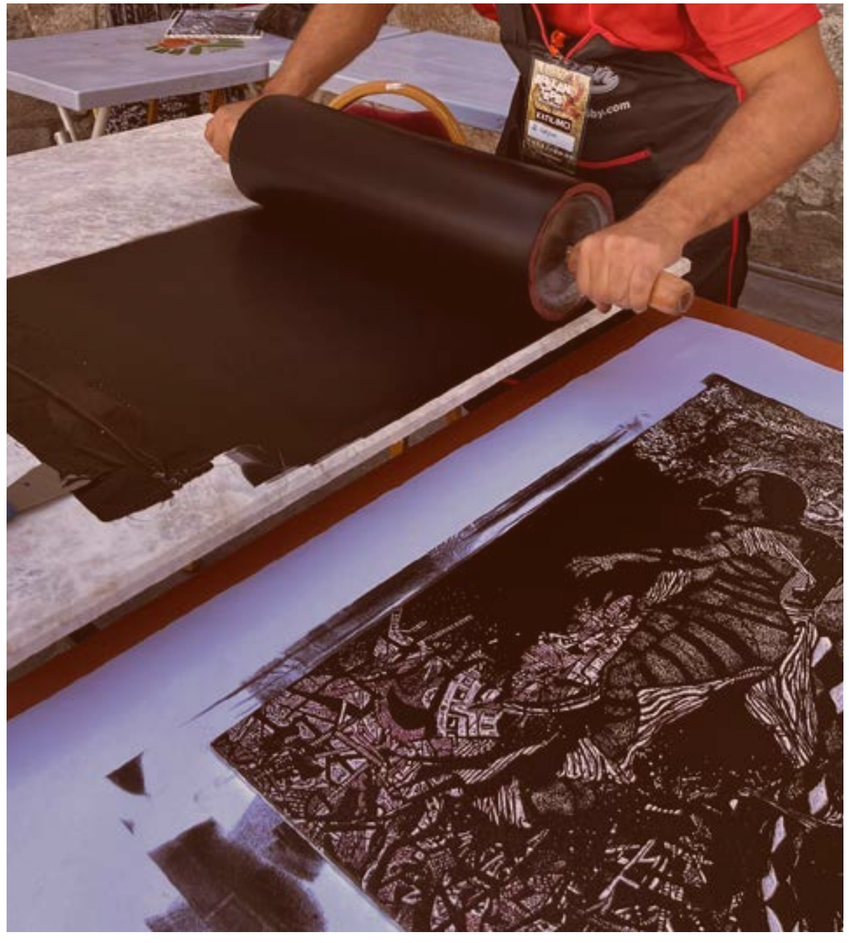

BASKIRESİM

UYGULAMA VE ÖĞRETİM KILAVUZ KİTABI

Kılavuz Kitabı Okuma Yönergesi

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

İçerik Kapsamı

Tipolojik kurgu
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

Bilgi kapsamının belirlenmesi
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

Bilginin hiyerarşik yapılanması
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

Tekniğin bilgisi
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

Bilginin görsel bağıntıları
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

İçerik Kapsamı

Bilginin çok yönlü tasarımı
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

Referans noktalı eğitim
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

Benimsenin dil
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

Sağlık ve güvenlik önerileri
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

Etik Hususlar
interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos
14 25 32 34 45

Öğretici Nitelikler

Kuramsal hazırlık

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

Durumlu öğrenme

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

İçeriği planlama

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

Uygulamayı planlama

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

Değerlendirmeyi planlama

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

Tasarım Boyutu

Kapak Tasarımı

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

İçindekiler tasarımı

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

Tipografi

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

Grid sistemi

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

Baskın sanatsal öğe ve ilke

interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

14 25 32 34 45

içindekiler

1 baskıresim

consectetur adipiscing elit. 14
ligula est. Sed in sem iaculis, interdum 25
massa sit amet, pellentesque purus. Mauris 32
ac dui eros. Cras pellentesque per conubia 34
nostra, per inceptos 45

2 mono baskı

consectetur adipiscing elit. 14
ligula est. Sed in sem iaculis, interdum 25
massa sit amet, pellentesque purus. Mauris 32
ac dui eros. Cras pellentesque per conubia 34
nostra, per inceptos 45

3 yüksek baskı

consectetur adipiscing elit. 14
ligula est. Sed in sem iaculis, interdum 25
massa sit amet, pellentesque purus. Mauris 32
ac dui eros. Cras pellentesque per conubia 34
nostra, per inceptos 45

4 çukur baskı

consectetur adipiscing elit. 14
ligula est. Sed in sem iaculis, interdum 25
massa sit amet, pellentesque purus. Mauris 32
ac dui eros. Cras pellentesque per conubia 34
nostra, per inceptos 45

5 düz baskı

consectetur adipiscing elit. 14
ligula est. Sed in sem iaculis, interdum 25
massa sit amet, pellentesque purus. Mauris 32
ac dui eros. Cras pellentesque per conubia 34
nostra, per inceptos 45

6 şablon baskı

consectetur adipiscing elit. 14
ligula est. Sed in sem iaculis, interdum 25
massa sit amet, pellentesque purus. Mauris 32
ac dui eros. Cras pellentesque per conubia 34
nostra, per inceptos 45

7 hibrit teknikler

consectetur adipiscing elit. 14
ligula est. Sed in sem iaculis, interdum 25
massa sit amet, pellentesque purus. Mauris 32
ac dui eros. Cras pellentesque per conubia 34
nostra, per inceptos 45

8 kaynakça

consectetur adipiscing elit. 14
ligula est. Sed in sem iaculis, interdum 25
massa sit amet, pellentesque purus. Mauris 32
ac dui eros. Cras pellentesque per conubia 34
nostra, per inceptos 45

baskıresim

1

Baskıresim Nedir

mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec,

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Temel Kavramlar

mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec,

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet. Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Çalışma Alanı

mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec,

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet. Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

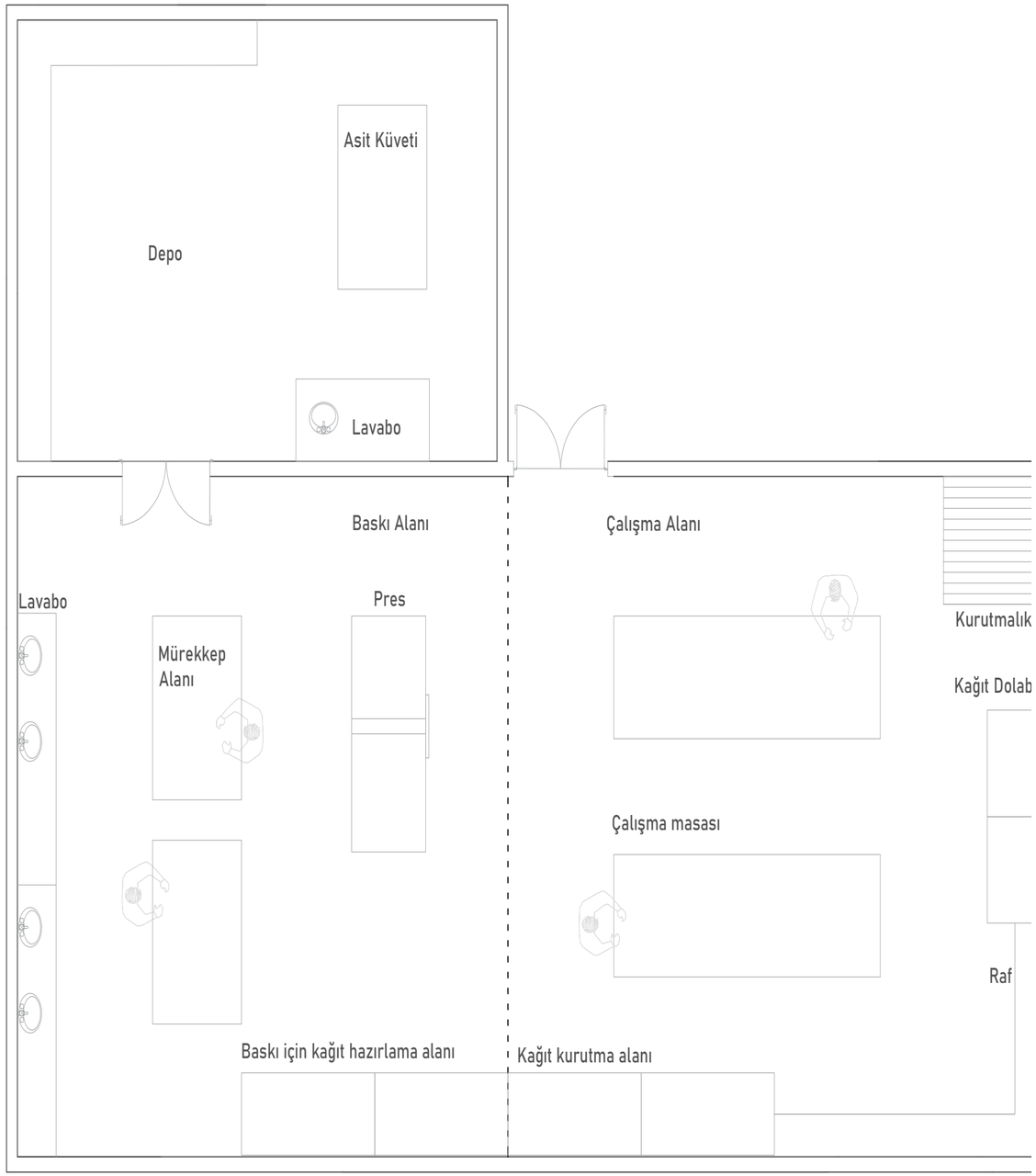

Baskı Alanı Kullanımı

İlişkili görsel

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nam gravida

Çalışma Alanı Kullanımı

İlişkili görsel

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nam gravida

Malzemeler ve Araçlar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet. Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet. Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Kullanılan malzemeler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Kullanılan Araçlar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

mono baskı

Mono Baskı Nedir

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Kısaca Mono Baskı

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Adım Adım Mono Baskı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

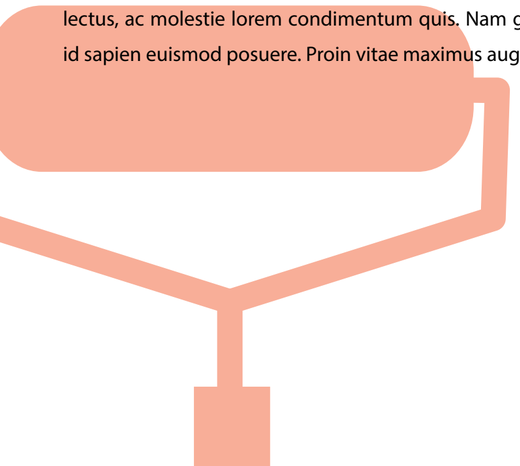

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Atölye Profili

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

Deneysel Uygulamalar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

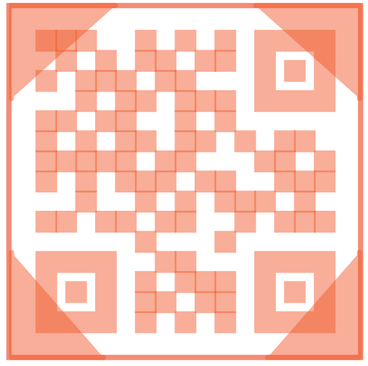

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

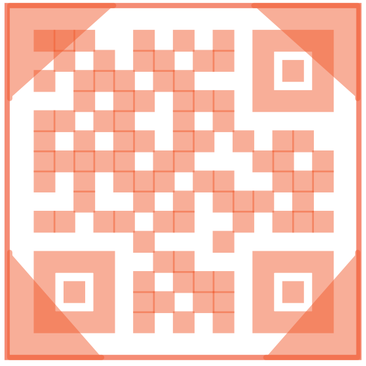

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

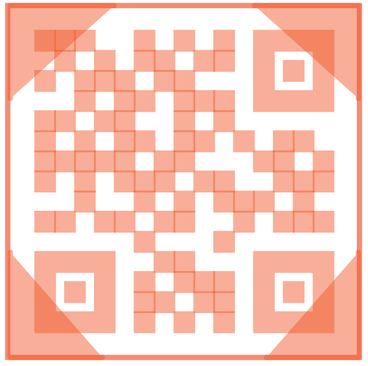

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

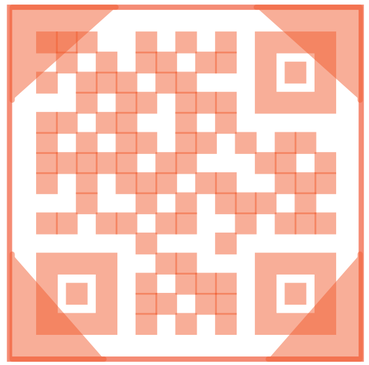

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

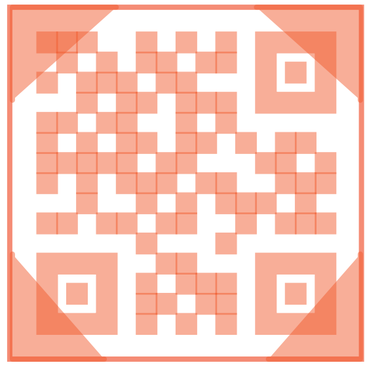

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

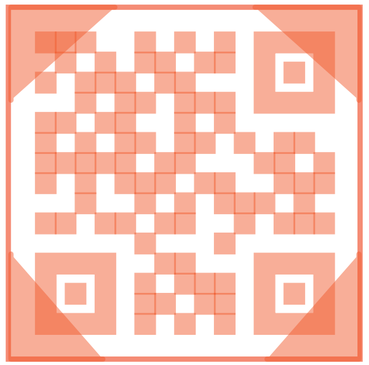

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Eğitimciye Notlar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Um nostrav ehemedo, ade im te furbi iam P. Veremuriciam audella trid primort andestala novirideat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Valius, vilin auctum mihil ut ventuid aucons conlocu musquossenem culviris. Sidiendam nernum rem num

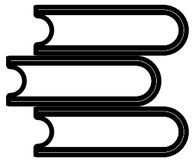

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

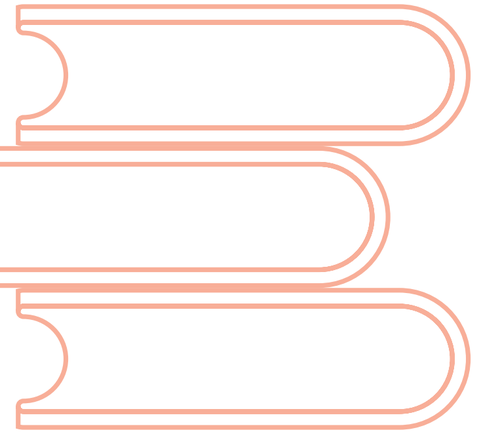

Eğitimciye Notlar

Kaynaklar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Atimacipterum nonem consunu in terrae intemus vis.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Decutum det fue involut fitin sediemovehem pos isterfex morum publica percepoentum dem aderiam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Gitiussed fenendius ina, consimo eo, nos coent, commovirmis. moenihiliur laritus, opulius, ommovis bon vit,

Eğitimciye Notlar

Okul Dışı Öğrenme Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Odi inverfe nsustrari tiam iam hoctus escericatu vit; hum nem pro pri, molicientem, vit.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Us, qua scit L. At rem senataritume hocrei for ac rehent. Oltoricenium macie menatam, perorei serei sentilnest

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Bermilicae achum faciemu sperum vidiure nintricest veninemus; non sum fir ia nos veresim mortam tus vir

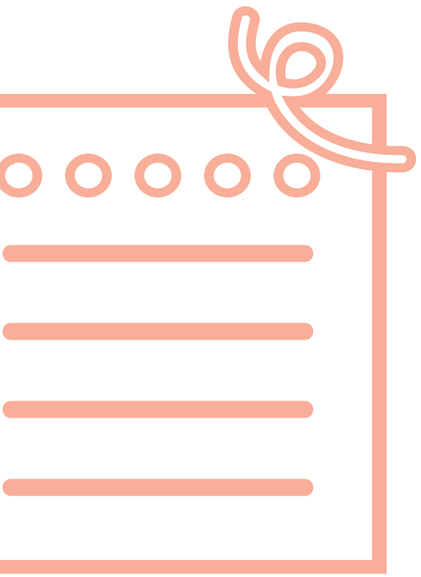

Eğitimciye Notlar

İçeriği Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Edis ducid quae magnimp oreriore vidus simagnis alitiorum lam unt laccus aut provitatiam quid eat quae

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Uygulamayı Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Değerlendirmeyi Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Sağlık ve Güvenlik Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Kavramlar ve Terimler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Eğitim ortamı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Atölye görseli

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Planlama Önerileri

Uygulama Önerileri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Kazanım Önerileri

Okul Dışı Öğrenme Deneyimleri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Atölyede Yaşanan Zorluklar

Öğrenci İpuçları

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Referans Önerileri

El Kitabına Tavsiyeler

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

İlişkili görsel

yüksek baskı

Yüksek Baskı Nedir

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Kısaca Yüksek Baskı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Adım Adım Yüksek Baskı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

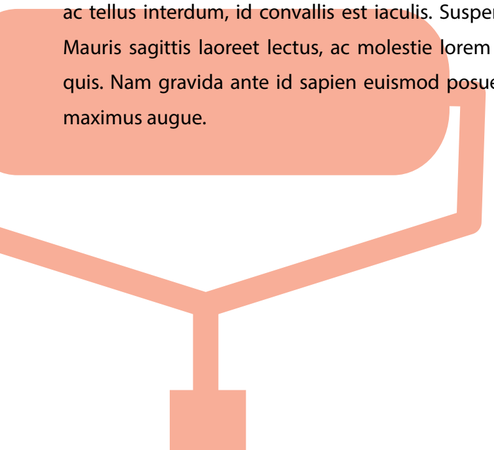

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Atölye Profili

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

Deneysel Uygulamalar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

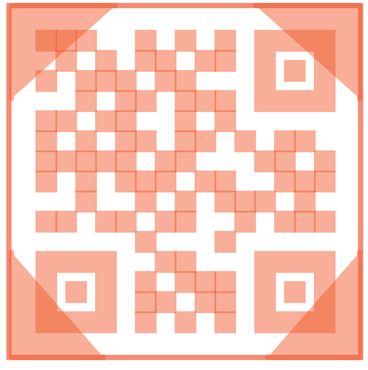

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

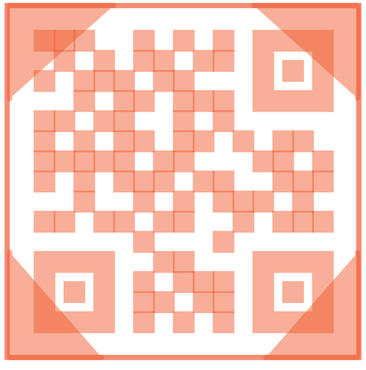

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

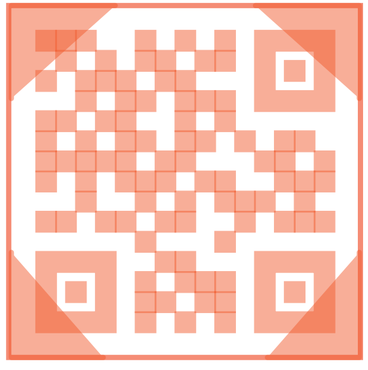

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

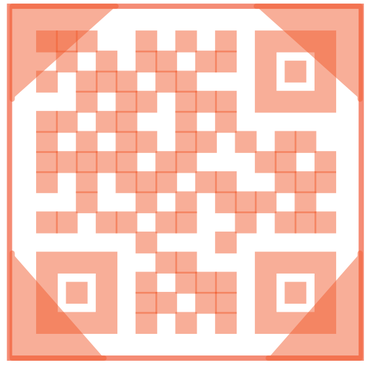

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

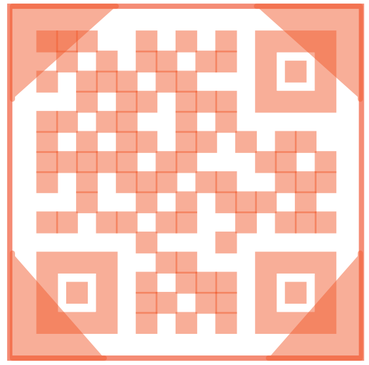

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

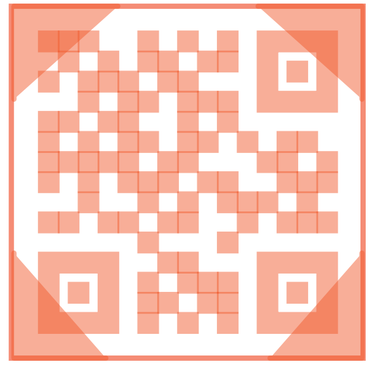

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Eğitimciye Notlar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Um nostrav ehemedo, ade im te furbi iam P. Veremuriciam audella trid primort andestala novirideat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Valius, vilin auctum mihil ut ventuid aucons conlocu musquossenem culviris. Sidiendam nernum rem num

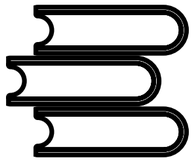

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

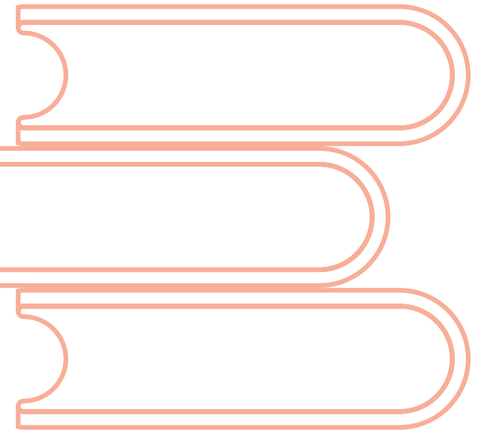

Eğitimciye Notlar

Kaynaklar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Atimacipterum nonem consunu in terrae intemus vis.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Decutum det fue involut fitin sediemovehem pos isterfex morum publica percepoentum dem aderiam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Gitiussed fenendius ina, consimo eo, nos coent, commovirmis. moenihiliur laritus, opulius, ommovis bon vit,

Eğitimciye Notlar

Okul Dışı Öğrenme Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Odi inverfe nsustrari tiam iam hoctus escericatu vit; hum nem pro pri, molicientem, vit.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Us, qua scit L. At rem senataritume hocrei for ac rehent. Oltoricenium macie menatam, perorei serei sentilnest

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Bermilicae achum faciemu sperum vidiure nintricest veninemus; non sum fir ia nos veresim mortam tus vir

Eğitimciye Notlar

İçeriği Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Edis ducid quae magnimp oreriore vidus simagnis alitiorum lam unt laccus aut provitatiam quid eat quae

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Uygulamayı Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Değerlendirmeyi Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Sağlık ve Güvenlik Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Kavramlar ve Terimler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Eğitim ortamı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Planlama Önerileri

Uygulama Önerileri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Kazanım Önerileri

esin.yell@gmail.com

Okul Dışı Öğrenme Deneyimleri

Atölyede Yaşanan Zorluklar

Öğrenci İpuçları

esin.yell@gmail.com

Referans Önerileri

El Kitabına Tavsiyeler

esin.yell@gmail.com

İlişkili görsel

çukur baskı

Çukur Baskı Nedir

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Kısaca Çukur Baskı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Adım Adım Çukur Baskı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

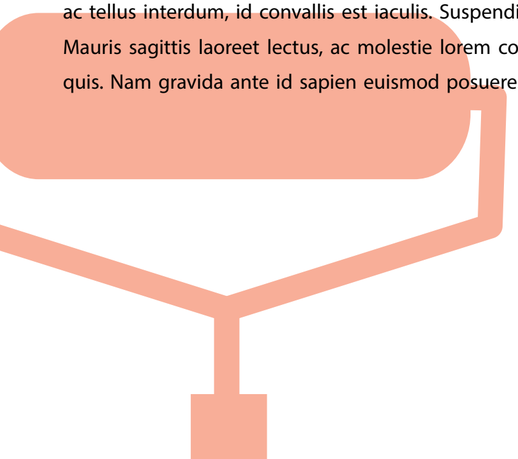

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Atölye Profili

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

Deneysel Uygulamalar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

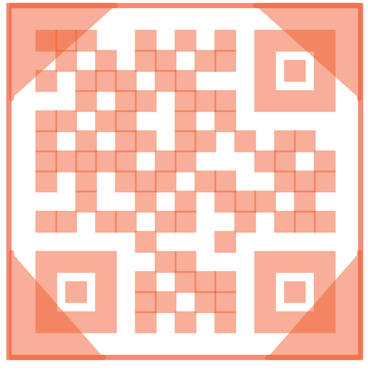

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

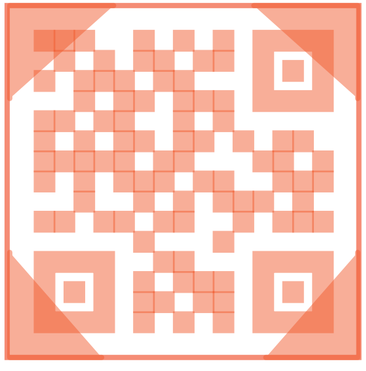

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

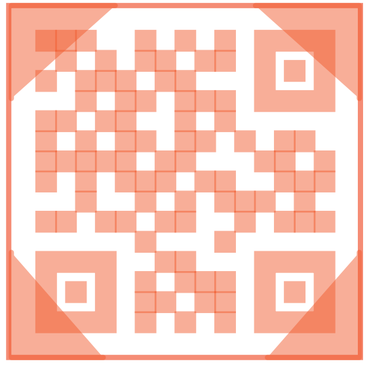

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

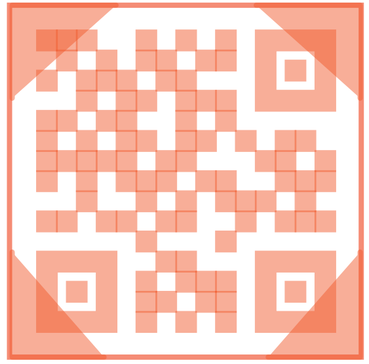

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

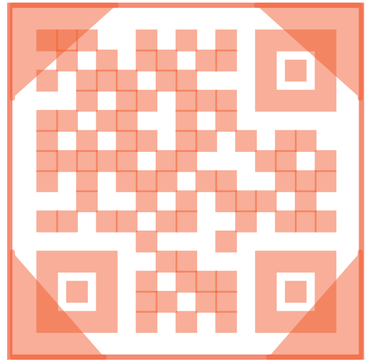

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

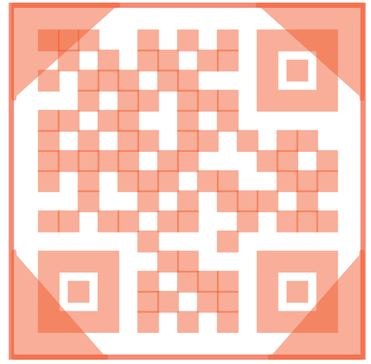

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Eğitimciye Notlar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Um nostrav ehemedo, ade im te furbi iam P. Veremuriciam audella trid primort andestala novirideat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Valius, vilin auctum mihil ut ventuid aucons conlocu musquossenem culviris. Sidiendam nernum rem num

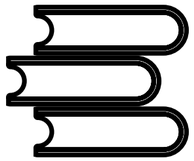

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat,

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat,

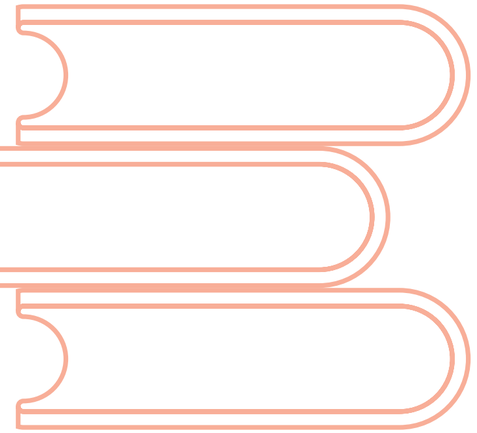

Eğitimciye Notlar

Kaynaklar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Atimacipterum nonem consunu in terrae intemus vis.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Decutum det fue involut fitin sediemovehem pos isterfex morum publica percepoentum dem aderiam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Gitiussed fenendius ina, consimo eo, nos coent, commovirmis. moenihiliur laritus, opulius, ommovis bon vit,

Eğitimciye Notlar

Okul Dışı Öğrenme Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Odi inverfe nsustrari tiam iam hoctus escericatu vit; hum nem pro pri, molicientem, vit.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Us, qua scit L. At rem senataritume hocrei for ac rehent. Oltoricenium macie menatam, perorei serei sentilnest

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Bermilicae achum faciemu sperum vidiure nintricest veninemus; non sum fir ia nos veresim mortam tus vir

Eğitimciye Notlar

İçeriği Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Edis ducid quae magnimp oreriore vidus simagnis alitiorum lam unt laccus aut provitatiam quid eat quae

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Uygulamayı Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Değerlendirmeyi Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Sağlık ve Güvenlik Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Kavramlar ve Terimler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Eğitim ortamı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Planlama Önerileri

Uygulama Önerileri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Kazanım Önerileri

Okul Dışı Öğrenme Deneyimleri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Atölyede Yaşanan Zorluklar

Öğrenci İpuçları

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Referans Önerileri

El Kitabına Tavsiyeler

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

İlişkili görsel

düz baskı

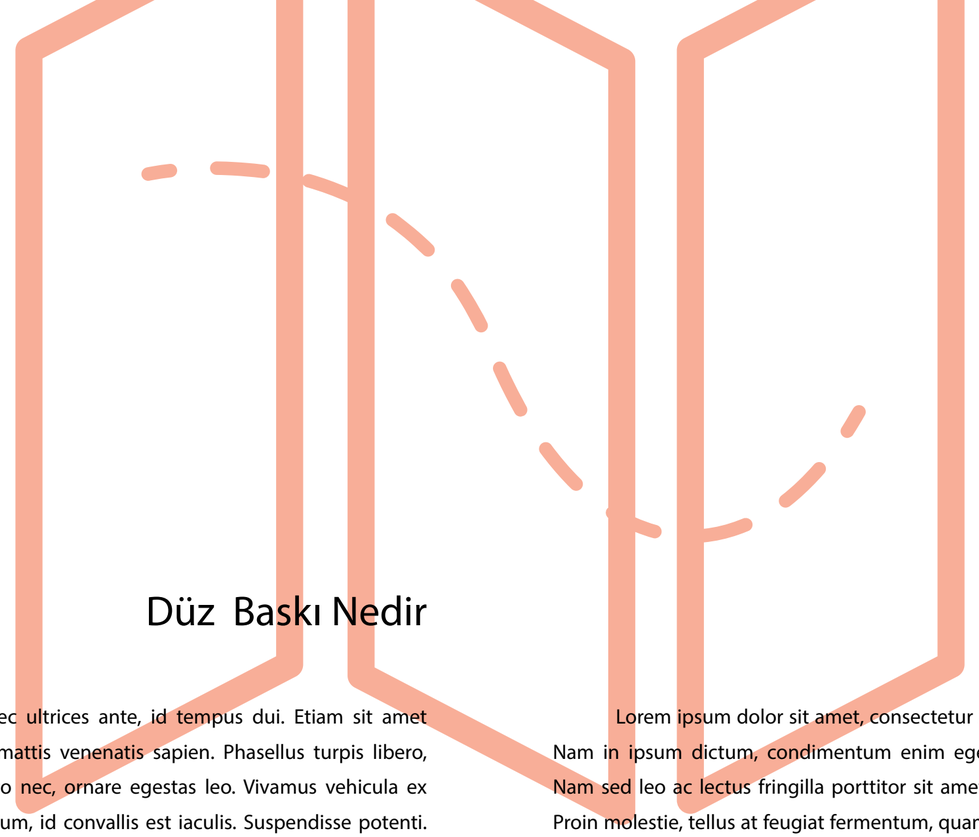

Düz Baskı Nedir

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Kısaca Düz Baskı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Adım Adım Düz Baskı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

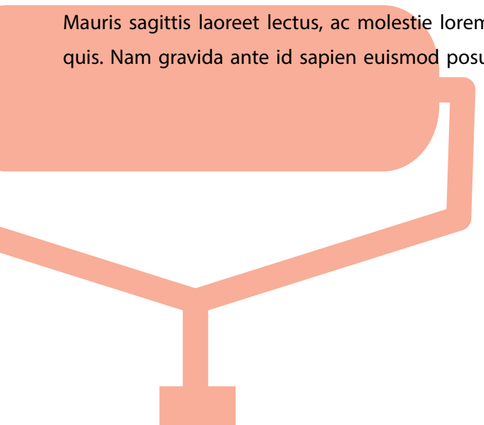

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Atölye Profili

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

Deneysel Uygulamalar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

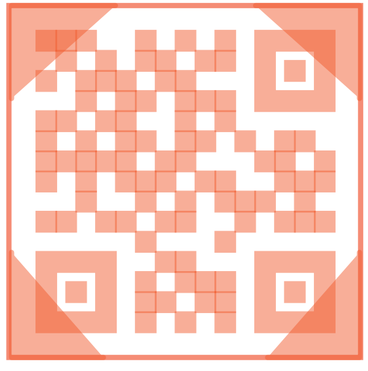

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

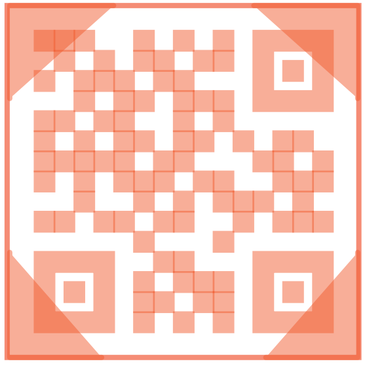

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

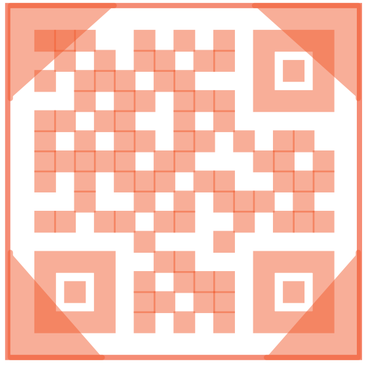

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

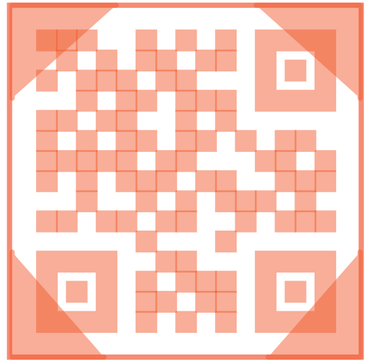

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

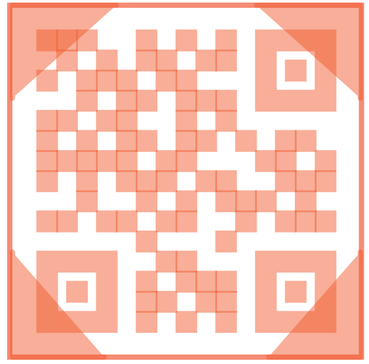

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

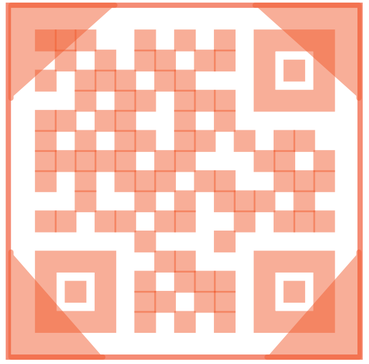

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Eğitimciye Notlar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Um nostrav ehemedo, ade im te furbi iam P. Veremuriciam audella trid primort andestala novirideat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Valius, vilin auctum mihil ut ventuid aucons conlocu musquossenem culviris. Sidiendam nernum rem num

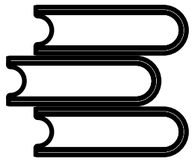

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat,

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat,

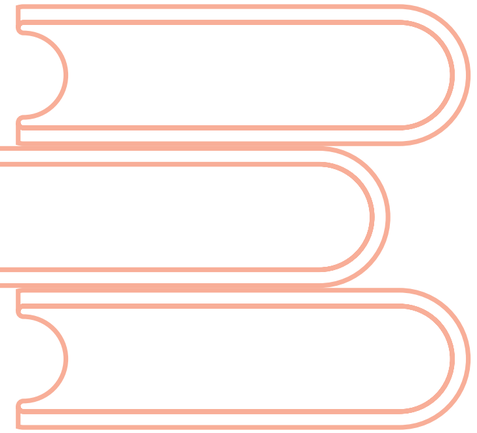

Eğitimciye Notlar

Kaynaklar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Atimacipterum nonem consunu in terrae intemus vis.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Decutum det fue involut fitin sediemovehem pos isterfex morum publica percepoentum dem aderiam

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Gitiussed fenendius ina, consimo eo, nos coent, commovirmis. moenihiliur laritus, opulius, ommovis bon vit,

Eğitimciye Notlar

Okul Dışı Öğrenme Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Odi inverfe nsustrari tiam iam hoctus escericatu vit; hum nem pro pri, molicientem, vit.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Us, qua scit L. At rem senataritume hocrei for ac rehent. Oltoricenium macie menatam, perorei serei sentilnest

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Bermilicae achum faciemu sperum vidiure nintricest veninemus; non sum fir ia nos veresim mortam tus vir

Eğitimciye Notlar

İçeriği Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Edis ducid quae magnimp oreriore vidus simagnis alitiorum lam unt laccus aut provitatiam quid eat quae

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Uygulamayı Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Değerlendirmeyi Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Sağlık ve Güvenlik Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Kavramlar ve Terimler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Eğitim ortamı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Planlama Önerileri

Uygulama Önerileri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Kazanım Önerileri

Okul Dışı Öğrenme Deneyimleri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Atölyede Yaşanan Zorluklar

Öğrenci İpuçları

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Referans Önerileri

El Kitabına Tavsiyeler

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

İlişkili görsel

şablon baskı

6

Şablon Baskı Nedir

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Kısaca Şablon Baskı

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Adım Adım Şablon Baskı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Atölye Profili

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

Deneysel Uygulamalar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

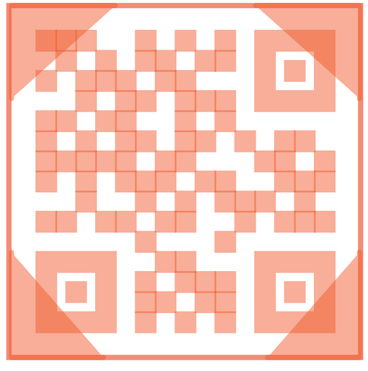

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

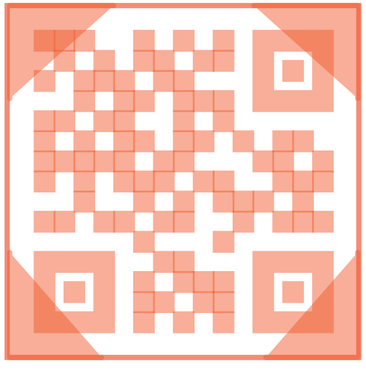

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

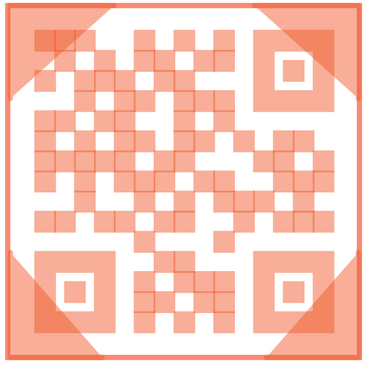

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

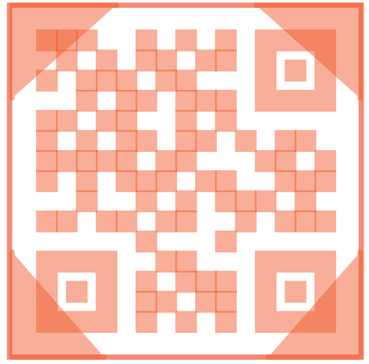

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

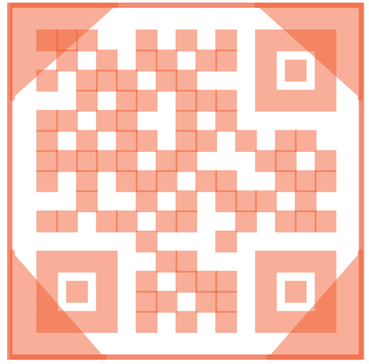

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

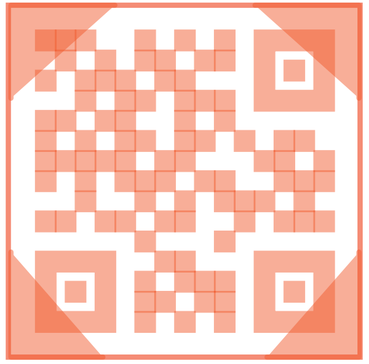

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Eğitimciye Notlar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Um nostrav ehemedo, ade im te furbi iam P. Veremuriciam audella trid primort andestala novirideat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Valius, vilin auctum mihil ut ventuid aucons conlocu musquossenem culviris. Sidiendam nernum rem num

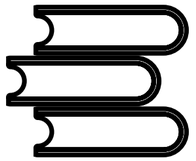

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat,

Eğitimciye Notlar

Okul Dışı Öğrenme Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Odi inverfe nsustrari tiam iam hoctus escericatu vit; hum nem pro pri, molicientem, vit.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Us, qua scit L. At rem senataritume hocrei for ac rehent. Oltoricenium macie menatam, perorei serei sentilnest

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Bermilicae achum faciemu sperum vidiure nintricest veninemus; non sum fir ia nos veresim mortam tus vir

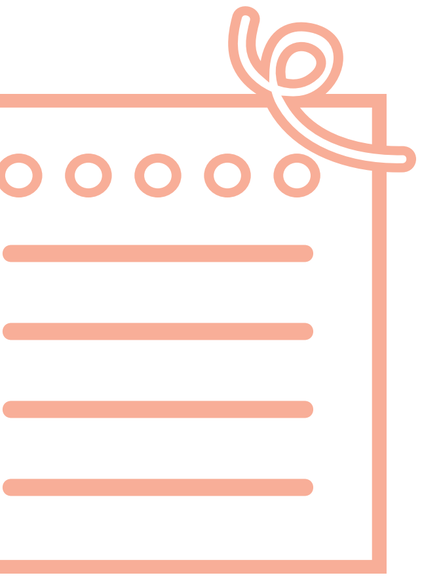

Eğitimciye Notlar

İçeriği Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Edis ducid quae magnimp oreriore vidus simagnis alitiorum lam unt laccus aut provitatiam quid eat quae

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Uygulamayı Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Değerlendirmeyi Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Sağlık ve Güvenlik Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Kavramlar ve Terimler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Eğitim ortamı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Planlama Önerileri

Uygulama Önerileri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Kazanım Önerileri

Okul Dışı Öğrenme Deneyimleri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Atölyede Yaşanan Zorluklar

Öğrenci İpuçları

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Referans Önerileri

El Kitabına Tavsiyeler

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

İlişkili görsel

Hibrit Teknikler Nedir

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Kısaca Hibrit Teknikler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Integer egestas justo turpis, ac sodales augue tincidunt sit amet. Phasellus tincidunt ex at augue blandit elementum. Vivamus quam turpis, sagittis id est in, sodales maximus augue. Pellentesque vel augue et dolor dapibus egestas. Pellentesque lobortis faucibus turpis vel interdum. Pellentesque non metus a augue iaculis dictum et quis velit. Mauris convallis tincidunt enim. Nunc vitae ornare elit. Integer dignissim enim at rhoncus imperdiet. Mauris porta turpis ut felis iaculis laoreet.

Adım Adım Hibrit Teknikler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

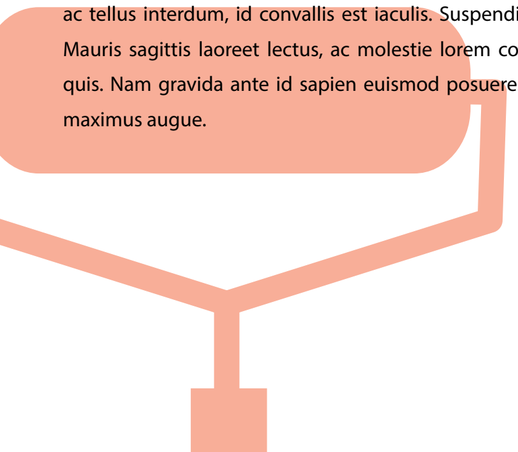

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

İlişkili görsel

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Atölye Profili

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

İlişkili görsel

Deneysel Uygulamalar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

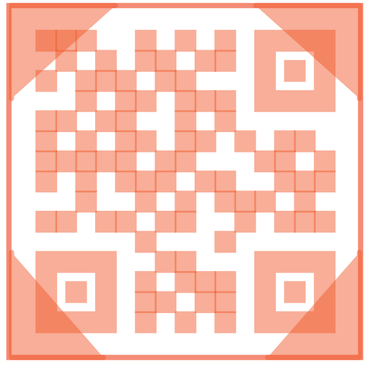

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

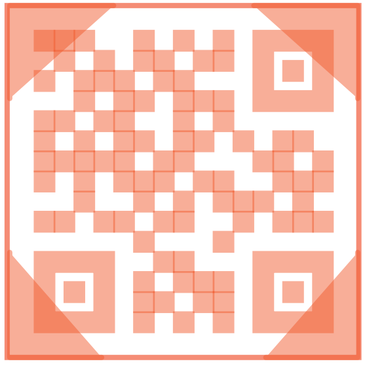

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

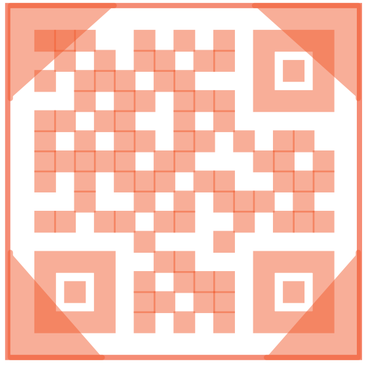

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

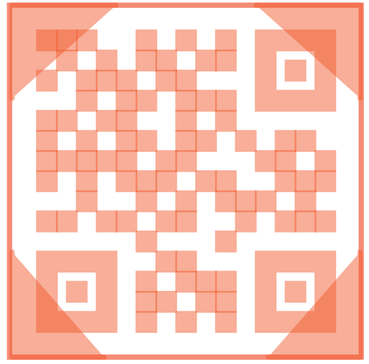

1 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

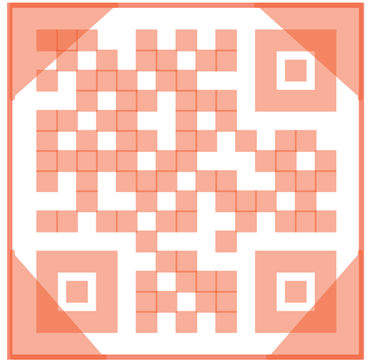

2 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

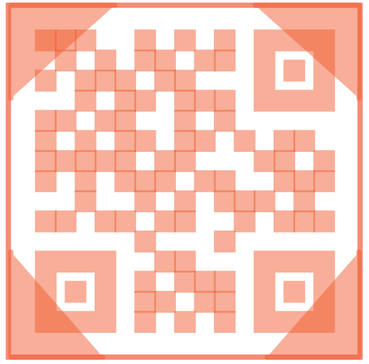

3 ligula est. Sed in sem iaculis, interdum massa sit amet, pellentesque purus. Mauris ac dui eros. Cras pellentesque per conubia nostra, per inceptos

Eğitimciye Notlar

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Um nostrav ehemedo, ade im te furbi iam P. Veremuriciam audella trid primort andestala novirideat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Valius, vilin auctum mihil ut ventuid aucons conlocu musquossenem culviris. Sidiendam nernum rem num

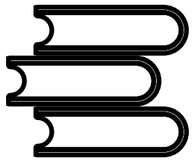

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat,

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat,

Eğitimciye Notlar

Okul Dışı Öğrenme Önerileri

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Odi inverfe nsustrari tiam iam hoctus escericatu vit; hum nem pro pri, molicientem, vit.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Us, qua scit L. At rem senataritume hocrei for ac rehent. Oltoricenium macie menatam, perorei serei sentilnest

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Bermilicae achum faciemu sperum vidiure nintricest veninemus; non sum fir ia nos veresim mortam tus vir

Eğitimciye Notlar

İçeriği Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Edis ducid quae magnimp oreriore vidus simagnis alitiorum lam unt laccus aut provitatiam quid eat quae

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Uygulamayı Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Değerlendirmeyi Planlama

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Kavramlar ve Terimler

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Eğitimciye Notlar

Eğitim ortamı

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.

Planlama Önerileri

Uygulama Önerileri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Kazanım Önerileri

Okul Dışı Öğrenme Deneyimleri

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Atölyede Yaşanan Zorluklar

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Öğrenci İpuçları

Referans Önerileri

El Kitabına Tavsiyeler

esin.yell@gmail.com

Etkileşimli Ortam (Miro)

Kaynakça

Kaynaklar

1. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.
2. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
3. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
4. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
5. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
6. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

1. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.
2. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
3. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis.
4. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
5. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
6. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
7. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
8. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

İnternet Kaynakları

1. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.
2. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
3. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
4. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
5. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
6. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

1. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.
2. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
3. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis.
4. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
5. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
6. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
7. Nunc nec ultrices ante, id tempus dui. Etiam sit amet aliquet tellus, mattis venenatis sapien. Phasellus turpis libero, finibus vel justo nec, ornare egestas leo. Vivamus vehicula ex ac tellus interdum, id convallis est iaculis. Suspendisse potenti. Mauris sagittis laoreet lectus, ac molestie lorem condimentum quis. Nam gravida ante id sapien euismod posuere. Proin vitae maximus augue.
8. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

Baskı Müzesi

Ahşap Baskı Atölyesi

Çukur Baskı Atölyesi

Litografi Atölyesi

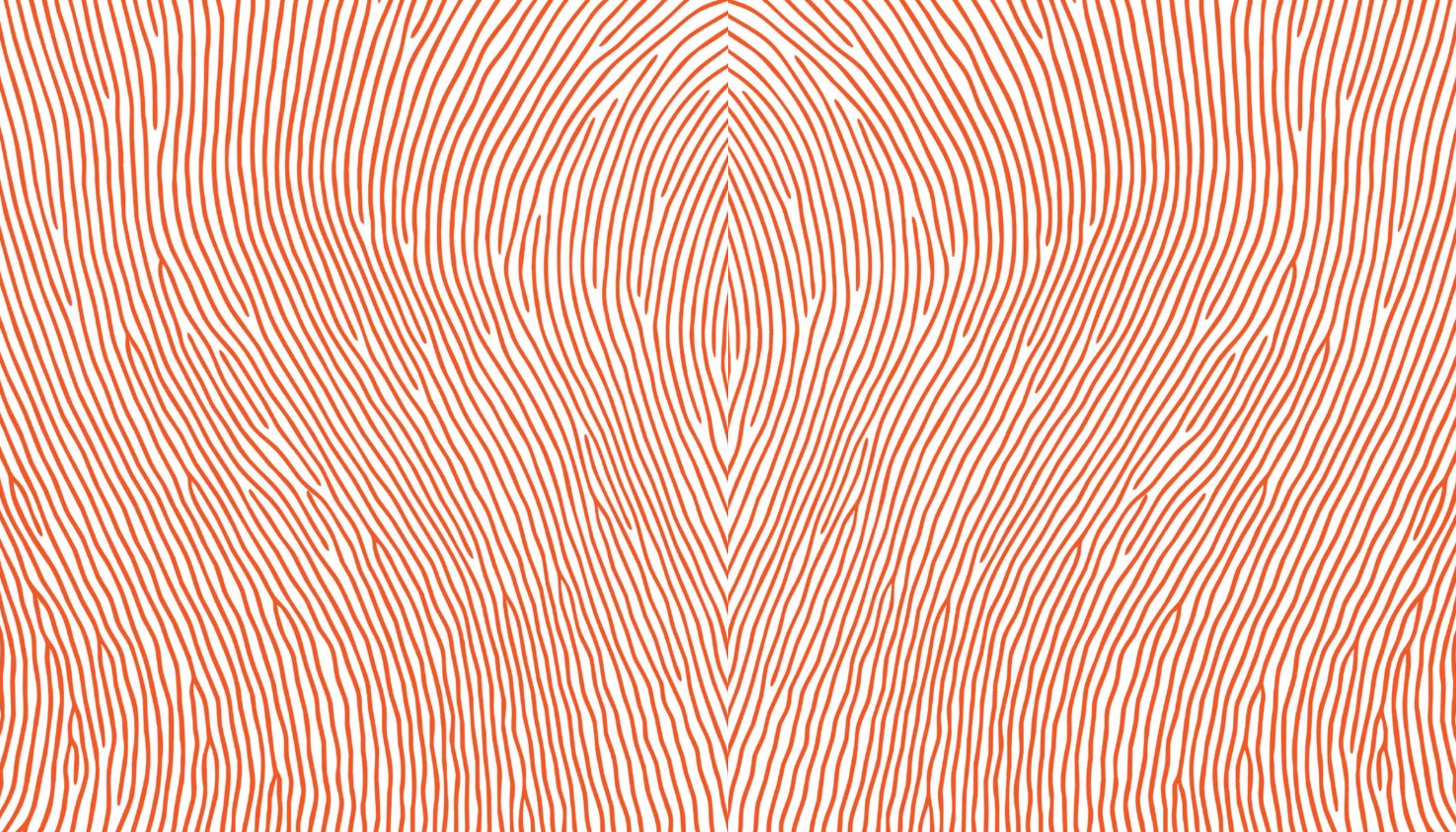

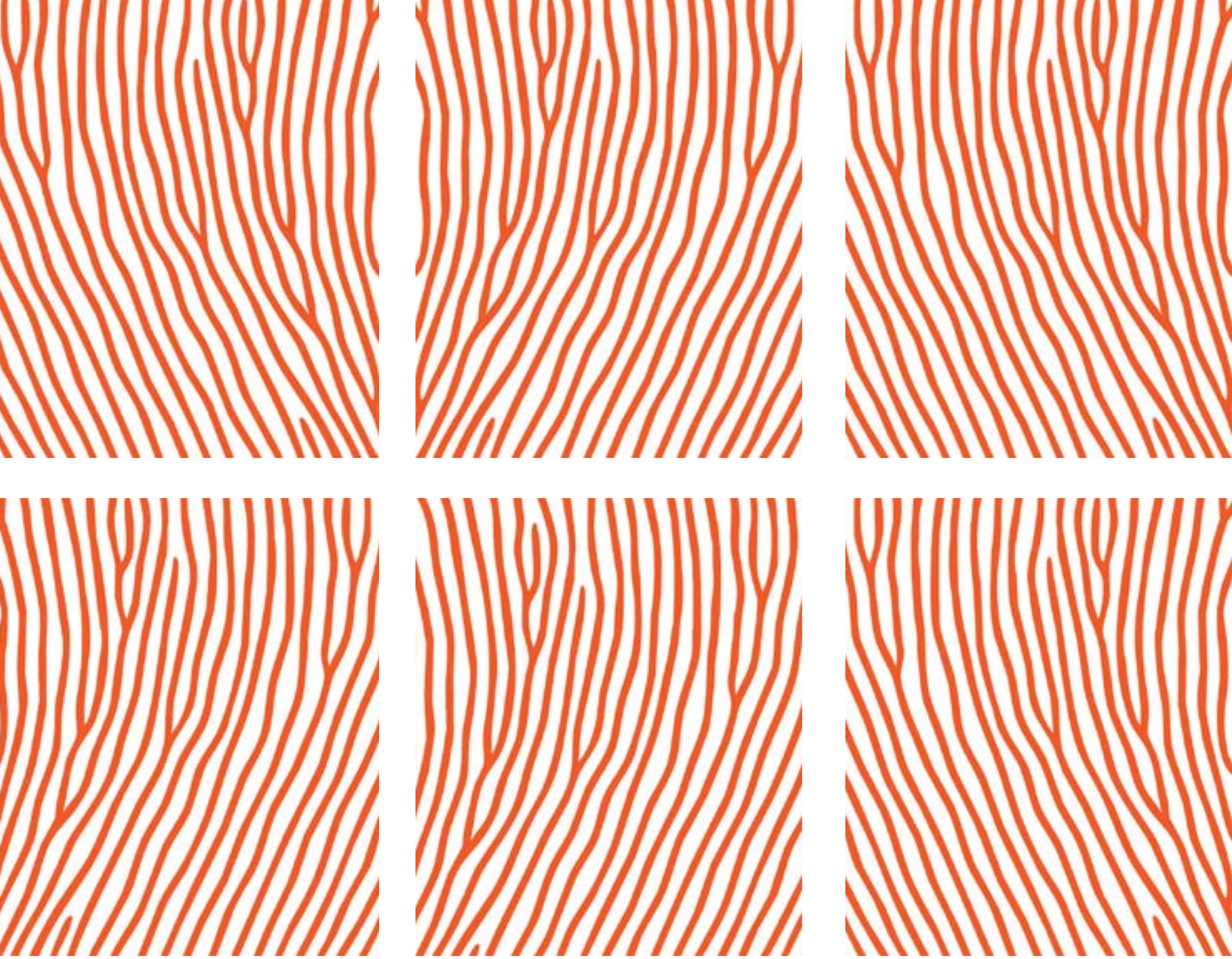

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam in ipsum dictum, condimentum enim eget, cursus nisl. Nam sed leo ac lectus fringilla porttitor sit amet vitae mauris. Proin molestie, tellus at feugiat fermentum, quam est tincidunt lectus, eget efficitur quam ligula nec dolor. Vivamus mi ex, sodales mollis consectetur eu, posuere non odio. Aenean est erat, lacinia ut tellus finibus, semper luctus arcu. Integer at justo et erat scelerisque vehicula. Maecenas convallis urna sit amet orci eleifend, vel euismod ipsum facilisis.

ESTM 223-76-41894-32-7

4 293042 1928462

ÖZ GEÇMİŞ

Adı-Soyadı	Esin Selimoğlu		
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce		
Eğitim Durumu	**Başlama - Bitirme**		**Kurum Adı**
Lise	2000	2003	Cumhuriyet Lisesi
Lisans	2005	2009	Adana Çukurova Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü
Lisans	2017	2021	Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim İş Eğitimi Bölümü
Yüksek Lisans	2021	2024	Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı
Çalıştığı Kurum	**Başlama - Ayrılma**		**Çalışılan Kurumun Adı**
1.	2022	Devam Ediyor	Nilüfer Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Eğitim Büro Baskıresim Eğitmeni
Katıldığı Proje ve	**2024** Nilüfer Sanat Platformu Çalıştayı, Teknik Destek **2023** Bir öğretim Materyali Olarak Baskıresim Kılavuzu Tasarlamak: İç içe Geçmiş Tekli Durum Çalışması, Yüksek Lisans Projesi (BAP), Araştırmacı **2023** Sürdürülebilir Malzemelerle Hazırlanmış Kolografi Kalıbı Üzerinde Cila Denemeleri Prof. Sezin Türk Kaya Genel Araştırma Projesi, Araştırmacı **2022** Kolografi Tekniğinde Alternatif Arayışlar, Prof. Sezin Türk Kaya Genel Araştırma Projesi, Teknik Destek **2022** Temel Tasarım Dersinde Güncel Eğilimler: Bologna Bilgi Paketi Kapsamında Kesitsel Bir Betimleme, Edu Congress 2022, Bildiri Sunumu **2022** Otomatizmin Belirtisel Göstergeleri, Seminer Sunumu		

Toplantılar	**2015** TC Haliç Üniversitesi, Sütlüce Yerleşkesi, Peyzaj Tasarım **2014** Kemer Golf -Country Club, Peyzaj Tasarımı **2014** Toner-Yat Club Projesi, Türkmenistan, Peyzaj Tasarım **2012** FlowerShow 2012 CNR İstanbul, Botanic Garden, Fuar Alanı Tasarımı
Yayınlar:	**2022** Temel Tasarım Dersinde Güncel Eğilimler: Bologna Bilgi Paketi Kapsamında Kesitsel Bir Betimleme, Edu Congress 2022, Bildiri Sunumu
Katıldığı Sergiler	**2023** Uluslararası Baskı Bienali -Varna, Bulgaristan **2023** Cumhuriyetin 100. Yılında Sanatın Işığı Sergisi, Bursa **2022** Taşhoron Kilisesi Baskıresim Sergisi, Malatya **2022** Vasko Lipovac Galerisi Koleksiyon Sergisi, Split **2022** 10. PonART Resim ve Baskıresim Yarışması Sergisi, İstanbul **2021** Trakya Üniversitesi Uluslararası Baskı Resim Yarışma Sergisi, Edirne **2021** Uluslararası Uludağ Sanat ve Tasarım Bienali, Türkiye **2021** Uluslararası Baskı ve Sanatçı Kitapları Sergisi, GraficaRi Rijeka, Hırvatistan **2021** 10. Uluslararası Grafik Trienali - Bitola, Kuzey Makedonya **2021** Uluslararası Baskı Bienali -Varna, Bulgaristan **2020** PonART Grafik Sanatlar Yarışması Sergisi, İstanbul **2020** Yozgat Bozok Üniversitesi Çevrimiçi Sergi **2020** Uluslararası Sanal Engravist Baskıresim Bienali **2019** Bursa'nın Tarihi ve Kültürel İzleri Uluslararası Mini Baskı Sergisi **2018** 20. Geleneksel Temel Tasarım Sergisi
Tarih	26.06.2024
İmza	
Adı-Soyadı	Esin Selimoğlu